TRACTATUS THEOLOGICUS

De

Authoritate & Infallibilitate

Summorum Pontificum

AUTHORE

Reverendissimo Domino Patre

MATTHÆO PETITDIDIER

Abbate S. Petri Senonensis Ordinis

S. Benedicti

Et

Congregationis SS. Vitoni & Hidulphi

Præside,

Gallicè primò conscriptus

Dein

Jussu SS. Patris Nostri BENEDICTI XIII.

Pontificis Maximi

In Linguam italicam translatus,

nunc autem

In Germanorum Theologorum gratiam Latinitate donatus

Per P. Gallum Cartier

Ejusdem Ordinis & Instituti Professum Religiosum in Monasterio Divi Ettonis ad Sanctum Landelinum, vulgò Ettenheimmünster dicto in Brisgoia.

Editio Prima

Ab ipso Authore revisa, correcta & adoptata.

Augustæ Vindelicorum,

Sumptibus Georgii Schlüter, & Martini Happach,

1727.

Bien. J. I.- 13

Interpres ad Lectorem.

Conv. Carmel. Bibliothecae prope Vardorian

MOle quidem exiguum, at sive materiam, quam tractat, sive argumentorum, quæ continet, pondus vímque spectes, magnum sanè ac præcellens Opus hìc habes Amice Lector. Enimverò de Authoritate & Infallibilitate Romanorum Pontificum, primario ac præcipuo illo, inter cætera omnia, quæ Beatus Petrus Apostolorum Princeps ad suos transmisit Successores, privilegio agit; ubi tam claris ac solidis ex omni sæculorum traditione iterum iterúmque repetitis monumentis suffulcitur, ut firmius nihil meritò desiderare possis.

Jam equidem præterito ad finem vergente sæculo Eminentissimus Cardinalis Sfonderatus rarum illud Divi Benedicti Ordinis decus adhuc inter privatos parietes agens nondúmque Purpurâ insignitus, solus arma adversùs Galliam huic Romanorum Pontificum Infallibilitati & Authoritati funestum & propè exitiale bellum indicentem capesserat ac in arenam veritati litaturus descenderat; Clerique Gallicani famosas illas anni 1682. quatuor proposi-

tiones memoratæ Summorum Pontificum Infallibilitati & Authoritati infestas tam felici eventu confixerat profligarátque, ut Clerum Gallicanum easdem vel semel edidisse, meritò pœnitere debuisset.

Verùm ùt plerumque accidit, quòd ii, qui authoritate & famâ cæteris præeminent, quósque vulgus tanquam Magistros Doctorésque suos reveretur, nunquam aut saltem raró, præsertim in tam celebris momenti negotiis, errâsse videri volunt; ita planè in causa Infallibilitatis & Authoritatis Pontificiæ evenit. Quamvìs enim propositio illa Cleri Gallicani, quâ Summo Pontifici in rebus Fidei decernendis Infallibilitas adimitur, irrefragabilibus ac invictis ex omni demonstrationum loco petitis argumentis per Cardinalem nostrum funditùs eversa fuerit, Gallia tamen hac in parte adversùs dictam Summi Pontificis Infallibilitatem mentem hactenùs obstinâsse videtur; dedecus fortè arbitrata, si tot & tam defœcata, quibus Conventus anni 1682. conflatus erat, Gallicana ingenia errorem protulisse fateretur: vel forsan, quòd opinionem suam obscuris quibusdam nec sufficienter examinatis ac discussis factis ab Historiæ Ecclesiasticæ memoria petitis adhuc fulciri autumet. Gallis ergo, si non omnibus, saltem secundùm speciem aliquibus Papa in Fidei quæstionibus decernendis fallibilis est, nec ejus Judicium irreformabile est (prout Conventus Cleri Gallicani anni sæpè memorati in sua quarta propositione loquitur) nisi totius Ecclesiæ consensus accesserit. Adducat in contrarium, quantumcunque voluerit Cardinalis Sfonderatus ipsas Sacras paginas, sententiam suam etiam authoritate Conciliorum tum Oecumenicorum tum particularium roboret,

boret, probétque ibi hanc veritatem ſemper agnitam fuiſſe; citet integrum Sanctorum Patrum pro ſua Doctrina apertè definientium agmen; evocet in illius patrocinium omnes, quotquot hactenus orbem illuſtrârunt (ſi paucos Gallos aliósque non adeò clari nominis Authores excipias) Doctores & Scriptores idipſum uno ore profitentes; proferat innumera antiqua & nova Hiſtoriæ monumenta ſuam ſententiam confirmantia; imò Galliam ipſam hujus veritatis teſtem eſſe jubeat; Doctrinam ſuam denique ſolidis iiſque benè multis à ratione petitis argumentis ſtabiliat, Maimburgóſque & Natales quisquiliis ſuis veritatem hanc obſcurare nitentes ſat benè multorum mendaciorum convincat; actum agit, hæc omnia námque nauci floccíque penduntur, ubi Gallia ad contrariam opinionem mentem ſemel obſtinavit. Papa fallibilis eſt, ſic Gallia jubet, cui reluctari nefas eſto.

At verò quantis turbis ac diſcordiis erronea hæc Doctrina januam longè latéque panderit, ipſa ſuo damno Gallia noſtra hâc, quâ vivimus, ætate edocta eſt; teſtes ſunt contentiones illæ, quæ à 12. & quod excurrit annis, occaſione Conſtitutionis *Unigenitus* à p. m. Papa noſtro Clemente XI. adversùs 101. propoſitiones ex Queſnelli libro excerptas ad Regis Galliarum Ludovici decimi quarti inſtantiam vibratæ, Prælatorum ac Theologorum Gallicanorum mentes fatigârunt, fatigabúntque deinceps ſtante videlicet debili illo fallibilitatis Pontificiæ principio.

Vix enim dicta Conſtitutio Gallias appulerat, cùm ſtatim inventi ſunt, qui hoc principio fulti, non modò ſe palàm oppoſuerunt, ſed & ab ea, quòd

 variis

variis erroribus scatere, præcipuaque Christianæ Religionis Dogmata pessundare inauditâ temeritate asserrerent, ad Oecumenicum Concilium appellârunt ibi subitura lituram. *

Hem quò audaciæ præstans illa opinio in Conventu Cleri Gallicani anno 1682. adversùs Pontificiam Authoritatem prolata Prælatos Theologósque Gallos impulerit, ut Constitutiones Dogmaticas & circa Fidei quæstiones à Sancta Sede emanatas repudiare, imò quod horribile est, erroris criminari non vereantur.

Cùm enim apud Gallos fixum ratúmque sit nullum Papæ judicium in materia Fidei irreformabile esse, nisi universa Ecclesia, id est, omnes totius terrarum orbis Episcopi illud suo calculo approbârint, quid obfuit, quo minùs non tantùm quivis Episcopus, Pastor, Doctor aut Theologus, sed & quivis plebejus calo aut lixa Constitutionem *Unigenitus* rejicere valeret, donec ipsis demonstratum fuisset, ab universa Ecclesia acceptatam esse, in eâque omnes totius orbis Episcopos antiquæ ac primitivæ Ecclesiæ fidem agnovisse.

Et verò magnæ notæ nominísque in Gallia Antistites, qui in Summi Pontificis Constitutione Catholicam veritatem agnoverant, reliquorum eandem acceptare detrectantium audaciam repressuri, innumera fermè testimonia, quibus totius penè Europæ Episcoporum dictæ Bullæ acceptatio comprehendebatur, produxerunt. * His tamen aliud nihil effectum est, quàm ut ii, qui priùs Summum Pontificem erroris proditæque Catholicæ veritatis ar-

* *vide acta pub. Constit.* Unig. * *vid. test. Eccl. univ. & hic c. 14.*

arroganter insimulaverant, nunc quoque Episcopos illos, quorum ingenti numero testimonia proferebantur, imperitiæ ac ignorantiæ, exemplo à Pelagianis ducto, arguerent, testimonia hæc esse vociferantes ab indoctis & ignavis extorta Episcopis, quorum mentis aciem longè superaret damnatarum propositionum profunditas, ideóque non multùm curanda. * Addebant insuper, per ea totius Ecclesiæ unanimem consensum illum, quem Ecclesia Gallicana ad conficiendum Fidei articulum requireret, sufficienter non probari; quô subterfugiô tutè Constitutionem eludebant: * in hoc quippe & ab acceptantibus Episcopis in contrarias abitum opiniones, quibusdam ad conficiendum fidei articulum sufficere asserentibus, modò potior totius Orbis Episcoporum pars Papæ de Fide definienti assensum præberet, reliquis verò principium istud procul rejicientibus omnimodámque, aut saltem quasi-Unanimitatem totius Christiani orbis Episcoporum requiri contendentibus. Quid autem, aut in quo consistat hæc quasificata Episcoporum unanimitas, donec Gallia unanimiter aut saltem quasi-unanimiter definierit, avidè expectamus; necdum enim inter partes convenit, quotus quantúsque Episcoporum numerus ad eam constituendam necessarius sit, istis minorem, illis majorem adstruentibus; ita ut totam hanc tam magni momenti quæstionem ad litem de numeris solo Anti-Constitutionistarum res suas inde promoventium commodo tandem per Gallos abductam videamus.

Hæc cùm seriò apud semetipsum revolveret Author noster, istóque quasi - Unanimitatis debili ar-

* *vid. hîc c. 4.* * *vid. hîc c. 14.*

gumento, quod nullum antiquitatis exemplum fulciret, contentiones foveri potiùs quàm finiri perviderét; ad Infallibilitatem Summorum Pontificum, principium toto terrarum orbe, si exiguam Galliæ partem excipias, tantoperè celebratum, quôque semel probè stabilitô, momento omnes lites terminatas iri perspiciebat, se convertit. Et cùm isthic præcipuè traditione agendum fore non ignoraret, eidem impigrè evolvendæ, nec non cum dicta Romanorum Pontificum Infallibilitate conferendæ sedulò incubuit; eo quidem eventu, ut deprehenderit nullam hactenùs in Theologia agitatam fuisse Doctrinam, quæ firmiùs ac clariùs traditione stabiliretur. *

Quo super & veritati & Ecclesiæ Gallicanæ tantis vexatæ discordiis prodesse cupiens præsentem Tractatum edidit, Summóque Pontifici p. m. Innocentio XIII. dedicavit; in quo repetitâ omnium Sæculorum Historiæ memoriâ Infallibilitatis Pontificiæ Doctrinam in Ecclesia semper traditam & agnitam fuisse demonstrat. Difficultates, quibus obscurari videbatur, mirâ perspicuitate enucleat; objectiones adversùs eandem formatas summâ soliditate diluit; & Conventûs Parisiensis anni 1682. propositionem dictæ Infallibilitati infestam incredibili energiâ explodit, ac confutat.

Quis igitur non crederet post hæc tam clara solidáque argumenta Galliam tandem ad seipsam reversuram, veritatíque manus daturam? at nihil minus factum est; quin potiùs liber mille injuriis impetitus; supremi Galliæ Senatus excitati, qui illi aquâ & igni interdicerent; Decreta ab ipsis pro-

cusa,

* *vid. hic in præfat. Aut.*

cusa, libellus in publicis urbium compitis per carnificum manus flammis injectus, totóque Regno proscriptus, cunctis præterea Bibliopolis, ne eundem penes se retinerent aut venum exponerent, sub gravibus interdictum pœnis. Hæc in Gallia hujus libri sors fuit; lividô quippe furore compensandum erat, quod veritas ratióque negabant; tantùm quoque apud Gallos præconcepta de fallibilitate Summi Pontificis opinio valuit, ut illius gratiâ veritas etiamnum ex ipsorum finibus amandari debuerit.

Verùm bruta vanáque hæc supremorum Galliæ Senatuum fulmina minimè obfuerunt, quin rarum præstánsque Opus istud ab omnibus cordatis sincerísque veritatis amatoribus communi lætitia & applausu exceptum sit. Ipsimet Summo Pontifici nostro BENEDICTO XIII. hodie feliciter Ecclesiæ clavum tenenti ita acceptum fuit, ut quamprimùm in linguam Italicam illud vertendum & prælo dandum curârit, gratúmque insuper sui animi erga Authorem affectum litteris per modum Brevis Apostolici ad eundem datis, quarum Apographum hìc in tui gratiam Amice Lector subjicio, testari dignatus sit:

BREVE APOSTOLICUM SS. Patris D. D. BENEDICTI Papæ XIII. ad R. Patrem D. Matthæum Petitdidier Abbatem S. Petri Senonensis.

BENEDICTUS PAPA XIII.

" Dilecte fili, Salutem & Apostolicam Benedi-
" ctionem. Quòd eruditionem tuam ad
" ornamentum Domûs Dei conferre gestias, in tui
" quidem nominis ac pietatis laudem, animi verò
" nostri singularem lætitiam cedit, ac fore etiam
" confidimus, ut infirmis aut errantibus strenui la-
" bores tui Doctrinâ consulant ac proficiant exem-
" plô. Itaque dignum tuâ virtute ac Religione
" erga hanc SanctamSedem studium gratissimo pa-
" ternæ benignitatis sensu complexi sumus, tibí-
" que persuasum esse optamus nos ad omnem gra-
" tificandi tibi occasionem libenter incubituros;
" præsertim autem, ut jurium tuorum in causa Ab-
" batiæ Senonensis ratio(sicut par est)habeatur, dili-
" genter curabimus. Neque ullas Benevolentiæ
" partes omittemus, ut à laudabili cura, utiliúmque
" studiorum proposito, nulla te aut molestia aut ne-
" cessitas avocet. Perge igitur Pontificiam tibi
be-

„ benignitatem, bonorum laudem, ac Divina po-
„ tissimum Beneficia demereri, quorum pignus esse
„ cupimus Apostolicam Benedictionem, quam tibi
„ dilecte Fili peramanter impertimur. Datum
„ Romæ apud S. Petrum sub annulo piscatoris die
„ 24. Decembris MDCCXXIV. Pontificatus no-
„ stri anno primo.

Ex his habes Amice Lector, quâ ratione inductus ad præsentem versionem manum calamúmque admoverim; æquum quippe videbatur, ut tam excellens opus, quod Gallis & Italis jam commune erat, nostrorum quoque Germanorum Theologorum manibus tereretur, ut ex eo vel saltem id illis innotesceret, in Gallia nempe non deesse nostri Ordinis Alumnos, qui (contrà quàm passim fama ferat) & Summorum Pontificum in Fidei quæstionibus decernendis Infallibilitatem, & eorumdem supra Oecumenica Concilia authoritatem majori, quàm cæteri omnes (absit verbo injuria) constantiâ, zelô ac soliditate tueantur & propugnent.

Cæterùm, quamvìs non me lateret præsentem Tractatum præstantiori ac elegantiori stylo dignum fore; humilem tamen adhibui, tum quòd verbis Gallicis, ut fidelis essem, quantùm licuit, me semper adstrinxerim, tum quòd, cùm ea, quæ scripturus eram, inconcusśô veritatis (cujus tanta vis est, ut suis opibus pollens, suis præsidiis firma aut nihil aut non admodùm externa requirere videatur auxilia) fulcrô inniti perspectum haberem, parùm curæ fuerit eas hìc conquirere elegantias, quibus liber obscurior fortè prodiret, quàm perspicuitas, quæ in hu-

hujusmodi argumentis Theologicis præcipuè attenditur, exposceret.

Laborem igitur hunc meum qualem qualem æqui boníque consulas Amice Lector velim. Vale & fruere.

SAN-

SANCTISSIMO NOSTRO PATRI INNOCENTIO PAPÆ XIII.

SANCTISSIME PATER.

QUamvìs Opus, quod publici Juris facio, ad jura Sanctæ Sedis propugnanda, prærogativásque Divo Petro ejusque Successoribus à JESU Christo concessas vindicandas unicè tendat, nunquam tamen illud Sanctitati vestræ offerre præsumpsissem, nisi Præsul quidam, cui propiùs eandem accedendi facultas est, animum addidisset, significâssétque, me vestrâ haud improbante Sanctitate id audacter facere posse.

Hâc unicè fiduciâ pedibus Sanctitatis vestræ advolutus, studiorum meorum super eminentissimo ac præstantissimo omnium privilegiorum, quæ Apostolorum Princeps ad suos Successores transmisit, fructum vobis offero. Plus quàm triginta jam effluxêre anni, cùm adversùs Doctorem Dupinum scribens, honorem habui Cathedræ Apostolicæ in toto terrarum orbe unitatem propugnandi; modò huc labor meus collimat, ut omnibus Catholicis authoritatem Summorum Pontificum, eorúmque in Quæstionibus Fidei Infallibilitatem palàm faciam: Authoritatem quidem ex eo, quòd hujusmodi fidei quæstiones ad eos semper delatæ fuerint; Infallibilitatem verò ex eo, quòd Definitiones, quas desuper tulerunt, & ad Universam Ecclesiam direxerunt, semper tanquam Oracula, quæ in dubium vocare non liceret, habitæ fuerint.

Ut secundùm ea, quæ desuper Author quidam, (a) qui jam ante mille centum floruit annos, dixit, demonstrare queam, quòd in Summo Pontifice & veritas in judiciis, & authoritas, quâ fulciantur, semper repertæ fuerint: „ *Cujus sana Doctrina constat judi-* „ *cio veritatis, & fulcitur munimine authoritatis:*

(a) *Ferrand. Diacon. Ep. ad Sever.*

„ *tis* : fide ac teſtimonio totius traditionis utor. Ex hoc quippe fonte limpidiſſimo argumenta ea hauſi, quæ ad eam veritatem ſtabiliendam adhibui, quam nulli unquam Theologi ignorâſſent, niſi calamitates, quibus ſæculum decimum quartum agitatum fuit, legitimum Divi Petri Succeſſorem fidelium cognitioni longo ſat tempore ſubduxiſſent.

Temporibus ad has calamitates ſuperioribus in hujus præclaræ veritatis ſuper Sacram Scripturam Salvatoríſque promiſſiones fundatæ profeſſione unanimis ſemper fuit Eccleſia. Græci, quamdiu in Eccleſiæ ſinu permanſerunt, æquè parùm eam in dubium vocaverunt, ac Latini, Oecumenicáque Concilia ùt & particulares Doctores ſemper faſſi ſunt, quòd Divus Petrus per os ſuorum Succeſſorum loquatur, híque illius, ſuper quem ipſa Eccleſia fundata eſt, organa duntaxat ſint.

Illuc Beatiſſime Pater vota mea feruntur, ut nempe exiguum hoc Opus ſub Auſpiciis Sanctitatis veſtræ ad rectam viam eos, qui ab ea deflexerunt, redire faciat, ipſis demonſtrando, quòd ſedes Apoſtolica ſicut unitatis, ita & veritatis centrum ſit: útque Sanctitas veſtra, quemadmodum totius ſacri Collegii

in sua electione vota adunavit, ita etiam omnium Catholicorum mentes in Fide veritatis illius, quæ sola pacem ac tranquillitatem in grege vestris curis â Salvatore commisso fovere ac conservare potest; conciliare etiam num queat, quatenus omnes supremi Pastoris vocem audientes, in ipsius Definitionibus eum, cujus Vicarius est, quique illi præcepit, ut fratres suos confirmet, venerentur.

Hæc sunt vota illius, qui Sanctitati vestræ pro bono suæ Ecclesiæ longos vitæ dies exoptat, quique summa cum reverentia manet

SANCTISSIME PATER,

Sanctitatis Vestræ

Humillimus ac obedientissimus filius
F. Matthæus Petitdidier.

PRÆ-

PRÆMONITIO
AD LECTOREM.

NUllo unquam, quàm præſenti tempore oportuniùs Tractatus de Infallibilitate Summorum Pontificum edi potuit. Enimverò à duodecim & qnod excurrit, jam annis deConſtitutione *Unigenitus* inter Theologos diſceptatur, quin hactenus vel quoad minimum inter ſe ſe convenire potuerint, eo quòd utrinque ſupponatur Summos Pontifices non eſſe infallibiles, faciliúſque ſit ſuper acceptatione Eccleſiæ Univerſalis diſceptare; cùm econtra ſi articulus de Infallibilitate ſemel benè elucidatus palámque factus eſſet, ſtatim omnesControverſiæ ceſſarent, nec alius quàm de obedientia ſermo foret.

Hâc ratione ad hunc, quem modò publici juris facio, Tractatum animum applicui. Plerique qui contrariam ſectantur Doctrinam, eandem ex fundamento non examinârunt, ad eam potiùs ſpecie cujusdam torrentis atque obſcuris quibusdam factis, quibus ſibi perſuaſum habere putant, quod deſuper convicti non ſint, eo quòd id ſuper Tradi-

tione Ecclesiæ examinârint, se abripi passi sunt.

Equidem ipsus ingenuè fateor, me ex horum numero fuisse, cùm enim sub Dominio, ubi opinio Doctrinæ, quam modò stabilio, contraria in Statûs quasi legem transierat, educatus fuissem, eandem veriorem esse persuasum mihi cum multis aliis habebam, hinc authoritate Illustris Cleri cujusdam, celebrísque Universitatis illectus, illinc autem quibusdam ex antiquitate erutis factis, quæ non satìs extricaveram, adductus. Cùm verò huic articulo funditùs examinando animum adjecissem, deprehendi, quòd Galliæ Episcopi, qui Conventum anni millesimi sexcentesimi octuagesimi secundi composuerunt, antiquam suarum Ecclesiarum Traditionem deseruerint, facultásque Parisiensis Theologica Doctrinam suorum primorum Magistrorum mutârit.

Id, nî vehementer fallor, sequenti Tractatu patebit, ubi videre erit, quòd, si omnes totius orbis Ecclesiæ Summorum Pontificum authoritatem, ipsorúmque decisionum in materia fidei Infallibilitatem semper agnoverunt, nulla desuper clariùs, sæpiùs ac constantiùs unquam locuta fuerit, ac Ecclesia Gallicana.

Oportet nihilominus quoad hunc articulum, sicut quoad quemcunque alium, ad eruendam veritatem, ad hanc præsentis Operis lectionem spiritum tranquillitatis, atque ad recipiendam veritatem, quantumcunque præjudiciis imò commodis nostris contrariam, semper paratum afferre. Ea enim opera, quæ nonnisi cum anticipatione spiritûs cri-

critici, atque in calore Disputationum leguntur, nunquam eas impressiones faciunt, quas facere deberent; veritásque, quæ apertâ facie iis, qui illam in spiritu pacis quærunt, se manifestat; illis, ut ita dicam, se occultat, qui ad ejus investigationem nonnisi contentionis spiritum afferunt.

Præ omnibus Ordinis mei Religiosos obtestor, ut ad præsentis Tractatûs lectionem hasce dispositiones afferant, recogiténtque, quòd inter omnes Religiosos Ordines nullus sit, qui Sanctæ Sedi magìs obstrictus sit, aut majori Zelo illius Privilegia, præcipuè quæ Infallibilitatem spectant, propugnârit, quàm Ordo S. Benedicti.

Ex quo hic Ordo cœpit habere Scriptores Ecclesiasticos, tum in illo Sancta Sedes Privilegiorum suorum testes Prærogativárumque suarum Defensores adversùs Hæreticos aut Schismaticos, qui ei desuper litem movere attentârunt, invenit. Profectò, quin de D. Gregorio Magno, aliísve, qui hunc Ordinem professi sunt, Summis Pontificibus, quidquam dicam, inter testes Infallibilitatis Sanctæque Sedis authoritatis Defensores reperientur; septimo & initio octavi sæculi Venerabilis Beda; Nono sæculo, Hincmarus Archi-Episcopus Rhemensis, & Ratramus Monachus Corbejensis. Decimo, Raterius Episcopus Veronensis. Undecimo, S. Petrus Damiani Cardinalis & Episcopus Ostiensis; S. Lanfrancus Archi-Episcopus Cantuariensis, & S. Anselmus illius tam in Abbatiâ Beccensi quàm Sede Cantuariensi Successor. Duodecimo, Divus Bernardus præclarum illud Ecclesiæ Sydus, S. Thomas Cantuariensis, Petrus Abbas Monasterio - Cel-

lensis, Rupertus Abbas, Potho Abbas Prumiensis Episcopatûs Trevirensis, & Ursbergensis Abbas. Plures adhuc alios tum ex iisdem tum sequentibus sæculis adducere possem, sed isti sufficiunt ad ostendendum, quòd Doctrina de Infallibilitate Summorum Pontificum in Ordine Divi Benedicti quasi hæreditaria fuerit, hujúsque S. Patriarchæ filiis turpe sit, horum sui Ordinis præclarorum Syderum Doctrinam deserere, atque à Zelo, quem semper pro Ecclesiæ Capite testati sunt, degenerare.

Hæc dum ita eloquor, illud duntaxat intendo, ut scilicet illos Benedictinos ad hanc reducam sententiam, qui ab ea se fortè elongârunt, suorum prædecessorum exempla ipsis ob oculos ponendo; attamen ex hoc non prætendo, quòd hæc Doctrina Ordini D. Benedicti particularis fuerit. Omnium Sæculorum, omniúmque Regionum Doctrina est. Hanc Græci sicut Latini professi sunt, Galli sicut Itali, Angli sicut Allemani, verbo totius Ecclesiæ, prout huncce Tractatum legenti patebit, Doctrina est. Quòd si traditioni scriptæ atque supra Sacram Scripturam fundatæ vivam omnium Ecclesiarum ac Scholarum (paucis in Gallia exceptis) traditionem jungere velimus; quis certiorem, clariorem, venerabiliorem magísque authenticam Ttaditionem inveniet?

Quòd si in hoc Tractatu nullam feci mentionem argumentorum, quæ Theologi communiter adhibent ad evincendum, quòd, cùm Salvator noster Ecclesiam suam adversùs omnes errores præmunire,

eam-

eámque in fide immobilem reddere voluerit, longè convenientius fuerit, ut hujus Infallibilitatis centrum in D. Petro ejúsque Successoribus, qui eam toti Ecclesiæ per universum orbem dispersæ communicarent, reponeret, quàm ut à consensu omnium totius Orbis Episcoporum dependere faceret. Si, inquam, horum argumentorum nullam feci mentionem, id ideo duntaxat factum est, quòd sufficere arbitratus sim, si tam ex Sacra Scriptura quàm Traditione Infallibilitatem Summorum Pontificum probarem, non verò quasi hæc argumenta improbem. Ad fidem tuendam errorémque destruendum necessaria sunt media prompta & præsentia, aliàs si remedia lento pede incedant, inventúque difficilia sint, priusquam malo occurratur, error vires sumit, séque dilatat, ac nonnisi magno dein labore evelli ac extirpari potest: Controverti haud potest, quin Summorum Pontificum authoritas semper præsens sit, sive in eorum persona, sive, Sede nempe vacante, in ipsamet Sancta Sede; cùm econtra Conciliorum Oecumenicorum convocatio semper summis impedimentis implicata fuerit, nostrísque diebus multò magìs quàm præteritis implicata sit. Nec etiam facile est certitudinem consensûs omnium totius mundi Episcoporum assequi, nisi suprema quædam authoritas eos prævenerit, atque in uniformi Doctrina adunaverit.

Non ergo videtur, quòd Christus Dominus tam difficilia media ad fidelium fidem stabiliendam, eámque adversùs errorem firmandam eligere voluerit, cùm illud, quod ab Ecclesiæ Capite desumitur,

tam facile ſit, atque ſingulis in omnia ſua membra influere poſſit. Et ſanè hoc ipſum medium eſt, quod ſemper adversùs errorem adhibitum fuit, quódque ſemper de portis Inferi triumphavit. Si autem quandoque alia adhibita fuerunt media vel remedia, id factum eſt, non tam ut Fides Catholica ſtabiliretur, quàm ut Hæreticorum pervicacia confunderetur.

Ut in præſentiarum quædam de argumentis ab Authoritate petitis, quæ in hoc Tractatu attuli, dicam; quamvìs pleráque loca, quæ adduxi, ex ipſis fontibus hauſerim, attamen cùm non omnes, quibus uſus ſum, Authores, præ manibus habuerim, præcipuè autem veteres Scholaſticos, textus, quos ex illis retuli, ab iis, qui ante me hanc materiam tractaverunt, mutuare coactus fui. In id autem animum haud induxi, quin priùs eorum probâ fide ac exactitudine quoad illorum Authorum loca, de quorum veritate, cùm opera eorum præ manibus haberem, certus eſſe poteram, verificatâ ac comprobatâ.

Quod autem objectiones, quæ communiter adversùs Summorum Pontificum Infallibilitatem formantur, ſpectat, qui tantùm ad eas, quæ in fine hujus Tractatûs reperiuntur, recurrere voluerint, dicent utique me non contemnendam earundem ſuppreſſiſſe partem. Verùm dummodò non dedignentur totum percurrere opus, invenient ſanè me præcipuas prævenîſſe, ſatísque prolixè, prout nempe tulit occaſio, easdem tractâſſe. Pleræque aliæ ob-

objectiones, quas silentio præterii, vel quæstionem, prout eam posui, non respiciunt, vel resolutu non sunt difficiles. Porrò si Infallibilitas Summorum Pontificum supra S. Scripturam & Traditionem fundata est, quod sufficienter stabiliisse me arbitror, cujuslibet viri Catholici æquè ac meâ interest objectionibus, quæ adversùs hanc Doctrinam formari possent, solvendis insudare laborémque impendere.

APROBATION & Permission de Monseigneur l'Evêque de Rosme Suffragant & Vicaire General de l'Archevêché Electorale de Treves.

LE temp des troubles ou il semble, que les puissances de l'enfer se sont dechaînées avec plus d'insolence & de fureur, contre le saint Siége, & contre l'authorité du Chef visible de l'Eglise, devant plus que jamais exciter l'attention du Ministére Pastorale, pour rapeller dans la memoire des fideles l'obeissance & la juste soumission qu'ils doivent aux decisions Dogmatiques du

APPROBATIO & Permissio Illustrissimi Domini Episcopi Rosmensis Suffraganei & Vicarii Generalis Electoralis Archiepiscopatûs Trevirensis.

CUm turbarum tempestas, quâ videntur inferorum potestates summâ insolentiâ ac furore adversùs Sanctam Sedem, authoritatémque Visibilis Ecclesiæ Capitis insurrexisse, magìs quàm unquam attentionem Pastoralis Ministerii excitare debeat ad revocandam in fidelium memoriam obedientiam justámque submissionem quam Decisionibus Dogmaticis Vicarii JE-

du Vicaire de JESUS-Christ, & pour les attacher plus fermement à la colonne de la verité,& à la pierre fondamentale de l'Eglise; Nous aprovons fort ce présent Traité Theologique sur l'autorité & l'Infaillibilité des Papes, qui s'y trouve solidement ètablie sur les sentimens des plus grandes lumieres de l'Univers & des plus celebres Conciles de l'Eglise, qui se sont toujours fait gloire de suivre purement & simplement les décisions Dogmatiques du St. Siége & des Successeurs du Prince des Apôtres; de sorte que le dit Traité pourrat être utile à effacer les impressions & calomnies les plus noires indignement repanduës par les Novateurs du temps contre la Constitution Dogmatique *Unigenitus*, publiée & ac-

JESU Christi debent, firmiúsque eos columnæ veritatis, fundamentalíque Ecclesiæ petræ obstringendos; Approbamus summè hunc præsentem Tractatum Theologicum de Authoritate & Infallibilitate Summorum Pontificum, in quo ea solidè stabilita reperitur Authoritate Summorum totius Universi Syderum, celeberrimorúmque Ecclesiæ Conciliorum, quæ sibi gloriæ duxerunt purè ac simpliciter decisiones Dogmaticas S. Sedis, ac Apostolorum Principis Successorum sequi; ita ut dictus Tractatus delendis impressionibus extreméque atris calumniis per nostræ ætatis Novatores adversùs Constitutionem *Unigenitus* publicatam, majorique quàm antehac Solemnitate acceptatam indignè sparsis aptus futurus

acceptée avec plus de Solemnité, que du passé. A ces causes, nous permettons, que le susdit Traité soit imprimé dans le ressort de l'Archevêché de Treves, en souhaittant, que les Espris indociles & prévenus jusqu'ici, y reconnoissent leur egarement, & retournent au centre de l'union. A Treves ce 1 Janvier 1724.

(L. S.) Jean Mathias Evêque de Rosme Suffragant & Vic. Gen. de l'Archevêché Elect. de Treves.

turus sit. Quapropter permittimus, ut suprà dictus Tractatus intra limites jurisdictionis Archiepiscopatûs Trevirensis typis mandari ac imprimi possit; nihil magìs in votis habentes, quàm ut mentes indociles, & hucusque præventæ in eo errorem suum agnoscant, atque ad unionis centrum redeant. Treviris 1. Jan. Anno 1724.

(L. S.) Joann. Mathias Episc. Rosmensis Suffragan. & Vicarius Gen. Archiespiscopat. Elect. Trevir.

(†)

APRO-

APROBATION de Deux Professeurs en Theologie de l'Ordre de Saint Benoist.

LEs divisions qui regnent de nos jours entre les Theologiens Catholiques, sont un tort trop grand à l'Eglise pour être ignoté de personne ; leurs armes qui devroient être employés contre nos ennemis, servent malheureusement à nuire aux Enfans de nôtre Mere commune, & l'on voit avec douleur le frere combattre son propre frere. Un desordre si deplorable semble n'avoir pris sa source, que dans le manquement d'obeis-

APPROBATIO duorum Theologiæ Professorum Ordinis Sancti Benedicti.

DIvisiones, quæ nostris diebus inter Theologos Catholicos vigent, majorem atrociorémque Ecclesiæ injuriam inferunt, quàm ut à quoquam ignorari possint ; eorum arma, quæ contra inimicos nostros adhiberi deberent, nocumento filiorum communis Matris nostræ infeliciter deserviunt, atque summo cum dolore cernimus, quomodo frater fratrem oppugnet. Tam deplorabilis confusio non aliunde originem sumpsisse

d'obeiſſance au St,Siege, à qui les fideles doivent un ſouveraint reſpect. Cet ouvrage donc tendant, à perſuader la docilité & la ſoumiſſion envers ce Tribunal reveré de toute l'antiquité, il ne peut produire que des fruits de paix & d'union, & ſervir tres utilement à cimenter l'unité Chrêtienne; ſon utilité paroitra encore en diſſipant les nuages que des eſprits inquiets & avides de la nouveauté avoient voulu répandre ſur la Doctrine que l'Autheur de ce livre expoſe avec autant de netteté que d'érudition; dans lequel on remarquerat cette profonde connoiſſance de l'HiſtoireEccleſiaſtique; cette exactitude à ne rien avancer, qu'apres une fidele confrontation avec les originaux; cette ſagacité à dèveloper les paſſages, qui faiſoient

ſoient

ſiſſe videtur, quàm à defectu obedientiæ erga Sanctam Sedem, cui fideles ſummam reverentiam debent. Cùm igitur præſens opus ad perſuadendam docilitatem ac obedientiam erga Tribunal ab univerſa antiquitate ſemper in ſummo honore habitum tendat, non poteſt niſi fructus pacis & unionis producere, atque ad coagmentandam unitatem Chriſtianam inprimìs utile eſſe. Et quidem ejus utilitas magìs adhuc ex eo apparebit, quòd nubes diſſipet, quibus inquieti quidam Novitatiſque avidi ſpiritus Doctrinam obfuſcare niſi ſunt, quam hujus libri Author pari nitore ac eruditione exponit, & in quo etiam elucet profunda illa Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ cognitio; exactitudo illa ad nihil adducendum, niſi priùs fideli cum Origina-

na

soient le plus de difficulté, qui lui ont meritè dans d'autres traitez, composez comme celuyci pour servire l'Eglise, l'aprobation & l'eloge des sâvans. C'est ce dont la lecture de cette Dissertation nous a persuadé, & qui nous porte a luy rendre ce témoignage. A Senones ce vingt-six Fevrier 1724.

nalibus facta confrontatione; sagacitas illa ad loca, quæ majorem difficultatem creabant, enucleanda, quæ ipsi in aliis tractatibus pro Ecclesia, quemadmodum iste, compositis ac editis eruditorum approbationem ac elogium attraxerunt. Id nobis hujus Dissertationis lectio persuasit, atque ad hoc illi reddendum testimonium adduxit. Senonibus 26. Februarii Anno 1724.

D. Benoist Sinsart Religieux Benedict. Professeur en Theolog. en l'Abbaye de Senones.

D. Benedictus Sinsart Religios. Benedict. Theolog. Profess. in Abbatia Senonensi.

D. Maximin Longeaux Prieur Claustral de l'Abbaye de Senones & Professeur en Theol.

D. Maximinus Longeaux Prior Claustralis Abbatiæ Senonens. & Theol. Professor.

APPRO-

APPROBATIO CENSORIS.

TRactatus iste Theologicus Authoritatem & Infallibilitatem Summorum Pontificum solidissimis rationum fundamentis ita profundè & perspicuè illustrat firmátque, ut multivariæ doctrinæ & invictæ veritatis splendorem in rempublicam litterariam & universam Ecclesiam Catholicam diffundere possit, quare dignissimus est, ut è prælo in apricum prodeat & toti orbi illucescat. Aug. Vind. 21. Octobris 1726.

Franc. Joan. Wilhelmus à Bettendorff Eccles. Cathed. Aug. & Ratisbon. Can. Rmi. & Seren. Princ. & Ep. Aug. Consil. Eccles. & Officialis.

Franc. Joseph. v. Handl Sac. Theol. Lic. Rmi. & Seren. Princ. & Ep Aug. Consiliar. Eccles. Maj. Pœnitent. & Librorum Censor, nec non insign. Colleg. Eccles. ad S. Mauritium Paroch. & Canonic.

TRA-

TRACTATUS THEOLOGICUS DE Authoritate & Infallibilitate SUMMORUM PONTIFICUM.

Materia, quam præsenti opere tractandam suscepi, â trecentis annis Theologorum animos multùm agitavit, atque in diversa traxit, divisítque. Quidam authoritate (quod venditant) Concilii Constantiensis fulti; Summos Pontifices, quoad ea, quæ fidem concernunt, Oecumenicorum Conciliorum Judicio subjici, ab his quoque illorum decisiones in examen vocari, ac corrigi posse, consequenter hujusmodi Romanorum Pontificum definitiones, in quantum à Sanctâ Sede emanatæ sunt, non esse infallibiles, talésque, quibus se omnes fideles sub-

mittere teneantur; tanquam veritatem in dictâ Synodo Constantiensi definitam, ac decisam, tueri ac defendere minimè dubitant. Alii è contra hinc pro certo ac indubitato tenentes, quæstionem hanc â Synodô Constantiensi minimè fuisse definitam seû decisam; illinc verò doctrinæ anterioribus ad dictam Synodum Constantiensem temporibus ubíque terrarum traditæ & approbatæ constanter adhærentes tenent, quòd omnes & singulæ Summorum Pontificum in materiâ fidei decisiones ac definitiones ad universam Ecclesiam, sive per expressas Constitutiones, sive per Conciliorum particularium confirmationem directæ, pro infallibilibus haberi debeant, talibúsque, quibus cunctorum, qui fidem Catholicam profitentur, mentes subjici oporteat.

In hac sententiarum varietate nil magìs, quàm se fidem Orthodoxam tueri, utrinque asserunt Theologi. Qui enim Infallibilitatem Summorum Pontificum in rebus fidei decernendis impugnant, Doctrinam suam, eo quòd, ut ajunt, in Oecumenicâ Synodô definita, atque à Summo Pontifice ibidem electo approbata fuerit, pro fidei articulo haberi debere contendunt. Qui verò eandem Infallibilitatem propugnant, anteriorum ad prædictam Synodum Constantiensem sæculorum traditioni innixi, imò sacrarum paginarum Authoritate fulti, opinionem suam absquè fidei Catholicæ læsione rejici, vel ei contradici fas non esse constanter asserunt: equidem tamen non diffitentur hanc sacratioris Theologiæ particulam hactenus nondum expresè ab Ecclesiâ definitam fuisse, hinc satis immeritò invidioso hæresis nomine notari eos, qui

qui eidem manus dare renuunt; at plane tamen persuasum sibi habent miniméque dubitant, quin, si moderno tempore in quadam Oecumenicâ Synodô hæc quæstio ad decidendum proponeretur, ubi cuique liberè mentem suam aperire licitum foret, in summorum Pontificum favorem definiretur.

Quandoquidem autem hæc ultima Sententia, quæ Summorum Pontificum Infallibilitati favet, magis fundata majoríque in Ecclesiâ Authoritate niti mihi videtur, quàm prima eidem Summorum Pontificum Infallibilitati adversans, hinc eandem præsenti Opere stabilire conabor; quod ut meliori faciliorique methodo minoríque confusione præstare queam, illud pluribus Capitibus distinguam.

CAPUT I.

Præjudicia quædam adversus Opinionem illorum, qui Summos Pontifices fallibiles esse contendunt.

INter omnes convenit, quòd in materiâ fidei ac Religionis omnis nova Opinio saltem tanquam suspecta haberi debeat, atque è contrà illi duntaxat Sententiæ adhærendum sit, quæ, antequam Opinio, cujus Datum notum epocháque fixa est, introduceretur, tradita ac pro certâ in Ecclesiâ habita fuit.

Et hoc est principium, super quod primum fundo præjudicium adversus Opinionem, quam impugnare aggredior. Opinio, quæ tenet, quòd de-

decisiones Summorum Pontificum in materiâ fidei ad Universam Ecclesiam directæ errori obnoxiæ sint, atque revisione egeant, primùm decimoquinto Sæculo enata nec non in Orbem Catholicum invecta est; ante magnum illud & fatale Occidentis Schisma (ubi usque tres Papæ de supremâ in Ecclesiâ Authoritate adeò inter se se decertare visi sunt, ut quisque illorum certis in Regionibus pro verô Ecclesiæ Capite agnosceretur) nullus Theologus, nullus Sanctus Pater, nullum Concilium Oecumenicum aut particulare, verbo nullus Author Catholicus inventus est, qui expressè docuerit, quòd Decisiones generales Summorum Pontificum in materiâ fidei errori obnoxiæ sint, neque ad suam receptionem fideles obligent; verùm è contrario, quotquot ante deploranda illa tempora hunc articulum tractaverunt, publicè & audacter docuerunt, quod hujusmodi Romanorum Pontificum definitiones Ecclesiam obligent, nec minori, quàm ipsa Concilia Generalia Authoritate polleant.

Ad probandam novitatem Opinionis illorum, qui Summorum Pontificum Infallibilitatem negant, illiúsque originis epocham determinandam, non alio mihi opus est testimonio, quàm illorum ipsorum, qui, quia vel eam pepererunt, vel omnium primi propugnarunt, illius quasi parentes sunt. Gersonem ac Majorem hîc intelligo. Ita desuper Gerson (a) loquitur: „ Ante celebrationem sacro„ sanctæ hujus Constantiensis Synodi, sic occupa„ verat mentes plurimorum litterarum magis „ quàm litteratorum ista traditio, ut oppositorum

(a) *De potest. Eccles. Cons.* 12.

„ rum dogmatizator fuiſſet de hæreticâ pravitate „ vel notatus vel damnatus; hujus rei ſignum accipe, quia poſt declarationem, & quod urgentius eſt, determinationem & practicationem „ ejusdem ſanctæ Synodi inveniuntur, qui talia „ paſſim aſſerere non paveant. In alio etiam Opere, (a) poſtquam per modum quæſtionis propoſuiſſet, num appellatio â Papâ ad Concilium teneret, hæc habet; „ Dixerunt olim ante Concilium „ Generale Piſanum, & Conſtantienſe, quòd hoc „ nullo modo licebat: & allegant jura ſua pro ſe „ valdè, ut eis videtur, expreſſa. Sed conſtanter „ nunc aſſeritur, quod eſt hæreſis damnata per „ Conſtitutionem Concilii Conſtantienſis. Hæc Gerſon. (b) Major autem non minus quàm ille hanc epocham exprimit: „ Duo ſunt modi, (inquit) „ oppoſiti dicendi, quorum unus tenet „ Papam eſſe ſupra Concilium univerſale; hunc „ modum tenuerunt aliqui Cardinalium, & tenent „ communiter Thomiſtæ, & Romæ, ut aſſeritur, „ nulli fas eſt oppoſitum tueri. Alium modum „ ſemper noſtra Univerſitas Pariſina â diebus Concilii Conſtantienſis imitata eſt; ſic quòd in eâ, „ qui prædictam viam tenuerit, in campo cogitur „ eam revocare.

En igitur originem Opinionis illius, quæ in præſentiarum tanquam Pariſinæ facultati propria Orbem circumvolat. Definita à Conciliô Conſtantienſi benè aut malè intellectô (quod in ſequentibus examinabimus) ſuperioritas Synodi ſupra Papam eò Gerſonem ejúsque ſequaces impulit, ut concluderent Papæ deciſiones, eo quòd

(a) *De Excommu.* (b) *De poteſt. Eccleſ. c.* 15.

Concilio Generali subjectæ sint, minimè infallibiles esse.

At exindè apprimè legitimum de hujus Opinionis falsitate deduco præjudicium. Enimverò Doctrina per mille quadringentos hactenùs annos in Ecclesiâ incognita, primùmque, occasione duntaxat invidiosi cujusdam Schismatis introducta, vera utique Ecclesiæque Doctrina esse non potest.

Secundò: In favorem Infallibilitatis Summorum Pontificum de contrariâ Opinione ex his præjudicatum esse videtur, quòd nempè ante memoratum Schisma nostram sententiam omnes Theologi unanimiter receperint ac docuerint, ut sequentibus demonstrabimus; quòd eam Doctores facultatis Parisiensis, ut & aliarum Universitatum tanquam Doctrinam indubitatam tradiderint; quòd id ipsum omnes Canonistæ præstiterint; quòd Episcopi eidem semper manus dederint, nec unquam ulli in mentem venerit, ut illam in dubium vocaret. Nonnisi igitur novitatis cujusdam cupidine Gersoni paucísq; aliis suæ ætatis Theologis Opinionem suam in Theologiam invehere placuit.

Tertium præjudicium exindè colligitur, quòd, cùm temporibus Photii Græci Schismatici hancce Infallibilitatis Romanorum Pontificum Prærogativam dubiam facere attentassent, Authores Catholici, qui eos nono sequentibúsque sæculis impugnârunt, tam eorundem Summorum Pontificum ad Concilia superioritatem, quàm in decernendis rebus fidei Infallibilitatem velut Doctrinam ab Ecclesiâ semper receptam & adoptatam propugnârint, ut apertè habetur ex operibus tum Æneæ Parisiensis Episcopi, tùm Ratrami Corbejensis Monachi,

nachi, qui ſæculo nono floruerunt, cùm etiam Anſelmi Avelsbergenſis Epiſcopi, qui ſæculum undecimum illuſtrabat, tùm etiam ex Operibus SS. Thomæ & Bonaventuræ, qui ſæculo decimotertio Orbem Chriſtianum decorârunt. Enimvero niſi quis hos adeo illuminatos Doctores Doctrinam ſuæ ætatis Eccleſiæ ignoraſſe, aut controverſos inter Latinos & Græcos augere articulos, ſícque plura ac majora ad horum cum illis reunionem impedimenta interponere ipſis volupè duntaxat fuiſſe, criminari malit; fateri cogetur, quòd illis, quibus modo dicti floruêre Doctores, ſæculis, nullus Catholicus extiterit, qui hujus Sententiæ fidem in dubium unquam vocarit; imò quod notatu apprimè dignum eſt; cùm Anſelmus Avelsbergenſis Epiſcopus Imperatoris Lotarij in Urbe Conſtantinopolitanâ tum temporis Legatus hac de re cum Nechite viro ob profundam ſcientiam in Eccleſiâ Græcâ ſpectatiſſimô publicam collationem habuiſſet; hic Nicomediæ Antiſtes ultrò quidem Romanis Pontificibus Primatum in Eccleſiâ, Júsque in Oecumenicis Conciliis præſidendi concedebat: (a) „ Romana (inquiebat) Eccleſia cui nos „ quidem inter has ſorores Primatum non nega„ mus, & cui in Concilio Generali præſidenti, „ primum honoris locum recognoſcimus. &c. At dictis Romanis Pontificibus quandam ſupremam de omnibus Eccleſiis judicandi poteſtatem tribui debere inficiabatur; aliàs, inquiebat, reliquæ Eccleſiæ nonniſi mancipia forent Romanæ: „ Quid „ igitur nobis (ſunt ejus verba) ſcripturarum „ ſcientia? quid nobis litterarum ſtudia? quid „ ſapien-

(a) *Spicil. tom. 13. p. 211. & 212.*

„ ſapientum Græcorum nobiliſſima ingenia? ſola „ Romani Pontificis Authoritas, quæ ſicut tu di- „ cis, ſuper omnes eſt, univerſa hæc evacuat. „ Solus ipſe ſit Epiſcopus, ſolus Magiſter, ſolus „ Præceptor, ſolus de omnibus ſibi ſoli commiſ- „ ſis, ſoli DEO, ſicut ſolus bonus Paſtor, re- „ ſpondeat.

An non idipſum profectò hâc ipsâ noſtrâ ætate aſſerere videmus eos, qui Romanorum Pontificum ſupra Concilia ſuperioritatem, eorúmque Infallibilitatem negant? fatentur quidem ipſorum Primatum júsque in Oecumenicis præſidendi Conciliis; at cum Græcis Schiſmaticis ab ipſis abſolutam poteſtatem júsque de omnibus judicandi Eccleſiis audacter removent. Quòd ſi hujus rationem exigas, non aliam reddunt, quàm quòd aliàs Concilia inutilia forent, ſolísque deinceps auſcultandum eſſet Romanis Pontificibus. Quod tamen ſupra adductus Anſelmus nomine Eccleſiæ Latinæ propugnat, ut videri poteſt in memoratâ collatione, nósque ſuo loco referemus.

Quartum præjudicium in eo conſiſtit, quòd ab Eccleſiæ primordiis ad noſtra uſque tempora Romani Pontifices nullam unquam Fidei definitionem ediderint, quam non illicò cum debitâ veneratione univerſa ſuſceperit ac amplexa fuerit Eccleſia.

Ipſi ſunt qui Concilia approbarunt, aut in aliis Conciliis ſententiam dixerunt, Hæreticos damnârunt, Conſtitutiones Dogmaticas ediderunt, omnia recipiente ac ſequente Eccleſiâ. Ipſorum deciſionibus velut cuidam omnium Fidei controverſiarum termino cuncti fideles ſemper adhæſerunt. Quod ſi autem Romani Pontifices ſubindè

Con-

Concilia ſive Generalia ſive Particularia convocare conſultum duxerunt, id ſanè factum eſt non tam ut in ſententiam Catholici adducerentur, quam ut Hæretici pleniùs ac nervoſiùs convincerentur, quippè quibus ſolenne eſt, tum denique Oecumenica appellare Concilia, cùm ſe à S. Sede damnatos conſpiciunt.

Quintum deniquè præjudicium eſt, quòd Opinio, quæ Summos Pontifices Synodis ſubjicit, quæque in ipſis Infallibilitatis Privilegium non agnoſcit, moderno tempore in ſolo Franciæ Regno circumferatur, contrariâ interim per reliquas Orbis Catholici partes triumphante, omniúmque Epiſcoporum, Doctorum & Theologorum mentes occupante, quámque omnes Univerſitates tradant, omnes Religioſi Ordines propugnent, ac cuncti denique populi credant. Et quis arbitretur, quòd omnes reliqui Orbis Status ac Regna ad tantum tantíque momenti fidei Articulum cæcutiant, Franciáque ſolus ille Orbis Angulus ſit, quem diſſipatis ignorantiæ tenebris veritas illuſtret? Cùm verò dicitur, quòd hæc Galliæ mens ſit, benè mediam partem ab eâ reſecare oportet. Enimverò ſatis magnus hodiedum Epiſcoporum, Doctorum etiamnum Pariſienſium, Religioſorum, Paſtorum, variíque Statûs Eccleſiaſticorum numerus ibidem reperire eſt, tanquam indubitabile tenentium, & Infallibilitatem Romanorum Pontificum, &, quod ad idem redit, eorundem ſupra Concilia Authoritatem & Eminentiam; præcipuè autem & vel maximè, prout alibi, etiam in iſto Regno plebs hanc Doctrinam ita ſibi perſuaſam habet, tantâque erga Summorum Pontificum no-

men reverentiâ ac obſervantiâ afficitur, ut absque indignatione quadam vel minimum in contrariæ Opinionis favorem audire nequeat. Sed hæc de Præjudiciis dicta ſufficiunt. Examinemus modò quænam ſint illa principia, quibus Sententia, quæ Summorum Pontificum Infallibilitatem propugnat, innititur; & quoniam in materiâ Dogmaticâ non alia tenenda ſunt, quàm S. Scriptura & Traditio, videamus, num hæc duo principia huic Doctrinæ fâveant.

CAPUT II.

Privilegium Infallibilitatis Summorum Pontificum ſupra Sacram Scripturam fundatum eſt.

NUllus Catholicorum dubitat, quin Salvator noſter Divo Petro Primatum in Eccleſiâ tradiderit; cum igitur in hoc principio omnes conveniant, nonniſi ex quodam cavillationis ſpiritû occultæque cupiditatis S. Sedis Prærogativarum diminuendarum geniô quidam in dubium vocare velle videntur, nùm idem Primatus illi traditus & confirmatus fuerit per tres famoſos illos textus, qui communiter adduci deſuper ſolent: Videlicet:
„ (a) Beatus es Simon Bar-Jona, quia caro & ſanguis non revelavit tibi, ſed Pater meus qui in cælis eſt. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adverſus eam.

Et

(a) *Matth.* 16. *v.* 17.

Et alibi : (a) „ Simon Simon, ecce Sathanas ex-
„ petivit vos ut cribraret ſicut triticum : ego au-
„ tem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua :
„ & tu aliquando converſus, confirma fratres tuos.
Item cùm Salvator noſter Chriſtus Dominus poſt reſurrectionem ſuam Petrum trinâ vice interrogaſſet, nùm ipſum plùs quàm cæteri Apoſtoli diligeret, eidem denique univerſam ſuam concredidit Eccleſiam his verbis : *Paſce agnos meos ; paſce oves meas.*

Occultâ igitur, ut dixi, quâdam ſolummodo cupidine Divi Petri prærogativas diminuendi impelluntur ij, qui in dubium vocare velle videntur, num per hos textus Chriſtus Dominus Divum Petrum viſibile Caput Paſtorémque Primarium ſuæ Eccleſiæ conſtituerit. Doctor Launojus, qui in ſuis Epiſtolis Romanorum Pontificum Authoritati diminuendæ totus incubuit, omnésque vires exeruit; ut hos S. Scripturæ textus Summis Pontificibus inutiles redderet, eò animum appulit, ut aſſereret, eosdem à SS. Patribus variè explicari ac interpretari ; quibusdam primum locum de ædificatione Eccleſiæ ſuper ipſum Divum Petrum, aliis verò non ſupra Divum Petrum duntaxat, ſed ſuper omnes Apoſtolos intelligentibus ; aliis autem voces iſtas *Hanc Petram* Divinitatis, quam Petrus confeſſus fuerat, *Fidem* interpretantibus ; aliis denique per *Petram* ipſum Chriſtum Dominum intelligi debere affirmantibus. Ex quo memoratus Doctor concludit, non certò poſſe inferri, quòd hoc textû Prærogativæ, quæ Summis Pon-

(a) *Luc.* 22. v. 31.

Pontificibus communiter tribuuntur, sufficienter stabiliantur.

Verùm quam debile sit istud Doctoris Launoij argumentum facilè demonstrari potest. Illud quidem Authoritate Concilii Tridentini roborare nititur ex eo, quod dictum Concilium prohibeat, ne quis S. Scripturæ sensum unanimi SS. Patrum sensui tribuat contrarium; sed exemplò apparet istud suum argumentum nonnisi merum paralogismum esse. Enimverò multum inter se differunt, asserere (prout asseruit laudatum Concilium) fas non esse in exponendis sacris paginis sequi sensum omnibus SS. Patribus contrarium; & dicere, non licere sensum iisdem sacris paginis tribuere, quem omnes ac singuli SS. Patres sectati non fuerint. Ut ergo licitè quis aliquem sensum S. Scripturæ tribuere queat, sufficit, si modò quorumdam SS. Patrum Authoritate illum solidet, cui authoritati cæteri SS. Patres non contradixerint. Atqui hîc nullus ex SS. Patribus in medium adduci potest, qui primo sensui contradixerit, quique asseruerit Christum Dominum non ædificâsse Ecclesiam suam supra D. Petrum; consequenter Doctoris Launoij argumentum de se ruit.

Præterea varii hi sensus, quos huic sacræ Scripturæ textui SS. Patres tribuerunt, tam parum sibi invicem contrariantur, quin potius perfectè concordent. Verum námque est, quòd Salvator noster Ecclesiam suam supra D. Petrum tanquam primum post ipsum Christum fundamentum ædificaverit. Verum item est, quòd præterea eam supra cæteros Apostolos, qui omnes post D. Petrum illius fundamenta sunt, ædificaverit. Nec minùs

verum

verum eſt, quòd etiam illam ſupra fidem ſuæ Divinitatis fundârit. Certum denique eſt, eam præ omnibus ſuper Chriſtum tanquam ſupra eſſentiale, firmum ac immobile fundamentum ædificatam eſſe; & quod hæc ita ſe habeant, omnésque iſtæ expoſitiones perfectè inter ſe ſe conveniant inconcuſsè ex eo evincitur, quòd, ut ipſe Doctor Launojus fatetur, iidem SS. Patres textui, de quo nunc agimus, binas imò ternas uſque explicationes appoſuerint, ſanctúsque Auguſtinus omnes quatuor adhibuerit. Sed nuſquam reperietur quòd vel unus eorum huic loco morales explicationes tribuendo, litteralem ſenſum, qui D. Petrum reſpicit, quémque Eccleſiæ Doctores ad hujus S. Apoſtoli in Romanâ Sede ſucceſſores ſemper extenderunt, excluſerit.

Quòd ſi hunc locum ſecundùm ſe examinemus, profectò liquet, quòd Salvator noſter, cùm Divum Petrum ob id Beatum pronuntiavit quod per æterni Patris revelationem Divinitatem ſuam agnoviſſet, quantus honor, felíxque ſors illum maneret, verbis ſequentibus declarare voluerit, ei promittendo nempè, quod ſuper ipſum, tanquam ſuper fundamentum, adversùs quod nulla inferorum nequitia unquam prævalitura eſſet, Eccleſiam ſuam ædificaturus eſſet. Et quemadmodum hæc promiſſio ſecundùm Patres ad hujus Apoſtoli Succeſſores pertranſiit, ita dubitari non poteſt, quin locus iſte, & eorum Primatum & Infallibilitatem ſtabiliat. Si enim Eccleſia ideo immobilis & inconcuſſa manet, quia ſuper D. Petrum ejúsque Succeſſores fundata eſt, ſequitur, quòd ſinguli ſucceſſores hujus Eccleſiæ Capitis ſimilem in fide habere

habere debeant firmitatem parique fortitudine Ecclesiæ columnam suffulcire, utpote cujus sunt fundamenta. Referemus in sequentibus Patrum testimonia utrumque stabilientia. Sufficiat hîc cum D. Hieronymo (a) dixisse : „ Cathedræ Petri communioni consocior, super hanc Petram ædificatam Ecclesiam scio, quicunque extra hanc domum agnum comedit, profanus est. Et cum S. Augustino : (b) Numerate Sacerdotes vel ab „ ipsâ Sede Petri, & in Ordine Patrum quis cui „ successit, videte ; ipsa est Petra, quam non vincunt superbæ inferorum portæ.

A nullo controvertitur, quòd locus secundus, quem ex S. Lucâ retulimus, peculiariter D. Petrum respiciat. Sed qui tenent Romanos Pontifices in fidei quæstionibus infallibiles non esse, indefectibilitatem fidei in Divo Petro personalem fuisse, nec ad ejus successores pertransiisse contendunt. At nos decursû operis nostri demonstrabimus, hanc ipsorum assertionem malè fundatam esse, sanctósque Patres, ac antiquos Theologos longè aliter hac de re sensisse.

Nec denique id controverti potest , quòd scilicet tertiô S. Scripturæ locô Salvator noster D. Petrum singulari quodam Privilegio præ cæteris Apostolis decorarit. Quærit enim ab ipsô, num ipsum plùs quàm cæteri Apostoli diligat, quâ interrogatione tertiò usque repetitâ ei demum tam oves, quam Agnos suos pascendos tradit. Quis post hæc dubitabit, quin ipsum peculiariori præ cæteris Apostolis modô suæ Ecclesiæ Pastorem constituerit,

(a) *Epist. ad Damas.* (b) *In Psal. cont. part. Don.*

rit, ipsíque ſuorum Agnorum & Ovium curam demandando totam Eccleſiam commiſerit?

Quod ſi quis ſecundùm D. Auguſtinum dicere velit, quòd hâc occaſione D. Petrus univerſam Eccleſiam repræſentârit, nec hæc Privilegia ad ſuam duntaxat perſonam reſtricta fuerint; longè abeſt, ut hanc Doctrinam rejiciam aut ei contradicam, quin potiùs per illam Summorum Pontificum Authoritatem optimè & mirum in modum firmari contendam. Profectò námque, ſi Concilium Conſtantienſe ad oſtendendum, quòd Authoritate totiûs Eccleſiæ polleret, eámque præ manibus, ut ita dicam, teneret, non melius hanc univerſalem poteſtatem exprimere ſe poſſe arbitratum eſt, quàm ſi aſſereret ſe univerſam repræſentare Eccleſiam; quis dubitabit, quin D. Petrus, ſi in occaſionibus, de quibus nunc agitur (id eſt, cùm Salvator noſter aſſeruit, ſe ſuper ipſum Eccleſiam ſuam ædificaturum, eúmque illius Paſtorem conſtituit) univerſam repræſentavit Eccleſiam, poteſtatem etiam Generalem ſuper eandem receperit? Quod ſi tunc univerſa Eccleſia eminenter in D. Petro, ut in Capite ſuo reſidebat, an non naturaliter concludi debet, quòd omnis influentia Chriſti Domini in ſuum Corpus Myſticum, in hocce corpus per medium & Organum Capitis illius tranſierit?

CAPUT III.

Qualem ideam primis Ecclesiæ Sæculis de Authoritate Romanorum Pontificum in quæstionibus Fidei habuerint fideles?

ANtequam super hoc puncto historiam Ecclesiasticam consulamus, operæ pretium erit, ideam, quam de Authoritate D. Petri post Salvatoris nostri in cœlos ascensionem nobis ob oculos ponunt Acta Apostolorum, vel momento contemplari. Id namque ad ea confirmanda, quæ de Privilegiis, quibus eum DEI filius decoravit, præcedenti Capite retulimus, multùm, ni fallor, conferet. Et quidem vix Salvator Apostolos suos visibiliter deseruerat, cùm ecce statim Beatus Petrus Primatum suum in Collegiô Apostolicô exercere conspicitur. Hoc habetur per illud, quod de electione Divi Matthiæ ibidem refertur, ubi cùm D. Petrus proposuisset supplendum esse in dicto Collegio infelicis Judæ locum, universus Cœtus ijs, quæ ipsi ab istô Ecclesiæ Capite proposita fuerant, detulit. Ad quæ Divus Joannes Chrysostomus: „ Meritò (inquit) primus Petrus omnem Authoritatem usurpat in negotio, ut qui omnes habet in manu, ad hunc enim dicit Christus, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos.

Post Sancti Spiritûs descensionem, ubiquè D. Petrum in fronte, ut ita dicam, Apostolorum collocatum cernimus. Omnes ipsi in silentio auscultantur. Ipse solus Judæos in die Pentecostes oratione

tione compellit, scelúsque exprobrat, quòd Christum JEsum crucifigendo contraxerant, atque ut in eum credant hortatur. Ipse solus claudum ad portam Templi mendicantem alloquitur, eúmque sanat; Ipse solus rationem de hoc miraculo populo, qui ibidem convenerat, reddit; Ipse solus cum Divo Joanne audacter Principibus Sacerdotum Magistratibúsque respondet; Ipse solus fulgentissima patrat miracula: quippe de ipso solo refertur, quòd illius umbra omnis generis morbos curârit; Ipse solus Judaïcam Ecclesiam (id est primos Fideles) regit ac gubernat, Ananiámque & Saphiram ob commissam fraudem morte damnat; Ipse solus ad Evangelium prædicandum primò destinatur; Ipse solus denique in Concilio Hierosolymitano sententiam pronuntiat ac fert. Quibus addi potest, quòd, cùm in carcere detineretur, universa Ecclesia pro ipsius liberatione ad Deum preces fundere non destiterit, donec eandem obtinuerit.

Et hæc sunt, quæ de ijs, quæ in ipsis Ecclesiæ primordijs gesta sunt, in Actis Apostolorum legimus, quibus utique, nî fallor, patet, quòd à tempore Ascensionis Salvatoris nostri cæteri Apostoli D. Petrum & ut Caput Ecclesiæ & ut suum Superiorem semper agnoverint, ac reveriti fuerint. Modò ad ipsius Successores transeamus.

Si loco falsarum Decretalium, quæ sub nomine Summorum Pontificum, qui tribus primis Ecclesiæ sæculis floruêre, cusæ fuerunt, veræ suppeterent eorundem Epistolæ, luculenta ac illustria procul dubio de potestate, quam omni tempore in Ecclesia exercuerunt, atque de observantia, quam fideles ipsorum decisionibus exhibuerunt, argumenta pro-

bationésque suppeditarent, at cùm immanes turbines, quibus illis persecutionum temporibus Ecclesia agitata fuit, earum majorem partem nobis è manibus excusserint, cogimur ad ea pauca calamum sistere, quæ Historia Ecclesiastica nobis reliquit.

Primo igitur jam Ecclesiæ sæculo, (a) cùm Ecclesia Corinthiorum varijs scissionibus conquateretur, ad Ecclesiam Romanam confûgit, ut ibi remedium ad ea mala inveniret, quibus tunc in discrimen adduci videbatur. Beatus Clemens, qui eo tempore Ecclesiæ Romanæ gubernacula tenebat, hisce medelam ferre cupiens, illustrem Epistolam ad dictæ Corinthiorum Ecclesiæ Rectores dedit, quæ adhuc superest, quâ pacem & tranquillitatem pristinam, in ista Achajæ Metropoli restituit, illósque in fide firmavit, prout testantur Scriptores antiqui.

Sequenti Sæculo, (b) Victor Pontifex Romanus abusui, qui longo jam tempore in Asia vigebat, mederi cupiens, illius Provinciæ Episcopos eò adegit, ut se Ecclesiæ Romanæ potiorique cæterarum Ecclesiarum parti accomodarent, diéque Dominicâ & non cum Judæis, decimâ quartâ lunâ videlicet Martij, Pascha celebrarent. Polycratem verò Ephesiorum, aliósque istius Provinciæ Episcopos suis mandatis, sub prætextu traditionis cujusdam ab Apostolis receptæ obedire renuentes ab Ecclesiæ communione removit, vel saltem removere voluit. At cùm plures Episcopi, præcipuè autem S. Irenæus Lugdunensium Archiepiscopus, humiliter ipsi exposuissent, hæc extrema non convenire, nec congruere, ut Asiatici ob praxin quamdam, quam à suis Prædecessoribus receperant, à totius Ecclesiæ unione

(a) *Euseb. l. 3. c. 12.* (b) *Idem l. 5. c. 24. & 25.*

ne removerentur, scissio quidem integra aut saltem continuata non fuit. Non satis liquet, num Asiatici tandem Victori Papæ manus dederint. Id hujus fidem facere potest, quòd D. Athanasius commemorans eos, qui tempore Concilij Nicæni die Dominicâ Pascha non celebrabant, nihil omninò de Asiaticis loquatur, sed tantùm Syriæ, Ciliciæ, ac Mesopotamiæ incolarum mentionem faciat; Verùm quidquid de eo sit, ex hujus tamen contentionis narratione manifestum est, quòd jam à sæculo secundo Romani Pontifices emergentes in Ecclesia difficultates & Controversias tam in Oriente quàm Occidente determinârint ac definîerint, quódque illi, quos excommunicabant, à totius etiam Ecclesiæ communione remoti ac resecti fuerint. Synodus item Nicæna (a) decisioni Victoris Papæ se conformans decrevit, ut omnes Catholici die Dominicâ Pascha celebrarent, & qui ad contrariam praxin animum obstinârunt, tanquam Hæretici habiti, atque ut tales ab Ecclesiæ Corpore resecti sunt, ut habetur ex secunda & tertia Synodis Oecumenicis, ut interim multa alia veterum monumenta omittamus.

Sæculo Tertio, (b) cùm Novatianus Schismate in Ecclesia Romana suscitato, hujus Ecclesiæ Sedem invadere attentâsset, atque conatus machinationésque suas irritas fore, nec non Cornelium per totum Orbem pro vero Romano Pontifice haberi perspexisset, novam hæresin excogitavit, contendens, prout refert Eusebius, (c) ijs, qui tempore persecutionis fidem Catholicam ejurâssent (quamvìs omnia, quæ viderentur ad veram pœnitentiam spectare, omnino

(a) *Conc. Nicæn. Ep. ad Eccl. Alex.* (b) *Euseb. l.6.c.35.* (c) *cit. loc.*

postmodum peragerent) nullam prorsus salutis spem reliquam fieri. Qua de causa Cornelius coacto Romæ Concilio Novatiani errorem damnavit, cui damnationi dein omnes Ecclesiæ non minori unanimitate, quàm si illa Hæresis in Concilio Oecumenico damnata fuisset, acquieverunt.

Neminem latet contentio illa, quæ paulo pòst in causa Baptismi Hæreticorum orta est. Stephanus Papa postquam resciisset, quòd S. Cyprianus Carthaginensis Antistes, Africaníque Episcopi Hæreticos ad Ecclesiæ communionem revertentes rebaptizari juberent, quamvìs jam priùs in nomine SS. Trinitatis baptizati fuissent, fortiter huic errori restitit, definiítque, oportere in hoc quemadmodum & in omnibus alijs antiquam sequi Ecclesiæ traditionem. Quanquam verò S. Cyprianus, eo quòd id, tanquam quid merè disciplinam spectans consideraret, decisioni Papæ hîc deferendum esse non arbitratus fuerit, atque in hoc magnorum Orientis Episcoporum Authoritate fulciretur; nihilominus Universa Ecclesia Papæ decisionem amplexa est, & licèt S. Cyprianus in communione Ecclesiæ perstiterit, atque in ea extremum diem obierit, ii tamen, qui pervicaciter ipsius praxin postmodum secuti sunt, in Hæreticorum numerum rejecti sunt.

Cùm sub ejusdem Papæ regimine Marcianus Episcopus Arelatensis Novatiani Hæresin amplexus fuisset, D. Cyprianus desuper per litteras Stephanum certiorem reddidit, rogans, ut dictum Hæreticum Episcopum deponeret, aliúmque in ejus locum sufficì ac ordinari curaret. Ex quo apparet, quanta potestate tunc temporis in universa Ecclesia usi sint Romani Pontifices.

Id insuper probatur ex eo, quòd, cùm duo Hispaniarum Episcopi, qui è suis Sedibus ejecti fuerant, eundem Papam implorâssent, rogaßéntque, ut in pristinas dignitates ipsos restitueret, Stephanus secundùm ea, quæ illi exposuerant, ipsos restituerit; & quamvìs hæc restitutio locum non habuerit, eo quòd dictum Papam circumvenisse, ipsíque falsa exposuisse deprehensi sint, nihilominùs tamen exindè manifestè liquet, quòd fideles Romam tanquam ad supremum Tribunal concurrerint.

Cùm eodem sæculo Dionysius Ecclesiæ Romanæ Presbyter ad Sedem Apostolicam evectus fuisset, (a) quidam erga D. Dionysium Patriarcham Alexandrinum malè affecti, eum ad Papam detulerunt, quasi non orthodoxè de Filio Dei sentiret, necnon in quibusdam operibus minùs Catholicè de eo scripsisset; illico Dionysius Papa ad eum litteras dedit, mandans, ut suæ fidei rationem redderet, cui mandato memoratus Patriarcha promptè obediens apologiam edidit, quam Romam misit, in qua expressiones sibi objectas de crimine purgabat, demonstrabátque, se in scripto illo, de quo agebatur, proprijs terminis Divinum Verbum Patri consubstantiale esse, expressisse. Hanc Historiæ particulam à S. Athanasio acceptam retulimus, (b) à quo etiam illud habemus, quòd nempè Concilium Nicænum ab his binis Dionysijs vocem *Consubstantialis* mutuârit. Ex hoc facto apparet, quòd illo sæculo, sicut & sequentibus Romani Pontifices, cùm de fide agebatur, omnimodam in omnes Ecclesias exercuerint jurisdictionem, quippè cùm Patriarcha

(a) *Athan. Ep. de Dion. Alex.* (b) *Athan. Ep. ad Afric.*

Alexandrinus (quemadmodum cæteri) eisdem suæ Fidei rationem reddere teneretur.

Caput IV.

Qualem ideam Historia quarti & quinti Sæculi de Authoritate Romanorum Pontificum nobis ob oculos ponat.

HIc ab ijs, quæ sub Julio Papa gesta sunt, initium nobis sumendum est, nec enim de ijs, quæ sub illius Prædecessoribus contigêre (si ea, quæ contentionem Donatistas inter & Cæcilianum Carthaginensem Episcopum concernunt, excipias) quidquam certi habemus. Hæc igitur nobis Historiæ memoriâ prodita sunt. Cùm Eusebiani perspicerent, quòd S. Athanasius post obitum Constantini Magni, à quo Trevirim relegatus fuerat, Sedem suam Alexandrinam repetiisset, nec eum ibidem diutiùs pati possent, in ejus locum, ipso ejecto quemdam *Pistum* nomine, ejusdem cum ipsis fidei, Arianum nempe, sufficere conati sunt; quô per vim intrusô Legationem ad Julium Papam ad obtinendas pro illo putatitio Episcopo communionis litteras, mittunt sub prætextu, quòd D. Athanasius in Synodo Tyri habita ob varia scelera, de quibus per informationes in Mareote adversus ipsum factas abundè convictus fuerat, damnatus fuisset; verùm D. Athanasius suo nomine quosdam ex suis Presbyteris Romam misit, qui Eusebianorum Legatos falsi postulârunt ac convicerunt; quo super hi Julium Papam

pam rogârunt, quatenus Synodum, in qua hæc causa discuteretur, ac dijudicaretur, convocare dignaretur: Julius eorum postulatis deferre cupiens, litteras tum ad Eusebianos, tum ad Athanasium exarat, tempúsque indicit, quo utrique se Concilio sistere deberent; Mandato Pontificis statim quidem obtemperavit hic Sanctus Patriarcha; at verò Eusebiani satis supérque subodorantes fraudes suas clandestináque adversus Athanasium consilia Romæ haud prævalitura, Synodum Antiochiæ cogunt, ubi abdicatô iterum Athanasiô in ejus locum Gregorium quemdam ordinant, malè digestam dein ad Papam Julium mittunt Epistolam, in qua postquam conquesti essent, quòd de novo causam Athanasij discutere voluisset, se excusant, quòd in Synodo Romana comparere non possint. Ast hæc minimè obfuêre, quin Papa Concilium cogeret, in eóque Athanasium in suam communionem reciperet.

Julius dein litteris Orientalium tam suo quàm Concilij nomine respondit, Athanasij innocentiam tuetur, Eusebianorum objectiones diluit, vanos prætextus refellit, eorúmque Conventus & Conciliabula reprobat, addítque, quòd, si S. Athanasius nocens fuisset, Orientalium officium postulâsset, ut priusquam ad illum damnandum convenissent, Episcopo Romano scriberent, ipsiúsque desuper decisionem expectarent: (a) „ Cur autem (inquit) „ de Alexandrina potissimùm Ecclesia nil „ nobis scriptum est, an ignoratis hanc esse con„ suetudinem, ut primùm nobis scribatur, & hinc, „ quod justum est decernatur? sanè si qua hujus-

(a) *Julius Ep. ad Orient.*

„ modi ſuſpicio in illius Urbis Epiſcopum(Athana-
„ ſium nempe)cadebat, ad hanc Eccleſiam ſcriben-
„ dum fuit. Ex his, nî fallor, palam fit magnitudo poteſtatis Romanorum Pontificum, qui ſæculo quarto Eccleſiæ præfuerunt, quippe cùm Concilia particularia de uno Patriarcha Alexandrino judicare non tantùm non poſſent, niſi priùs à Romano Pontifice petitâ licentiâ; ſed & etiam, quòd, quamvìs eam petiiſſent, nihil tamen deſuper, niſi quod ipſis Summus Pontifex præſcripſiſſet, agere valerent.

Socrates de hac Julij Papæ Epiſtola agens contendit, quòd in ea dictus Papa conqueratur; (a)
„ Quòd contra Canones ipſum ad Concilium non
„ vocâſſent; cùm Eccleſiaſticâ regulâ interdictum
„ ſit, ne præter ſententiam Romani Pontificis quid-
„ quam ab Eccleſia decernatur. (b) Sozomenus idem referens, omne id, quod absque conſenſu Romani Pontificis fit, irritum eſſe ac nullum ait. (c) Author quoque Hiſtoriæ tripartitæ ita rem vertit, ut dicat: *non oportere præter ſententiam Romani Pontificis Concilia celebrari.* Minimè me latet; quosdam noſtræ ætatis eruditos aſſerere, quòd Authores, quos modò citavi, Epiſtolæ Julij Papæ ſenſum ultra modum exaggerârint. Fieri quidem potuit, ut memorati Scriptores ad ea, dum ſcribebant, reſ[pexerint], quæ ſuâ ætate de more factitabantur, ve[r]ùm quamv[is] id ver[u]m eſſet, ipſorum tamen teſti[m]o[n]ium non deſin[e]ret magni ponderis eſſe, ſiquidem duo p[r]iores Græ[c]i erant, ac ſæculo quinto ſcribebant, tertius autem ſæculo ſequenti.

A Ju-

(a) *l.* 2. *c.* 13. (b) *l.* 3. *c.* 7. & *ſeqq.* (c) *l.* 4. *c.* 9.

A Julio ad Damasum Papam Liberij successorem Valentiniano & Theodosio imperantibus transeo. Tria quoad hunc Pontificem non levis momenti occurrunt, quæ ad propositum meum multum faciunt. Primum est, quòd circa annum trecentesimum septuagesimum secundum Synodum Romæ coegerit, in qua ea, quæ prius in Ariminensi Conventu actitata fuerunt, damnata sunt, atque formulæ Fidei à Concilio Nicæno præscriptæ unicè adhærendum esse definitum fuit. Sic autem inter alia dictum Romanum Concilium loquitur: „ Neque „ enim præjudicium aliquod fieri potuit per nume- „ rum Arimino congregatum, neque Romanum „ Episcopum, cujus ante omnia decebat (vel *oportebat* ἔδει) expectare decretum, neque Vin- „ centium, qui tantis annis Episcopatum inviola- „ biliter custodivit; neque alios talibus præbuisse „ consensum.

Ex hoc textu infero, quòd secundùm istud Concilium omnis Episcoporum Conventus quantumvis numerosissimus, si absque Romani Pontificis consensu instituatur, illegitimus sit, illiúsque de fide definitiones prorsus nullæ sint, nisi per ejusdem Romani Pontificis consensum confirmatæ fuerint. Si hæc Damasus particulari cuidam Epistolæ inseruisset, dici forsitan posset, quòd in propria causa loquatur, at cùm hîc numerosa loquatur Synodus, profectò dubitari non potest, quin conformiter ad regulas disciplinámque illo tempore in Ecclesia receptam discurrat.

Secundum, quod occurrit, est, quòd, quamvis Apollinaris Hæresis in Oriente orta fuerit, Damasus

ſus tamen, prout referunt Sozomenus & Rufinus (a) omnium primus eam damnârit. Cùm enim Divus Baſilius Orientaléſque Sabinum Diaconum & Timotheum illicò Romam miſiſſent, ut adversùs Hæreſes, quibus tum Oriens concutiebatur, ſuppetias & auxilium peterent; Damaſus præſentibus Timotheo & Petro Alexandrino, qui Romam ſe receperat, Concilium coegit, ac in eo dictam Apollinaris Hæreſin damnavit. Cúmque Timotheus Presbyter hujus Synodi acta in Orientem retuliſſet, ſtatim Orientales numero circiter centum quinquaginta Antiochiæ convenerunt, ibíque Concilij deciſionem receperunt, eíque ſubſcripſerunt.

Tertium eſt, quòd idem Damaſus (cùm Concilium Nicænum quidquam adversùs Hæreſes nondum natas ſtatuere haud potuerit) in alia iterum Synodo novam fidei formulam confecerit, cui Anathemata adversùs Macedonianos & Apollinariſtas adjecit, hǻncque formulam Paulino Patriarchæ Antiocheno miſerit, ut iis, qui de contrarijs erroribus ſuſpecti erant, ſi aliàs in Eccleſiæ communionem recipi cuperent, eandem ſubſcribendam traderet. Ex hoc formulari liquidò conſtat, quantâ injuſtitiâ Græci à tempore ſui ſchiſmatis contenderint, quòd Romani Pontifices absque eorum convocatione non potuerint determinare Spiritum Sanctum à Filio procedere ſicut à Patre. Cùm id Concilium Conſtantinopolitanum in ſuo Symbolo non inſeruiſſet, eoquòd Damaſus Papa jam ſæculo quarto iis, quæ Concilium Nicænum de Spiritu Sancto atque Verbi incarnatione aſſeruerat, addidiſſet, Græcis minimè convocatis ídque nullatenùs improbantibus.

Da-

(a) *Sozom. l. 6. c. 25. Ruffin. l. 11. c. 20.*

Damaso sub finem quarti sæculi successit Siricius; Ex ipsius Epistolis Decretalibus satis apparet, quantum ipsius jurisdictio se extenderit. Hîc unicè sententiam, quam suo Romano Clero præsidens adversùs Jovinianum necnon ejus adhærentes illorúmque errores tulit, commemorabo. Errores damnavit, eorum autem Authores Anathemate confixit. Cúmque desuper suam sententiam alijs Episcopis transmisisset, Jovinianus suíque adhærentes ubique terrarum tanquam execrabiles habiti, & ut Hæretici agniti fuêre. D. Ambrosius suæque Provinciæ Episcopi quoad hoc Papæ rescripserunt, laudatâque ipsius super gregem Christi Pastorali vigilantiâ declarant, quòd factam ab ipso memoratorum Hæreticorum damnationem recipiant. Sic Epistolam ordiuntur: „ Recognovimus litteris Sanctitatis tuæ boni Pastoris excubias, qui diligenter tibi commissam januam serves, & piâ sollicitudine Christi Ovile custodias, dignus quem oves Domini audiant & sequantur: & ideo quia nosti oviculas Christi, lupos facilè deprehendis, & occurris quasi providus Pastor, ne isti morsibus perfidiæ suæ feralíque ululatu Dominicum Ovile dispergant. Sic autem illam finiunt: „ Itaque Jovinianum, Auxentium &c., quos Sanctitas tua damnavit, scias apud nos quoque secundùm judicium tuum esse damnatos. Id hîc adhuc de Anastasio Papa addendum, quòd, teste D. Hieronymo, Origenis errores in Oriente jam damnatos, etiam damnârit, hæcque damnatio toto Occidente recepta fuerit. (a) „ Quamquàm (inquit) „ celebri sermone vulgatum sit, Beatum

„ quo-

(a) *Epist. ad Pammach. & passim.*

„ quoque Papam Anastasium, eodem fervore, quia
„ eodem spiritu est, latitantes in suis foveis Hæreti-
„ cos persecutum, ejúsque litteræ doceant damna-
„ tum in Occidente, quod in Oriente damnatum
est.

Hæc sunt, quæ ad demonstrandam quarti sæcu-li de Authoritate Romanorum Pontificum ideam notatû digniora inveni. Id solummodo addam,(a) quòd secundùm ejusdem D. Hieronymi testimonium tam Orientis quàm Occidentis Ecclesiæ ad ipsos recurrerint, eósque in emergentibus dubijs consuluerint, ex quo patet, quòd tunc temporis tanquam totius Ecclesiæ oracula habiti fuerint. Photius (b) etiam, postquam de secundo Concilio Oecumenico disseruisset, suarum partium esse arbitratus est, etiam addere, quòd à Damaso Papa confirmatum fuisset. „ Quibus (inquit) „ haud mul-
„ tò post & Damasus Romæ Episcopus eadem
„ confirmans, suoque consensu comprobans acces-sit. Quâ confirmatione tum denique Oecumenici authoritatem adeptum est, quamvìs ex solis Orientis Episcopis compositum fuerit.

Initio sæculi quinti Anastasio vitâ functo in Thronum Apostolicum successit Innocentius Primus. Cùm autem ipsius Pontificatus ad decem & septem fermè se extenderit annos, longioris operæ foret, omnia ea, quæ per id tempus gesta sunt, referre, ea igitur retulisse sufficiet, quæ graviora sunt magísque ad propositum faciunt.

Primum quod occurrit, est Sacrarum Scripturarum Canon; cùm enim Exuperius Episcopus Tolosanus super varijs rerum capitibus hunc Papam con-

(a) *Epist ad Ageruchiam.* (b) *lib. de Syn. prim.*

consuluisset, ultimum erat, ut dignaretur ei indicare, quosnam Scripturæ libros pro Canonicis recipi oporteret. Ad hoc ipsi Papa respondet, ipsosmet Canonicos libros enumerando, quem numerum hodie adhuc sequitur tenétque Ecclesia. Satis autem notum est, quòd usque ad hanc præfati Summi Pontificis declarationem, opiniones super plerísque S. Scripturæ libris, qui modò Canoni inserti sunt, in Ecclesia divisæ fuerint, quódque hic Summus Pontifex eorum numerum omnium primus determinârit. Hincmarus etiam aliíque Franciæ Episcopi sæpius fassi sunt, quòd à Sede Apostolica & per illius authoritatem Sacrarum Scripturarum Canonem tenerent. Quòd si illo sæculo Episcopi in re tanti momenti authoritatis ac decisionis Summi Pontificis tanquam infallibilis rationem aliquam iniri posse non credidissent, an ad illum pro Canone hoc determinando recursum habuissent, ánque ejus decisio dubia solvisset, mentésque, prout fecit, tranquillâsset?

Secundum, quod occurrit, est, quòd Innocentius Primus Macedoniæ Episcopis scribens ratione quarumdam quæstionum disciplinam tantummodo spectantium, nihilominus injuriam Sanctæ Sedi illatam interpretatus sit, quòd ipsius desuper factas decisiones in dubium vocare ausi essent: „ In quibus „ litteris (inquit, loquens de Epistola, quam ad ipsum dictæ Provinciæ Episcopi exarârant) „ multa „ posita pervidi, quæ stuporem mentibus nostris „ inducerent, faceréntque nos non modicum du- „ bitare, utrum aliter putaremus, an illa ità essent „ posita, quemadmodum personabant. Quæ, „ cùm repeti pluries fecissem, adverti Sedi Apostolicæ,

„ licæ, ad quam relatio miſſa quaſi ad Caput Eccle-
„ ſiarum currebat, aliquam fieri injuriam, cujus ad-
„ huc in ambiguum ſententia duceretur. Quòd ſi hic Papa ferre nō poterat, ut ad eas deciſiones, quæ nonniſi diſciplinam ſpectabant, quiſquam hæſitaret; quid quæſo dixiſſet, ſi ſuâ ætate, eas, quæ fidem concernebant, quis in dubium vocare auſus fuiſſet?

Tertium, quod ingentem illam authoritatem, quâ per totum etiam Orientem pollebant Romani Pontifices, demonſtrat, eſt illud, quòd ratione D. Joannis Chryſoſtomi geſtum eſt. Hic Sanctus vir, cùm factione Theophili Alexandrini è Sede ſua ejectus, atque in exilium amandatus fuiſſet, deſuper apud Innocentium conqueſtus eſt; Hic Papa eorum, quæ à Synodo per Theophilum congregata, quam ſemper tanquam latrocinium quoddam reſpexit, nullam omnino rationem habuit, ſed cum D. Chryſoſtomo communicare non deſiit, omnémque conatum adhibuit, quatenus Concilium cogeretur, ubi prædicto Sancto jus ſuum tribueretur, turbæque hac occaſione excitatæ ſedarentur. Verùm cùm aversus ab iſto Sancto Imperatoris Arcadij animus id impediret, ejúsque adverſarij nomen ipſius ex Sacris Dypticis expungi feciſſent; Innocentius, & cum eo totus Occidens, univerſum Orientem à ſua communione ſuſpendit, nec cuiquam Orientalium poſt hujus Sancti obitum communicare voluit, niſi priùs ipſius memoria priſtinæ venerationi reſtituta, cum iis, qui ejus innocentiam propugnarânt, reconciliatio inita, ejúſque nomen Sacris Dypticis reinſertum fuiſſet; (a) quibus tandem apertiſſimi etiamnum D. Chry-

(a) *Theodoret. l.* c. 34.

D. Chrysostomi hostes cedere coacti fuerunt; quemadmodum inter alia monumenta ex Epistola hujus Papæ ad Alexandrum Patriarcham Antiochenum colligi potest.

At hujus Papæ Pontificatum Sanctæque Sedis authoritatem commendabiliorem adhuc reddunt ea, quæ in negotio Pelagij & Cœlestij contigerunt: cùm enim sub finem Pontificatûs Innocentij Episcopi Africæ in binis Synodis Carthaginensi nempe, & Milevitana magno numero congregati horum Hæreticorum perniciosa dogmata damnassent, sua acta Pontifici miserunt, atque pro impetranda eorumdem confirmatione scripserunt: „ Hoc itaque ge„ stum (inquit ad eum Synodus Carthaginensis) „ Domine Frater Sancte Charitati tuæ intimandum „ duximus, ut statutis mediocritatis nostræ, etiam „ Apostolicæ Sedis adhibeatur authoritas pro tuen„ da salute multorum, & quorumdam perversitate „ etiam corrigenda. Et inferiùs: „ Quæcunque „ autem alia ab eis objiciuntur, non dubitamus ve„ nerationem tuam, cùm gesta Episcopalia perspe„ xerit, quæ in Oriente in eadem causa confecta „ dicuntur, id judicaturam, unde omnes in Dei „ misericordia gaudeamus. Milevitana autem sic loquitur: „ Quia te Dominus gratiæ suæ præcipuo „ munere in Sede Apostolica collocavit, talémque „ nostris temporibus præstitit, ut nobis potiùs ad „ culpam negligentiæ valeat, si apud tuam venera„ tionem, quæ pro Ecclesia suggerenda sunt, tacue„ rimus, quàm ea tu possis vel fastidiosè vel negli„ genter accipere, magnis periculis infirmorum „ membrorum Christi, Pastoralem diligentiam „ quæsumus adhibere digneris. Et inferius:

„ Sed

„ Sed arbitramur adjuvante misericordiâ Domini
„ Dei nostri, qui te & regere consulentem, & oran-
„ tem exaudire dignatur authoritati Sanctitatis tuæ,
„ de Sanctarum Scripturarum authoritate depromi-
„ ptæ faciliùs eos, qui tam perversa & perniciosa
„ sentiunt, esse cessuros. Ita Africani Episcopi in duabus Synodis maximo numero congregati loquuntur. Post latam sententiam ad Sanctam Sedem tanquam ad majorem authoritatem pro illius confirmatione impetranda confugiunt. Quæ verò binis hisce Epistolis respondet dictus Summus Pontifex, longè adhuc aliter S. Sedis in Fidei quæstionibus authoritatem demonstrant.

Ut ab iis, quæ Synodo Carthaginensi rescribit, initium sumamus: „ Antiquæ (inquit) „ Tradi-
„ tionis exempla servantes, & Ecclesiasticæ memo-
„ res disciplinæ, vestræ Religionis vigorem, non mi-
„ nus nunc in consulendo, quàm anteà cùm pro-
„ nuntiaretis, verâ ratione firmâstis, qui ad no-
„ strum referendum approbâstis esse judicium,
„ scientes quid Apostolicæ Sedi, cùm omnes hoc
„ loco positi ipsum sequi desideremus Apostolum,
„ debeatur, à quo ipse Episcopatus, & authoritas
„ nominis hujus emersit. Quem sequentes tam
„ mala damnare novimus, quàm probare laudanda.
„ Vel id verò quòd Patrum instituta Sacerdotali
„ officio custodientes, non censetis esse calcanda,
„ quod illi non humanâ sed Divinâ decrevêre sen-
„ tentiâ, ut quidquid quamvis de disjunctis remo-
„ tísque Provincijs ageretur, non prius ducerent fi-
„ niendum, nisi ad hujus Sedis notitiam pervenirent,
„ ut totâ hujus Sedis authoritate, justa quæ fuerit
„ pronuntiatio, firmaretur; indéque sumerent cæ-
„ teræ

„ teræ Ecclesia (velut de natali suo fonte aquæ cun-
„ ctæ procederent, & per diversas totius mundi
„ Regiones puri latices capitis incorrupti mana-
„ rent) quid præcipere, quos abluere, quos velut
„ cœno immundabili sordidatos, mundis digna
„ corporibus undâ vitare.

Hæc, qui attentè legerint, sinceróque animo examinaverint, inficiari non poterunt: *Primò:* quòd secundùm D. Innocentium quæstiones fidem concernentes omni tempore ad S. Sedis judicium perlatæ fuerint. *Secundò:* quòd hæc traditio super S. Scripturam, id est, super Prærogativas à Salvatore D. Petro concessas fundata sit. *Tertiò:* quòd decisiones ab hac S. Sede emanatæ nulli errori subjectæ sint: *Puri latices capitis incorrupti manarent. Quartò:* quòd omnes totius orbis Ecclesiæ ad iis se conformandum obstrictæ semper fuerint: *Quid præcipere, quos abluere, quos vitare &c.*

Sed aptiora adhuc & firmiora sunt, quæ responsi loco Synodi Milevitanæ Antistitibus scribit:
„ Diligenter ergo (inquit) „ & congruè Apostoli-
„ ci consulitis honoris arcana (honoris, inquam, il-
„ lius, quem præter illa, quæ sunt extrinsecùs, solli-
„ citudo manet omnium Ecclesiarum) super anxijs
„ rebus quæ sit tenenda sententia: antiquæ scilicet
„ regulæ formam secuti, quam toto semper ab orbe
„ mecum nostis esse servatam. Verùm hæc missa
„ facio: neque enim hoc vestram credo latere pru-
„ dentiam. Qui id etiam actione firmâstis, scien-
„ tes, quòd per omnes Provincias de Apostolico
„ fonte petentibus semper responsa emanent: Præ-
„ sertim quoties Fidei ratio ventilatur, arbitror o-

" mnes fratres & Coepiſcopos noſtros nonniſi ad
" Petrum, id eſt, ſui nominis & honoris Authorem
" referre debere, velut nunc retulit veſtra dilectio,
" quòd per totum mundum poſſit Eccleſijs omni-
" bus prodeſſe. Fiant enim neceſſe eſt cautiores,
" cùm inventores malorum ad duplicis relationem
" Synodi, ſententiæ noſtræ ſtatutis viderint ab Ec-
" cleſiaſtica communione ſejunctos. Gemino i-
" gitur bono Charitas veſtra fungatur; nam &
" Canonum potiemini gratiâ ſervatorum, & bene-
" ficio veſtro totus orbis utetur. Quis enim Ca-
" tholicorum virorum cum adverſarijs Chriſti velit
" ulteriùs miſcere ſermonem? quis ſaltem ipſam lu-
" cem vitæ communione partiri?

Hæc Divi Innocentij Papæ verba *Primò* & qui-dem modo clariori magíſque evincente omnia ea, quæ quoad reſponſionem Synodo Carthaginenſi factam jam adnotavimus, demonſtrant. *Secundò.* Quòd nihil quoad Fidem pro deciſo ac definito habitum fuerit, quin priùs ad Sedem Divi Petri delatum fuiſſet, ſummúſque Pontifex deſuper ſententiam tuliſſet. *Tertiò.* Quòd ante dicti Summi Pontificis definitionem Synodorum particularium determinatio ut ſuſpenſa habita fuerit: *Super anxijs rebus quæ ſit tenenda Sententia.* *Quartò.* Quòd quidquid ante hanc Summi Pontificis definitionem Epiſcopi determinâſſent aut definiîſſent, nonniſi meræ conſultationis, ac relationis ob difficultatem quandam Summo Pontifici factæ vim habuerit. *Ad relationem duplicis Synodi.* *Quintò.* Quòd ſententia Papæ, quâ Synodos confirmare ſolebat, ultimatum quoddam judicium fuerit, vi cujus, quò

qui damnati fuerant, à communione Ecclesiæ excludebantur. *Sententiæ nostræ statutis viderint ab Ecclesiastica communione sejunctos.* Sextò, Quòd tam Episcopi, quàm cæteri fideles se judicijs à Summis Pontificibus latis semper submiserint. *Quis enim Catholicorum virorum cum Adversarijs velit ulteriùs miscere sermonem?* Quòd si per hæc Romanorum Pontificum Infallibilitas super traditionem toti terrarum Orbi notam non stabilitur, planè per quæ stabiliri possit, non capio.

Insuper relatio illa, quam hisce super rebus soli Papæ fieri oportebat, minimè Concilia excludebat, cùm videlicet rebus nondum sufficienter discussis, Summus Pontifex hujusmodi Synodos convocare consultum ducebat, quatenus, priusquàm sententiam diceret, meliùs desuper informaretur. Videmus etiam, quòd primis illis Ecclesiæ sæculis, cùm res magni momenti occurrebant, vix non semper hujusmodi Synodos Summi Pontifices convocarint.

Quòd si quis, eò quòd se his S. Innocentij Papæ Epistolis premi sentiret, eò animum induceret, ut hunc Pontificem in propria causa locutum fuisse, sibique ipsi testimonium reddidisse assereret, facilè ipsi responderi posset: *Primò*. Quòd supponi non debeat, quasi adeò pius ac Sanctus Pontifex ad extollendam Sedis Apostolicæ Authoritatem fraude uti voluerit. *Secundò*. Quòd quamvis id agere intendisset, non tamen coram tam Doctis ac perspicacibus Episcopis, quales tunc erant Episcopi Africæ, tum antiquam traditionem tum Ecclesiæ Canones ad hoc proferre, minùs adhuc eosdem Episcopos in

hujus rei testes vocare, idque æquè ipsis ac sibi notum perspectúmque esse, asserere unquam ausus fuisset. *Tertiò*. Quòd ipsimet Africanæ Ecclesiæ Episcopi se ejus confirmatione ac judicio egere non dubitârint; prout ex binis supra adductis eorum Epistolis, quibus ad ipsum recurrerant, demonstravimus. *Quartò*. Verùm omnibus desuper os occludit judicium, quod de istis binis S. Innocentij Papæ rescriptis fert D. Augustinus; cùm asserit, quòd hic Summus Pontifex omnibus, prout Sanctam Sedem decebat, responderit. (a) „ Missæ sunt itaque (inquit) „ de hac re, ex duobus Concilijs Carthaginensi & Milevitano relationes ad Apostolicam „ Sedem. . . . Scripsimus etiam ad Beatæ memoriæ „ Papam Innocentium præter relationes litteras familiares, ubi de ipsa causa aliquantò diutiùs egimus. Ad omnia nobis ille rescripsit eodem modo „ quo fas erat, atque oportebat Apostolicam Sedem.

Modò ad Zosimum Innocentij Successorem pervenimus. Qui Papæ Infallibilitatem impugnant, contendunt, quòd in errorem lapsus sit, Cœlestij Fidei Professionem approbando, in qua iste Pelagij Discipulus peccatum Originale negabat. At omisso, quòd licèt id verum esset, nihil sententiæ, quam propugno, officere posset, eo quòd Zosimus nunquam definîerit non dari peccatum Originale; ad istam calumniam destruendam nonnisi D. Augustini, qui ubique hujus Papæ Fidei ac æquitatis Apologistam defensorémque egit, testimonio nobis opus est. Nimis longum foret omnia ejus loca desuper referre, duo igitur vel tria nobis sufficient. Ait ergo

(a) *Ep*. 186.

ergo *Primò*. Quòd Zosimus Cælestio intimari fecerit, ut se omnibus, quæ ab Innocentio Papa definita fuerant, submitteret; atqui apertè articulum de peccato Originali definîerat. (a) „ Quis non vi-„ deat (inquit) „ quemadmodum sit colligatus „ Cœlestius, & vinculo saluberrimo obstrictus, ne „ ulteriùs defendere auderet, in baptismate parvu-„ lorum non dimitti originale peccatum? *Secundò*. Quòd si Zosimus Papa ad Cœlestium recipiendum quodammodo inclinare visus sit; „ (b) Volun-„ tas (inquit) „ emendationis, non fal acitas do-„ gmatis approbata est. „ Profectò (pergit ulteriùs idem Sanctus Doctor) „ quidquid interea le-„ niùs actum est cum Cœlestio, servatâ duntaxat „ antiquissimæ & robustissimæ Fidei firmitate, cor-„ rectionis fuit clementissima suasio, non approba-„ tio exitiosissima pravitatis. Et quòd ab eodem „ Sacerdote postea Cœlestius, & Pelagius repetitâ „ authoritate damnati sunt, paululùm intermissæ „ jam necessariò proferendæ severitatis fuit, non „ prævaricatio priùs cognitæ, vel nova cognitio „ Veritatis. *Tertiò*. Cùm postmodum Julianus hunc Summum Pontificem ob damnatos Pelagium & Cœlestium prævaricationis arguere ausus fuisset, hisce D. Augustinus istud rejicit opprobrium: (c) „ Quale est autem (inquiens) „ quòd „ beatæ memoriæ Zosimum Apostolicæ Sedis Epi-„ scopum, ut in tua pravitate persistas, prævarica-„ tionis accusas? qui non recessit à Prædecessore „ suo Innocentio. *Quartò*. Nec alia de causa, quàm ut istam Juliani calumniam refelleret, idem D.

(a) *Ad Bonif. l. 2. c. 3. 4.* (b) *c. 3.* (c) *l. 6. cont. Jul. c. 12.*

Augustinus alibi: (a) „ Si, quod absit,(inquit)
„ ita tunc fuisset de Cœlestio vel Pelagio judicatum
„ in Romana Ecclesia, ut illa eorum dogmata, quæ
„ in ipsis, & cum ipsis Papa Innocentius damnave-
„ rat, approbanda, & tenenda pronuntiarentur, ex
„ hoc potiùs esset prævaricationis nota Clericis
„ Romanis inurenda.

En habes, quo modo quâve ratione D. Augustinus Zosimi Papæ fidem æquámque agendi rationem propugnârit. Viderint igitur illi, qui exemplo ac imitatione Juliani hominis Pelagiani Cœlestij errores ab hoc Papa illico approbatos fuisse contendunt, quam partem amplecti malint, an Juliani hunc Papam calumniantis, an verò D. Augustini illum innocentem declarantis. Tanquam indubitatum ergò manere debet, quòd Zosimus iniquam Cœlestij Doctrinam nunquam approbârit; Quòd si virus sub hujus Hæretici Fidei Professione latitans non statim detexit, nulli id mirum esse debet, cùm compertum sit, quòd sequentibus sæculis non defuerint Authores etiam Catholici, qui istam Cœlestij Fidei formulam tanquam præcellentis cujusdam Ecclesiæ Doctoris partum absque ulla difficultate receperint.

Postquam autem Zosimus fraudulentam Cœlestij astutiam, errorésque cognovit, illum ad respondendum super Fide suâ ad determinatam diem citavit; hic autem Hæreticus pervidens, nullum sibi reliquum fore remedium, quo damnationem suam eludere valeret, nisi sincerô animô errori nuntium remitteret, clàm se Româ subduxit, ac evasit; ita ut Zosimus adversùs Pelagium & Cœlestium eorúmque

(a) *l. 2. ad Bonif. c. 3.*

que Hæresin solenne judicium tulerit, quod per totum Catholicum orbem misit (cùm id Innocentius morte præventus præstare non potuisset) ut omnes Episcopi illud acceptarent eíque subscriberent, quod accuratè executioni mandatum fuit: Omnes enim Episcopi, paucis (iis scilicet, qui Pelagio ejúsque errori adhærebant) exceptis, se judicio Papæ submiserunt, atque subscripserunt. Nullum vidimus coactum fuisse Concilium ad examinandum, num Papa non deceptus fuisset, nec usquam reperitur in Provinciis Pontificiam Constitutionem discussam fuisse, nusquam aliud, quàm perfecta docilitas, integráque sententiæ à Sancta Sede emanatæ submissio reperta est. Nullus ad se necessitati subscribendi subducendum contendit, Romanum Pontificem non esse Infallibilem; nec id ipsimet Pelagiani Episcopi asserere ausi sunt; nam (eo quòd Hæresim, quam in corde gestabant, nondùm patefacere animus esset) istô duntaxat utebantur prætextû, se scilicet dannationi illorum hominum subscribere non posse, quos errores illos tueri ipsimet non audierant, propter quos à Romano Pontifice damnati fuerant: imò litteras ad Zosimum exarârunt, quibus illum ad approbandam eorum excusationem inducere conabantur, isque quamdam Fidei Professionem junxerunt: (a) „ Hæc, ut nobis (inquientes) „ secun-
„ dùm Catholicam Fidem visum est, vestræ Sancti-
„ tati conscripta transmisimus; quæ si aliter puta-
„ tis tenenda, rescribite: sin autem .... certa sit
„ Sanctitus vestra, nos ad audientiam plenariæ Sy-
„ nodi provocare. Ex quibus apparet, quòd tunc primùm ad Concilium Generale appellaturi essent,

(a) Apud Turner. p. 1. Mar. Merc.

si Papa ipsis rescribere, eósque instruere renueret; in hoc ergo suam ad Concilium Generale fundabant appellationem, quasi in hoc denegata ipsis esset justitia.

Postmodum cùm ipsis exprobraretur, quòd, cùm cæteri omnes Episcopi Papæ Constitutionem acceptâssent, eíque subscripsissent, ipsi soli in sua sententia obstinati permanerent, divulgabant hujusmodi subscriptiones ab indoctis Episcopis, qui singuli in suis Diœcesibus nullâ ad hoc coactâ Synodo subsignârant, extortas fuisse: (a) „ *Simplicibus* „ *Episcopis sine congregatione Synodi in locis suis* „ *sedentibus extorta subscriptio est.* (Nonne idem his nostris diebus de exteris Episcopis, qui Constitutionem *Unigenitus* acceptârunt, ac subsignârunt, evulgatur?) At hujusmodi subterfugium contemptum est, nec tanti ponderis eorum appellatio fuit, ut impedire valeret, quin eos Zosimus Papa Episcopatibus suis spoliârit, atque dein Imperatoribus mandantibus in exilium acti fuerint. D. Augustinus eorum appellationem non aliter, quâm ut intolerabilem quamdam superbiam respiciebat: (b) „ Istorum (inquit) „ superbia, quæ tantum se „ extollit adversùs Deum. . . . hanc etiam captare „ gloriam intelligitur, ut propter illos Orientis & „ Occidentis Synodus congregetur.

Et profectò quis credat, hos Episcopos seriò Oecumenici Concilij convocationem exoptâsse? Quæ enim spes exinde eis affulgere poterat? Cæteri omnes totius Orbis Episcopi Constitutionem Zosimi acceptârant, ac subsignârant, ergóne sperabant

(a) *Aug. ad Bonif. l. 4. c. 12.* (b) *ibid.*

bant fore futurum, ut illos ad retractationem in Concilio inducerent? At verò hæc spes valdè temeraria fuisset: vel enim Episcopi Constitutionem acceptârant, quia Papam Infallibilem Divúmque Petrum per os Zosimi locutum fuisse credebant, prout Concilium Calcedonense de S. Leone Papa asserit, & hoc casu eò firmiùs in Concilio id, quod priùs subsignârant, propugnâssent. Vel ideo subscripserant, quia errores, quos Zosimus damnabat, omninò compertos habebant, & sic nullâ ratione â sua sententia per Episcopos Pelagianos dimoveri se passi fuissent. Unde satis apertè colligitur, hos Episcopos nonnisi suæ depositionis procrastinandæ aut omninò impediendæ gratiâ, quam aliàs se evitare non posse ultro prævidebant, Concilium appellâsse.

Verùm à Zosimo Papa non discedendum est, quin priùs palàm fiat, quid ipsemet de S. Sedis decisionibus sentiat ac loquatur: (a) „ Quamvìs (inquit) „ Patrum traditio Apostolicæ Sedi tantam „ authoritatem tribuerit, ut de ejus judicio disceptare nullus auderet, ídque per Canones semper regulásque servaverit, & currens adhuc suis legibus Ecclesiastica Disciplina Petri nomini, à quo ipsa quoque descendit, reverentiam, quam debet, exolvat. Tantam enim huic Apostolo Canonica Authoritas per sententias omnium voluit esse potentiam, ex ipsa quoque Christi Dei nostri promissione, ut & ligata solveret, & soluta vinciret; par potestatis data conditio in eos, qui sedis hæreditatem ipso annuente meruissent; habet enim ipse cùm omnium Ecclesiarum, tum hujus ma-

(a) *Epist. ad Episc. Afric.*

„ ximè, ubi sederat, curam, nec patitur aliquid Pri-
„ vilegii, aut aliquâ titubare aurâ sententiæ, cui
„ ipsa sui nominis firma & nullis hebetata motibus
„ constituit fundamenta, & quæ sine periculo te-
„ merè nullus incessat.

Ex his Zosimi verbis habetur, quòd eandem cum suo Prædecessore tenuerit sententiam, eandem traditionem, eosdémque Ecclesiæ canones adduxerit, eandem denique ad D. Petrum, utpote cui Salvator non modò Primatum in sua Ecclesia, sed & Privilegium in suis decisionibus non errandi tradiderit, relationem allegârit. Habetur insuper, istud Privilegium ad omnes ejus Successores pertransiisse ex eo, quòd hic Beatus Apostolus singulari modo Romanæ Ecclesiæ curam gerens, nullum suorum Successorum in suis decisionibus titubare permittat; unde per evidentem consequentiam sequitur, quòd nulli in Ecclesia licitum sit S. Sedis Decisiones aut in dubium vocare, aut mutare. Quid expressius & clarius pro Infallibilitate dici posset?

Id ipsum non minùs clarè Zosimi Successor Bonifacius in Epistola ad Orientis Episcopos exprimit, (a) quàm ipse Zosimus Africæ Episcopis scribens expresserit; ubique enim contendit, quòd nulli liceat S. Sedis definitiones ad novum examen adducere, quódque injuriam D. Petro inferat, quisquis id facere præsumpserit; „ In cujus contume-
„ liam (inquit) quisquis insurgit, habitator cœle-
„ stium non poterit esse Regnorum. Tibi, inquit,
„ dabo claves Regni cœlorum, in quæ nullus sine
„ gratia Janitoris intrabit. Quòd cùm Ecclesia fundata sit supra Divum Petrum, quicunque digni-

tatis

(a) *Epist.* 15.

tatis Sacerdotalis particeps esse cupit, ei se subdere teneatur. Quòd nullus unquam se Sedis Apostolicæ culmini (cujus judicium in quæstionem adducere non licet) opponere ausus sit, quin sibi propriam suam damnationem attraxerit. „ Nemo „ unquam (inquit) Apostolico culmini, de cujus ju- „ dicio non licet retractari, manus obvias audacter „ intulit; nemo in hoc rebellis extitit, nisi qui de „ se voluit judicari. Quòd Ecclesiæ Patriarchales æquè ac cæteræ S. Sedis authoritatem agnoscant; Quòd in rebus magni momenti ad eam confugere soleant, quódque sæpiùs ejus implorârint auxilium; quòd D. Athanasius ejúsque in Alexandrina Ecclesia Successor id persæpè factitârint: Quòd, cùm in Ecclesia Antiochena divisiones in Episcopatu ortæ fuissent, non solùm Sedes Apostolica consultata fuerit, verùm quòd Flavianus ad hoc, ùt tanquam illius Sedis Antistes agnosceretur, ad eam recurrere, illiúsque gratiam implorare debuerit, quódque ab ea litteras communionis receperit. Quòd etiam, cùm Imperator Theodosius Nectarium in Sedis Constantinopolitanæ Episcopum eligi curâsset, hujus electionis litteras confirmatorias à Romano Pontifice solemni ob id ad eum missâ Legatione expetierit: & denique, quòd sub Pontificatu Innocentij Orientis Episcopi, qui à S. Sede ratione Divi Chrysostomi defecerant, Deputationem Romam miserint ad pacem ab ipso postulandam, eámque obtinuerint. Hæc Bonifacius Papa.

Si horum Summorum Pontificum testimonia occulta & incognita mansissent, nec nisi sequentium sæculorum serie primùm prodiîssent, forsan quis suspicari posset, quòd suis Successoribus ad Pri-

vi-

vilegia, quæ nullatenus ad ipsos spectarent, sibi arroganda titulos erigere voluerint. At Epistolæ sunt integris Regionibus scriptæ, & ad cunctos Episcopos directæ, in quibus dicti Romani Pontifices ipsosmet Episcopos eorum, quæ ad ipsos exarabant, nótorietatis testes esse jubebant. Epistolæ, inquam, sunt, quæ semper cum omni reverentia susceptæ fuerunt, quibus nullus unquam contradixit, seu quoad ea, quæ in se continebant, vel minimum dubij indicium dedit. Audebítne ergo hâc nostrâ ætate quis absque ingenti temeritate, iis se opponere, quæ primis Ecclesiæ sæculis tamquam indubitata habita semper fuêre.

Divus Augustinus pro principio statuit, (a) quòd Ecclesia nullum errorem unquam proferat, nullum approbet, nec si quis proferatur, super eo taceat. *Ecclesia Dei, quæ sunt contra fidem, vel bonam vitam, nec approbat, nec tacet, nec facit.* Quòd si igitur hæc Summorum Pontificum doctrina quidquam erroneum aut falsum continuisset, prout Galliæ pars moderno tempore contendere audet; quî fieri potuisset, ut tam perspicaci sæculo, quale fuit illud, quô S. Augustinus floruit, universus orbis obmutesceret, nullúsque Episcopus, nullus Doctor, nullúsque Scriptor adversùs hanc Doctrinam reclamaret? quî fieri potuisset, ut spatio mille fermè annorum nemo inveniretur, qui ei contradicere ausus esset, quin potiùs universus Catholicus Orbis in ejus Confirmationem conspirârit; prout factum est, nósque sequentibus declarabimus?

Ordinis ratio quidem postularet, ut hîc de Bonifacio

(a) *Epist. alias* 119.

nifacij Successoribus, qui sæculô etiam quintô rebus Ecclesiæ præfuerunt, sermonem tererem, at cùm præsens articulus quàm maximè prolixus jam sit, aliundéque desuper occasione videlicet Conciliorum Ephesini & Calcedonensis loqui magis congruat, id modico temporis intervallo differam, ut quid super eandem materiam senserint priorum Ecclesiæ sæculorum Patres & Doctores, interim referam.

Non possum tamen, quin, priusquam ad istud examen transeam, adnotem, quousque quarto & quinto sæculis Jurisdictio Summorum Pontificum in universa Ecclesia se extenderit.

Sciendum igitur est, quòd memoratis sæculis Summi Pontifices sibi causarum majorum, id est, alicujus momenti rerum, præsertim earum, quæ Fidem respiciebant, cognitionem reservabant. „ Si „ Majores causæ (inquit D. Innocentius(a) scribens cuidam Galliæ Episcopo) „ in medium fuerint de„ volutæ, ad Sedem Apostolicam, sicut Synodus „ statuit, & beata consuetudo exigit, post judicium „ Episcopale referantur.

Quod verò attinebat ad minoris momenti causas contentionésque in Ecclesijs particularibus emergentes, easdem Vicarijs, quos in diversis Provincijs ac Regionibus præficiebant, dijudicandas relinquebant. Hujusmodi Vicarios habebant in Galliis, in Hispania, in Sicilia. Quod verò ad plures Orientis partes, unum habebant in Macedonia Episcopum, nempe Thessalonicensem, cujus Jurisdictio se extendebat in Achajam, Thessaliam, in Epirum novam, & veterem, in Cretæ Insulam, Daciam, Mœsiam,

(a) *Ad Vict. Rotom.*

ſiam, Dardaniam, aliásque Eccleſias. Sequentibus temporibus Romani Pontifices hujusmodi Vicarios etiam habuerunt in Africa, prout habetur ex Epiſtolis Divi Gregorii. In omnibus hisce Regionibus ac Provinciis Summi Pontifices per ſuos Vicarios immediatam exercebant jurisdictionem; nam absque horum Vicariorum conſenſu nullus poterat in Epiſcopum conſecrari; Inſuper iſti Vicarij de omnibus cauſis, quas Romam deferri neceſſe non erat, judicabant, Synodos cogebant, quando id opportunum cenſebant; Præcedentiam, quæ Primatibus debetur, habebant, imò inter Primates primi ac præcipui erant.

Caput V.

Qualem ideam Patres Græci aliíque Authores Eccleſiaſtici primis quinque Sæculis de Authoritate Summorum Pontificum in materia fidei habuerint.

A Famoſo Sancti Irenæi illuſtris illius Galliarum Martyris teſtimonio hunc articulum incipimus. Cùm enim natione Græcus fuerit, communiter Græcis Patribus adnumeratur, & eò magìs, quòd Græcâ Linguâ ſcripſerit. Sanctus hic Doctor adversùs Hæreſes, quæ ad ſua usque tempora Eccleſiam turbârant, præcipuè autem adversùs Valentinianos ſcribens, Novatores iſtos ad antiquam Eccleſiæ traditionem in Apoſtolicis Eccleſijs absque ulla variatione hactenùs conſervatam revocat. Sed

Ecclesiæ Romanæ traditioni tanquam principali præcipuè adhæret, sicque de illa disserit: „ Quo„ niam longum est ... omnium Ecclesiarum nu„ merare Successiones maximæ & antiquissi„ mæ, & omnibus cognitæ à duobus Apostolis Pe„ tro & Paulo Romæ fundatæ & constitutæ Eccle„ siæ, eam, quam habet ab Apostolis traditionem, „ & annuntiatam hominibus Fidem per Successio„ nes Episcoporum pervenientem usque ad nos in„ dicantes confundimus omnes eos, qui quoquo „ modo vel per sui placentiam malam, vel vanam „ gloriam, vel cœcitatem & malam sententiam, præ„ terquam oportet, colligunt. Ad hanc enim Ec„ clesiam propter potentiorem (vel secundùm no„ vam editionem, *potiorem*) principalitatem „ necesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est, „ eos, qui sunt undique fideles, in qua semper ab „ his, qui sunt undique fideles, conservata est ea, „ quæ est ab Apostolis traditio.

Tria in isto S. Irenæi loco notanda veniunt. 1. Quòd tempore S. Irenæi Catholici per Romanæ Ecclesiæ traditionem, quæ ab Apostolorum tempore de Episcopo in Episcopum transierat, Hæreticos confundere solebant, novitatisque convincere. 2. Quòd in ista Ecclesia ab omnibus totius orbis fidelibus semper conservata fuerit Apostolorum traditio. 3. Quòd omnes totius mundi fideles teneantur istius Ecclesiæ (tanquam quæ cæteris prælata sit) Fidei adhærere. Quòd si Successores SS. Petri & Pauli in suis decisionibus errori obnoxij essent, profectò Hæretici argumento ab istius Ecclesiæ traditione petito non ampliùs convinci possent, nec

ampliùs dici posset, quòd per hanc traditionem veræ Fidei in mentibus totius orbis Christiani fidelium conservetur; nec denique dici posset, quòd hujus Ecclesiæ Prærogativæ omnes in toto orbe Christianos, ut Fide ipsi uniantur, obligent. Oportet ergo secundùm Doctrinam Sancti Irenæi fateri, quòd D. Petri Successores hujus Sancti Apostoli traditionem deserere, aut in fide errare non possint.

Non arbitror ullum reperiri Catholicum, qui ad eludendam hujus textûs vim cum ultimorum sæculorum Hæreticis dicat, quòd quidem hoc quadrârit pro tempore S. Irenæi, quódque Ecclesia Romana ad ipsius usque tempora Fidem puram integrámque servaverit, à qua postmodum degenerârit; præterquam enim, quòd Gnostici id ipsum de D. Petri Successoribus asserere potuissent, quin tamen illud probare valuissent; incassum quis Romanam Ecclesiam à temporibus S. Irenæi Fidem mutâsse probare conaretur.

Anonymus quidam, qui ante aliquot annos omne venenum, quod vel unquam Hæretici adversùs Summos Pontifices evomuêre, corrasit, tribúsque exiguis voluminibus, quæ lucis publicæ fecit, conclusit, ab hoc textu se liberare arbitratur tribuendo videlicet Principatum, non Ecclesiæ Romanæ, sed ipsi Urbi propter Imperatores. Cuperet, ut cùm S. Irenæus dicit, *necesse est omnem convenire Ecclesiam*, id ita intelligeretur, quòd scilicet totus mundus Romæ quædam negotia tractanda haberet, quódque illò omnes homines se conferebant propter Imperatores. At istud effugium, quod Anonymus ab Hæreticis, sicut & alia multa mutu-
vit

vit, omnino vanum eſt. Omiſſo enim, quòd S. Irenæus de Eccleſia non de Urbe Romana loquitur; ſenſus Anonymi ſupponeret S. Irenæum voluiſſe, ut omnes totius orbis fideles nemine excepto Romam ſe conferrent, ut ibi illius Eccleſiæ traditionem acciperent; at hoc ita ridiculum eſt, quàm quod magis, Salmaſius quantumvis Hæreticus, ſincerior tamen meliorisque Fidei fuit; fatetur quippe, quòd hic textus de Fide Summorum Pontificum intelligi debeat. Sic enim S. Irenæi verba explicat: (a) *Neceſſe eſt omnem Eccleſiam convenire & concordare in rebus Fidei ac Doctrina cum Romana Eccleſia.*

Origenes in Epiſtolam ad Romanos ſcribens, (b) aſſerit, quòd cùm Salvator noſter D. Petrum totius ſuæ Eccleſiæ Paſtorem ſupremam videlicet poteſtatem *Summam rerum* illi tribuendo conſtituit, ſolummodo de ejus amore ipſum interrogârit.

Nam quamvìs locus iſte nonniſi indirectè Infallibilitatem probet, tamen ex eo manifeſtum eſt, quòd antiquiores Patres textum Sancti Joannis: *Paſce oves meas*; ſpecialiter de Divo Petro explicârint.

Idem de S. Baſilio dicendum eſt: (c) „ Beatus „ Petrus (inquit) „ qui omnibus quidem Diſcipu„ lis prælatus, ſolus verò, qui majus omnibus teſti„ monium habuit, & Beatus declaratus, cui claves „ Regni Cœlorum creditæ ſunt.

(a) *de Primat. Papæ. c. 5.* (b) *l. 5.* (c) *Hom. 8. in Exam.* & *in Eſa. c. 7.* & *Hom. de Judicio.*

Verùm magis ad propoſitum noſtrum facit, (a) quod alibi refert idem Sanctus Doctor, agens enim de Euſtatio Sebaſte Epiſcopo, qui ob perverſa ſua Dogmata Sede ſuâ pulſus fuerat, narrat, quòd cùm dictus Euſtatius Romam ad Papam confugiſſet, Epiſtolam inde retulerit, vi cujus Sedi ſuæ reſtituebatur, cui ſtatim Tyanæa Synodus detulit, quamvìs ignotum ei eſſet, de quibus à Romano Pontifice interrogatus fuiſſet, aut quid ipſe reſpondiſſet. Ex his enim ſatis apertè agnoſcit Baſilius, Romanum Pontificem in Cappadocia, ſicut & alibi, tanquam ſupremum Fidei Judicem, centrúmque Catholicitatis habitum fuiſſe. „ Quæ verò (inquit) „ ſint illi à
„ Beatiſſimo Epiſcopo Liberio propoſita, & ad quæ
„ conſenſerit, nobis clam eſt: niſi quòd Epiſtolam
„ attulit, per quam reſtitueretur. Eam ubi Tyanæ
„ Synodo exhibuit, in ſuum locum reſtitutus
„ eſt.

Euſebius Cæſarienſis (b) vel alius antiquus Author, qui ſub ipſius nomine circumfertur, de Principe Apoſtolorum ait; quòd *ſit verè beata petra, in qua & ſumus poſiti.*

Sanctus Cyrillus Hieroſolymitanus dicit, quòd Divus Petrus ſupra cæteros Apoſtolos longè eminuerit, χορυφαιότατος, eorúmque caput fuerit χὶ προςάτης τῶν ἀπόστολων; inſuper addit, quòd ipſe claves Regni Cœlorum geſſerit.

Sanctus Gregorius Nazianzenus Divum Petrum *Eccleſiæ columen* nominat. (c) Item, „ Vides (inquit) (d) „ quemadmodum ex Chriſti Diſcipulis

(a) *Ep.* 74. (b) *Serm. in non veni pacem mittere.* (c) *or.* 7. (d) *or.* 26.

„ lis magnis utique omnibus & excelsis atque ele„ ctione dignis hic petra vocetur, atque Ecclesiæ „ fundamenta in Fidem suam accipiat.

Petrus ergo juxta hunc S. Doctorem Ecclesiæ columen, Fideique immobile fundamentum constitutus est. Videamus modò, num hoc Privilegium ad hujus Apostoli Successores pertransiisse arbitretur. Id sanè agnoscit in Carmine, quô de Roma tam veteri, quàm nova agit. *Fides* (inquit) *vetustæ*(Romæ)*recta erat jam antiquitus, & certa perstat nunc, item nexu pio quodcunque labens sol devinciens; ut universi Præsidem mundi decet, totam colit qui Numinis concordiam.*

Sanctus Joannes Chrysostomus docet, quòd D. Petrus constitutus sit Vertex & Coryphæus Collegij Apostolici, quòd ipsi claves Regni Cœlorum à Salvatore traditæ fuerint, atque ab eo Fide ad regendam Ecclesiam immobili imbutus fuerit. (a) „ Quid „ igitur (inquit) „ Petrus omnium Apostolorum „ os, vertex consortij totius. Et paulo post: „ Quid igitur Christus? (ait) „ tu es Simon Filius „ Jonæ, tu vocaberis Cephas. Nam quia Patrem „ meum prædicâsti, ego etiam illum nomino, qui „ te genuit: ac si diceret: quemadmodum tu Jo„ næ filius es, sic ego Patris mei filius sum. . . & ego „ dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram „ ædificabo Ecclesiam meam. Item: „ Hîc a„ pertè prædixit magnam eorum, qui credituri & „ erant, & sunt multitudinem fore, & sublimiora „ sapere ipsum fecit, & Ecclesiæ Pastorem consti„ tuit. Ex his habetur, quòd juxta hunc Sanctum

(a) *Hom. 55. in Matth.*

Doctorem Pastorale munus sublimiórque Sapientia ad Petri Successores transire debuerit.

Idem Sanctus de Salvatore nostro differens hoc addit: „ Animadvertis, quo pacto etiam ipse ad
„ altiorem de se opinionem Petrum adduxit, &
„ his duabus pollicitationibus filium Dei revelat &
„ ostendit. Nam quæ Deus concedere solus po-
„ test, peccatorum scilicet remissionem, & ut Eccle-
„ sia tot tantísque fluctibus impetû irrumpentibus
„ immobilis maneat, cujus Pastor & Caput Pisca-
„ tor homo atque ignobilis, terrarum orbe relu-
„ ctante adamantis naturam firmitate superet. I-
dem iterum Sanctus Divum Petrum Jeremiæ com-
parans: „ Ipsum (Jeremiam nempe inquit) „ qui-
„ dem genti uni Pater, hunc autem (Petrum scilicet)
„ universo terrarum Orbi Christus præposuit. . . .
„ Pater quidem ei revelationem Filij sui dedit; Fi-
„ lius autem partim, ut tam Patris, quàm Filij sui re-
„ velationem ubique terrarum posset seminare;
„ partim & quamvis homo esset mortalis, cœlesti
„ tamen potestate polleret, & claves haberet Regni
„ Cœlorum. Ita Petrus Ecclesiam per universum
„ orbem amplificatam, cœlo etiam ipso validio-
„ rem monstravit: Transibunt enim, inquit, Cœ-
„ lum & terra, verba autem mea non transibunt.

Idem Sanctus in quodam Sermone de SS. Petro & Paulo agens, (a) de S. Petro ait; quòd sit *Splendor totius mundi, columba castissima, Apostolorum Doctor, firma Fidei Petra, senilis Ecclesiæ sapientia.* Denique alibi dicit; quòd Petrus sit Princeps Corporis Apostolici, Os Discipulorum,

co-

(a) *Serm. 1. de debit. decemmille Talent.*

columna Ecclesiæ, ac Fidei firmamentum, totius terrarum Orbis Piſcator, qui homines ex erroris abyſſo, ut eos in Cœlum eveheret, extraxerit. Quis autem non ſtatim videat, quòd hæc omnia effectum ſuum conſequi non poſſint, niſi ad Divi Petri ſucceſſores tranſierint?

Verùm id adhuc clariùs ex iis habetur, quæ in alio ſermone de Beato Petro dicit: (a) „ Chriſtus (inquit) „ Petrum à virtute ſic vocavit, & in ejus „ nomine firmitatis Fidei argumentum & indicium „ collocavit, ut appellatione ſuâ perpetuò tanquam magiſtrâ quâdam ejusmodi firmitatis utatur.

Sanctus Cyrillus Alexandrinus de interrogatione Salvatoris Matth. 16. diſſerens, ait, (b) quòd Divus Petrus, cùm eidem Salvatori dixiſſet, quòd eſſet Chriſtus Filius Dei vivi, ſtatim his verbis mercedem ſuam receperit: *Beatus es Simon Bar-Jona &c.* „ Scienter (inquit) clamabat dicens: tu „ es Chriſtus Filius Dei vivi. Jam verò de illo ſententiæ remunerationem non multò pòſt reportavit, Chriſto dicente: Beatus es Simon Bar-Jona, „ quia caro & ſanguis non revelavit tibi, ſed Pater „ meus, qui in Cœlis eſt; & ego dico tibi, quia tu „ es Petrus, & ſuper hanc Petram ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversùs eam. Per annotationem nihil aliud quàm „ inconcuſſam & firmiſſimam Diſcipuli Fidem vocavit, in qua Eccleſia Chriſti ita fundata & firmata eſſet, ut non laberetur, & eſſet inexpugnabilis „ inferorum portis in perpetuum manens.

(a) *In illa verba* Paulus vocatur. (b) *Dial. de Trin.* l. 4.

Theodoretus, qui in ſuis Commentarijs verba Salvatoris ad Petrum eodem, quo Divus Chryſoſtomus modo explicat, ita ad quemdam Eccleſiæ Romanæ Presbyterum ſcribit : (a) „ Oro Sanctitatem
„ tuam, Sanctiſſimo Archiepiſcopo perſuadeat, ut
„ Apoſtolicâ authoritate utatur, & ad Concilium
„ veſtrum advolare præcipiat, habet enim Sancti-
„ ſima illa Sedes Eccleſiarum, quæ in toto ſunt or-
„ be, Principatum multis nominibus: usque hoc
„ ante omnia, quòd ab Hæretica tabe immunis
„ manſit, nec ullus contraria ſentiens in illa ſedit,
„ ſed Apoſtolicam gratiam integram ſervavit.

Flavianus Epiſcopus Conſtantinopolitanus in Epiſtola ad Divum Leonem Papam ſic de iis, quæ Eutyches Hæreticus eidem Summo Pontifici ſcripſerat, loquitur: „ Libellos vobis direxit plenos
„ fallaciâ atque calliditate, dicens judicij tempore
„ libellos ſe dediſſe appellationis & nobis & huic
„ convenienti Sancto Concilio, & appellâſſe Ve-
„ ſtram Sanctitatem; quod nequaquam ab eo fa-
„ ctum eſt, ſed etiam in hac parte mentitus eſt tan-
„ quam per fallaciam mendacij ſubrepere ſe Sanctis
„ auribus veſtris putans. Hæc quoad ea, quæ appellationem concernunt; nunc etiam alteram Epiſtolæ partem audiamus. „ Propriam facientes
„ cauſam & Eccleſiaſticam Diſciplinam ſimul de-
„ cernere damnationem adversùs eum regulariter
„ factam, & per propria ſcripta dignare. Confor-
„ tate autem & pijſſimi Imperatoris Fidem. Cau-
„ ſa enim eget ſolo veſtro ſolatio & defenſione, qua
„ debeatis conſenſu proprio ad tranquillitatem &
„ pacem cuncta perducere. Sic enim hæreſis, quæ ſur-

(a) *Epiſt.* 116. *ad Renat.*

„ surrexit, & turbæ, quæ per eum factæ sunt, facil-
„ limè destruentur, Deo cooperante per vestras
„ Sanctissimas litteras. Removebitur autem &
„ Concilium, quod fieri divulgatur, quatenus ne-
„ quaquam ubi Sanctissimæ turbentur Ecclesiæ.

Ex hoc integro Flaviani loco patet 1. Quòd tam in Oriente, quàm in Occidente etiam durante Synodo aliquâ & ante illius sententiam ad Papam appellare licitum fuerit. 2. Quòd talis appellatio Synodi judicium suspenderit; quamvìs enim id Flavianus expressè non dicat, illud tamen implicitè saltem & modô æquipollenti concedere videtur. 3. Quòd, cùm Papa Synodum aliquam particularem firmabat, judicium ipsius supremum fuerit, nec ampliùs quoad hoc aliam Synodum convocari opus fuerit.

Addamus hîc insuper, quòd, cùm Concilium quoddam pronuntiâsset, ac aliquem damnâsset, is nihilominus ad Papam appellare adhuc potuerit; Flavianus enim, cùm ab illegitimo Ephesino Concilio se damnatum conspexisset, ab eo ad Divum Leonem Papam appellavit, hæcque appellatio tanquam legitima atque secundùm Canones facta habita fuit; prout ex Epistola Valentiniani Imperatoris ad Theodosium juniorem constat; Divus item Leo hujus Concilij nullam rationem habuit, verùm illud tanquam latrocinium quoddam rejecit, Theodosiúmque interpellavit, quatenus omnia suspenderet, donec per aliud Concilium Orientis turbæ sedatæ essent.

Sozomenus in sua Ecclesiastica Historia (a) agens de magna illa contentione, quæ quoad Divinitatem S. Spi-

(a) *l.* 6. *c.* 22.

S. Spiritûs in Oriente suscitata fuerat, rem ità prosequitur : „ Episcopus Romanus de ea contentione „ certior factus, scripsit ad Ecclesias Orientis litte„ ras, ut unà cum Sacerdotibus Occidentis Trini„ tatem & consubstantialem esse, & gloriâ æqua„ lem existimarent. Quo facto singuli rebus ab „ Ecclesia Romana semel judicatis acquieverunt,& „ controversia finem habere visa est.

Hæc sunt præcipua Græcorum Patrum, quos primis quinque Ecclesiæ sæculis floruisse Historiæ memoriâ tenemus, pro Summorum Pontificum Infallibilitate testimonia ; quibus tamen alia adhuc addam, cùm scilicet de Concilijs sermo mihi erit.

Objicere hîc fortè quis posset, quòd Patrum testimonia, quæ de Prærogativis D. Petri disserens adduxi, de illius Successoribus explicari aut intelligi non debeant, sicque ex eo, quòd Salvator noster Divum Petrum Fidei Basim ac firmamentum constituerit, minimè sequatur ejus Infallibilitatem ad ipsius pertransiisse Successores. Verùm eos, qui hoc objiciunt, peramanter rogo, ut attendere velint, quòd secundùm Patres hæ Prærogativæ Divo Petro unà cum Primatu Ecclesiæ, & ùt illius Capiti traditæ fuerint, atque quòd cùm Patres illum fundamentum, basin, columen Ecclesiæ vocant, ipsúmque immobilem ac inconcussam Fidem recepisse prædicant, hæc omnia attributa duntaxat sint, quæ qualitatem, quâ tanquam supremum Ecclesiæ Caput præditus erat, sequuntur. Cùm igitur nemo Catholicorum unquam dubitârit, quin hæc supremi Capitis qualitas ad omnes Divi Petri Successores pertransierit, inde sequitur, quòd attributa, quæ Patres Divo Petro in dicta qualitate Ecclesiæ Capitis & Pasto-

ris tribuerunt, ad ipsius etiam pertransierint Successores, prout patet ex Sozomeni, & Flaviani testimoniis, quòd id effectivè in Oriente æquè ac in Occidente agnitum fuerit.

CAPUT VI.

Qualem ideam Patres Latini quinque primorum sæculorum de authoritate Papæ in materia Fidei habuerint.

HUnc articulum à contentione illa, quæ ratione Baptismi Hæreticorum Sanctum Cyprianum inter & Sanctum Stephanum Papam sub finem sui Pontificatûs intercessit, ordiri oportet; Cùm enim hic Sanctus Carthaginensis Episcopus, iis, quæ ipsi desuper Romanus Pontifex præscripserat, se submittere noluerit; Hinc, qui hodie Summorum Pontificum Infallibilitatem impugnant, in suæ opinionis patrocinium istud hujus Sancti Martyris exemplum præprimis adducunt. Nam si, inquiunt, tempore Sancti Cypriani Romani Pontifices Infallibiles crediti fuissent, S. Cyprianus Africæque Episcopi, qui Conciliis, quæ in Controversia Baptismi Hæreticorum celebrata fuerunt, interfuêre, se utique Papæ non opposuissent, nec contrarium ei, quod Stephanus statuerat, determinâssent: oportet ergo, ut illâ ætate Romani Pontifices in suis decisionibus non crederentur Infallibiles. En objectionem, quantum arbitror, clarè expositam; ei ergo in præsentiarum respondendum est.

Priùs tamen ſuppono tanquam principium, quòd S. Cyprianus ejúsque adhærentes, prout quoad hoc inter omnes convenit, in errore fuerint. Hoc itaque ſuppoſito

Reſpondeo 1. Nihil frequentius eſſe, quàm quòd illi, qui ſemel in errorem quemdam lapſi ſunt, putántque ſe eundem Authoritate Sacræ Scripturæ tueri poſſe, authoritati viſibili, à qua damnantur, ſubdi renuant, fulti, ùt ipſi autumant, ſacrarum paginarum authoritate; cùm certum ſit magis oportere obedire Deo quàm hominibus: Enimverò quis unquam dubitavit, quin Eccleſia Univerſalis quoad Dogmata Infallibilis ſit, Conciliíque Oecumenici ex toto terrarum orbe convocati, atque ex Romano Pontifice, & Epiſcopis compoſiti Deciſio inerrabilis ſit? quis, inquam, Catholicorum id vel ſomniando in dubium unquam revocavit? & tamen certum eſt, quòd hâc viâ non omnes errores finem acceperint; nónne potius è contrario experientia docuit, quòd illi ipſi, qui hujusmodi Concilia plenis buccis appellârant, iíſque omnem ſubmiſſionem ſpoponderant, eisdem tum obedire renuerint, cùm ſe ab ipſis damnatos viderunt? & quis inde inferre audebit, quòd Concilia Oecumenica non ſint Infallibilia? an quis ergo ita argumentari poſſet? Si quarto & quinto ſæculis conſtitiſſet; quòd Concilia Oecumenica in ſuis deciſionibus Infallibilia eſſent, tot & tanti Epiſcopi, qui erroribus Arij, Neſtorij, Eutychetis adhæſerunt, procul dubio Concilio Nicæno, Epheſino & Calcedonenſi acquieviſſent; ergo utique tunc in Eccleſia hujusmodi Concilia, qualia hæc fuerunt, non credebantur Infallibilia? Quemadmodum dicitur: Si conſtitiſſet Summos Pontifi-

ces

ces esse Infallibiles, tunc utique S. Cyprianus S. Stephani decisioni acquievisset, non ergò tunc credebantur Infallibiles, consequenter nec tales sunt.

Sed quid opus est, dicet fortè aliquis, hìc D. Cyprianum confundere, atque Hæreticis Episcopis comparare? Ad hoc respondeo, me S. Cyprianum tanquam magnum Episcopum gloriosúmque Christi Martyrem colere & venerari; at ideò tantùm, quia in communione Ecclesiæ mortuus est, atque pro Christo JEsu sanguinem suum fudit, non verò ideò, quia D. Stephano Papæ se opposuit; nam omnibus denique accuratè perpensis in errore erat, & qui in Africa praxin ipsius postmodum secuti sunt, Hæretici facti sunt; nec enim majorem reverentiam habuerunt erga plenariæ Synodi illius (de qua S. Augustinus) definitionem, quàm Sanctus Cyprianus habuerit erga Summi Pontificis decisionem. Quòd si ergò tunc Concilia Oecumenica credebantur Infallibilia, dicant nobis adversarij, cur tot Africæ Episcopi post illud Concilium in sententia obstinati permanserint? An unquam D. Cyprianus dixit, quòd ideò se submittere nollet, quia Papa Infallibilis non esset; de cætero paratum se esse Decisioni Concilij Oecumenici acquiescere? profectò hujus nullum vestigium in ejus scriptis apparet. Meritò igitur contenderim comparationem meam æquissimam esse, talémque, ut ex illa speciosum illud argumentum ab authoritate seu potiùs agendi ratione S. Cypriani petitum evanescat.

Secunda Responsio, quâ huic objectioni occurro, quæque tam sancti viri pervicaciam quodammodo excusat, in hoc consistit, quòd pro certo Beatus Cyprianus quæstionem de Baptismo Hæretico-

rum non ùt quid Fidem sed tantùm ùt Disciplinam spectans respexerit. Et cùm praxis illa Analogiæ Fidei conformior ei videretur, iis, quæ ipsi à Papa hac in re præscribebantur, deferre noluit. Toti orbi notum est, quòd, quamvìs Fides immutabilis sit, ùt ait Tertullianus, tamen quæ disciplinam spectant, diversa in diversis Ecclesijs esse queant; quódque, ùt dicit D. Hieronymus, quævis Ecclesia in hocce rerum genere in suo sensu abundare possit. Hæc autem praxis, jam antequam ipse S. Cyprianus ad Episcopatum evectus, imò fortè, antequam natus fuisset, in ejus Ecclesia stabilita fuerat, eámque rectam & S. Scripturæ contrariâ conformiorem arbitrabatur; inde factum est, ut censeret se authoritati Summi Pontificis cedere non teneri. Constat illum malè egisse, Sanctúsque Augustinus, qui omnem conatum adhibuit, ut ipsius errorem minueret, nunquam tamen illum omnino à peccato excusavit.

Quòd autem hic sanctus Vir quæstionem, de qua tunc agebatur, non aliter quàm ut rem Disciplinæ respexerit, modus, quo in capite sui Concilij mentem suam desuper aperit, invictum nobis suppeditat argumentum. Propositâ igitur ibidem dictâ Quæstione pergit in hæc verba: „ Superest, ut
„ de hac ipsa re singuli quid sentiamus, proferamus, neminem judicantes, aut à jure communionis aliquem, si adversum senserit, removentes.
„ Neque enim quisquam nostrûm Episcopum se
„ Episcoporum constituit, aut Tyrannico terrore
„ ad obsequendi necessitatem Collegas suos adigit.
„ Quando habeat omnis Episcopus pro licentia
„ libertatis & potestatis suæ arbitrium proprium,
„ tám-

» tamque judicari ab alio non possit, quàm nec ipse
» potest alterum judicare, sed expectemus universi
» judicium Domini nostri JEsu Christi, qui unus &
» solus habet potestatem, & præponendi nos in Ec-
» clesiæ suæ gubernatione, & de actu nostro judi-
» candi.

Vix verbum in hoc toto S. Cypriani alloquio est, quod non feriat, ac inconcussò probet, quòd secundum hunc Sanctum Episcopum, non nisi de aliquo disciplinæ capite quæstio agitata fuerit. Si enim de quodam Fidei articulo tunc agi credidisset, an 1. dicere potuisset, quòd nec ipse, nec sui Collegæ Doctrinam contrariam damnare, aut eos, qui illam tuerentur, à communione excludere intenderent? an non apertum est, quòd cùm de Fide rei cardo vertitur, impossibile sit, vel unum definire articulum, quin extemplò ii omnes, qui contrarium senserint, damnentur ac excommunicentur? an non ipse D. Cyprianus post Cornelij Papæ decisionem tali modo erga Novatianos se gessit? & an non ex eo etiamnum, quòd cum Hæreticis communicare fas non sit, ipsorum usque Baptismum rejiciendum esse contendebat? 2. Liberúmne est cuilibet Episcopo, cùm de Fide agitur, quidquid lubuerit amplecti ac credere? nec à quoquam judicari, aut damnari, nec ipse vicissim quemquam judicare aut damnare poterit? 3. Verúmne est, quòd in materia Fidei quivis Episcopus nullum alium Judicem habeat præter solum Christum? si hoc est, tunc nullus Episcopus ab universa etiam Ecclesia in unum Corpus coacta judicari poterit; at verò certum est hujus sententiæ nunquam fuisse S. Cyprianum. Manet ergò tanquam constans & indubitatum, quòd S.

Cy-

Cyprianus quæstionem de Baptismo Hæreticorum purè putè ut quoddam Disciplinæ punctum respexerit. Et sic validum illud ac magnum adversariorum argumentum in fumum abire cogitur.

Sed ipsa S. Cypriani opera tantisper volvamus inquiramúsque, quid de Sede Apostolica, cùm tranquillior, nec non Romanis Pontificibus conjunctior esset, senserit. Verùm antequàm hîc singula referantur, non abs re erit quoad primùm mox adductum D. Cypriani locum notâsse, quòd medio tertij sæculi æquè ac temporibus Tertulliani Romani Pontifices se Episcoporum Episcopos esse, júsque habere cæteros ad mandatorum suorum observantiam cogendi prætenderint. Veniamus modò ad hujus Patris in favorem Romanorum Pontificum testimonia.

Famosissimus hujus S. Patris locus est ille, qui ex libro de Unitate Ecclesiæ adducitur: Sic ergo ibi habet S. Cyprianus: „ Loquitur Dominus ad
„ Petrum: & ego dico tibi, quia tu es Petrus &c.
„ Et iterum eidem post resurrectionem suam dicit:
„ Pasce oves meas. Super illum unum ædificat
„ Ecclesiam suam, & illi pascendas mandat oves
„ suas. Et quamvìs omnibus post resurrectionem
„ suam parem potestatem tribuat, & dicat, sicut misit me Pater, ego mitto vos. . . . Tamen ut unitatem manifestaret, unam Cathedram constituit,
„ & unitatis ejusdem originem ab uno incipientem, suâ authoritate disposuit. (Et inferiùs)
„ Exordium ab unitate proficiscitur, ut una Christi
„ Ecclesia, & Cathedra una monstretur. . . .
„ Qui Ecclesiæ renititur & resistit, qui Cathedram
„ Petri, super quam fundata est Ecclesia, deserit, in

Ec-

„ Ecclesia esse confidit ? En iterum similem ferme locum ; (a) „ Deus unus est, & Christus unus, „ & Ecclesia una, super Petrum Domini voce fun„ data. Aliud altare constitui, aut Sacerdotium „ novum fieri, præter unum altare, & unum Sacer„ dotium non potest.

Ex his S. Cypriani textibus liquet 1. Quòd hic S. Doctor istos Evangelij textus ; *Tu es Petrus &c.* & *Pasce oves meas* de Persona Divi Petri explicârit ac exposuerit. 2. Quòd prætenderit, quòd per hoc Salvator noster peculiari modô supra D. Petrum Ecclesiam suam fundârit, cunctásque oves suas, id est, universam Ecclesiam curis suis commiserit. 3. Quòd ipsum illiúsque Successores Unitatis Catholicæ centrum constituerit. 4. Quòd secundùm ipsum idem fuerit à Cathedra Divi Petri abscedere, ac Ecclesiæ obsistere, aut ab ea se separare. Nunc autem dicat mihi, quæso, quivis sinceræ Fidei vir, num ergo D. Cyprianus eos Cathedræ, id est, Successoribus Divi Petri unitos crediderit, qui non eandem cum his Successoribus Fidem tenuerunt ? Certum est enim, quòd primum ac essentialissimum unitatis vinculum sit Fidei unitas. Divus ergo Cyprianus credebat Fidei veritatem ab hac unitatis Cathedra inseparabilem esse : Quod etiamnum in alia quadam suarum Epistolarum asserit : Nam de Fidelissimo Diacono ipsiúsque adhærentibus, qui schisma cum eo fecerant, atque sibi Ecclesiæ Romanæ communionem procurare conabantur, agens : (b) „ Navigare audent (inquit) „ & ad Petri Cathedram atque Ecclesiam „ principalem, unde dignitas Sacerdotalis exorta est,

(a) *Ep.* 39. (b) *Ep.* 55.

„ est, à Schismaticis & profanis litteras ferre: ne
„ cogitare eos esse Romanos, quorum Fides Apo-
„ stolo prædicante laudata est, ad quos perfidia ha-
„ bere non possit accessum. Ergóne Fides Roma-
næ Sedis incorruptibilis esset, si illam mutare possent
Romani Pontifices, aliámque docere, quàm quæ
ipsis ab Apostolorum Principe consignata est?
(a) Idem Sanctus in sua ad Antonianum Episto-
expressè notat, quòd hic Episcopus ipsum rogâsset
ut illius litteras ad Cornelium Papam transmitteret
quatenus exinde Papa penitùs ac pro certo sciret
quòd Antonianus illi, id est, Ecclesiæ Catholicæ
communione unitus esset. Interim tamen si illis
qui contrariam sectantur opinionem, credere vel-
mus, potest quis in eadem Fide Summo Pontifici u-
niri, quin Fidem Catholicam profiteatur. Nam
quod benè notandum est, agebatur tunc de Fide hu-
jus Episcopi, qui in suspicionem adductus fuerat
quasi cum Novatianis sentiret. „ Scripsisti (inquit
ad illum D. Cyprianus) „ etiam, ut exemplum e-
„ rum litterarum ad Cornelium Collegam nostrum
„ transmitterem, ut depositâ omni sollicitudine
„ jam sciret te secum, hoc est, cum Ecclesia Catholi-
„ ca communicare. Idem Sanctus (b) in alia Epi-
stola Ecclesiam Romanam *Radicem* & *Matricem*
Ecclesiæ Catholicæ nuncupat.

Quid denique de Potestate Romanorum Pon-
tificum in Ecclesia, præcipuè autem cùm de Fide a-
gebatur, S. Cyprianus senserit, ipsa ejus ad Stepha-
num Papam (c) Epistola satis apertè etiamnum de-
monstrat. In hac Epistola ipsum certiorem red-
dit, quòd comperisset Marcianum Arelatensem Epi-
sco-

(a) *Ep.* 52. (b) *Ep.* 45. (c) *Ep.* 67.

ſcopum in Hæreſim Novatianorum prolapſum eſſe, rogatque, ut illum excommunicet, atque tam ad Provinciam Salyorum (ad Epiſcopos) quàm ad Arelatenſem Eccleſiam litteras dirigat, imperétque, ut alium Epiſcopum, qui hanc Eccleſiam gubernet, deligant. „ Dirigantur (inquit) in Provinciam & ad
„ Plebem Arelatæ conſiſtentem à te litteræ, quibus
„ abſtento Marciano alius in locum ejus ſubſtituatur, & Grex Chriſti, qui in hodiernum ab illo diſ-
„ ſipatus & vulneratus contemnitur, colligatur.

Doctor Launojus, cui hæc Epiſtola varijs ex rationibus incommodum creabat, omnem lapidem movit, ut eam ſuppoſititiam eſſe perſuaderet. Sed in hoc apud omnes Eruditos malè audiit, ac exploſus eſt. (a) Dominus Dupinus illius naturalem ſenſum in alienum detorſerat, ſed ipſi demonſtratum eſt, gloſſas ſuas malè fundatas eſſe, nullaque ratione propugnari poſſe

A Sancto Cypriano Optatus ſeparari non debet, utpote, qui præterquam, quòd ex eadem Regione Originem trahat, inſuper eodem, quô hic Sanctus Martyr, modô de Cathedra S. Petri diſſerat: Sic ergo loquitur: (b) „ Igitur negare non po-
„ tes, ſcire te in Urbe Româ Petro primo Cathe-
„ dram Epiſcopalem eſſe collocatam, in qua ſede-
„ rit omnium Apoſtolorum Caput Petrus: unde
„ & Cephas appellatus eſt, in qua una Cathedra u-
„ nitas ab omnibus ſervaretur, ne ſinguli Apoſtoli
„ ſingulas ſibi quisque defenderent, ut jam Schiſ-
„ maticus & peccator eſſet, qui contra ſingularem
„ Cathedram alteram collocaret. Ergo Cathe-

(a) *Remarq. tom. 1. a. de S. Cyprien.* (b) *Cont. Parmen. l. 2.*

„ dra unica, quæ prima eſt de dotibus, ſedit prior
„ Petrus, cui ſucceſſit Linus &c. Liberio Damaſ-
„ ſus hodie qui noſter eſt ſocius, cúmq; nobis totus
„ orbis, commercio formatarum, in una communio-
„ nis ſocietate concordat. Et in alio ejusdem o-
peris loco ſic adhuc loquitur: „ Claves legimus ac-
„ cepiſſe Petrum Principem ſcilicet noſtrum, cui à
„ Chriſto dictum eſt: Tibi dabo claves Regni Cœ-
„ lorum, & portæ inferorum non vincent eas.
„ Unde ergo eſt, quòd claves Regni vobis uſurpare
„ contenditis, qui contra Cathedram Petri veſtris
„ præſumptionibus & audacijs ſacrilegio militatis.

Ex his Optati locis facilè habetur, 1. Quòd Primatum D. Petri ex his Chriſti verbis *Tu es Petrus &c.* eruat. 2. Quòd doceat Cathedram Divi Petri in Eccleſia unicam eſſe, ſi enim cæteri Apoſtoli peculiares non habuerunt, tunc à fortiori nec illorum Succeſſores hujusmodi habere potuerunt. 3. Quòd D. Petrus Apoſtolorum, id eſt, totius Eccleſiæ Caput & Princeps ſit, quódque ejus Succeſſores iisdem Prærogativis gaudeant. 4. Quòd claves, quas D. Petrus pro ſe ſuisque Succeſſoribus accepit, nulli errori obnoxiæ ſint. *Portæ inferorum non vincent eas.* 5. Quòd hæ claves in Eccleſia Romana conſerventur, quódque nonniſi ab ea ſola recipiantur, utpote cùm omnes illi, qui ab ea per communionem & obedientiam non dependent, eas habere minimè poſſint. Id ipſum expreſſiùs habet adhuc alibi, ubi: (a) „ Beatus (inquit) Petrus. ... & præ-
„ ferri

(a) l. 7.

„ ferri omnibus Apostolis meruit, & claves Regni „ Cœlorum cæteris communicandas solus accepit. Quòd si igitur Successores D. Petri Capita ac Principes Ecclesiæ sunt, tunc profectò ad eos spectabit Ecclesiam gubernare; quòd si quoque Claves eorum nulli unquam errori subjici possunt, tunc neque in hujusmodi Regimine errare poterunt, prætérquàm quòd meritò dici possit, Salvatorem nostrum suæ Ecclesiæ de tali Capite utique providere noluisse, quod Corpus in præceps agendi capax esset. Longè aberat Optatus, ut de Infallibilitate Summi Pontificis in Materia Dogmatica dubitaret, quin potiùs ei supremam de causis etiam personalibus judicandi potestatem tribuat: de sententia enim à Melchiade in favorem Cæciliani lata differens per illam processum finitum fuisse asserit: (a) „ Cæcilianus (inquit) „ omnium supra memoratorum „ sententijs innocens est pronuntiatus, etiam Mel„ chiadis sententiâ, quâ judicium clausum est. Quod in idem recidit ac id, quod hac de re S. Augustinus habet; (b) Quòd, scilicet, post judicium Melchiadis Constantinus congregari fecerit Synodum Arelatensem, non quòd id necessitas exposceret, sed solummodò, ut Donatistarum impudentia arceretur. „ Dedit ille (inquit) aliud Arelaten„ se judicium: non quia jam necesse erat, sed eo„ rum perversitatibus cedens, & omni modo cu„ piens tantam impudentiam cohibere.

Sanctus Ambrosius nomine Synodi Aquilejensis adversùs Antipapam Ursicinum vel Ursinum Imperatoribus Gratiano, Valentiniano & Theodosio scri-

(a) l. 1. (b) olim Ep. 162.

ſcribens, Eccleſiam Romanam Caput Imperii Romani nuncupat: (a) „ Totius orbis (inquit) Romani Caput Romanam Eccleſiam atque illam Sanctam Apoſtolorum Fidem, ne turbari ſineret „ obſecranda fuit clementia veſtra. Inde enim „ in omnes veneranda communionis jura dimanant. In ſuis item ad Gratianum Imperatorem de Fide libris, de duabus JEſu Chriſti naturis, ſecundùm quarum unam orat, ſecundùm alteram vero præcipit, agens: (b) „ Ut ſcias (inquit) „ quia ſecundùm hominem rogat, Divinitate imperat, habes in Evangelio, quia Petro dixit: ego rogavi „ pro te, ut non deficiat Fides tua. Eidem autem „ ſupra dicenti: tu es Chriſtus Filius Dei vivi: reſpondit: Tu es Petrus & ſuper hanc Petram „ ædificabo Eccleſiam meam, & tibi dabo claves „ Regni Cœlorum. Ergo quia propriâ authoritate regnum dabat, hujus Fidem firmare non poterat, quem cùm Petram dicit, firmamentum Eccleſiæ indicavit? Idem Sanctus in Commentario in Evangelium Lucæ exponens illud, quod ibidem habetur de Navicula Petri, quam Chriſtus ad inſtruendos populos aſcenderat, demonſtrat hanc Naviculam fuiſſe figuram & Typum Eccleſiæ à D. Petro gubernatæ, atque ad illum ſolum ſpectare difficiles de Fide quæſtiones decidere. „ Ergo (inquit) „ quia S. Matthæus illa prælibaverat, S. Lucas eam ſibi navim, in qua Petrus piſcaretur, elegit. Non turbatur iſta, quæ Petrum habet, „ multa illic Diſcipulorum merita navigabant, tamen eam adhuc perfidia Proditoris agitabat. In „ utraque Petrus; ſed qui ſuis meritis firmus eſt, „ tur-

(a) *Ep.* 11. (b) *l.* 4. *&* 5.

„ turbatur alienis. . . . Ergo non turbatur hæc na-
„ vis, in qua prudentia navigat, abeſt perfidia, fides
„ aſpirat. Quemadmodum enim turbari poterat,
„ cui præerat is, in quo Eccleſiæ firmamentum eſt?
„ illic ergo turbatio, ubi modica fides; hîc ſecuri-
„ tas, ubi perfecta dilectio. Denique etſi alijs im-
„ peratur, ut laxent retia ſua, ſoli tamen Petro dici-
„ tur: duc in altum, hoc eſt, in profundum Di-
„ ſputationum. Quid enim tam altum, quàm al-
„ titudinem divitiarum videre, ſcire Dei Filium, &
„ profeſſionem Divinæ generationis aſſumere!
„ In hoc altum Diſputationis Eccleſia à Petro duci-
„ tur. . . . Quæ ſunt autem Apoſtolorum, quæ
„ jubentur laxari retia, niſi verborum complexio-
„ nes, & quaſi quidam orationis ſinus, & Diſputa-
„ tionum receſſus, qui hos, quos cœperint, non a-
„ mittant? Denique ſcribens in Pſalmum 40.
Poſtquam dixerat, quòd D. Petrus Salvatorem usque
ad domum Caiphæ ſecutus fuiſſet; hæc addit: „ Ip-
„ ſe eſt Petrus, cui dixit: Tu es Petrus, & ſuper
„ hanc Petram ædificabo Eccleſiam meam. Ubi
„ ergo Petrus, ibi Eccleſia; ubi Eccleſia, ibi nul-
„ la mors, ſed vita æterna. Et ideò addidit: Et
„ Portæ inferi non prævalebunt ei: & tibi dabo
„ claves Regni Cœlorum. Beatus Petrus, cui non
„ inferorum Porta prævaluit, non Cœli porta ſe
„ clauſit, ſed è contrario deſtruxit inferni veſtibula,
„ patere fecit Cœleſtia. In terris itaque poſitus,
„ Cœlum aperuit, Inferos clauſit.

Ex his S. Ambroſii locis apparet, 1. Quòd Eccleſia Romana ſit Caput Romani Imperij. 2. Quòd ab eadem Eccleſia omnes totius orbis Epiſcopi quoad communionem Catholicam tanquam à

ſcaturigine Fidei ſemper dependerint. 3. Quòd D. Ambroſius D. Petri Primatum ſuper iſta verba: *Tu es Petrus &c.* fundârit, quódque Salvator eidem *Petri* nomen imponendo indicare voluerit, quòd ipſum tanquam fundamentum & baſim Fidei conſtitueret. 4. Quòd Navicula Petri (*Eccleſiæ Typus*) nullis unquam agitetur tempeſtatibus, aut ſi agitatur, tunc id ſolùm ob aliorum periculum fiat. 5. Quòd ab hac Navicula omnis perfidia amandata ſit, eámque Fides ubique ducat. 6. Quòd ratio, cur nunquam agitetur, ſit, quia, qui ei præeſt, eſt fundamentum ac baſis Fidei. 7. Quòd ibi duntaxat agitatio inveniatur, ubi Fides tenuis eſt, in hac verò Petri Navicula omnis ſemper ſecuritas ſit. 8. Quòd alijs Apoſtolis, ut retia ſua jacerent, ſoli autem Petro, ut in altum maris, id eſt, in profundas Fidei quæſtiones Cymbam duceret, dictum ſit. 9. Quòd, ubicunque Petrus eſt, ibi etiam Eccleſia necnon absque ullo mortis periculo vita æterna ſit, utpote cùm ille ipſe ſit, qui de Inferno triumphat, Cœlúmque reſerat.

Liquidò conſtat, quòd hæ omnes D. Ambroſij expreſſiones æquè de Petri Succeſſoribus, ac de propria illius perſona intelligi debeant. Enimverò cùm e. g. dicit, quòd, *ubi Petrus eſt, ibi etiam Eccleſia inveniatur*, profectò certum eſt, quòd hîc non loquatur de perſona hujus Apoſtoli, quippe qui jam ante trecentos, & quod excurrebat annos, è vivis exceſſerat; verùm de Petri Succeſſore, in quo Divus Petrus per ſuam Fidem ſemper adhuc vivebat, & ad quem ejusdem D. Petri Prærogativæ Jure Succeſſionis devolutæ fuerant. Ex quo ergo concludi-

cludi debet, quòd, cùm ibi Ecclesia esse non possit, ubi Fides non est, Petri Successores ut Ecclesiæ Capita hujúsque Principis Apostolorum Successores in errorem prolabi haud possint. Inde, inquam, concludere necessum est, quòd sint Fidei fundamentum ac basis, talémque Fidem profiteantur, quæ nunquam concuti aut labefactari potest, sed quam omnimoda ac integra certitudo semper comitatur. Concludi debet ulteriùs, quòd ipsis solis Christus Dominus demandârit, ut Ecclesiæ Naviculam in profundas Fidei quæstiones ducerent. Concludere adhuc oportet, quòd Papa sit Caput totius orbis Christiani. Concludere tandem cogimur, quòd, cùm universa Ecclesia, ut vera sit Ecclesia, illi uniri debeat, non alienam à sua profiteri Fidem debeat; eo quòd, ut jam adnotavimus, hujus unionis præcipuus nodus ac præcipuum vinculum Fides sit. *Una Fides, unum Baptisma.*

Sed priusquam hunc Sanctum Ecclesiæ Doctorem deseramus, referenda adhuc sunt ea, quæ nomine Capuanæ Synodi Theophilo Alexandrino scribit; Hanc illi tradebat provinciam, ut pacem, in Ecclesia Antiochena, quam diuturnum schisma turbârat, restitueret. At verò Concilij placitum esse dicit, ut omnia ad Episcopum Romanum referrentur, nec quidquam, quod eidem displicere posset, statuere præsumeret Theophilus: „ Sanè (inquit) „ referendum arbitramur ad Sanctum Fratrem no„ strum Romanæ Sacerdotem Ecclesiæ: Quoniam „ præsumimus ea te judicaturum, quæ etiam illi di„ splicere nequeant. Ita enim erit consultum „ sententiæ: ita pacis & quietis securitas, si id ve„ stro statuatur consilio, quod communioni nostræ

„ dissensionem non afferat; ut nos quoque acce-
„ ptâ vestrorum serie statutorum : cùm id gestum
„ esse cognoverimus, quòd Ecclesia Romana haud
„ dubiè probaverit, læti fructum hujusmodi exami-
„ minis adipiscamur.

Veniamus ad D. Hieronymum; Sanctus hic Doctor, cui Doctrina tam Orientalis quàm Occidentalis Ecclesiæ apprimè nota erat, nec minimum titubat in agnoscenda Sanctæ Sedis in persona Papæ Infallibilitate; sic enim ad Damasum Papam scribit : (a) „ Quoniam vetusto Oriens inter se
„ populorum furore collisus, indiscissam Domini
„ tunicam desuper textam minutatim per frusta di-
„ scerpit, & Christi vineam exterminant vulpes....
„ Ideò mihi Cathedram Petri & Fidem Apostolico
„ ore laudatam censui consulendam, inde nunc
„ meæ animæ postulans cibum, unde olim Christi
„ vestimenta suscepi. Neque verò tanta vastitas
„ elementi liquentis, & interjacens longitudo ter-
„ rarum me à pretiosæ Margarithæ potuit inquisi-
„ tione prohibere. Ubicunque fuerit corpus, ibi
„ congregabuntur & Aquilæ.... Apud vos so-
„ los incorrupta servatur Patrum hæreditas....
„ Vos estis lux mundi, vos sal terræ &c.... Ego
„ nullum primum, nisi Christum sequens, Beati-
„ tudini tuæ, id est, Cathedræ Petri communione
„ consocior. Super illam Petram ædificatam Ec-
„ clesiam scio. Quicunque extra hanc domum
„ agnum comederit, profanus est. Si quis in Noe
„ Arca non fuerit, peribit regnante diluvio....
„ Decernite, si placet, & non timeo tres Hyposta-
„ ses dicere.

Hæc

(a) *Epist. ad Damas.*

Hæc S. Hieronymi verba nullo indigent Commentario, in illis quippe omnia ad ſequendam Papæ deciſionem tanquam regulam infallibilem, etiam contra propriam opinionem, diſpoſita inveniuntur. Enimverò perſuaſum ſibi omninò habebat, nullum ab hac regula diſcedere poſſe, quin ad proprium rueret interitum; quemadmodum ii, qui in Arca Noë erant, ab ea pedem referre non potuiſſent, quin ſe Diluvij aquis ſubmergi cernerent, iique, qui in ea non erant, certò ſubmergebantur.

Idem Sanctus adversùs Jovinianum ſcribens dicit, quòd D. Petrus inter Apoſtolos ut fundamentum Eccleſiæ ſelectus fuerit; *Ut Capite conſtituto Schismatis tolleretur occaſio.* Et in Epiſtola ad Theophilum Alexandrinum: „ Scito (inquit) ni-„ hil eſſe nobis antiquius, quàm Chriſti jura ſerva-„ re ſempérque meminiſſe Romanam Fidem Apo-„ ſtolico ore laudatam, cujus ſe eſſe participem „ Alexandrina Eccleſia gloriatur. Et denique in Epiſtola ad Pammachium: „ Quisquis es (inquit) „ aſſertor novorum Dogmatum, quæſo te, ut par-„ cas Romanis auribus, & parcas Fidei, quæ Apo-„ ſtoli voce laudata eſt. Cur profers in medium, „ quod Petrus & Paulus edere noluerunt? En er-„ go Fidem SS. Petri & Pauli ſemper ex integro in „ Eccleſia Romana conſervatam.

Nec minùs Summorum Pontificum Infallibilitatem S. Auguſtinus præclarum illud Eccleſiæ ſydus, quàm cæteri ſui ſæculi Patres agnovit. Verùm quia ii, qui contrariam ſectantur opinionem, ex ejus Doctrina non exiguum ſubſidium capere ſe autumant, operæ pretium erit, priusquàm ea, quæ in

favorem Summorum Pontificum protulit, referantur, quæ ex illo pro contraria sententia adducuntur, destruere.

Objiciunt ergo Adversarij, quòd hic S. Doctor nunquam crediderit, quòd Summus Pontifex in materia fidei infallibilis Judex sit, eo quòd adversùs Donatistas disputans atque de S. Cypriano sermonem faciens, dicat, quòd hic sanctus Carthaginensis Episcopus non putaverit se sententiæ Stephani Papæ deferre teneri, eo quòd rationes illæ, quæ ipsum in sua praxi retinebant, nondum dilutæ, ac solutæ sibi viderentur, nec desuper quidquam adhuc à Concilio plenario definitum esset. Arbitrabatur ergo, quòd à Papa ad Concilium Generale, tanquam ad authoritatem superiorem, & per consequens solam infallibilem, appellare fas esset.

Aliud adhuc argumentum ex eo deducunt adversarij, quòd idem S. Augustinus adversùs eosdem Donatistas ratione Cæciliani disputans dicat, quòd, si post Melchiadis Papæ, ipsiúsque Collegarum judicium Cæciliani inimici arbitrarentur se injustè damnatos fuisse, ad Concilium Generale, ubi causæ examen renovaretur, recursum habere possent. Ex quo eandem consequentiam adversùs Papam in favorem Concilij deducunt.

Antequam his difficultatibus respondeam, percommodum mihi videtur, ea, quæ de Concilijs Oecumenicis dicit S. Augustinus, (a) referre; Quòd nempe ipsorum judicia reformari, ac corrigi possint per Concilia posteriora, cùm nempe detegitur, quod priùs occultum erat. Si hic S. Doctor id de Papæ judiciis asseruisset, quantum bone Deus

(a) l. 1. de Bapt.

Deus triumphum canerent ii, quos hìc impugnamus, quique ad extollenda supra Summos Pontifices Concilia omnes vires exerunt ! Verùm nihil tale in D. Augustino de Summis Pontificibus invenient. Sic igitur de ejusmodi Concilijs disserit : „ Ipsa Con-
„ cilia, quæ per singulas Regiones vel Provincias
„ fiunt, plenariorum Conciliorum authoritati, quæ
„ fiunt ex universo orbe Christiano , sine ullis am-
„ bagibus cedere ; ipsáque plenaria sæpè priora po-
„ sterioribus emendari , cùm aliquo experimento
„ rerum, aperitur, quod clausum erat, & cognosci-
„ tur, quod latebat, sine ullo typho sacrilegæ super-
„ biæ, sine ulla inflata cervice arrogantiæ , sine ulla
„ contentione lividæ invidiæ, cum sancta humili-
„ tate , cum pace Catholica , cum Charitate Chri-
„ stiana. Viderint modò illi, qui Decisiones Conciliorum Summorum Pontificum Decisionibus præferunt, quisnam sensus huic loco tribuendus sit, quatenus cum iis , quæ tum de plenario Concilio , tum Ecclesiæ Doctrina pluribus locis, dicit S. Augustinus, conciliari possit. Ego interim ad propositas Difficultates accedo.

Primæ igitur objectioni respondeo , Divum Augustinum , qui S. Cypriani opinionem , quoad Quæstionem de Baptismo perfectè exploratam habebat , minimè latuisse , quòd Sanctus iste Controversiam de Baptismo Hæreticorum non aliter quàm ut punctum Disciplinæ respexerit. Nunquam probare quis poterit , quòd Stephanus Papa illam tanquam articulum Fidei deciderit, quin potiùs ex pluribus locis contrarium eluceat. 1. Quia S. Cyprianus Episcopique Africani , qui ejusdem cum illo opinionis erant , hanc quæstionem ita , ut quid

ſcilicet merè Diſciplinam ſpectans, ſumpſerunt. 2. Ex terminis, quibus quoad praxin, quæ ab aliquo jam tempore in Diœceſi Carthaginenſi vigebat, uſus eſt D. Stephanus: *Nihil innovetur, niſi quod traditum eſt.* 3. Quia ipſi Epiſcopi Africæ, qui poſt S. Cyprianum in eadem Hæreticos rebaptizandi praxi perſtiterunt, in communione Eccleſiæ permanſerunt, nec ut ſchismatici habiti ſunt, niſi poſtquam Deciſioni plenarij Concilij ſe ſubdere renuerunt. 4. Quia S. Auguſtinus expreſsè notat, quòd ante plenarij Concilij hac ſuper re Deciſionem cuique licitum fuerit, S. Cypriani praxin ſequi absque ulla Charitatis amiſſione. dummodo per id Pax Eccleſiæ non turbaretur: (a) „ De Baptismi ergo quæſtione (inquit) „ quantùm arbitror, ſatis diſſerui, & quia „ hoc manifeſtiſſimum ſchisma eſt, quod Donati-„ ſtarum nomine nuncupatur, reſtat, ut de Bapti-„ ſmo piè credamus, quod Univerſa Eccleſia à ſa-„ crilegio ſchismatis remota cuſtodit. In qua ta-„ men ſi aliud alij, & aliud alij adhuc de iſta quæ-„ ſtione ſalvâ pace ſentirent, donec univerſali Con-„ ciliô unum aliquid eliquatum, ſincerúmque pla-„ cuiſſet, humanæ infirmitatis errorem cooperiret „ charitas unitatis, ſicut ſcriptum eſt; Quia Chari-„ tas cooperit multitudinem peccatorum. Quâ „ enim abſente cætera inaniter habentur, eâdem „ præſente quædam venialiter non habentur.

Hoc ſuppoſito, dico paradoxum haud eſſe, vel in minimo Summorum Pontificum in rebus Fidei Infallibilitatem non tangere, quòd S. Auguſtinus aſſerat, etiam poſt D. Stephani ſententiam plenarij Con-

(a) *l. 1. de Bapt. cont. Donat. c 18.*

Concilij decisionem adhuc superfuisse expectandam; Et quidem hujus rationes jam supra, ubi scilicet de S. Cypriano agebam, expendi. Nec verò in materia Disciplinæ perampla, ac magna quædam Ecclesia tenetur praxin à longo tempore apud se stabilitam, deserere, ut iis, quæ Romæ practicantur, se conformet, donec in Concilio Generali Universa Ecclesia Romanæ praxin adoptârit, eámque cæteris particularibus Ecclesijs observandam præscripserit. Quod tamen non agit, nisi in urgentissimis gravissimísque occasionibus. Non ignoro, quòd in similibus Summorum Pontificum Victoris & Stephani casibus, absolutè loquendo, iidem authoritate suâ uti potuissent. Verùm cùm in Victoris casu, ipsi expositum fuisset, quòd exinde magnas turbas in Ecclesia imò fortè schisma quoddam causaturus esset, necnon idipsum respectû Stephani factum fuisset, aut ipsemet visô illô magnô Africanorum Episcoporum Divo Cypriano junctorum numerô, idem prævidisset, uterque à censuris abstinuêre, atque ad duas Ecclesias reducendas commodiorem ac favorabiliorem exspectavêre occasionem. Hæc quoad Paschæ celebrationem se obtulit in Concilio Nicæno, cùm enim istud Concilium idem, quod Victor Papa, decrevisset, atque per hoc Ecclesiæ Romanæ Disciplinam tanquam toti Ecclesiæ propriam adoptâsset, qui Concilij Decreto rebelles extiterunt, tanquam schismatici habiti sunt. Cúmque Concilium illud Oecumenicum, de quo S. Augustinus, idem quoad Baptismum Hæreticorum fecisset; qui se huic Generali Disciplinæ per istud Concilium stabilitæ conformare renuerunt, pariter ut schismatici rejecti sunt.

Quòd alteram objectionem ex Cæciliani negotio desumptam attinet , vel ex eo , quòd tunc de causa quadam personali tantùm ageretur , resolutu facilis est. Equidem jam dudum inter omnes convenit, quòd hujusmodi causæ revisioni subjectæ sint. Nec tamen ideò S. Augustinus causam Cæciliani plenario Concilio subjici oportuisse arbitratus est, cùm dixit : (a) „ Ecce putemus illos Episcopos, „ qui Romæ judicârunt, non bonos Judices fuisse; „ restabat adhuc plenarium totius Ecclesiæ Concilium, ubi etiam cum ipsis Judicibus causa posset „ agitari ; ut si malè judicâsse convicti essent , eorum sententia solveretur. Sanctus hic Doctor istud nonnisi *ad duritiam cordis* loquitur , quippe cùm ipsi res intercederet cum obstinatis , qui se Judicio Melchiadis Papæ subjicere nolebant. Nam eodem loco fatetur, id necessarium non fuisse, Constantinúmque ideo duntaxat Arelatense Concilium cogi fecisse, ut nempe Cæciliani inimicorum impudentia cohiberetur. „ Dedit ille (inquit) aliud „ Arelatense judicium (aliorum scilicet Episcoporum) non quia jam necesse erat, sed eorum perversitatibus cedens , & omnino cupiens tantam „ impudentiam cohibere.

His sublatis difficultatibus examinemus modò, quæ de DecisionibusSummorum Pontificum in materia Fidei S. Augustini mens fuerit. Audacter asserere quis potest, quòd, si arma D. Augustini ab authoritate exteriori petita adversùs Pelagianos invicta fuêre , Summorum Pontificum in materia Fidei Decisio supremum quoddam judicium sit, vel secus, quòd argumentum , quod ex damnatione per Sum-

(a) *Ep. olim* 162

Summos Pontifices Innocentium, & Zosimum facta deducit, pessima sit probatio, fasque non fuerit appellationi ab Episcopis Pelagianis ad futurum Oecumenicum Concilium interjectæ non deferre. Nam denique si verum est, quòd omnis appellatio ad Judicem superiorem, suspensiva sit, atque tunc temporis Concilium tanquam ipsô Papa superius habitum fuerit, cur ergo nulla ad ipsorum appellationem facta fuit reflexio? cur non obstante & post ipsammet appellationem sedibus suis ejecti, ac in exilium amandati fuerunt?

Sic igitur D. Augustinus in quodam sermone de Pelagianis disserit: (a) „ Rursus ubi tales inveneritis, occultare nolite, redarguite contradicentes, & resistentes ad nos perducite. Jam enim de hac causa duo Concilia missa sunt ad Sedem Apostolicam. Inde etiam rescripta venerunt, causa finita est, utinam aliquando error finiatur. Quæro nunc, quomodo S. Augustinus post judicium Romanum causam finitam esse dicere potuisset, si illud judicium supremum esse non ratus fuisset? necdum enim lis quævis finita est, quando ab eo, qui sententiam tulit, ad superius Tribunal appellari fas est; Atqui secundùm D. Augustinum per duo illa rescripta Româ allata causa finita erat; ergo secundùm D. Augustinum non dabatur Tribunal superius, ad quod recurrere licitum foret.

Anonymus quidam Author, qui ultimis hisce temporibus super isto D. Augustini loco Dissertationem edidit, omnem conatum adhibuit, ut ostenderet, quòd ex hoc textu non possit inferri S. Sedis judicium pro ultimato haberi debere. Ait enim, quòd

(a) *Serm. 2. de Verb. Apost.*

quòd ſecundùm mentem hujus Sancti Doctoris verba hæc: *Cauſa finita eſt*; non ſint principium quoddam univerſale, quod omnis generis caſibus applicari poſſit. At verò cur hoc? Ideo, inquit, quia hic ſanctus Doctor in negotio D. Cypriani aliter locutus eſt. Id ego conceſſerim, ibi quippe de re prorſus ab hac diverſa agebatur, prout jam ſupra demonſtravi. Ideo etiam, pergit ulteriùs, quia Pelagiani jam in multis alijs Concilijs damnati fuerant. Verùm vel illa Concilia Chymerica ſunt, ut illud Theodori Mopſueſteni; aut Pelagio faventia; ut Conventus Hieroſolymitanus, Conciliúmque Dioſpolitanum, aut citato Sancti Auguſtini Sermoni poſteriora, ut Antiochenum ſub Theodoto. Adeóque hæ allegationes extra Chorum ſaltant. S. Auguſtinus nonniſi de duabus Synodis â S. Sede confirmatis loquitur, contendítque, quòd cauſa finita ſit per Deciſionem Summorum Pontificum. Et hoc eſt, ad quod reſponderi debet. Sed Pelagiani (inquit ulteriùs hic author) ubique terrarum rejecti erant; hoc quidem verum eſt, poſt damnationem à S. Sede emanatam; priùs verò Pelagium protegebant Epiſcopi Hieroſolymitani; Cæleſtiúſque, quamvìs in Africa jam damnatus fuiſſet, nihilominus in Oriente Presbyter ordinatus eſt. Sed, inquit adhuc Anonymus, omnes totius orbis Epiſcopi illos damnârunt. Hoc iterum verum eſt; poſtquam ſcilicet Zoſimus Papa Decretalem ſuam ad ſubſcribendum iis transmiſerat, quod omni ex parte abſque ulla difficultate executi, eámque tanquam ſupremum quoddam judicium reveriti ſunt; Decem & octo Epiſcopi ſubſcribere renuerunt, quapropter Sedibus ſuis ejecti fuerunt. Sed ſecundùm

Au-

Authorem nostrum Pelagij errores in omnium oculos saliebant: *Aperta proluvies.* Hoc quidem tenet quoad articulum de peccato Originali, sed quoad ea, quæ bina Concilia Canonibus suis de gratia definierunt, non ita verum est; cùm ipse D. Augustinus non unô locô fateatur, (a) quæstionem de gratia tantis implicitam esse difficultatibus, ut cùm gratia stabilitur, liberum negari arbitrium videatur, cúmque liberum arbitrium propugnatur, gratia negari videatur.

Verùm, inquit denique Anonymus noster, si D. Augustinus ex his verbis: *Causa finita est*: generale quoddam principium deducere voluisset, an solummodò bis in cunctis suis operibus hanc loquendi formulam adhibuisset? At, & quamvis semel tantummodò ita locutus fuisset, an propterea probatio minùs convincens evaderet? Sed & istud verum non est, quòd tantùm bis hac de re locutus fuerit: Nam præter locum, de quo nunc agitur, desuper etiam Epistola 157. loquitur, ubi: Hæresis (inquit) „ novæ authores, vel certè acerrimi, no„ tissimíque suasores, cùm Pelagius & Cælestius ex„ titissent, Conciliorum Episcopalium vigilantia, in „ adjutorio Salvatoris, qui suam tuetur Ecclesiam, „ etiam à duobus Venerabilibus Antistitibus Apo„ stolicæ Sedis Papâ Innocentiô & Papâ Zosimô, „ nisi correcti etiam egerint pœnitentiam, toto or„ be Christiano damnati sunt. Ecce jam duo loca; alia adhuc adducimus. (b) „ Puto tibi (inquit alibi) „ eam partem Orbis sufficere debere, in „ qua primum Apostolorum suorum voluit Dominus

(a) *De grat. & lib. arb. c.* 1. (b) *lib.* 1. *cont. Jul. c.* 2.

„ nus gloriosissimo Martyrio coronare. Cui Ec-
„ clesiæ præsidentem Beatum Innocentium si audi-
„ re voluisses (Julianum Hæreticum alloquitur) jam
„ tunc periculosam juventutem tuam Pelagianis la-
„ queis exuisses. Quid enim potuit vir ille Sanctus
„ Africanis respondere Concilijs, quàm quod anti-
„ quitùs Apostolica Sedes, & Romana, cum cæte-
„ ris tenet perseveranter Ecclesia. Nota hîc per
transennam, quòd secundùm D. Augustinum Romani Pontifices Occidentali Ecclesiæ præsidebant, *Cui Ecclesiæ præsidentem.*

In ultimo adversùs Julianum opere: (a)
„ Vestra (inquit) apud competens Judicium com-
„ munium Episcoporum modò causa finita est;
„ Nec ampliùs vobiscum agendum est, quantùm
„ ad jus examinis pertinet, nisi ut probatam de hac
„ re sententiam cum pace sequamini. Quod si
„ nolueritis, à turbulenta, vel invidiosa inquietu-
„ dine cohibeamini.

Ut denique palàm fiat, quòd secundùm D. Augustinum sententia per Summos Pontifices lata omne aliud excludat examen, ea adhuc referre placet, quæ in eodem Opere Juliano inculcat: (b)
„ Quid adhuc quæris examen (inquit) quod apud
„ Apostolicam Sedem jam factum est? Quod deni-
„ que jam factum est in Episcopali judicio Palesti-
„ no. Ergo Hæresis ab Episcopis jam non est exa-
„ minanda, sed coercenda est Potestatibus Christia-
„ nis. Juxta D. Augustinum igitur, postquam
Sedes Apostolica semel quid examinavit ac dijudicavit, negotiúmque quoddam in hoc Tribunali tractatum fuit, actum est, causáque finita, nulla ampliùs Epi-

(a) *l.* 1. *n.* 9. (b) *l.* 2.

Episcoporum discussio admittitur, res jam in ultima Instantia dijudicata est, nec aliud superest, quàm ut Potestates sæculares ad reprimendos puniendósque inquietos spiritus novis discussionibus Ecclesiam turbare molientes implorentur.

Et hæc est sat ampla, nî fallor, illius S. Augustini termini *Causa finita est* explicatio menti hujus S. Doctoris longè utique conformior, cùm ab ipsomet D. Augustino deprompta sit, quàm ea, quam ipsi memoratæ Dissertationis Author tribuit. Ait quidem dictus Author, quòd tunc solummodò de duobus Fidei articulis ab Universa Ecclesia explicitè jam creditis cum Pelagio agebatur. Si hoc ita esset, tunc frustrà sanè ac intempestivè calamum D. Augustinus fatigâsset. Quare ergo tot Opera & volumina adversùs hos Hæreticos edidit? Cur viginti integros annos illis impugnandis consumpsit? Et cur, postquam illos etiamnum jam profligaverat, eruditissimi ac sanctissimi Galliarum viri centum adhuc annis decertârunt, omnémque lapidem moverunt conatúmque adhibuerunt, ut saltem partem horum profligatorum Dogmatum iterum erigerent? Quis non videt, quàm ridiculum hìc consilium Anonymus noster inierit? Notandum etiam venit, quòd Summi Pontifices D. Leo & Gelasius longè post obitum D. Augustini Episcopos, ut sollicitè adversùs hosce Hæreticos vigilarent, adhortati sint, significârintque, eorum Hæresin ita subtilem esse, ut, si vel modicum quid illius sectatoribus concederetur, illico iterum cristas erigeret.

Sed à D. Augustino discedendum non est, quin priùs aliqua adhuc loca in favorem S. Sedis ex eo

adduxerimus. Agens igitur de Cæciliano: (a)
„ Poterat (inquit) „ non curare conſpirantem
„ multitudinem inimicorum, cùm ſe videret & Ro-
„ manæ Eccleſiæ, in qua ſemper Apoſtolicæ Cathe-
„ dræ viguit Principatus, & cæteris terris unde E-
„ vangelium ad ipſam Africam venit, per commu-
„ nicatorias litteras eſſe conjunctum. In alio item
opere, ubi contra Petilianum diſputat; cùm hic E-
piſcopus Donatiſta dixiſſet, quòd illa Cathedra, quam
ſe poſſidere Epiſcopi Catholici jactitabant, eſſet pe-
ſtilentiæ Cathedra, ipſi in hæc verba reſpondet D.
Auguſtinus: (b) „ Verumtamen ſi omnes per to-
„ tum orbem tales eſſent, quales vaniſſimè crimina-
„ ris, Cathedra tibi quid fecit Eccleſiæ Romanæ, in
„ qua Petrus ſedit, & in qua hodie Anaſtaſius ſedet;
„ vel Eccleſiæ Hieroſolymitanæ, in qua Jacobus ſe-
„ dit, & in qua hodie Joannes ſedet, quibus nos in
„ Catholica unitate connectimur, & à quibus vos
„ nefario furore ſeparâſtis? Quare appellas Cathe-
„ dram peſtilentiæ, Cathedram Apoſtolicam?...
„ Hæc ſi cogitaretis non propter homines, quos in-
„ famatis, blaſphemaretis Cathedram Apoſtoli-
„ cam, cui non communicatis.

Denique S. Auguſtinus, exemplô Optati & S. Irenæi, Hæreſes, quæ ſuâ ætate Eccleſiam vexabant, impugnans, ad Succeſſionem Summorum Pontificum in Sede D. Petri confugit, eorúmque enumerationem ab hoc Apoſtolo uſque ad Papam Anaſtaſium, qui tunc temporis Eccleſiæ gubernacula tenebat, complectitur. Ad quid autem taliter egiſſe hos Patres cenſebimus? niſi ut nobis palàm facerent, quòd Fides D. Petri in ipſius Succeſſoribus ſem-

per

(a) *Ep.* 162. (b) *l.* 2. *c.* 51.

per adhuc vivida subsistat. Idem etiam S. Doctor adversùs Manichæos scribens hanc Summorum Pontificum in Cathedra D. Petri successionem motivis, quæ ipsum Ecclesiæ Catholicæ adstringebant, annumerat: (a) „ Tenet me (inquit) in Ecclesiæ „ gremio ab ipsa Sede Petri Apostoli, cui pascendas „ oves suas post resurrectionem Dominus commen- „ davit, usque ad præsentem Episcopatum Successio „ Sacerdotum. Nisi enim pro certo habuisset Fidem Beati Petri in omnibus Summis Pontificibus inseparabiliter manere; quid, quæso, debilius esse potuisset, quàm hoc motivum? Idem etiam motivum præfatus S. Doctor adversùs Donatistas adducens: (b) „ Numerate (inquit) „ Sacerdotes „ vel ab ipsa Sede Petri, & in ordine illo Patrum, „ quis cui successit, videte, ipsa est Petra, quam non „ vincunt superbæ inferorum portæ.

A Divo Augustino Possidius separandus non est; (c) Hic Episcopus in vita dicti S. Augustini loquens de Pelagio & Cœlestio, Summorum Pontificum Innocentij ac Zosimi adversùs hos Hæreticos sententiam, Ecclesiæ Catholicæ judicium nuncupat: „ Illi (inquit) tantæ Sedis Antistites (Innocentius „ nempe & Zosimus) suis diversis temporibus eos- „ dem notantes, æquè à membris Ecclesiæ præci- „ dentes, datis litteris ad Africanos Orientis & Oc- „ cidentis Ecclesias eos anathematizandos & devi- „ tandos ab omnibus Catholicis censuerunt: Et „ hoc tale de illis Ecclesiæ Catholicæ probatum ju- „ dicium, etiam piissimus Imperator Honorius au- „ diens, ac sequens, suis eos Legibus damnatos in-

(a) *Cont. Epist. fund. c. 4.* (b) *in psal. conc. part. Donn.* (c) *c. 18.*

„ ter Hæreticos haberi debere constituit. Hæc
„ Possidius in vita S. Augustini &c.

Sanctus Prosper fidelis ille D. Augustini Discipulus, ubi de Ecclesia Romana, aut potiùs Summis Pontificibus, agit, sui Magistri vestigiis semper inhæret. Loquens enim in suo Poëmate de Damnatione Pelagij & ejus adhærentium, hoc encomio Romanos decorat Pontifices, quòd nempe primi sententiam tulerint, non quidem, quasi Concilia Africana non præcesserint, sed quòd præcipuam suam Authoritatem à Damnatione per S. Sedem facta acceperint. Sic ergo loquitur:

- - Pestem subeuntem prima recidit
Sedes Roma Petri, quæ principalis honoris
Facta Caput mundo quidquid non possidet armis,
Relligione tenet. - - -

Et inferiùs:

Tu causam Fidei, flagrantius Africa nostra
Exequeris, tecúmque suum jungente vigorem
Juris Apostolici solio fera viscera belli
Conficis, & lato prosternis limite victos.
Convenêre tui de cunctis Urbibus Almi
Pontifices, geminóque senum celeberrima Cœtu,
Decernis, quòd Roma probet, quòd Regna sequantur.

Addenda sunt hîc ea, quæ idem Sanctus adversùs Cassianum scribens habet: (a) „ Non ergo (inquit) „ cum istis novâ acie dimicandum est, nec
„ quasi contra novos hostes specialia sunt ineunda
„ certamina. Tunc istorum machinæ fractæ sunt,
„ tunc in superbiæ suæ socijs ac Principibus corrue-

(a) *de Ingr. c. 2. & 3.*

» fuerunt, quando B. M. Innocentius nefandi erro-
» ris Capita Apostolico mucrone percussit: quan-
» do Pelagium ad proferendam in se suósque sen-
» tentiam Palestinorum Synodus coarctavit; quan-
» do Africanorum Conciliorum decretis, Beatæ
» recordationis Papa Zosimus sententiæ suæ robur
» adnexuit, & ad impiorum detruncationem, gla-
» do Petri dexteras omnium armavit Antistitum;
» quando Sanctæ memoriæ Papa Bonifacius piissi-
» morum Imperatorum Catholicâ devotione gau-
» debat, & contra inimicos gratiæ Dei non solùm
» Apostolicis, sed etiam Regijs utebatur Edictis...
» Unde & Venerabilis memoriæ Pontifex Cœlesti-
» nus.... sciens damnatis non examen judicii, sed
» solum pœnitentiæ remedium esse præstandum,
» Cæestium quasi non discusso negotio audien-
» tiam postulantem, totius Italiæ finibus jussit ex-
» trui: adeò & Prædecessorum suorum statuta, &
» Decreta Synodalia inviolabiliter servanda cense-
» bat ut, quod semel meruerat abscindi, nequa-
» quam admitteret retractari.

Ex tota hac S. Prosperi Doctrina liquet 1. Quòd secundùm ipsum Papa sit Caput totius orbis Christini. 2. Quòd illius sit Monarcha quoad spirituæ: *Quidquid non possidet armis, Relligione tenet.* 3. Quòd vi sententiæ à Summis Pontificibus latæ ac post eandem totius orbis Episcopi Pelagianos damnârint. *Apostolico mucrone percussit. Gladio Petri dexteras omnium armavit Antistitum.* 4. Quòd, cùm Summi Pontifices semel quid definierunt, illorum judicium in du-

bium vocare non ampliùs licitum sit. Ex quibus facilè est Conclusionem deducere.

Cassianus in suo tractatu de Incarnatione ita de D. Petro loquitur : (a) „ Interrogemus sum-
„ mum illum & inter Magistros Magistrum , qui
„ Romanæ Ecclesiæ gubernaculum regens , sicut
„ Fidei habuit , ita & Sacerdotij Principatum.
Nullus unquam dubitavit, quin ea , quæ Divus Petrus tanquam Romanus Episcopus habuit, ad ipsius Successores transierint. Si ergo secundùm Cassianum tam Principatum Fidei quàm Sacerdotij habuit, eundem ipsius Successoribus disputare nemo potest.

Divus Petrus Chrysologus in Epistola ad Eutichen, sic eum alloquitur : (b) „ In omnibus hor-
„ tamur te, ut his, quæ à Beato Papa Romanæ Ur-
„ bis scripta sunt, obedienter attendas. Quoniam
„ B. Petrus , qui in propria Sede vivit & præsi-
„ det, præstat quærentibus veritatem. Nos enim
„ pro studio pacis & Fidei , extra consensum Ro-
„ manæ Civitatis Episcopi Causas Fidei audire non
„ possumus.

Gennadius de Innocentio Papa disserens : (c)
„ Innocentius(inquit) „ Urbis Romæ Episcopus
„ scripsit Decretum Occidentalium & Orienta-
„ lium Ecclesiarum adversùs Pelagianos datum.
„ Quod postea Successor ejus latiùs promulgavit.

Quòd si denique liceat ab ipsis Ecclesiæ hostibus testimonia petere, illud, quod ipse Hæresiarcha Pelagius reddidit, afferemus. Antequam enim à S. Sede damnatus fuisset, Fidei Professionem Papæ obtulit, quam his verbis finiit : „ Hæc Fides est ,
Pa-

(a) *l.* 3. *c.* 12. (b) *p.* 1. *Conc. Calced.* (c) *In Catalogo.*

„ Papa Beatissime, quam in Ecclesia Catholica di-
„ dicimus, quámque semper tenuimus & tenemus.
„ In qua si minùs peritè aut parùm cautè, aliquid
„ fortassè positum est, emendari cupimus à te, qui
„ Petri & Fidem & Sedem tenes. Sin autem hæc
„ nostra Confessio Apostolatûs tui judicio compro-
„ batur, quicunque me maculare voluerit, se im-
„ peritum vel malevolum, vel etiam non Catholi-
„ cum, non me Hæreticum comprobabit.

Caput VII.

Testimonia Romanorum Pontificum super Privilegiis Sanctæ Sedis.

Qui Doctrinæ, quam propugno, adversantur, ægrè ferunt, cùm ad stabilienda Romanæ Sedis Privilegia ipsos Summos Pontifices adduci cernunt; Testes eos esse ajunt, quorum testimonium, utpote in propria causa & ad proprium favorem, suspectum esse debeat. Sed 1. nónne antiquum omnium totius orbis Episcoporum testimonium recipitur, cùm monumentis publicis sibi competentia jura expresserunt, nemóque fuit, qui ea illis disputârit, aut se iis opposuerit? Idem de Regibus, Principibus aliísque dicendum. Qua igitur ratione quis contendere potest, quòd Summi Pontifices deterioris conditionis sint, quàm alii, quódque testimonium de suæ Sedis Privilegiis, quod eâ, quâ floruerunt, ætate maximè publicum fuit, cuíque nemo unquam contradixit, aut obstitit, deterioris conditio-

nis sit, quàm illa, de quibus primùm disserui ? 2. Plerique horum Summorum Pontificum fuerunt Viri non modò ob dignitatem atque scientiam, verùm & probitatem omni veneratione digni, nec pauci sunt ex eis, quos Ecclesia tanquam Sanctos colit ac veneratur. Nullus ergo hìc suspicioni locus esse debet, quasi adeò præstantes viri, eò se superbiâ & ambitione abripi siverint, ut non puderet sibi ipsismet Prærogativas ac Privilegia attribuere, quæ sibi minimè deberi scirent, nec ipsa traditio in eis agnosceret. Unde ipsorum testimonia non minoris ponderis esse debent, quàm aliorum Ecclesiæ Patrum. Ad validius ergo sententiæ nostræ argumentum, quâ potero, brevitate eadem referam.

Multa jam de D. Innocentio Papa delibavimus, sed ut seriem Summorum Pontificum ordine resumamus, unicum locum adhuc ex illo hìc adducemus. Sic ergo Epistolam ad quemdam Episcopum, qui illum consuluerat, orditur : (a) „ Mirari non „ possumus Dilectionem tuam sequi Instituta Ma- „ jorum, omniáque, quæ possunt aliquam recipere „ dubitationem, ad nos quasi ad Caput, æquè ad „ apicem Episcopatûs referre, ut consulta videlicet „ Sedes Apostolica, ex ipsis rebus dubiis certum „ aliquid faciendúmque pronuntiet.

Cœlestinus Papa hujus nominis primus litteris D. Cyrilli Alexandrini, & ipsiusmet Nestorii, Hæresin, in quam hic Constantinopolitanus Episcopus lapsus fuerat, edoctus, adversùs ipsum sententiam tulit, in qua inter alia sic eum alloquitur : (b) „ Apertè igitur hanc nostram scias esse sententiam, „ ut nisi de Christo Deo nostro ea prædices, quæ Ro-

(a) *Ep.. ad Felic.* (b) *Tom.* 3. *Concil p.* 361.

„ Romana & Alexandrina, & Univerſalis Eccleſia „ tenet. . . . Et hanc perfidam novitatem, quæ hoc, „ quod Venerabilis Scriptura conjungit, nititur ſe„ parare, intra decimum diem à primo innoteſcen„ tis tibi hujus conventionis die numerandum aper„ tâ & ſcriptâ confeſſione damnaveris, ab Univer„ ſalis te Eccleſiæ Catholicæ communione deje„ ctum. Quam formam judicii. . . ad Sanctum „ Conſacerdotem meum Alexandrinæ Urbis Anti„ ſtitem. . . deſtinavimus, ut agat vice noſtrâ, qua„ tenus ſtatutum noſtrum & tibi & univerſis Fra„ tribus innoteſcat; quia omnes debent noſſe, quod „ agitur, quoties omnium cauſa tractatur.

En ſententiam à Papa ſuper aliquo Fidei puncto in forma latam, & ad Univerſam Eccleſiam pro ejuſdem obſervatione directam, vi cujus Conſtantinopolitanus Epiſcopus, niſi intra decem dierum ſpatium poſt ſignificationem errores ſuos retractet, damnatur ac excommunicatur. Ex quo utique claret, quòd Cœleſtinus hìc tanquam ſupremus Judex agat, cujus judicium nulli reformationi ſubjectum eſt. Verum quidem eſt, quòd ad preces Sancti Cyrilli Papa conſenſerit, ut ſuæ ſententiæ inſinuatio tantiſper ſuſpenderetur, ſub ſpe, quòd Neſtorius ad ſeipſum rediturus eſſet. At verò cùm Neſtorius in ſuo errore obſtinatus permanſiſſet, trinam Canonicam monitionem (a) ipſi nomine Cœleſtini Papæ fecit Divus Cyrillus.

Cùm interim hoc negotium ingentes motus ac turbas in Oriente excitaret, Neſtoriúſque ab Imperatore Theodoſio protectionem impetrâſſet, dictus Imperator Concilium Epheſi cogi curavit, quod per

(a) *ibid. p.* 412.

per modum executionis sententiæ à Cœlestino latæ Nestorium damnavit, & anathematizavit, prout suo loco dicemus.

Sixtus Papa D. Cœlestini Successor (a) Joanni Antiocheno post hujus Patriarchæ atque Orientalium cum S. Cyrillo reconciliationem scribens, hisce eum alloquitur: „ Hæc Sanctitatem tuam volumus prædicare, quæ scribis. Expertus es negotij præsentis eventu, quid sit sentire nobiscum. „ Beatus Petrus Apostolus in Successoribus suis, „ quod accepit, hoc tradidit. Quis ab ejus se velit „ separare Doctrina, quem ipse inter Apostolos „ primum Magister edocuit? Non hunc auditus „ per alterum, non sermo lectus instruxit, doctus est „ cum aliis ore Doctoris: non scripturæ, non scriptorum passus est Quæstionem: absolutam, & „ simplicem Fidem, & quæ Controversiam non haberet, accepit. Evidens est hunc Pontificem non dubitâsse Sanctum Petrum Doctrinam suam Successoribus suis transmisisse, horúmque Doctrinam non magis errori esse obnoxiam ac ipsamet Divi Petri Doctrina.

Nihil hìc de D. Leone dicam, occasionem quippe de eo loquendi nanciscar, cùm ad Concilia pervenero.

Ad Gelasium Papam ergo transeo; sic porro ad Orientis Episcopos scribens loquitur: (b) „ Quorumlibet sententiis Pontificum ligata, B. Petri „ Sedes jus habet resolvendi, utpote quòd de omni „ Ecclesia jus habeat judicandi, neque cuiquam de „ ejus liceat appellare judicio. Siquidem ad illam de

(a) *ibid. p. 1261.* (b) *Ep. ad Ep. David. & Ep. ad Fauft.*

„ de qualibet mundi parte Canones appellari vo„ luerunt, ab illa autem nemo sit appellare per„ missus. Sic iterum de quibusdam Orientalibus Episcopis agens, qui Romanos Pontifices nimij supercilij arguebant, Acacii à sua, hoc est, Apostolica Sede aliàs damnati memoriam purgare detrectaverant, in eos insurgit: „ Ineptias itaque suas sibi „ servent (ait) „ nî resipiscant potiùs cogitantes „ Christi vocem non esse superfluam, quæ Confes„ sioni Beati Petri Apostoli inferni portas nunquam „ prævalituras asseruit. Quapropter non veremur, „ ne Apostolica sententia resolvatur, quam & vox „ Christi, & Majorum traditio, & Canonum fulcit „ authoritas, ut totam potiùs Ecclesiam semper ipsa „ dijudicet. Plura adhuc loca ad stabiliendam Superioritatem Summorum Pontificum supra Concilia hìc adducere possem, verùm præterquam quòd id nimis prolixum foret, de eo insuper loquendi redibit occasio, ubi scilicet de Concilijs tractabo.

Agatho in Epistola ad Imperatorem pro convocatione sextæ Oecumenicæ Synodi sic loquitur: „ Petrus spirituales oves Ecclesiæ ab ipso Redem„ ptore omnium ternâ commendatione pascendas „ suscepit. Cujus adnitente præsidio hæc Aposto„ lica ejus Ecclesia, nunquam à via veritatis in „ qualibet erroris parte deflexa est: cujus autho„ ritatem utpote Apostolorum omnium Principis „ semper omnis Catholica Ecclesia, & Universales „ Synodi fideliter amplectentes in cunctis secutæ „ sunt. Ex hoc textu liquet, quòd secundùm Agathonem Papam D. Petrus suos Successores ab omni errore semper præservaverit, quódque Universa Ecclesia illorum Doctrinam tanquam ipsimet D. Pe-

tro propriam semper amplexa ac secuta sit. Quis proin asserere ausit, quòd D. Petrus in materia Dogmatica fuerit aut sit errori obnoxius? Eadem repetit idem Agatho in Epistola ad Concilium.

Certè prætereundus non est, quem ferè oblitus eram, Divus Gregorius Magnus, cujus tum humilitas tum modestia, quæ passim in ejus micat operibus, suspicari non sinit, eum ultra limites Sanctam Sedem extollere voluisse; Ille, inquam, Gregorius, qui nomen Universalis Episcopi, tanquam blasphemiæ nomen, semper respuit. Itaque hic Summus Pontifex de authoritate Sanctæ Sedis in materiis Fidei non aliter, quàm sui Prædecessores loquitur, suæque Ecclesiæ Privilegia ab ipsa etiamnum Christi Domini authoritate depromit. Sic enim loquitur: (a) „ Cunctis Evangelium scientibus liquet, „ quòd Sancto & omnium Apostolorum Petro „ Principi Apostolo, totius Ecclesiæ cura commissa est: ipsi quippe dicitur: Petre amas me? pasce oves meas: Ecce Sathanas expetivit vos, ut „ cribraret vos sicut triticum. Ego autem oravi „ pro te, ut non deficiat Fides tua; & tu aliquando „ conversus confirma fratres tuos. Tu es Petrus, „ & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, „ & portæ inferi non prævalebunt adversùs eam. „ Et tibi dabo claves Regni Cœlorum, & quodcunque solveris super terram, erit solutum & in Cœlo, & quodcunque ligaveris super terram, erit ligatum & in Cœlis. Ecce claves Regni Cœlestis „ accepit, potestas ei ligandi atque solvendi tribuitur, cura ei totius Ecclesiæ, & Principatûs „ tribuitur, & tamen Universalis Apostolus non vocatur:

(a) *l. 4. Ep. 20. p. 748.*

„catur: & Vir Sanctissimus Joannes Consacerdos „meus, vocari Universalis Episcopus conatur. (a) Et in quadam Epistola ad Vigilium Arelatensem Episcopum, in qua ipsum suum Vicarium in Galliis constituebat, hæc ipsi quoad difficultates, quæ fortè occurrerent, injungit: „Si qua verò (inquit) „inquisitio de Fide, vel fortasse aliarum rerum inter „Episcopos causa emerserit, quæ discerni difficiliùs possit, collectis duodecim Episcopis ventiletur atque decidatur. Si autem decidi nequiverit, discussâ veritate ad nostrum judicium referatur. Et in sequenti Epistola, quæ ad omnes Regni Childeberti Episcopos directa est, significat ipsis, quòd Vigilium Vicarium suum constituerit ad authoritativè terminandas Controversias ac Lites, quæ inter Episcopos oriri possent. „Si quam verò „contentionem, (inquit) „quod longè faciat „Divina potentia, de Fidei causa evenire contigerit, aut negotium emerserit, cujus vehemens sit „fortè dubietas, & pro sui magnitudine judicio Sedis Apostolicæ indigeat: examinatâ diligentiùs „veritate, relatione suâ ad nostram studeat perducere notionem: quatenus à nobis valeat congruâ „sine dubio sententiâ terminari.

In alia item Epistola, (b) quam ad Eulogium Patriarcham Alexandrinum scripsit: „Quis ne„sciat (inquit) „Sanctam Ecclesiam in Apostolo„rum Principis soliditate firmatam, qui firmita„tem mentis traxit in nomine, ut Petrus à Petra „vocaretur? cui veritatis voce dicitur; Tibi da„bo Claves Regni Cœlorum: cui rursus dicitur: Et

(a) *l.* 5. *Ep.* 53. *p.* 783. (b) *l.* 7. *Ep.* 40. *p.* 888.

„ Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos;
„ iterúmque: Simon Joannis amas me? Pasce o-
„ ves meas. Itaque cùm multi sint Apostoli, pro
„ ipso tamen Principatu, sola Apostolorum Prin-
„ cipis Sedes in authoritate convaluit, quæ in tri-
„ bus locis unius est.

Ex his D. Gregorii locis patet 1. Quòd tres illi famosi, quos adducit, Evangelii textus intelligi debeant de Primatu D. Petri, utpote cui Christus suæ Ecclesiæ Regimen commisit, quódque hi, qui contrarium tenent, Evangelium non intelligant: *Omnibus scientibus Evangelium liquet.* 2. Quòd hæ D. Petri Prærogativæ ad ipsius Successores pertransierint, eo quòd dicat, quòd super ipsum stabilita sit Ecclesia. 3. Quòd de Infallibilitate horum D. Petri Successorum in Quæstionibus Fidei nullatenus dubitârit, cùm præcipiat, ut difficiliores super hac materia quæstiones, quas Episcopi in unum congregati decidere non potuerint, ad eum modô certô omnísque dubii experte per ultimatum quoddam judicium ultimatò ab ipso decidendæ referantur. *Quatenus à nobis valeat congrua sine dubio sententia terminari.*

Ipsismet hujus Magni Papæ verbis usus est Joannes Papa Octavus in Epistola, sicut hæc D. Gregorij, ad quemdam etiam Arelatensem Episcopum directa.

Sed & idem Joannes Papa non minùs clarè se explicat in quadam alia ad Bulgarorum Regem Epistola: „ Sanctam Romanam Ecclesiam (inquit ibidem) „ B. Petrus in hac Fide fundatam proprio
„ sanguine cum Paulo Domino Deo consecravit &

de-

„ dedicavit &c. Sicut aqua non poteſt alibi tam „ munda & limpida quemadmodum in fonte, unde „ originem pertrahit, inveniri: ita & Fides nun„ quam omninò poterit alibi tam pura & tam niti„ da reperiri, ſicut in Eccleſiæ noſtræ Vivario, ubi „ tam, . . . ille Polorum Claviger uberiìm & pu„ riſſimè congregavit, qui ex ipſo fonte vivo hanc „ cœlitùs hauſit, & limpidiſſimam conſecrandam „ mandavit.

Oporteret potiorem Nicolai Primi Epiſtolarum partem deſcribere, ſi ea omnia, quæ in favorem S. Sedis illiúsque in Eccleſia poteſtatis ſcribit, referre vellemus. Cùm enim ipſi cum Photio, qui primus Græcos adversùs Eccleſiam Romanam excitavit, ac rebellare fecit, negotium interceſſerit, coactus fuit ſæpiùs de hujus Eccleſiæ Prærogativis ſermonem tenere, ſive cùm ad ipſummet Photium, ſive ad Michaëlem Imperatorem ſcriberet. Non modò igitur ſuæ Sedis Infallibilitatem propugnat, verùm etiam expreſsè aſſerit, quòd Eccleſia Romana ſit ſupra omnia Concilia, quódque horum Deciſiones in Legem non tranſeant, niſi in quantùm à Romanis Pontificibus confirmatæ ſunt. (a) „ Non ergo dicatis (inquit ad Imperatorem) „ non eguiſſe vos in cauſa „ pietatis Romanæ Eccleſiæ, quæ collecta Concilii „ ſuâ authoritate confirmat, ſuâ moderatione cu„ ſtodit. Unde quædam eorum, quia conſenſum „ Romani Pontificis non habuerunt, valetudinem „ perdiderunt. Id poſtmodum exemplô Concilii Epheſini ſecundi, in quo omnes, qui ei interfuerant, Epiſcopi ipſíque Patriarchæ errorem definierant, nec non exemplo Iconoclaſtarum Conciliabu-

(a) Ep. 8.

li probat. „ Quoniam (ait) „ cùm secundùm
„ Canones, ubi est major authoritas, judicium infe-
„ riorum sit deferendum ad dissolvendum scilicet,
„ vel ad roborandum: patet profectò Sedis Apo-
„ stolicæ, cujus authoritate major non est, judi-
„ cium à nemine fore retractandum, neque cui-
„ quam de ejus liceat judicare judicio. Siqui-
„ dem ad illam de qualibet mundi parte Canones
„ appellari voluerunt, ab illa autem nemo sit appel-
„ lare permissus. Juxta quod & Bonifacius & Ge-
„ lasius Sanctissimi Præsules, non suis adinventio-
„ nibus, sed Ecclesiæ Romanæ consuetudinem non
„ ignorantes dicunt. Supervacaneum foret plura
ex eodem Papa referre.

Leo Nonus in Epistola ad Michaëlem Cærula-
rium Patriarcham Constantinopolitanum adducto
famoso illo S. Lucæ textu: *Ego autem rogavi
pro te, ut non deficiat Fides tua &c.*
Sic pergit: „ Erit ergo quisquam tantæ demen-
„ tiæ, qui orationem illius, cujus velle est posse, au-
„ deat in aliquo vacuam putare? Nónne à Sede
„ Principis Apostolorum, Romana videlicet Eccle-
„ sia, tam per eundem Petrum, quàm per suos Suc-
„ cessores, convicta atque expugnata sunt omnium
„ Hæreticorum commenta, & Fratrum corda in Fi-
„ de Petri, quæ hactenus non defecit, neque in fi-
„ nem deficiet, sunt confirmata?

Qui Romanorum Pontificum Infallibilitatem
impugnant, omnem conatum adhibent ad eludenda
testimonia, quæ ex præfatis Romanis Pontificibus
adducuntur. Modò dicunt, quòd testimonium
reddant in propria causa: modò quòd per verbum

Ecclesia Universa intelligi debeat Catholica Ecclesia: modò quòd hæc testimonia tantùm loquantur de Romana Ecclesia, non verò de Summis Pontificibus. Sed vanas has cavillationes diluere perfacile est. Primæ jam respondi, aliæ duæ autem longè contemptibiliores sunt: hinc enim ex ipsis Romanorum Pontificum verbis claret, quòd non nisi de Sede ac Ecclesia Romana loquantur, non verò de tota seu Universa Ecclesia; illinc verò non minùs apertum est, quòd per Ecclesiam Romanam ipsos Beati Petri in hujus Ecclesiæ Sede Successores designent. An non enim oppidò ridiculum foret huic Ecclesiæ Infallibilitatem concedere, iis interim, qui illius sunt Capita, hocce privilegium adimere? Quòd si Ecclesia Romana Infallibilitate gaudet, id sanè aliter intelligi aut esse non potest, quàm si in iis duntaxat, qui eam gubernant, & ex quorum ore loquitur, ac definit, reperiri dicatur. Infallibitas, quam Romani Pontifices suæ Ecclesiæ tribuunt, fundata est super promissiones Salvatoris D. Petro factas, Privilegiáque, quæ ipsi pro se & suis Successoribus concessit. Consequenter, si Fidei Infallibilitas unum ex his Privilegiis est, tunc hujus Apostoli Successores, ii sunt, qui eâdem gaudent.

Superfluum ac inutile vel maximè foret, plura testimonia ex Summis Pontificibus deprompta referre, cùm ii ipsi, quos oppugnamus, facilè conveniant, Gregorium Septimum Romanorum Pontificum Infallibilitatem propugnâsse, háncque opinionem postmodum ad ejus pertransiisse Successores. Verùm quia Doctor Launojus contendit, quòd certi quidam Romani Pontifices in præsentis Quæ-

stionis circumstantiis se ipsos fallibiles, Oecumenicisque Conciliis inferiores ultrò agnoverint, atque ad hoc Innocentii tertii quandam Epistolam adducat, in qua Innocentius se apud Regem excusat, quòd ipsi dispensationem aliquam, quæ juri naturali repugnabat, nisi authoritate Concilii Oecumenici impertiri non posset, cùm tamen probè nosset, nec id Concilium Oecumenicum posse. Hac igitur ratione operæ pretium esse videtur demonstrare, quæ hujus Summi Pontificis circa Infallibilitatem Romanorum Pontificum mens fuerit. Plura quidem desuper ex illo adducere possem testimonia; at unicum sufficiet; Depromptum est ex Epistola quadam ad Patriarcham Constantinopolitanum scripta, (a) in qua differens de Primatu, quem Romana Ecclesia à D. Petro accepit & habet, sic eum alloquitur: „ Pro eo Dominus orâsse fatetur, inquiens „ in articulo Passionis; Ego rogavi pro te, ut non „ deficiat Fides tua. Et tu aliquando conversus „ confirma fratres tuos. Ex hoc innuens manife„ stè, quòd Successores ejus à Fide Catholica nullo „ unquam tempore deviarent, sed revocarent ma„ gis alios, & confirmarent etiam hæsitantes, per „ hoc sic ei alios confirmandi potestatem indul„ gens, ut aliis necessitatem imponeret obsequen„ di.

Tempus est, ut præsenti Capiti finem imponam, non possum tamen, quin priùs id, quod veritas ab ore famosi cujusdam nostræ ætatis Doctoris, (b) qui Doctrinæ, quam tueor, è Diametro oppositus esse videtur, extorsit, pro coronide referam. Hic ergo

(a) *l. 3. edit. Baluz. ep.* 209. (b) *D. Fleury Hist. Eccle. l.* 63. *n.* 12.

ergo Author de quodam scripto loquens; cui titulus est: *Dictatura Gregorij Septimi*: quod hujus Papæ partum esse non credit, ait, quòd ex viginti septem articulis, quibus comprehenditur, quidam veri sint, quidam autem falsi; Veris adnumerat sequentes: *Quòd Ecclesia Romana à solo Christo fundata fuerit: Quòd majores causæ ad illam referri debeant: Quòd Ecclesia Romana nunquam errârit, nec pro Catholico habendus sit, qui huic Ecclesiæ non conjungitur.* At si hic ultimus articulus verus est, per necessariam consequentiam sequitur, quòd Ecclesia Romana sit Infallibilis, si enim Infallibilis non esset, posset quivis esse Catholicus, qui tamen cum Ecclesia Romana non concordaret. Hic ultimus articulus sequitur etiam ex præcedenti, quia, si Ecclesia Romana nunquam erravit, sequitur, quòd omnis ille Christianus, qui ei Fide non conjungitur, Catholicus non sit.

CAPUT VIII.

Quid Concilia Oecumenica aliáque de Authoritate Summorum Pontificum in materia Fidei censuerint.

Et

Quomodo Romani Pontifices se gesserint respectu Conciliorum Oecumenicorum.

PAuca admodùm habemus, quæ quoad Romanos Pontifices ex Concilio Nicæno adducamus,

mus, eo quòd monumenta ea nobis desint, quibus agnoscere possimus, quæ pars in hoc Concilio fuerit Sylvestri Papæ; & ea, quæ supersunt, pro authenticis haberi haud possint. Id unum scimus, quòd referente Conciliô sextô Generali Nicænum à Papa Sylvestro, & Imperatore Constantino coactum fuerit. Certum est aliunde, quòd hic Pontifex illuc suos Legatos cum instructionibus, quæ ampliùs non supersunt, miserit. Dubitari vix potest, quin Osius Corduensis Episcopus unus ex istis Legatis fuerit. Cùm enim Ariani apud D. Athanasium asserant, quòd hic ille fuerit, qui Nicææ præsedit, non videtur, quâ ratione hujusmodi honor simplici cuidam Orientalibus incognitæ Civitatis Episcopo delatus fuisset, nisi hunc locum nomine Romani Episcopi occupâsset, prout in Concilio Sardicensi fecit. Tradit insuper D. Athanasius, (a) quòd Concilium à Dionysio Papa & Dionysio Alexandrino vocem *Consubstantialis*, quæ postmodùm tantam molestiam Arianis creavit, mutuârit.

Ampliorem materiam nobis suppeditat Concilium Sardicense. Nam 1. ibidem invenimus Papam vocari Caput Ecclesiæ, (b) utpote, qui Petri Sedem teneat; quòd ipsius intersit de omnibus informationem sumere; quòd diversarum Provinciarum Episcopi teneantur ipsum de omnibus, quæ agitantur, reddere certiorem. „ Hoc enim (inquit istud Concilium) „ optimum & congruentissi„ mum esse videbitur, si ad Caput, id est, ad Petri „ Apostoli Sedem, de singulis quibuscunque Pro„ vinciis Domini referant Sacerdotes. 2. In signum honoris Divo Petro in persona suorum Succes-

(a) *De senten. Dionys.* (b) *Ep. Syn.*

cessorum debiti præscribit; (a) quòd si quis Episcopus in aliquo Episcoporum Conventu damnatus fuerit, sibi providere possit per appellationem ad S. Sedem, quódque Papa novos Judices tum nominare debeat, qui causam examinent, quam ad vicinæ Provinciæ Episcopos remittere poterit, imò etiam si id consultum duxerit, illuc ex sua parte Commissarios, qui unà cum Episcopis judicent, specialem eis tribuendo potestatem ipsius nomine judicandi, aut denique negotium finiendi, prout nempe ipsius prudentia ei faciendum suggesserit, mittere poterit. „ Petri memoriam(sunt verba Concilii) „ honoremus, ut ab iis, qui judicaverunt, scribatur Julio Romanorum Episcopo, & per propinquos Provinciæ Episcopos, si opus sit, judicium renovetur, & Cognitores ipse præbeat.. . . Si quis autem postulet suum negotium rursus audiri, & ad suam supplicationem Romanorum Episcopum judicare visum fuerit, ut à proprio latere Presbyteros mittat, & sit in potestate ipsius, quodcunque rectè habere probaverit; & si decreverit oportere eos mitti, qui cum Episcopis sint judicaturi, habentes authoritatem ejus, à quo missi sunt; & hoc ponendum est. 3. decernit, quòd, si quis Episcopus, qui judicio suorum Confratrum depositus fuerit, palàm testificetur, quòd sibi adversùs eorum judicium providere per viam appellationis velit, ipsi Successor substitui non possit, donec Episcopus Romanus finalem desuper sententiam tulerit. „ Si quis Episcopus fuerit de-
„ positus judicio Episcoporum, qui sunt in vicinia,
„ & dicat rursus sibi defensionis negotium compe-
„ tere, non priùs in Cathedram alius substituatur,

(a) Can. 3. & 5.

„ quàm Romanus Episcopus causâ cognitâ senten-
„ tiam tulerit.

Synodus Ephesina, (a) cui S. Cyrillus Alexandrinus nomine & ut Locum tenens Cœlestini Papæ præsedit, postquam Nestorii scripta examinâsset, deprehendissetque in eis impietatem contineri ac doceri, declarat se adstringi ad ferendam adversùs ipsum depositionis sententiam impellentibus ad id tam Sacris Canonibus quàm Cœlestini Romani Episcopi litteris, ex quibus utique patet, non dubitâsse hujus Concilij Patres, se teneri obedire Papæ mandatis, illiúsque litteras pari cum Sacris Canonibus passu ambulare. Verba ipsius Synodi adducimus: (b) „ Deprehendentes.... illum impiè sentire &
„ prædicare: coacti per Sacros Canones, & Episto-
„ lam Sanctissimi Patris nostri, & Comministri Cœ-
„ lestini Romanæ Ecclesiæ Episcopi, lachrymis sub-
„ inde perfusi ad lugubrem hanc contra eum sen-
„ tentiam necessariò venimus.

Insuper ex eadem Synodo habetur, quòd Philippus Presbyter & Episcopi Arcadius & Projectus Papæ Legati, cùm primùm post Nestorii damnationem ad Concilium venissent, petierint, ut ipsis acta prælegerentur: „ Ut (inquiebat Philippus)
„ sequentes formulam Sanctissimi Papæ Cœlestini,
„ qui hanc curam nobis commisit, & vestræ etiam
„ Sanctitatis judicia vestra confirmare possimus.

Postea, lectisque actis sic pergit Philippus Presbyter: „ Nulli dubium, imò sæculis omnibus
„ notum est, quòd Sanctus Beatissimúsque Aposto-
„ lorum Princeps & Caput, Fideíque columna, &
„ Ecclesiæ Catholicæ fundamentum, à Domino no-
stro

(a) Act. 1. p. 533. (b) Act. 1. p. 533.

„ ſtro JEſu Chriſto Salvatore humani generis acRe„ demptore, Claves Regni accepit, ſolvendíque ac „ ligandi peccata poteſtas ipſi data eſt, qui ad hoc „ usque tempus & ſemper in ſuis Succeſſoribus vi„ vit, & judicium exercet. Hujus itaque ſecundùm „ ordinem Succeſſor & Locumtenens Sanctus Bea„ tiſſimúsque Papa noſter Cœleſtinus Epiſcopus „ nos, ipſius præſentiam ſupplentes, ad hanc San„ ctam Synodum miſit &c. Deinde ipſe aliíque Legati ſententiam adversùs Neſtorium latam confirmant, & ad petitionem Concilii in hujus Confirmationis argumentum illius acta ſubſignant. (a) „ Sancta Synodus dixit: Cùm Arcadius & Proje„ ctus Reverendiſſimi Religioſiſſimíque Epiſcopi „ & Legati, & Philippus Presbyter Apoſtolicæ Se„ dis Legatus, conſentanea ſint locuti, conſe„ quens eſt, ut promiſſis ſatisfacientes, etiam ſub„ ſcribendo acta confirment, proinde actorum „ Commentarii ipſis adhibeantur. Hæc ſunt, quæ in hac Oecumenica Synodo actitata ſunt. Nec clariùs Infallibilitas Romanorum Pontificum ſtabiliri poteſt, quàm Philippus Presbyter in ſuo alloquio ſtabilierit. Si enim D. Petrus in ſuis Succeſſoribus ſemper vivit, ac virtute poteſtatis & Privilegiorum à Chriſto Domino acceptorum judicium exercet, ſi ſemper eſt columna Fidei & EccleſiæCatholicæ fundamentum, nemo dubitare poteſt, quin judicia, quæ per ſuos Succeſſores exercet, infallibilia ſint. Longè autem abfuit, ut huic Philippi Presbyteri allocutioni quisquam hujus Synodi Epiſcoporum contradiceret, quin potiùs ab omnibus ingenti cum applauſu recepta fuerit. Et certè longè ab eorum

(a) p. 630.

mente erat, ut contradicerent; quandoquidem Philippus nihil protulerat, quod non ab omnibus sæculis, id est, ab Ecclesiæ incunabulis notum esset. Erubescant igitur moderni Theologi, quòd in Controversiam adducere audeant id, quod primis Ecclesiæ sæculis tanquam omninò manifestum minimèque dubium habitum fuit.

Id insuper hìc notandum venit, quòd videlicet hujus Concilii Patres Epistolam ad Cœlestinum Papam directam, in qua ei in suo Conventu actitatorum rationem reddebant, hisce concluserint: „ Perlectis in Sancta Synodo Commentariis actorum in depositione impiorum Pelagianorum, & Cœlestianorum, Cœlestii, Pelagii, Juliani, Persidii, Flori, Marcellini, Orentii & eadem cum illis sentientium, quæ à tua pietate de ipsis decreta & constituta sunt, judicavimus nos ea solidáque permanere debere. Ex quo patet, quòd istud Generale Concilium absque ullo novo examine horum Hæreticorum damnationi à Summis Pontificibus factæ subscripserit.

Verùm antequam hocce Concilium deseramus, anticipanda est difficultas, quæ ex eo formari posset, quòd nempe cùm Papa Cœlestinus adversùs Nestorium, nisi intra decem dierum spatium resipisceret, errorémque retractaret, sententiam pronuntiâsset, nec ipse Nestorius errorem retractâsset, Papæ tamen sententia executioni mandata non fuerit. Non abs re igitur erit notâsse, quòd, cùm desuper S. Cyrillus ad Cœlestinum litteras dedisset, Summus hic Pontifex annuerit, ut sententiæ suæ executio tamdiu suspenderetur, quamdiu spes aliqua affulgeret hunc Episcopum ad Fidem Orthodoxam reducendi.

cendi. Binæ istæ Epistolæ extant in actis Concilii.

Notandum denique est, quòd in instructione, (a) quam suis Legatis Cœlestinus dederat, ipsis expressè ac specialiter mandârit, ut quoad ea, quæ ille definierat, nullam contentionem admitterent, eósque damnarent, qui lites desuper movere ausuri essent. *Ad disceptationem* (inquit) *si fuerit deventum, vos de eorum sententiis dijudicare debetis, non subire certamen.* Ex quo liquet, quòd dictus Papa suos Legatos non ideò ad Synodum miserit, ut ibi, quid credendum foret, addiscerent, atque se iis, quæ ibidem Episcopi definituri essent, submitterent, verùm, ut, quod ipse jam definierat, à Concilio reciperetur.

Hìc omitterem quidquam de Secundo Concilio Ephesino, quod nonnisi Dioscori Patriarchæ Alexandrini Latrocinium fuit, dicere, nisi operæ pretium esset notâsse, quòd D. Leo Papa solus ille fuerit, qui temeritatem ac impietatem Dioscori coercuit, inutilémque reddidit. Enimverò nedum sufficere arbitratus est, quòd se viriliter adversùs illud Conciliabulum declarârit, illúdque reprobârit, quamvìs eidem tres Orientis Patriarchæ subscripsissent; sed insuper totis viribus tum apud Imperatorem Theodosium, tum Pulcheriam egit, quatenus liberum Concilium cogi permitterent, per quod turbæ, quas istud Conciliabulum in Oriente suscitârat, sedarentur. Imò ad hoc Imperatoris Honorii, ac Imperatricum apud Theodosium ejúsque sororem commendationem adhibuit. Sed quia Hono-
rii

(a) *Collect. apud Christ. Lupum, c. 236.*

rii Imperatoris Epiſtola ad propoſitum meum multum facit, mearum partium eſſe arbitror, quædam ex ea hìc adducere. Sic ergo de Romano Epiſcopo diſſerens loquitur : „ Noſtris diebus ſervare debe„ mus venerationem, quæ dignitati B. Petri debe„ tur: quatenus Beatiſſimus Romanæ Civitatis E„ piſcopus, cui Principatum Sacerdotii ſuper om„ nes antiquitùs contulit, locum habeat ac facultа„ tem de Fide & Sacerdotibus judicare , Domine „ Sanctiſſime Pater ac venerabilis Imperator. Et inferiùs poſtulat : „ Ut prædictus Sacerdos (Sanctus Leo Papa) „ congregatis ex omni orbe etiam „ reliquis Sacerdotibus intra Italiam omni præju„ dicio ſubmoto, à principio omnem cauſam (Eutychetis) „ quæ vertitur, ſollicitâ probatione co„ gnoſcens ſententiam ferat, quam Fides & Verbum „ Divinum expoſtulat. Sic Imperatores ſicut & alii de Epiſcopis Romanis eorúmque de Fide etiam in Oecumenica Synodo judicandi poteſtate loquebantur.

Veniamus modò ad Calcedonenſe Concilium. Primum, quod notandum occurrit, eſt illud ; quòd ſecundùm D. Gregorium Magnum pluribus ſuarum epiſtolarum locis, hoc Concilium Epiſcopis Romanis titulum *Univerſalium Epiſcoporum* obtulerit, quô tamen uti Romani Pontifices noluerunt, ne exinde cæteros Epiſcopos de ſuâ dignitate dejicere aut exauthorare velle viderentur. Apprimè certum eſt, quòd non præpoſterô hôc ſensû dictum Concilium Romanis Pontificibus titulum Univerſalis Epiſcopi tribuebat, ſed ad ſignificandum duntaxat, quòd omnes Epiſcopos antecellerent , atque

Generalem quandam inspectionem super totam haberent Ecclesiam.

Secundum, quod occurrit, est, quòd idem Sanctus Leo numeroso huic Episcoporum Cœtui scribens, procul absit ab eo, ut declaret se in iis, quæ circa Fidem definituri essent, subscribere paratus esse, prout nostra ætate ad id Romanos Pontifices teneri contenditur; quin econtra illis ipsemet legem constituat, quæque ipsis agenda sint, præscribat. (a) „ Nunc (inquit) „ in Vicariis meis adsum, qui du„ dum in Fidei prædicatione non desum; ut, qui „ non potestis ignorare, quid ex antiqua traditio„ ne credamus, nõ possitis dubitare, quid cupiamus. „ Unde Fratres Charissimi rejectâ penitùs audaciâ „ disputandi contra Fidem Divinitùs inspiratam, „ vana errantium infidelitas conquiescat. Non „ liceat defendi, quod non licet credi, cùm secun„ dùm Evangelicas authoritates, secundùm Pro„ pheticas voces, Apostolicam Doctrinam plenis„ simè & lucidissimè per litteras, quas ad B. memo„ riæ Flavianum Episcopum misimus, fuerit decla„ ratum, quæ sit de Sacramento Incarnationis Do„ mini nostri JEsu Christi pia & sincera Confessio. Ecce quomodo D. Leo hujus Concilii Patribus legem præscribat.

Tertiò. Notandum venit, quòd, quamprimùm Synodus Calcedonensis formata fuit, Paschasinus unus ex D. Leonis Legatis declarârit, quòd hujus S. Pontificis omnium Ecclesiarum Capitis mandatum præ manibus haberet, per quod statuerat, ne Dioscorus Archiepiscopus Alexandrinus in Concilio sederet, aut si secùs, ipsius Legati à Concilio discederent: ad

(a) Ep. ad Conc. Calced.

ad quæ cùm Magiſtratus ſeu Judices, qui nomine Imperatoris Concilio intererant, inſtitiſſent, ut ergo palàm fieret, in quo hic Epiſcopus hanc degradationem meritus fuiſſet, Lucentius etiam Divi Leonis Legatus reſpondit, neceſſum fore, ut judicii ſui rationem redderet, eo quòd, cùm nullatenus ad ipſum ſpectaret, poteſtatem judicandi ſibi arrogâſſet, atque absque authoritate aut licentia Sedis Apoſtolicæ, quod tamen nec unquam factum fuiſſet, nec licuiſſet, Synodum cogere præſumpſiſſet. (a) „ Beatiſſimi (ſunt verba Lucentii) atque Apoſtolici viri Papæ Urbis Romæ, quæ eſt Caput omnium Eccleſiarum, præcepta habemus præ manibus, quibus præcipere dignatus eſt ejus Apoſtolatus, ut Dioſcorus Alexandrinorum Epiſcopus non ſedeat in Concilio, ſed audiendus intromittatur. Hoc nos obſervare neceſſe eſt, ſi ergo præcipit veſtra Magnificentia, aut ille egrediatur, aut nos eximus. . . . (Ad quæ) „ Glorioſiſſimi Judices dixerunt. . . . Cauſa, quæ objicitur, ſpecialiter manifeſtetur, Lucentius . . . . dixit: Judicii ſui neceſſe eſt eum dare rationem, quia cùm perſonam judicandi non haberet, præſumpſit, & Synodum auſus eſt facere ſine authoritate Sedis Apoſtolicæ, quod nunquam licuit, nunquam factum eſt.

Quartò venit notandum, quòd, cùm actione ſecundâ Magiſtratus ſeu Judices ab Imperatore delegati petiiſſent, ut ſecundùm normam Conciliorum Nicæni & Conſtantinopolitani præcisè de Fide tractaretur, cunctíque Concilij Patres ſe nec latum unguem à dictorum Conciliorum Fide diſceſſuros reſpon-

(a) *Act.* 1.

spondissent, Cecropius Sebaste Episcopus addiderit; quòd Formula Fidei quoad Incarnationem à Sanctissimo Romano Episcopo edita fuisset, quòd Concilium eam sequeretur, hujúsque Romani Pontificis Epistolæ omnes Episcopi subscripsissent. Ad quæ continuò reliqui Episcopi clamârunt: se eadem omnes dicere, háncque expositionem sufficere, nec aliam fieri licitum esse. (a) „ Cecropius Reverendissimus Episcopus Sebastenopolitanus dixit: „ emerserunt, quæ ad Eutychen pertinebant, & „ super iis forma data est à Sanctissimo Archiepiscopo Romanæ Urbis, & sequimur eum, & Epistolæ omnes subscripsimus. Reverendissimi Episcopi clamaverunt: ista omnes dicimus, sufficiunt, quæ exposita sunt, alteram expositionem „ non licet fieri. Patet hìc utiquè, quòd Calcedonense Concilium nullâ prorsùs factâ mentione Constantinopolitani sub Flaviano habiti, in quo Eutyches damnatus fuerat, soli S. Leonis Decisioni adhæreat.

Quinta observatio modum spectat, quô Dioscorus in hoc Concilio damnatus fuit. (b) Recensitis igitur ibidem attentatis ab isto Archiepiscopo in Pseudo-Ephesina Synodo perpetratis, sic ulteriùs declarant Calcedonenses Episcopi: „ Sed tamen talibus ab eo audacter commissis deliberabamus, ut de priore sua pessima actione aliqua ei „ præstaretur Clementia.... Sed quoniam secundis excessibus priorem iniquitatem valde transcendit, præsumpsit enim & excommunicationem „ dictare adversùs Sanctissimum & Beatissimum „ Archiepiscopum magnæ Romæ Leonem....

Unde

(a) *Act.* 2. *p.* 337. (b) *Act.* 3. *p.* 426.

„ Unde Sanctissimus & Beatissimus Archiepisco-
„ pus magnæ & senioris Romæ Leo per nos & per
„ præsentem S. Synodum unà cum ter Beatissimo,
„ & omni laude dignissimo B. Petro Apostolo, qui
„ est Petra, & crepido Catholicæ Ecclesiæ, ùt rectæ
„ Fidei fundamentum, nudavit eum tam Episcopa-
„ tûs dignitate, quàm etiam & ab omni Sacerdota-
„ li alienavit ministerio. Ex isto alijsque Ecclesia-
sticis monumentis habetur apertè, quòd omnia, quæ
à Romanis Pontificibus fiebant, D. Petro tanquam
suos Successores dirigenti semper attributa fuerint.
Et insuper, quòd Ecclesia Romana sub hujus Apo-
stoli nomine basis ac fundamentum Fidei Catholicæ
nuncupetur. Sed præsens Concilii locus iis omni-
no silentium imponere debet, qui in id, quòd se-
quentibus sæculis, *Sacro approbante Concilio*,
Summi Pontifices definierint, glossantur. Liben-
ter enim scire cuperem, quantùm inter se differant
asserere, quòd Papa absens per Concilium definiat,
& dicere, quòd Papa præsens approbante Concilio
pronunciet.

Sexta observatio est, quòd cùm tredecim Ægy-
ptiorum Episcopi ad Concilium recipi postulâssent,
quamvìs etiam ad Concilii requisitionem Eutychen
unà cum suis adhærentibus anathematizâssent, à
Concilio tamen rejecti fuerint, eo quòd Epistolæ S.
Leonis, nisi eos præeunte agménque ducente Pa-
triarcha Alexandrino, subscribere renuerint, quod
tanquam dolum quemdam interpretati Concilii Pa-
tres clamavêre, quòd, quicunque subscribere nol-
let, Hæreticus esset: (a) „ Omnes Reverendissi-
„ mi Episcopi clamaverunt: Subscribant Epistolæ
Leonis,

(a) *Act.* 4. *p.* 514.

„ Leonis, qui non ei ſubſcribit, Hæreticus eſt. Et inferiùs : (a) „ Reverendiſſimi Epiſcopi clamave„ runt, ut Leo ſic credimus ; qui contradicunt, Eu„ tychianiſtæ ſunt. Leo rectè expoſuit. Mag„ nificentiſſimi & Glorioſiſſimi Judices dixerunt ; „ ergo addite judicio ſecundùm judicium Sanctiſſi„ mi Patris noſtri Leonis, duas eſſe naturas unitas „ in Chriſto inconvertibiliter, & inſeparabiliter, „ & inconfusè.

Septima obſervatio eſt ; quòd, poſtquam Concilium Nicænæ & Conſtantinopolitanæ Synodorum de Divinis perſonis Fidem amplexum fuiſſet, Epiſtolas S. Cyrilli ad Neſtorium de Incarnatione etiam adoptârit, eiſque D. Leonis epiſtolam adjunxerit his verbis ; (b) „ Quibus etiam (Concilium) „ & „ Epiſtolam magnæ & ſenioris Urbis Romæ Præſu„ lis Beatiſſimi & Sanctiſſimi Archiepiſcopi Leonis, „ quæ ſcripta eſt ad ſanctæ memoriæ Archiepiſco„ pum Flavianum ad perimendam Eutychis malam „ intelligentiam, utpote & magni illius Petri Con„ feſſioni congruentem, & communem quamdam „ columnam exiſtentem adversùs perversè ſentien„ tes, ad confirmationem rectorum Dogmatum „ congruenter aptavit.

Octava obſervatio eſt ; quòd, quamvìs Conciliabulum Epheſinum à Calcedonenſi rejectum ac reprobatum fuerit, nihilominus ordinatio Maximi Antiocheni in eo facta ratihabita fuerit hâc ſolâ ratione, quòd D. Leo eum in ſuam communionem recipiendo in Epiſcopatu Antiocheno illum confirmârit. Ex quo liquet, quanta tunc etiam in Oriente Romanæ Eccleſiæ authoritas, quanta obſervan-

(a) p. 558. (b) Act. 5. p. 565.

tia erga illud omne, quod ipsius authoritate fulciebatur, habita fuerit; (a) „ Anatolius. . . dixit:
„ igitur definimus nihil horum valere, quæ in illa, (Ephesina Pseudo-Synodo) „ sunt confecta, nisi
„ illud circa Sanctissimum Maximum magnæ An-
„ tiochenæ Civitatis Episcopum; quoniam &
„ Sanctissimus Leo Romanus Archiepiscopus in
„ Communionem eum recipiens, præesse eum An-
„ tiochensium judicavit Ecclesiæ. Quam formam
„ sequens, & ipse approbavit, & præsens omne San-
„ ctum Concilium.

Nona denique observatio in eo consistit, quòd D. Leo finitô Conciliô, omnibus, qui ei interfuerant, Episcopis scribens declaret, quòd Concilium unicè quoad ea, quæ Fidem concernunt, approbet, ob quam solummodò causam videlicet de consensu Sedis Apostolicæ coactum fuerat; irritum autem & nullum id omne pronuntiet, quod in præjudicium Nicænorum Canonum in eo actitatum fuerat.
„ Fraterna (inquit) „ unitas, & omnium fidelium
„ corda cognoscant, me non solùm per fratres, qui
„ vicem meam executi sunt, sed per approbationem
„ gestorum Synodalium propriam vobiscum iniisse
„ sententiam, in sola videlicet Fidei causa . . . pro-
„ pter quam Generale Concilium, & ex præcepto
„ Christianorum Principum, & ex consensu Apo-
„ stolicæ Sedis placuit congregari. . . . Infirmum
„ & irritum erit, quidquid à prædictorum Patrum
„ Canonibus discrepavit.

Ad ea, quæ modò retuli, attendant velim illi, qui Summos Pontifices Conciliis submittunt. Ex una parte Leo Papa Pseudosynodum Ephesinam annullat,

(a) *Act.* 10. *p.* 671.

nullat, & tamen in ea excipit Maximi Ordinationem; ex altera verò Concilium Calcedonense approbat, & in eo evectionem Anatolii Constantinopolitani excipit. Quid aliud hoc est, nisi absolutum in Concilia exercere judicium? Quòd si quis dicat, quòd hujus Papæ declarationibus non obstantibus nihilominus Orientales Episcopum Constantinopolitanum pro Patriarcha agnoverint; omisso, quòd Nicolaus Papa asseveret, Imperatorem & Anatolium submississimas desuper huic Papæ exarâsse litteras, sufficit, quòd totus Occidens illius in hoc judicium sit secutus.

Verùm antequam Calcedonense Concilium deseramus, respondere oportet prætenso illi Epistolæ S. Leonis in hocce Concilio facto examini. Sic ergo argumentantur adversarii. Si Concilium Calcedonense Summos Pontifices Infallibiles credidisset, non utique Epistolam S. Leonis ad Flavianum, priusquam illam acceptaret, ad examen vocâsset; Atqui illam ad examen vocavit; Ergo Episcopi ibidem congregati non credebant Summos Pontifices esse Infallibiles. En objectionem.

Ad quam Respondeo 1. Quòd verum non sit, quòd Synodus, quæ ex plus quàm quingentis Episcopis composita erat, hanc Epistolam, antequam eam acceptârit, examini subjecerit; eo quòd, prout jam vidimus, quamprimùm de Fide tractari cœptum fuit, Universum Concilium exclamârit, eandem plenè expositam esse in Leonis Papæ Epistola, eique omnes subscripsisse. Non ergo Concilio adscribi debet, quod ad summum nonnisi exiguo hujus Synodi Episcoporum numero convenire potest. 2. Etsi etiamnum supponeremus, valde exiguum hujus

Synodi Episcoporum numerum Ecclesiæ Traditionem super Prærogativas S. Sedis ignorâsse, ac consequenter de Doctrina iis contenta dubitâsse, quid hoc officeret contra plusquam quingentos Episcopos, qui de iis optimè instructi erant, eásque suâ agendi ratione approbabant ac agnoscebant? 3. Ad hoc, ut quis dicere posset, horum paucorum Episcoporum dubium Infallibilitati Summorum Pontificum quodammodò obesse, necessum foret, ut dubium illud de aliquo puncto in suo vero ac nativo sensu intellecto circa hujus Epistolæ Doctrinam versatum fuisset; si enim illorum dubium in eo duntaxat constitit, quòd nempe verum hujus Epistolæ sensum non intelligerent, quô explicatô, illi se demùm, prout alii submiserint, quale præjudicium id Infallibilitatis Doctrinæ afferre potest? an ergo licitum non erit petere instructionem super eo, quod quis non intelligit? at verò certum est, quòd dubium horum paucorum Episcoporum in eo solummodò fundatum fuerit, quòd scilicet hujus Epistolæ sensum non satis benè comprehenderent propter linguæ differentiam, in qua scripta erat. „ Factum est autem „ nobis (inquiunt) certum de Epistola missa ab ip„ sius Beatitudine à Sanctissimis Episcopis Pascha„ sino & Lucentio, qui locum continent Aposto„ licæ Sedis, qui nobis dilucidaverunt, quæ linguæ „ obscuritas subnotabat. 4. Notandum est, quòd hæc dubia non in pleno duntaxat Concilio dilucidata fuerint, sed tantùm in particulari quodam colloquio cum Legatis Sanctæ Sedis Episcopóque Anatolio habito, qui cùm verum Epistolæ sensum ipsis exposuissent, ac inculcâssent, plenè ac omnimodè iisdem etiam satisfecerunt.

Sed

Sed, dicet fortè aliquis, hi Episcopi aliquid in hac Epistola contineri arbitrabantur, ex quo ratione quarumdam vocum ii, qui personam Christi dividebant, fulcimentum sibi adsciscere possent : „ Aliqua autem (inquiunt) „ nobis ex ipsa obstiterunt verba, ut partitionem & separationem aliquam demonstrantia sic volentibus sapere. Hoc quidem verum est. Sed ex hoc ipso infero, quòd hi Episcopi nil nisi Orthodoxum in Epistola D. Leonis invenerint, verùm solummodò timuerint, quamvis immeritò, ne Nestoriani quibusdam hujus Epistolæ verbis abuterentur. Quòd si hoc sufficeret ad concludendum hos Episcopos non agnovisse Papam esse Infallibilem, aut illum habuisse fallibilem, idem profectò de Conciliis Oecumenicis dici posset. Quoties enim in Concilio Tridentino accidit, ut cùm Definitiones penitùs jam confectæ ac in chartam conjectæ essent, quidam Episcopi, veriti, ne aliqui iis abuterentur, effecerint, quatenus iis quædam verba adderentur, quædam autem rescinderentur, prout videre est in historia hujus Concilii ? Dicétne exinde aliquis hos Episcopos Concilia Oecumenica Infallibilia non censuisse ? an non in hujuscemodi Conventibus cuique licitum semper est, sua dubia proponere, atque super iis, quæ non intelligit, elucidationem petere ? Et verò quid in causa fuit, ut Symbolo Nicæno vox *Consubstantialis* adderetur ? An non quorumdem Episcoporum monitio ? qui confecto jam Symbolo animadverterunt, quòd hac voce omissa, Ariani integrum Symbolum secundùm omnes suos articulos admissuri essent, quin tamen errores suos deponerent ? Quamvis igitur quidam termini in Epistola D. Leonis ad-

dendi aut mutandi fuissent (quod nihilominus factum non est) id nullum præjudicium Romanorum Pontificum Infallibilitati afferret, quemadmodum Conciliorum authoritati nullum affert.

Quis præterea ignorat, quòd Synodus Constantinopolitana huic Nicæno Symbolo plura addiderit tam quoad Incarnationem, quàm Divinitatem S. Spiritûs, quin propterea Symbolum Nicænum aut erroris aut insufficientiæ argui possit?

Verùm etsi contra Actorum tenorem supponeremus, quòd Concilium Calcedonense super Doctrina in S. Leonis Epistola contenta verum formarit dubium, an tale dubium, cùm constet malè fundatum fuisse, ad Infallibilitatem Romanorum Pontificum in dubium revocandam aptius foret, quàm dubium de voce *Consubstantialis* in Concilio Nicæno formatum, ad Infallibilitatem Conciliorum Oecumenicorum in dubium revocandam? Historiæ quippe memoriâ proditum est, quòd ibidem quidam Episcopi arbitrati sint hoc termino errori Pauli Samosateni januam iterum pandi posse, qui nihilominus acceptâ illius vocis clariori notitiâ âbsque ulla cunctatione subscripserunt. An non eâdem ratione dici posset, hos Episcopos Oecumenica Concilia Infallibilia non credidisse, quâ diceretur, quòd illi, de quibus in Concilio Calcedonensi mentio fit, non crediderint Papam esse Infallibilem, si verum esset, quod tamen non est, quòd hi Episcopi super Doctrina Sancti Leonis dubium aliquod habuerint, quod malè fundatum esse ipsis postea demonstratum esset.

En, quantùm arbitror, plus quàm sufficientem enodationem ac elucidationem prætensi illius S.

Leo-

Leonis Epiſtolæ examinis, ob quod ab aliquot jam annis tantus ſtrepitus ad concludendum Romanos Pontifices non eſſe Infallibiles excitatus eſt. Sed de hoc ſequentibus plura.

Concilium Conſtantinopolitanum(a) ſub Menna Patriarcha agens de contemptu, quo Antymus Calcedonenſe Concilium Divíque Leonis Epiſtolas proſequebatur, ſic de Leone loquitur: „ Qui „ fuit illuminator & Columna Eccleſiæ, quíque „ firmavit fideles, ut ambularent in recta ſemita.

Idem Concilium narrat & approbat,(b) quòd Agapetus Papa, cùm Conſtantinopolim appuliſſet, ibidem Antymum depoſuerit, atque hujus Civitatis Sede expulerit; in qua hoc ſolo ſe tuitus erat, quòd Imperatori promiſiſſet ſe ea omnia expleturum, quæ Romanus Pontifex mandaret; dediſsétque ad alios Patriarchas litteras, quibus ſe Apoſtolicæ Sedi per omnia conſentire obteſtabatur. „ Apud ejus Se„ renitatem (ſunt verba Concilii) „ fraudulentis „ rationibus uſus promiſit ſe omnia facturum, quæ„ cunque Summus Pontifex Magnæ Sedis Apoſto„ licæ decerneret. Et ad Sanctiſſimos Patriarchas „ ſcripſit, ſe ſequi per omnia Apoſtolicam Sedem. Notandum autem eſt, quòd, cùm Antymus ita loquebatur, non de ejus agendi aut vivendi ratione agebatur, ſed de ejus Fide, quam ut exponeret, ab Imperatore urgebatur. Secundùm mentem ergo Imperatoris ac Orientis Patriarcharum ſubmiſſio omnibus iis, quæ ab Epiſcopo Romano definita erant, infallibile Catholicitatis argumentum erat. Idem Concilium Antymum damnando profitetur ſe id ſolum ſequi, quod poſt examinatam cauſam Agapetus Papa

(a) *Act.* 1. *p.* 39. (b) *Act.* 4. *p.* 87.

Papa determinârat. Et Mennas Patriarcha suo suffragio Concilii sententiam confirmans testatur se id facere intuitû eorum, quæ Agapetus jam definierat, &c. „ Respicientes (inquit) „ ad ea, quæ
„ placuerunt nuper Sanctæ memoriæ Agapeto Papæ
„ Antiquæ Romæ. Et declarans, quòd nihil aliud agat, quàm quòd Sedi Apostolicæ obtemperet, addit, quòd omnes eos, qui in hujus Sedis communione sunt, recipiat, eos autem damnet, quos hæc Sedes damnavit. „ Nos enim, sicut vestra Charitas novit,
„ Apostolicam Sedem sequimur, & obedimus:
„ & ipsius Communicatores Communicatores habemus, & condemnatos ab ipsa & nos condemnamus. Sic Patriarchæ & Episcopi Orientis sæculo sexto de Summis Pontificibus censebant ac loquebantur.

Nullam hìc mentionem faceremus de quinto Concilio Oecumenico, vel ex eo, quòd secundùm D. Gregorium Magnum non ob Fidei negotia, sed solummodò ratione certarum personarum, Theodori Mopsuesteni videlicet, Ibæ, & Theodoreti convocatum fuerit; at cùm ex eo adversarii in ea, quæ, cùm de Concilio Calcedonensi ageremus, de Epistola Sancti Leonis ad Flavianum diximus, objectionem deducant; eidem respondere partium mearum esse arbitror. Sic igitur habet objectio: In hoc Concilio adductâ ex Synodo Calcedonensi Epistolâ S. Cyrilli ad Nestorium, in qua duodecim illa anathemata continentur, unà & S. Leonis ad Flavianum Epistolâ, relatóque voto eorum, qui quoad hanc Epistolam primi opinati fuerant, Patres quinti Concilii addunt, quæ sequuntur: (a) „ Ex his,

(a) *Collat. 6. p. 54.*

„ his, quæ recitata sunt, manifestum factum est, quo-
„ modo Sanctæ Synodi, ea , quæ apud eas profe-
„ runtur, probare solent. Cùm enim illi Sanctis-
„ simi Viri, qui recitatas Epistolas scripserunt , sic
„ splenduerunt , tamen Epistolarum earum com-
„ probationem non simpliciter, nec sine inquisi-
„ tione fecerunt, nisi per omnia cognovissent con-
„ sonare eas expositioni & Doctrinæ Sanctorum
„ Patrum, ad quam & Collatio facta est.

Respondeo illud à Patribus quintæ Synodi allegatum, è quorum re multum intererat principium istud supponere, ut inde inferrent Epistolam Ibæ à Synodo Calcedonensi non fuisse approbatam , ad meram facti quæstionem reduci, num videlicet Concilium Calcedonense Epistolam S. Leonis suspenderit, donec examinata atque cum Sanctorum Patrum Doctrina collata fuerit, necne ? Atqui jam demonstravimus, quòd, quamprimùm Magistratus, seu Judices ab Imperatore delegati, ut de Fide tractaretur, proposuissent, omnes Episcopi declarârint, non alia decisione opus esse, quàm S. Leonis Epistolâ, quæ, quid credi oporteret, præscripserat, & quam omnes acceptâssent. Quod ergo postmodùm quilibet Episcopus de hujus Papæ Epistola asseruit, non debet dici acceptatio virtute & ad consequentiam critici cujusdam examinis facta : verùm solummodò magis expressa primæ eorum sententiæ declaratio ex intentione Eutychianistis super hac famosa Epistola sempiternum imponendi silentium facta. Nec enim quidquam aliud dicunt , quàm quòd hæc D. Leonis Epistola Fidei Nicæni, Constantinopolitani & Ephesini Conciliorum conformis sit , quod qui-

dem prima fronte perſpectum erat, quódque ipſi ſtatim initio animadverterant.

Notandum inſuper eſt, 1. Quòd Anatolius, qui primus loquitur, jam longo priùs tempore hanc Epiſtolam acceptârat, ac ſubſignârat; quippe quem S. Leo tanquam Epiſcopum Conſtantinopolitanum agnoſcere noluerit, niſi hac conditione, ut ſcilicet ante omnia hanc Epiſtolam acceptaret eíque ſubſcriberet. 2. Quòd idem dicendum ſit de Maximo Antiocheno; cùm enim à Pſeudo-Synodo Epheſina in Sedem Antiochenam evectus fuiſſet, dubitari nullatenus poteſt, quin D. Leo, cui placuerat ejus ordinationem confirmare, ipſum etiam ad ſubſcribendum compulerit. 3. Quòd in Votis Epiſcoporum quoad hanc Epiſtolam non agatur de diſcuſſionis alicujus examine, invictè ex eo probatur, quòd Paſchaſinus & Lucentius S. Sedis Legati idem deſuper dicant, quod cæteri: certum enim eſt, quòd hi Legati ſuum de hac Epiſtola judicium nunquam ſuſpenderint, aut ante illius acceptationem, num Sanctorum Patrum Doctrinæ concordaret, diſcuſſerint.

Quando ergo Epiſcopi declarant, hanc Epiſtolam conformem eſſe Fidei primorum Conciliorum, aliud non dicunt, quàm quod noſtra ætate plures fecerunt Epiſcopi, qui, quamvìs Romanum Pontificem Infallibilem eſſe, ſibi omninò perſuaſum haberent, nihilominus cùm Conſtitutionem *Unigenitus* acceptârunt, declarârunt, quòd Traditioni Eccleſiæ conformis eſſet. Quemadmodum enim ineptum foret dicere, quòd hi ultimi Bullam *Unigenitus* nonniſi per diſcuſſionis viam acceptâſſent, ſuámque

acceptationem ante illius examen suspendissent, æquè sanè absurdum foret de Patribus Calcedonensibus similem velle formare discursum. Quòd si igitur Patres Quinti Concilii rem aliter sumpserunt, id ideo factum fuisse censendum est, quòd videlicet eò libentiùs hunc sensum amplexi sint, quò magis ac opportunius proposito, quod de damnanda Ibæ Epistola, sub prætextu, quòd Calcedone sufficienter examinata non fuisset, conceperant, favebat.

Ut denique obstinatioribus satisfiat, hìc addendum est, quòd Concilium Calcedonense in sua ad Martianum Imperatorem relatione expressè declaret; (a) „ Quòd in persona Romani Episcopi impenetrabilem in omni errore propugnatorem
„ Deus providerit, qui veritatem in ultima eviden-
„ tia posuerit. Quòd, si ipsius Epistolæ Patrum testimonia addiderint, id solummodò convincendorum Eutychianistarum gratiâ factum fuerit, qui mortali odio hanc Epistolam prosequebantur; De cætero illum (Divum nempe Leonem) nec minimum quid in Doctrina innovâsse. „ Confidere
„ namque oportet vestram pietatem (inquiunt)
„ quia nihil præter Fidem, quæ olim à Sanctis Pa-
„ tribus annuntiata est, Venerabilis Pontifex Ro-
„ manus innovavit, atque ut nulla his, qui Aposto-
„ licum Virum per invidiam lacerare nituntur, re-
„ linquatur occasio, consonantia Epistolæ ejus San-
„ ctorum Patrum testimonia, ad certiorem noti-
„ tiam vestræ pietatis, ex multis pauca subdidi-
„ mus. Si igitur aliqui hujus Calcedonensis Synodi Patres fuerunt, qui S. Leonis Epistolam, ut eandem cum Sanctis Patribus conferrent, discusserint;

(a) p. 820.

rint; id unicè ideo factum est, ut nempe Eutychianistis silentium imponerent, qui eam ferre non poterant. Nam, ut eodem loco Concilii Patres dicunt: „ Credentibus quidem sufficit ad utilitatem „ Fidei indiscussa perspectio ad confessionem pii „ Dogmatis devotos pertrahens animos. His autem, qui Doctrinam rectam pervertere moliuntur, ad singula, quæ malè pariunt, oportet occurrere. Eodem intuitu, eadémque intentione D. Leo Proterio Episcopo Alexandrino scribens cupiebat, ut non modò sua Epistola, sed etiam illa Patrum testimonia, quæ ei addita fuerant, publicè legi faceret.

Modò Concilium Sextum Oecumenicum attigimus, in quo Honorius Papa unà cum Authoribus Hæresis Monotheliticæ damnatus fuit. Qui Romanorum Pontificum Infallibilitatem impugnant, ex hoc Concilio inferunt, vel Summos Pontifices non esse Infallibiles, vel saltem hujus Concilii Patres ipsósque Romanos Pontifices, qui illud confirmârunt, tales haud censuisse. Ad resolvendam ac diluendam hanc objectionem non sufficeret Honorium à Monothelitarum Hæresi liberare, prout plures veteres Scriptores fecerunt, inter quos fuit S. Maximus Martyr, qui ipso Concilii Sexti tempore floruit, & hodiedum adhuc faciunt omnes fermè Theologi, iíque ipsi, qui Infallibilitatem impugnant, prout videre est in Thesibus Anno millesimo septingentesimo vigesimo tertio in Conventu Cleri Gallicani defensis; id enim primam tantummodò objectionis partem solveret, sempérque regeri posset, quòd saltem Concilium Sextum censuerit Romanos

Pon-

Pontifices Hæresin aliquam invehere ac tueri posse.

Respondeo igitur, quòd hæc objectio nullatenus me respiciat, nec vel in minimo quæstionem, quam hìc post Cardinalem Bellarminum, illósque, qui Infallibilitatem propugnant, tracto, attingat. Ut ex ea contra me quidquam concludi posset, necessum foret, ut Honorii Epistola Decretalis fuisset ad Universam Ecclesiam directa, in qua Hæresis tanquam Articulus ab omnibus fidelibus credendus proposita fuisset. Verùm id non ita se habuit. Hæc enim Honorii Epistola nihil aliud fuit, quàm particulare quoddam Responsum alicui Episcopo Constantinopolitano factum, in quo Honorius in laqueum, quem ipsi Patriarcha ille tetenderat, incidit, approbando videlicet, ut unius aut binæ operationis in Christo JEsu vocabula supprimerentur. Quæstionem igitur, quam ego hìc tracto, hæc objectio non concernit. Inter omnes convenit, quòd Papa, tanquam Doctor privatus non tantum errorem approbare, sed & in Hæresin prolabi sicque Hæreticus fieri possit; non verò cùm tanquam Summus Pontifex articulum aliquem toti Ecclesiæ credendum proponit. In primo ergo sensu Patres Concilii Sexti, in sua damnatione Honorium Monothelitis miscuerunt.

Nec nobis quis dicat, quòd hæc Distinctio primùm nunc, & à paucis diebus adinventa sit, ad molestiam videlicet, quam Infallibilitatis propugnatoribus objectiones ex quorumdam Summorum Pontificum Epistolis Hæresim sapientibus desumptæ facessunt, declinandam. Nam præterquam, quòd hæc distinctio in se ipsa rationabilis sit, sufficit, quòd

Quæ-

Quæstio de Infallibilitate se tantùm teneat ex parte Decisionum Romanorum Pontificum toti Ecclesiæ propositarum, Damnatio autem à Concilio facta, in responsum unius Papæ cuidam privato Episcopo datum, solummodò cadat.

Præterea hæc distinctio nova non est, seu primùm nostris enata diebus, utpote quâ antè quadringentos jam annos universa Francica natio usa fuit in scripto quodam Clementi Quinto Papæ adversùs Bonifacium oblato. Sic ergo natio Gallica in dicto scripto loquitur: (a) „ Non quæritur de Hæresi „ Papæ quondam ut Papæ, sed ut privatæ personæ, „ nec ut Papa potuit esse Hæreticus, sed ut privata „ persona. Nec unquam aliquis Papa ut Papa po„ tuit esse Hæreticus. Et ideò cùm de ejus mortui „ Hæresi quæritur, non habet congregari Conci„ lium Generale. Estis enim vos Pater Sanctissi„ me JEsu Christi Vicarius, totum Corpus Ecclesiæ „ repræsentans, qui Claves Regni Cœlorum habe„ tis: nec congregatum totum Generale Conci„ lium sine vobis & nisi per vos posset cognoscere. Ita sæculo decimo quarto Gallia loquebatur.

Ex his, ut id per transennam tantùm dicam, apparet ineptia Authoris scripti cujusdam anno 1719. in quarto impressi; qui Author, ut probaret Romanos Pontifices non esse Infallibiles, allegat, quòd Galli Bonifacium Papam Octavum Hæresis accusârint, quódque secundùm Dominum Fleury primùm decimo quinto sæculo Doctores cœperint de Infallibilitate Romanorum Pontificum loqui. Enimverò ex his verbis, quæ primùm retuli, satis abundè liquet, quòd jam initio decimi quarti sæculi fir-

(a) *Hist. de Different. p.* 399. & 413.

firma constánsque opinio fuerit, Summos Pontifices ut Summos Pontifices esse Infallibiles atque totum Ecclesiæ Corpus repræsentare, nec Concilia quidquam nisi cum illis ac per illos determinare posse. Adeóque prætensam illam Bonifacii Octavi Hæresim ipsis ultrò fatentibus Gallis illum nonnisi tanquam privatam personam, non verò ut Papam respexerit.

Ut igitur ad Concilium Sextum redeamus: firma probatio constánsque argumentum, quòd, cùm Honorium damnavit, eum non aliter quàm ut privatam personam particularémque Authorem respexerit, habetur ex eo, quòd Agatho Papa in Epistola ad Imperatorem Constantinum Pogonatum, in ipso Concilio relata illiúsque actis inserta expressis verbis Infallibilitatem Summi Pontificis doceat, quódque hujus Concilii Episcopi in sua ad Imperatorem relatione hanc Epistolam laudibus cumulârint, quin vel unus eorum contradixerit, aut ea, quæ Agatho de Infallibilitate Successorum D. Petri in illa expresserat, in dubium revocârit. Sic igitur hic Papa Imperatorem alloquitur: „ Porrigere dignemini
„ Clementissimam dexteram Apostolicæ Doctrinæ,
„ quam Cooperator piorum Laborum vestrorum
„ Beatus Petrus Apostolus tradidit, non ut sub mo-
„ dio condatur, sed tubâ clariùs in toto orbe præ-
„ dicetur: quia ejus vera Confessio à Patre de Cœ-
„ lis est revelata, pro quâ à Domino omnium Bea-
„ tus esse pronuntiatus est Petrus, qui & spiritales
„ oves Ecclesiæ ab ipso Redemptore omnium ternâ
„ commendatione pascendas suscepit: cujus anni-
„ tente præsidio hæc Apostolica ejus Ecclesia nun-
„ quam à via veritatis in qualibet erroris parte de-

flexa

„ flexa eſt, cujus authoritatem, utpote Apoſtolo-
„ rum Principis, ſemper omnis Catholica Eccleſia,
„ & Univerſales Synodi fideliter amplectentes in
„ cunctis ſecutæ ſunt, omnéſque Venerabiles Patres
„ Apoſtolicam ejus Doctrinam amplexi, per quam
„ & probatiſſima Eccleſiæ Chriſti luminaria claruê-
„ runt, & Sancti quidem Doctores Orthodoxi ve-
„ nerati atque ſecuti ſunt, Hæretici autem falſis cri-
„ minationibus ac derogationum odiis inſecuti.

Ex hoc loco patet 1. Quòd nullus unquam Pontifex Summus in Fide errârit. 2. Quòd omnia Concilia etiam Generalia Sedis Apoſtolicæ Doctrinam fideliter ſequuta ſint. 3. Quòd idem omnes Sancti Doctores præſtiterint, quódque ideo ſolùm in Eccleſia claruerint, quia tanquam fideles Diſcipuli eandem amplexi fuerunt. 4. Quòd hæ S. Sedis Prærogativæ Confeſſionis D. Petri, necnon Authoritatis in hujus Confeſſionis præmium ſuper univerſam Eccleſiam traditæ effectus ſint.

Verùm ne fortè quis eò mentem abducat, ut aſſerere non vereatur, Agathonem Papam de tempore jam præterlapſo, non autem de futuro tunc locutum fuiſſe; ad deſtruendam hanc Chymericam prætenſionem nihil requiritur aliud, quàm ut ea adducantur, quæ paulo pòſt idem Agatho ſubjungit: (a)
„ Hæc eſt enim (inquiens) „ veræ Fidei regula,
„ quam & in proſperis, & in adverſis, vivaciter te-
„ nuit ac defendit hæc ſpiritualis Mater veſtri tran-
„ quilliſſimi Imperii Apoſtolica Chriſti Eccleſia,
„ quæ per Dei omnipotentis gratiam à tramite A-
„ poſtolicæ Traditionis nunquam errâſſe probabi-
„ tur, nec Hæreticis novitatibus depravata ſucc-
buit,

(a) *p.* 634.

„ buit, sed ut ab exordio Fidei Christianæ percepit
„ ab authoribus suis Apostolorum Christi Princi-
„ pibus, illibata Fide tenus permanet, secundùm
„ ipsius Domini Salvatoris Divinam pollicitatio-
„ nem, quam suorum Discipulorum Principi in Sa-
„ cris Evangeliis fatus est, Petre, Petre, inquiens,
„ ecce Sathanas expetivit vos, sicut qui cribrat tri-
„ ticum: ego autem pro te rogavi, ut non deficiat
„ Fides tua, & tu aliquando conversus, confirma
„ fratres tuos. Consideret itaque vestra tranquil-
„ la Clementia, quoniam Dominus & Salvator o-
„ mnium, cujus Fides est, qui Fidem Petri non de-
„ fecturam promisit, confirmare eum fratres suos
„ admonuit, quod Apostolicos Pontifices, meæ
„ exiguitatis Prædecessores, confidenter fecisse sem-
„ per, cunctis est cognitum: quorum & pusilli-
„ tas mea, licèt impar & minima, pro suscepto ta-
„ men Divinâ dignatione Ministerio, pedisequa
„ cupit existere.

Non video, quâ ratione quidquam expressius ad stabiliendam perpetuam Summorum Pontificum Infallibilitatem istô S. Agathonis testimoniô desiderari posset; Illud tamen cum applausu lectum ac receptum fuit in Concilio Sexto Oecumenico, eique dictum Concilium saltem per tacitum consensum acquievit, quod secundùm omnes Catholicos Sanctique Augustini placitum sufficit. (a) *Ecclesia* (inquit hic Sanctus Doctor) *errores* (contra Fidem) *nec patitur, nec tacet, nec facit.*

Conformiter ad hanc Doctrinam & Fidem Agatho in memorata Epistola declarat, se suis Legatis in man-

(a) *l. 3. cont. Cresc.*

mandatis dedisse, ut simpliciter Sedis Apostolicæ Fidem intimarent cum expressa prohibitione, ne vel minimum illi adderent, vel mutarent. (a) „ Licen-
„ tiam proinde eis (inquit) „ sive authoritatem de-
„ dimus, apud tranquillissimum vestrum Impe-
„ rium, dum jusserit ejus Clementia simpliciter
„ satisfaciendi, in quantum eis duntaxat injunctum
„ est, ut nihil profectò præsumant augere, minue-
„ re, vel mutare. Sed traditionem hujus Aposto-
„ licæ Sedis, ut à Prædecessoribus Apostolicis Pon-
„ tificibus instituta est, sinceriter enarrare. Ex his apparet, quòd Summi Pontifices suos Legatos ad Oecumenica Concilia ideo miserint, ut ibidem videlicet Legem ferrent, non verò à Concilio acciperent; quod tamen Ideis, quas moderno tempore quidam Theologi sibi formant, nobísque obtrudere volunt, valde contrarium est. (b) Videri etiam potest Epistola Concilii Romani, in qua idipsum, quod Agatho, hujus Concilii Episcopi repetunt, per quod satis apertè liquet, quòd Oriens & Occidens ad agnoscendas S. Sedis Prærogativas æqualiter tunc concurrerint. Unicum hìc Epistolæ hujus locum refero: Sic ergo inter alia loquuntur memorati concilii Romani Patres: (c) „ Nos au-
„ tem licèt Humillimi, summis viribus enitimur, ut
„ Christiani vestri Imperii Respublica, in qua Bea-
„ ti Petri Apostolorum Principis Sedes fundata est,
„ cujus authoritatem omnes Christianæ nobiscum
„ nationes venerantur & colunt, per ipsius Beati Pe-
„ tri reverentiam omnium gentium sublimior esse
„ monstretur. Personas autem de nostræ humi-
„ litatis ordine prævidimus dirigere, ad vestræ Deo pro-

(a) p. 634. (b) p. 380. (c) p. 681.

„ protegendæ fortitudinis vestigia, quæ omnium
„ nostrûm, id est, omnium per septentrionales vel
„ occiduas Regiones suggestionem, in qua & Apo-
„ stolicæ nostræ FideiConfessionem prælibavimus,
„ afferre debeant, non tamen tanquam de incertis
„ contendere, sed ùt certa, atque immutabilia com-
„ pendiosa definitione proferre.

Notandum etiam est, quòd octavâ Sexti hujus Concilii actione, (a) ubi quilibet Episcopus mentem suam exponit, nihil aliud agant, quàm ut quisque illorum in particulari declaret, quòd illud sequatur, quod Agatho Papa quoad Quæstionem duarum voluntatum ac operationum Imperatori rescripserat: Sic inter alia loquitur Domitius Episcopus Prusiados: „ Suggestiones directas à Patre nostro Aga-
„ thone Sanctissimo Archiepiscopo Apostolicæ &
„ Principalis Sedis Romæ, ad à Deo coronatum &
„ mansuetissimum nostrum Dominum, & magnum
„ Victorem Imperatorem tanquam ex Spiritu San-
„ cto dictatas per os Sancti ac Beatissimi Principis
„ Apostolorum Petri, & digito prædicti ter Beatissi-
„ mi Agathonis scriptas suscipio & amplector, &
„ ita credo, ita sentio. In Sermone denique acclamatorio ad Imperatorem, (b) sic universa Synodus loquitur: „ Summus autem nobis concerta-
„ bat Apostolorum Princeps: illius enim imitato-
„ rem & Sedis Successorem habuimus fautorem, &
„ Divini Sacramenti mysterium illustrantem per lit-
„ teras. Confessionem tibi à Deo scriptam, illa
„ Romana antiqua Civitas obtulit, & Dogmatum
„ diem ab occiduis partibus exattulit, charta & a-

(a) *p.* 732. (b) *p.* 1051.

„ tramentum videbatur, & per Agathonem Petrus
„ loquebatur.

Ut modò ad Concilium Nicænum secundum, quod Septimum Oecumenicum est, veniamus, non minus constat Legem in illo tulisse Papam Adrianum, ejúsque Definitionem præscripsisse, cui Definitioni universa Græcana Ecclesia numero trecentorum quinquaginta Episcoporum acquievit. Nam

1. hic Papa Imperatori Constantino ac Irene Imperatrici scribens, ante omnia postulat, ut in præsentia suorum Legatorum Pseudo-Synodo, quæ Sacras Imagines damnaverat, anathema diceretur, tam ob impietatem Decisionis ipsius, quàm quia absque consensu Ecclesiæ Romanæ congregata fuerat: (a) „ Inprimis (inquit) „ Pseudosyllogum illud, quod „ sine Apostolica Sede enormiter & irrationabili„ter, nequitérque contra Sanctorum Venerabi„lium Patrum traditionem de Sacris Imaginibus „ actum est, anathematizetur, præsentibus missis „ nostris.

2. Adrianus Papa in eadem Epistola, (b) postquam suæ Sedis Prærogativas super hæc Evangelii verba: *Tu es Petrus, & super hanc Petram &c.* stabilivit, asserit, per hæc verba S. Sedem super omnes totius orbis Ecclesias constitutam fuisse, Divúmque Petrum suum Principatum semper adhuc exercere. „ Cujus Sedes (inquit) „ in toto orbe ter„rarum Primatu fungens, Caput omnium Dei Ec„clesiarum constituta est. Et quemadmodum „ Beatus Petrus Apostolus per Domini præceptum „ regens Ecclesiam nihilominus subsequenter & „ tenuit semper, & retinet Principatum.

3. Quòd

(a) *p.* 116. (b) *p.* 118.

3. Quòd ad Ecclesiam Romanam pertineat, cuncta Concilia suâ authoritate confirmare. „ Quod præceptum Universalis Ecclesiæ nullam „ magis oportet exequi Sedem, quàm primam, quæ „ unamquamque Synodum & suâ authoritate con- „ firmat, & continuâ moderatione custodit.

4. In ejusdem Papæ Epistola ad Tarasium Patriarcham, postquam ab illo exegisset, ut Sedis Apostolicæ super universam Ecclesiam Principatum agnosceret, hujúsque Ecclesiæ fidem ex intimo cordis reciperet: „ Cui si adhærere cupit vestra Sancti- „ tas, & nostræ Apostolicæ Sedis, quæ est Caput „ omnium Ecclesiarum Dei, Sacram & Orthodo- „ xam formam incorruptè atque incontaminatè ex „ profundo cordis & sinceritate mentis custodire „ studet, ut revera Orthodoxa & Dei ultrix existens. Insuper vult, ut ante omnia suo nomine ab Imperatoribus postulet, quatenus Sacras Imagines restituant, aliàs se illius ordinationi haud consensurum esse: „ Si autem Sacras Imagines illis in partibus „ non restituerint, Consecrationem vestram recipe- „ re non audemus.

5. Lectis in Synodo Adriani tam ad Imperatorem quàm Patriarcham Tarasium litteris, hanc petitionem hujus Papæ Legati fecerunt: (a) „ Di- „ cat nobis (inquiunt) „ Sanctissimus Patriarcha „ Tarasius Regiæ Civitatis, si consentiat litteris San- „ ctissimi Papæ Senioris Romæ Hadriani, an non? „ Ad quæ Tarasius respondet, quòd, cùm Aposto- „ lus Paulus ad Romanos scribens dixerit, quòd „ ipsorum Fides annuntiata esset in universo mun- „ do, hoc testimonium sequi necessarium sit, in-

(a) p. 127.

„ consultéque agat, qui huic conatur resistere. Cúmque iidem Papæ Legati etiam ab ipsa Synodo quæsiissent, num & illa Hadriani litteras reciperet, respondit illa, se eas recipere, sequi, ac admittere: (a) „ Sancta Synodus dixit: Sequimur, suscipi„ mus & admittimus. Post quæ, cùm quilibet Episcopus opinatus fuisset, non aliud cuncti effati sunt, quàm quòd credant ac confiteantur id, quod S. Papa Adrianus in suis litteris docuit. Imò unus ex illis apertè ac ingenuè declarat hasce Adriani Papæ litteras esse ultimum ac Divinum Orthodoxæ Fidei terminum. (b) „ Joannes Episcopus Tauro„ mensiæ dixit: cùm veluti Divinus Orthodoxiæ „ terminus sint litteræ, quæ ab Hadriano Papa Se„ nioris Romæ ad piissimos Imperatores, nec non „ ad Tarasium . . . . missæ sunt, ita profiteor susci„ piens Sacras Iconas secundùm antiquam traditio„ nem Ecclesiæ Catholicæ. Quem cæteri omnes dein *similiter* (prout Concilium ipsum loquitur) secuti sunt.

6. Tarasius in Epistola ad Episcopos Patriarchatuum Antiocheni & Alexandrini, trium Patriarcharum ipsisque subditorum Episcoporum, qui sub Infidelium Dominio erant, absentiam, quòd voluntaria non fuisset, nullum Concilio præjudicium afferre asserit, eo quòd idem in Concilio sexto evenisset, à quo nihilominus veritas statuta ac definita fuisset, eo quòd Apostolicus Papa Romanus Synodi convocationi consensisset, atque in eâ per suos Legatos præsedisset. (c) „ Sed nullum ex hoc San„ ctæ adhæsit Synodo præjudicium; neque vires ha-

(a) *p.* 130. (b) *p.* 135. (c) *p.* 175.

„ habuit prohibitio aliqua statuendi & manifesta
„ faciendi recta Dogmata pietatis, præcipuè cùm
„ Sanctissimus & Apostolicus Papa Romanus con-
„ cordaverit, & in ea inventus per Apocrysarios
„ suos sit.

Qui Infallibilitatem Summorum Pontificum agnoscere renuunt, ex hoc Concilio eandem impugnandi ansam arripere conantur, sicque argumentantur; Postquàm Adrianus Papa primus, qui hoc Concilium coegerat, eique per suos Legatos præsederat, illud confirmâsset, illius acta ad Franciæ ac Germaniæ Episcopos misit, ut etiam ab ipsis reciperetur. Hi Episcopi in Synodo Francofordiensi curante Carolo Magno congregati, non modò illud recipere noluerunt, sed prorsùs damnârunt: atqui, ajunt adversarii, non ita egissent, si Papam Infallibilem censuissent; ergo illum non censuerunt Infallibilem &c. En objectionem.

Sed molestum sanè esse debet iis, qui huic Summorum Pontificum privilegio adversantur, quòd nobis nonnisi homines, qui in errore fuerunt, objicere valeant. Modò quoad celebrationem Paschæ nobis objiciunt Polycratem Ephesiorum Episcopum; modò quoad Baptismum S. Cyprianum & Firmilianum; modò quoad gratiam Pelagianos; modò iterum quoad Pascha S. Columbanum, nunc autem Episcopos Concilii Francofordiensis. Hæ sunt illæ scaturigines, è quibus speciosa ac præclara scilicet sua adversùs Summorum Pontificum Infallibilitatem argumenta hauriunt adversarii.

Respondeo ergo Synodi Francofordiensis objectioni, quòd, si ad rigorem de mente hujus Synodi Patrum ratiocinari quis vellet, eâdem imò potiori

ratione dicere posset, quòd Oecumenica Concilia non censuerint Infallibilia, quàm ut hanc adversùs Summos Pontifices conclusionem deduceret. Notandum enim est 1. Quòd nullatenus de Papa locuti fuerint, & quòd nonnisi quoad Concilium mentem suam exposuerint, cujus Doctrinam, quam non capiebant (utpote cùm illud criminarentur, quòd Sanctis Imaginibus eundem cum illo, qui Sanctissimæ Trinitati tribuitur, cultum præscripsisset) damnârunt. Ergo censuerunt, inferre quis posset, quòd Concilium Oecumenicum in quadam Fidei definitione errare possit, & quidem enormiter. Eò planè objectio ex hoc Concilio eruta deduceret, quòd utique authoritatem Conciliorum Oecumenicorum eversum iret. 2. Hi Episcopi insuper errabant in jure, eo quòd cultum Imaginibus per prostrationes, oscula, & incensationes exhibitum damnarent, quamvìs illum respectu Crucis, Libri Evangeliorum, ac Sanctarum Reliquiarum nihilominus approbarent. Imò videbantur Imagines absolutè rejicere, cùm, ut Libris Carolinis habetur, id neque in Veteri Testamento neque in Novo præcipi affirmarent.

Ad excusandos igitur hujus Synodi Patres dicendum est, eos credidisse Adrianum Papam, antequam Concilium Nicænum secundum confirmâsset, illius acta, ut ab ipsis examinarentur, illis transmisisse, & quia arbitrati fuerunt, inibi Idololatriam renovari, eo quòd Imaginibus cultus supremus tribueretur, ac præscriberetur; longè abfuit, ut illud approbarent, quin potiùs omninò damnârint. Hanc ipsorum mentem ac dispositionem fuisse persuasum facit, quòd Difficultates suas in opus quod-

dam

dam redegerint, quod *Librorum Carolinorum* nomine postmodum nuncupatum est, eo quòd Carolus Magnus illud ad Papam transmittendi provinciam in se susceperit, atque etiamnum de facto per Abbatem Engelbertum transmiserit.

Ut autem Adrianus Papa hocce opus recepit, statim Imperatori respondit, & quatenus intelligeret, quòd potiùs S. Sedi quàm erroneis, quibus hi libri scatebant, opinionibus adhærere teneretur, à stabilienda suæ Sedis Authoritate initium sumit his verbis: „ Evangelium scientibus liquet, quòd vo- „ ce Dominicâ sancto & omnium Apostolorum „ Principi Petro Claves Regni Cœlorum, & totius „ Ecclesiæ cura commissa est. Ipsi quippe dici- „ tur: Petre amas me? Pasce oves meas. Ipsi „ dicitur: Ecce Sathanas expetivit cribrare vos si- „ cut triticum, & ego pro te Petre rogavi, ut non „ deficiat Fides tua. Et tu aliquando conversus „ confirma fratres tuos. Ipsi dicitur: Tu es Pe- „ trus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam „ meam, & Portæ inferi non prævalebunt adversùs „ eam: & tibi dabo claves Regni Cœlorum: & „ quodcunque ligaveris super terram, erit ligatum „ & in Cœlo: & quodcunque solveris super ter- „ ram, erit solutum & in Cœlo. Ecce cura ei to- „ tius Ecclesiæ & Principatus committitur, & ipse „ vices suas, Vicariis suis Pontificibus relinquere „ dignoscitur Ecclesiæ curam gerendi. Inde ad opus, quod contra Concilium Nicænum fabricatum fuerat, gradum faciens, ei se respondere ait, non ut ullum hominem defendat, sed ut antiquam Ecclesiæ Romanæ traditionem sequatur, atque suorum Prædecessorum Romanorum Pontificum Doctrinam

tueatur. „ Non quemlibet, absit, hominem de-
„ fendentes : sed olitanam sanctæ Catholicæ A-
„ postolicæ Romanæ Ecclesiæ tenentes, priscam
„ Prædecessorum nostrorum sanctorum Pontificum
„ sequimur Doctrinam, rectæ Fidei traditionem
„ modis omnibus vindicantes.

In contextu dein Adrianus, postquam demon-
strâsset, quòd ad damnandos Iconoclastas sui Præ-
decessores Concilia tenuissent, quódque ipse, nisi
hæc Hæresis fuisset, convocationi Nicæni Concilii
nullatenus consensisset : (a) „ Neque nos po-
„ modum fieri annueremus, nisi pro tot millibus
„ animarum, quæ in Hæresi manentes, & quotidie
„ in eam deficientes, in laqueo periclitabantur Dia-
„ boli. Post hæc, inquam, hisce suam supremam
in Ecclesia authoritatem demonstrat : (b) „ Et
„ idcirco nequaquam nos quispiam terminos Pa-
„ trum nostrorum transgredi facere valebit, neque
„ novitates vocum imponere : sed in ea orthodo-
„ xa Fide, quam suscepimus, manentes, & olitanam
„ traditionem amplectentes, Prædecessorum no-
„ strorum sanctissimorum Pontificum (Romano-
„ rum) procul dubio veneramur & tenemus pro
„ sacris Imaginibus Concilia, nullum quemlibet
„ jam exinde contrarium sermonem suscipientes,
„ neque rationem reddentes.

Idem Papa postmodum ad Concilium Nicænum
regressum faciens illud ipso mandante coactum
fuisse asserit : „ Sic Synodum istam secundùm or-
„ dinationem nostram fecerunt, & in pristino statu
„ sacras venerandas Imagines erexerunt. Quòd
Græci ibidem nihil aliud egerint, quàm quòd Fidem,
quam

(a) *p.* 956. (b) *p.* 957.

quam ipse eis præscripserat, professi sint. „ Et sicut „ de Imaginibus S. Gregorii sensum & nostrum „ continebatur : ita & ipsi in eadem Synodo de- „ finitionem confessi sunt, his osculum & honora- „ bilem salutationem reddidêre. Quòd hac de causa istud Concilium receperit (id est) confirmârit, ut per hoc impediret, ne Græci, qui antea Sacras Imagines aboleverant, ad vomitum redirent : „ Et ideo ipsam suscepimus Synodum, nam si ipsam „ minimè recepissemus, & ad suum priorem vomi- „ tum fuissent reversi, quis pro tot millium anima- „ rum Christianorum interitu habuit reddere ratio- „ nem ante terribile Divini Judicis examen, nisi nos „ solummodò ? Et hæc sunt, quæ ratione Concilii Francofordiensis, à quo Oecumenica septima Synodus damnata fuerat, Carolinorúmque Librorum gesta fuêre.

Ab hoc tempore, quamvìs Franciæ Episcopi aliquanto adhuc tempore sub falso prætextu, quòd Adrianus sententiam mutâsset, in hujus Concilii Nicæni rejectione perstiterint, tamen postmodum se authoritati Summorum Pontificum subdiderunt, Imaginum cultum, prout definitus fuerat, recepe-runt, Nicænúmque Concilium tam in Gallia quàm Germania sicut alibi pro Concilio Oecumenico habitum & agnitum fuit. Ita ut objectio, quæ contra Infallibilitatem Summorum Pontificum ex Concilio Francofordiensi adducitur, potiùs è contrario pro ea faciat, eandémque probet ac demonstret.

Verùm antequam à Concilio Francofordiensi discedamus, partium mearum esse censeo, priùs adnotare, quòd, cùm istud Concilium Elipando Archiepiscopo Toletano Felicíque Episcopo Urgellen-

si

si, qui Nestorii Hæresin renovabant, anathematizasset, nec non eâdem sententiâ omnes eos, qui eorum errorem sectarentur, perstrinxisset, jus tamen ultimatò de rebus Fidei judicandi Summis Pontificibus competere agnoverit: hæc quippe suæ Definitioni ac sententiæ subjunxit: (a) „ Reservato „ per omnia juris Privilegio Summi Pontificis Do„ mini & Patris nostri Hadriani primæ Sedis Bea„ tissimi Papæ. Sic Concilium, quod se ipsum *Plenariam Synodum* nuncupabat, loquebatur.

Tandem ad octavum Oecumenicum Concilium, quod quartum Constantinopolitanum est, pervenimus: de hoc Concilio dici potest, quòd, si suprema Romanorum Pontificum potestas in aliis Conciliis manifestata fuit, in isto singulari ac peculiari quodam modo effulserit, cùm eâ solummodo ratione coactum fuisse videatur, ut nempe latæ per Romanos Pontifices Nicolaum primum, & Adrianum secundum contra Usurpatorem Photium, atque in favorem legitimi Constantinopolitani Patriarchæ Ignatii sententiæ executioni mandarentur. Totum mihi describendum foret Concilium, si ea omnia referre vellem, quæ in eo S. Sedis Privilegia commendant; mihi igitur sufficiet, quædam quoad præcipua ejusdem Concilii loca adnotâsse.

1. Statim in ipso hujus Concilii exordio, & quamprimùm Patriarcharum Orientalium Legati Credentiales suas produxerunt, S. Sedis Legati formulare quoddam Romani Pontificis protulerunt, in quo Photii damnatio, atque Patriarchæ Ignatii restitutio continebatur, nec non ante omnia postularunt, ut omnes ac singuli Concilii Episcopi, hujus

for-

(a) *p.* 1011.

formularis apographum ipsi conscriberent, subsignarent, ac iterum eisdem Legatis redderent. Quod accuratè peractum fuit. In hoc autem formulari, præter ea, quæ modò retuli, Summus Pontifex Concilii Episcopis Infallibilitatem S. Sedis his terminis ob oculos ponit, ac demonstrat : (a) „ Quia non „ potest Domini nostri JEsu Christi prætermitti „ sententia dicentis : Tu es Petrus & super hanc „ Petram ædificabo Ecclesiam meam ; hæc, quæ „ dicta sunt, rerum probantur eventibus, quia in „ Sede Apostolica immaculata est semper Catholi„ca reservata Religio, & sancta celebrata Doctri„na. Ab hujus ergo Fide atque Doctrina separa„ri minimè cupientes, & Patrum & præcipuè san„ctorum Sedis Apostolicæ Præsulum, sequentes in „ omnibus constituta, anathematizamus omnes „ Hæreses, simul cum Iconomachis.

En Infallibilitatem Summorum Pontificum in promissione Christi fundatam, in Concilio Oecumenico luculenter stabilitam, atque ab omnibus Catholicis Orientis Episcopis apprimè cognitam. Cavillentur post hæc super hacce S. Sedis Prærogativa adversarii, quantumcunque eis placuerit; nunquam tamen evertere ac destruere poterunt, quod à Generali Concilio stabilitum est, & de quo quilibet Episcopus in propria persona ac præsentia actuali professionem Fidei edidit ; imò id ipsum sub ejusdem formularis finem repetitur. Postquam enim Episcopi declarâssent, quòd Patriarcham Ignatium reciperent ac venerarentur, prout ipsis à Sede Apostolica injunctum fuerat; hæc addunt : „ Quo„ niam, sicut prædiximus, sequentes in omnibus

Apo-

(a) p. 988.

„ Apostolicam Sedem, & observantes ejus om-
„ constituta, speramus, ut in una Communion
„ quam Sedes Apostolica prædicat, esse mereamu
„ in qua est integra, & vera Christianæ Religio
„ soliditas, promittentes etiam sequestratos à co
„ munione Ecclesiæ Catholicæ, id est, non co
„ sentientes Sedi Apostolicæ, eorum nomina int
„ sacra recitanda non esse mysteria. Hanc aut
„ professionem meam ego ille Episcopus manu m
„ scripsi, & tibi Sanctissimo, ac ter Beato, ac Co
„ gelico nostro Summo Pontifici, & Universali P
„ pæ Hadriano, per Legatos tuos.... obtuli
„ mense illo, die illo, Indictione quotâ.

Equidem verum est, quòd in Græcis hujus Concilii exemplaribus, quæ habemus, hæc Fid professio decurtata ac truncata sit, potioráque, q modò retulimus, in eis non inveniantur. At i fraude posteriorum Græcorum evenit; Nam Ana stasius Bibliothecarius, qui tunc Imperatoris Ludo vici secundi Constantinopoli Legati mune fungebatur, quíque ante S. Sedis Legatorum reditu unum etiam hujus Concilii Græcum exemplar Ro mam attulit, illúdque fideliter in Latinum, pro adhuc hodie illud habemus, vertit; narrat, quòd postquam Græci unusquisque in particulari form lari subscripsissent, illúdque omnes Apostolicæ Se dis Legati reconsignâssent, quidam ex eis secre Patriarcham Ignatium ac Imperatorem Basiliu adierunt, ipsósque admonuerunt, quòd malè egi sent Ecclesiam Constantinopolitanam Roman tam validè subjiciendo: „ Non benè factum fui
„ se (sunt verba Anastasii) „ quòd Ecclesiam Con
„ stantinopolitanam tanta subjectione Romanæ
subdi

» ſubdi Eccleſiæ permiſerint, ita ut hanc ei tan- » quam Dominæ ancillam tradiderint. Quibus permotus Imperator, ex ipſa Legatorum Domo, ipſis quidem ignorantibus ac abſentibus, horum formularium partem aufferri curavit. Quod cùm Legati advertiſſent, deſuper querelas ſuas ad Baſilium deportârunt, ac poſtquam ipſi declarâſſent, ſe non audere ſine iſtis inſtrumentis Romam reverti, omni ſemotâ diſſimulatione aſſeruerunt, hoc furtum à nullo alio, quàm ab iis, quos ipſis Imperator ad Cuſtodiam dederat, committi potuiſſe. Imperator Legatos, qui aliàs procul dubio Concilium abrupiſſent, Romámque reverſi eſſent, contriſtari ac irritare nolens ipſis iſthæc formularia ad unum omnia reddi fecit, quæ cùm Legati recepiſſent, Anaſtaſio conſignârunt, qui ea Romam aſportavit, Papæque extradidit; & quia ab ipſo Concilii, in quo hoc formulare refertur, verſionem habemus, nullus dubitandi locus eſt, quin fidele, omnibúſque iis, quæ in dicto Concilio actitata fuerunt, conforme ſit. Cæterùm iſtud formulare in nullo differt ab illo, quod à Græcis ipsóque Imperatore Conſtantinopolitano tempore Hormisdæ Papæ jam ſubſignatum fuerat, prout in ſequentibus à nobis dicetur.

2. Actione ſecundâ (a) refertur definitio à Legatis Patriarchatuum Antiocheni & Jeroſolymitani facta Conſtantinopoli, in qua dicunt, quòd, cùm Acta Concilii Romani ſub Nicolao Papa litteraſque ejus Succeſſoris Adriani præ manibus habeant, non arbitrentur, ſe diutiùs reddendæ Eccleſiæ tranquillitati moras nectere debere, quapropter declarent, ac definiant, quòd totus terrarum orbis, quoad

(a) p. 992.

quoad contentiones in Ecclesia Constantinopolitana motas, in omnibus obedire, atque se Definitionibus ac Decretis Beatissimi Papæ Nicolai submittere teneantur. „ Est igitur (inquiunt) „ à nobis
„ editum & sancitum, de negotiis, quæ nunc mota
„ sunt, ut omnimodis obsequantur & obediant De-
„ finitionibus & Decretis Beatissimi Papæ Nicolai
„ omnes homines. Quæ cùm in Concilio publicè lecta fuissent, cuncti Episcopi ea se approbare professi sunt: *Sancta Synodus exclamavit: placet omnibus.*

3. Actione tertiâ, in qua Ignatii ad Nicolaum Papam Epistola refertur; postquam hic Patriarcha inter alia dixisset: quòd ars ad curandos corporis morbos medium adinvenisset multiplicandi Medicorum numerum; sic ad Papam orationem convertit: „ Earum verò, quæ sunt in membris
„ Christi, & Dei Salvatoris omnium nostrûm Ca-
„ pitis & Sponsæ Catholicæ, & Apostolicæ Eccle-
„ siæ, unum & singularem præcellentem & Catho-
„ licissimum medicum ipse Princeps summus, &
„ fortissimus sermo, & ordinator & curator, & so-
„ lus ex toto Magister Deus omnium produxit vi-
„ delicet tuam fraternam Sanctitatem & paternam
„ Almitatem: propter quæ dixit Petro magno
„ & Summo Apostolorum: Tu es Petrus, & su-
„ per hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam.
„ Et iterum: Tibi dabo Claves Regni Cœlorum.
„ Et quodcunque solveris super terram, erit solu-
„ tum & in Cœlis. Tales enim beatas voces non
„ secundùm quamdam utique sortem Apostolorum
„ Principi solùm circumscripsit & definivit; sed
per

» per eum ad omnes, qui post illum secundùm ip-
» sum efficiendi erant Summi Pastores, & Divi-
» nissimi Sacríque Pontifices senioris Romæ, trans-
» misit; & ideo ab olim & prisco tempore in ex-
» ortis Hæresibus & prævaricationibus eradicato-
» res & peremptores malorum Zizaniorum, &
» tabefactorum, & penitùs insanabilium ægrotan-
» tium membrorum, multi multoties facti sunt, eo-
» rum qui Sanctitatem, & Summam Paternitatem
» tuam illic præcesserunt; Successores scilicet Prin-
» cipis Apostolorum, & illius Zelum in Fide, quæ
» secundùm Christum est, imitantes: & nunc no-
» stris temporibus Beatitudo tua dignè tractavit da-
» tam sibi à Christo potestatem.

Ex his verbis à Concilio Generali adoptatis eadem prorsùs, quæ in formulari, de quo superiùs mentionem feci, habentur. Nam 1. S. Sedis Apostolicæ Privilegia fundantur super promissiones Christi in famosis illis Evangelii textibus. 2. Hæ Promissiones factæ fuerunt Beato Petro pro se & suis in Ecclesia Romana Successoribus. 3. Per has promissiones Romani Pontifices modo peculiari & excellenti constituti sunt Medici Ecclesiæ. 4. Ad hoc à Christo Catholicitatem in superlativo gradu receperunt. 5. Virtute harum promissionum ac munerum, quæ receperunt, Hæreses suis temporibus suscitatas destruxerunt ac exterminârunt, quod vi potestatis sibi à Christo traditæ præstare semper continuant. Hisce profectò nihil accuratius pro stabilienda Infallibilitate Summorum Pontificum desiderari posse arbitror.

4. Cùm Magistratus, qui nomine Imperatoris Concilio intererant, petiissent, ut Photii adhærentes

intromitterentur, ad percipiendum, num iis, quæ Concilium definiturum erat, se subdere vellent, Papæ Legati huic petitioni se opposuerunt, asserentes, eos jam esse à Nicolao Papa damnatos, atque secundùm Canones judicia Romanorum Pontificum abrogari vel rescindi non posse; ad summum igitur intromitti eos posse, ad Papæ videlicet sententiam percipiendam. Quod acceptatum fuit. „ Nobis (inquiunt Papæ Legati) „ non licet rescindere judi-
„ cium Sacrorum Romanorum Pontificum; hoc e-
„ nim contrarium est Canonicis institutis. . . .
„ Verumtamen ut manifestiorem eis justam judica-
„ tionem S. Romanæ Ecclesiæ faciamus, ingredian-
„ tur: & exaudiant legi Synodicas definitiones &
„ judicia Beatissimi Papæ Nicolai, & certificentur
„ magis ac magis.

5. Eâdem actione(a) referuntur Epistolæ duæ Nicolai Papæ ad Imperatorem, quibus summè applauserunt, eásque acceptârunt omnes Concilii Episcopi. Sic autem primam orditur Nicolaus Epistolam: „ Principatum Divinæ Potestatis, quem o-
„ mnium Conditor electis suis Apostolis largitus
„ est, super solidam Fidem Principis Apostolorum,
„ Petri videlicet soliditatem constituens, ejus egre-
„ giam imò primam Sedem deliberavit. Nam vo-
„ ce Dominicâ ipsi dictum est: Tu es Petrus, &
„ super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, &
„ Portæ Inferi non prævalebunt adversùs eam.
„ Petrus denique à firmitate petræ, quæ Christus est,
„ structuram Universalis Ecclesiæ inconcussam, &
„ Fidei robore solidatam, ita precibus suis munire
„ non cessat, ut errantium vesaniam rectæ Fidei nor-
ma

(a) *p.* 1021.

„ mâ reformare festinet, nec non intrepidè eam „ consocians, reunire procuret, quatenus portæ Inferi malignorum utique spirituum suggestiones, „ atque Hæreticorum impetus non prævaleant „ ejusdem Ecclesiæ unitatem restringere. Et inferiùs ipsum Imperatorem alloquens : „ Ad ejus e„ tenim (Apostolicæ Traditionis) sicut ipsi scitis (inquit) „ integritatem observationis, multoties „ Conventus fuerit SS. Patrum, à quibus & delibe„ ratum ac observatum extitit, qualiter absque Ro„ manæ Sedis, Romaníque Pontificis consensu „ nullius insurgentis deliberationis terminus dare„ tur.

En semper Sedem Apostolicam super Fidem Beati Petri divinitùs fundatam, super Fidem, inquam, in hac Sede permanentem, quæ, cùm semper rectâ ac firma sit, regula est, quâ Universa Catholica Ecclesia in unitate conservatur, Inferorúmque portas, Hæreses nempe, vincit. Quæ denique talis & tanta est, ut absque hujus Sedis Episcoporum consensu nihil in Ecclesia determinari possit, prout ipsa Concilia sæpius fassa sunt & agnoverunt.

In altera verò Epistola ipsum Imperatorem laudat, quòd ad emergentia in Ecclesia Constantinopolitana inconvenientia Ecclesiam Romanam omnium Ecclesiarum Caput &c. consulere voluerit: (a) „ Dum aliqua (inquit) „ in Sancta Constantino„ politana Ecclesia .... inconvenientia provenerint, „ hanc Sacram Catholicam & Apostolicam Caput „ omnium Ecclesiarum, Romanam scilicet Eccle„ siam, quæ semper SS. Patrum sincerissimas autho„ ritates in omnibus suis actibus sequitur, consule-

(a) p. 1010.

„ re decrevit, ut ejus consulta, quæ Ecclesiasticis
„ conveniunt negotiis, agere curaverit; procul
„ dubio, quæ agenda aut ambigenda fuerint, irre-
„ tractabiliter cuncta disponere, ordinare atque
„ definire poterit. Ergo secundùm Nicolaum Papam, quæ semel ab Ecclesia Romana determinata fuerunt, in dubium ampliùs vocari non possunt.

In sequenti ad Photium Epistola idem Papa sic loquitur: (a) „ Et quia universitas credentium
„ ab hac Sancta Romana Ecclesia, quæ Caput est
„ omnium Ecclesiarum, Doctrinam inquirit, inte-
„ gritatem fidei deposcit.... oportet nos, quibus
„ commissa est, sollicitos esse &c.

6. Actione sextâ, cùm Photii fautores contendissent, quòd Ecclesiæ Romanæ judicia non essent infallibilia, eo quòd multi, quos illa absolverat, postmodum damnati fuerint, & vice versa, multi, qui ab ea damnati fuerant, absoluti fuerint, idque exemplis probare niterentur, Metrophanes Smyrnæ Episcopus nomine Synodi respondet hæc, quæ de Ecclesia Romana protulerant, falsa esse, demonstrátque, exempla ab ipsis allegata contrarium non probare. „ Verùm & quod dixisti (inquit)
„ multos Romanorum Ecclesiâ justificante, damna-
„ tos arbitramur, & rursus damnante, justificatos
„ habemus, falsum est, & procul â veritate.

7. Actione septimâ (b) refertur Epistola Nicolai Papæ ad universum Clerum, omnésque Patriarchatûs Constantinopolitani Episcopos directa, in qua inter alia sic ait: „ Quapropter sicut divi-
„ nitùs inspirata Sapientia vestra novit, cunctarum
„ Christi ovium curâ constringimur, cùm vices il-

lius

(a) *p.* 1031. (b) *p.* 1065.

„ lius per abundantiam Cœlestis gratiæ geramus, „ cui specialiter à Deo dicitur: Pasce oves meas. „ Et rursus: Et tu aliquando conversus confirma „ fratres tuos; non potuimus dissimulare, aut „ negligere, quo minùs visitaremus oves dispersas „ & dissipatas, vel quo minùs confirmaremus in fi„ de & bonis moribus fratres nostros & proxi„ mos.

In eadem Epistola, postquam idem Summus Pontifex dixisset, oportere, ut ad Episcoporum adhortationem Imperator ea, quæ in favorem Photii facta fuerant, quod tamen hactenus præstare renuerat, annullaret, hæc addit: „ Alioquin ut jam „ præfati sumus, sic Deo favente de cætero vigilabi„ mus, & studiis, quibus possumus, insistemus, ut „ inter exanimes computentur, qui in authoritatem „ Petri non consenserint, imò Dei hanc ordinantis „ in Petro non intellexerint: ita ut nec ista, quæ „ perniciosè compilata sunt, defendere, nec his si„ milia, ut non dicam scripto tradere, vel in mente „ volvere quis ulteriùs audeat. Inobediens ergo D. Petro, imò Christo Domino est, qui Summo Pontifici obedire, iisque, quæ ipse definierit ac ordinârit, obsequi renuit, consequenter meretur, ut inter spiritualiter mortuos reputetur.

8. Denique in secundo Canone, qui in hac octava Synodo confectus fuit, dicitur, quòd ibi Summi Pontifices Nicolaus & Adrianus ut organa S. Spiritûs, quibus omnis obedientia debeatur, respiciantur. (a) „ Obedite Præpositis vestris & sub„ jacete illis, ipsi enim pervigilant pro animabus ve„ stris tanquam rationem reddituri, Paulus magnus

(a) *p.* 1127.

„ Apostolus præcipit. Itaque Beatissimum Papam
„ Nicolaum tanquam organum S. Spiritûs haben-
„ tes, nec non & Sanctissimum Adrianum Papam
„ Successorem ejus, definimus atque sancimus etiam
„ omnia, quæ ab eis Synodicè per diversa tempora
„ exposita sunt & promulgata, tam pro defensione
„ & statu Constantinopolitanorum Ecclesiæ ....
„ quàm etiam pro Photii .... expulsione servari
„ semper & custodiri. Concilium quoque sententiam depositionis in Clericos, & excommunicationis in Laicos fert, qui his deferre renuerent.

Cúmque Photius eò temeritatis ac insolentiæ devenisset, ut in Pseudo-Synodo sua Nicolaum Papam damnaret, Concilium Oecumenicum vigesimo primo suô Canone districtè inhibet, ne quisquam aliquid sinistri aut injuriosi adversùs Papam effutire præsumat, nisi iisdem cum Dioscoro & Photio pœnis subdi maluerit: „ Quisquis autem
„ tantâ jactantiâ & audaciâ ausus fuerit, ut secun-
„ dùm Photium vel Dioscorum in scriptis vel sine
„ scriptis injurias quasdam contra Sedem Petri A-
„ postolorum Principis moveat, æqualem & ean-
„ dem, quam illi, condemnationem recipiat. Canon anathema jungit in illos, qui Potestatibus sæculi fulti Papam, aut quemdam Patriarcham è sua Sede expellere attentarent. Ultimatò declarat, quòd, si deinceps difficultas aliqua aut dubium quoad Sanctam Romanam Ecclesiam in quodam Concilio Oecumenico suboriri contingeret, tunc id cum ea, quæ huic Ecclesiæ debetur, veneratione ac reverentia tractandum sit, indéque profectus faciendus, omni tamen remotâ contra Summos Pontifices senten-

tiam

tiam dicendi audaciâ. (a) „ Porrò si Synodus Uni-
„ versalis fuerit congregata, & facta fuerit etiam de
„ Sancta Romanorum Ecclesia quævis ambiguitas
„ & controversia ; oportet venerabiliter, & cum
„ convenienti reverentia de proposita quæstione
„ sciscitari, & resolutionem accipere, aut proficere,
„ aut profectum facere, non tamen audacter senten-
„ tiam dicere contra Summos senioris Romæ Pon-
„ tifices.

Ad hunc hujus Oecumenici Concilii Canonem advertant, qui ultimis hisce temporibus tam exigua cum reverentia de Summis Pontificibus locuti sunt, atque perpendant, quàm pœnam meriti sint. Quòd si tanto, ut venditant, honore erga Concilia Generalia afficiuntur, cur eorundem Conciliorum in Summos Pontifices observantiam non etiam initantur? & si hæc Concilia Summum Pontificem ob quamcunque causam damnare ipsi etiam toti in unum congregatæ Ecclesiæ temerarium esse crediderint, quid de simplicibus privatis homuncionibus sentiendum erit, quos insolentia eò abduxit, ut non modò Summos Pontifices damnare, verùm etiam Hæresis ultrò arguere contra Legis præceptum, quo dicitur; *Principi populi tui non maledices*, non erubescant?

Expositâ mente Conciliorum Oecumenicorum de authoritate Romanorum Pontificum atque Beati Petri Successorum Prærogativis super ipsas Christi Domini promissiones fundatis, supervacaneum ac valdè inutile foret, idem ex Conciliis particularibus demonstrare; qui enim authoritati Conciliorum Oecumenicorum, quæ universa Ecclesia sum-

(a) p. 1140.

summâ semper veneratione prosecuta est, deferre renuerent, quantò minùs authoritati Conciliorum particularium cedere vellent. Sufficiet ergo mihi hìc ea, quæ Gallicum Turonense Concilium sæculo sexto celebratum dicit, referre; sic ergo in uno suorum Canonum loquitur: „ Quis Sacerdotum „ contra Decreta talia, quæ à Sede Apostolica pro„ cesserunt, agere præsumat? vel quis, quo pe„ jus est, contra sententiam, quam Vas electionis „ Paulus Apostolus Spiritu Sancto ministrante „ promulgavit, aliud conscribere ullâ ratione præ„ sumat, cùm dicat ipse per Spiritum Sanctum, qui „ prædicaverit præter id, quod prædicavi, anathe„ ma sit? Et quorum Authorum valere possit „ prædicatio, nisi quos Sedes Apostolica semper „ aut intromisit, aut Apocryphos fecit, & Patres no„ stri semper hoc custodierunt, quod eorum præ„ cepit authoritas? Nos ergo sequentes quod vel „ Apostolus Paulus vel Papa Innocentius statuit in „ Canonibus nostris inserentes, statuamus obser„ vandum.

Caput IX.

Quid Authores Ecclesiastici à Sæculo quinto usque ad Græcorum schisma de Authoritate Summorum Pontificum in materia Fidei senserint.

INitium sumo ab Ennodio Ecclesiæ Ticinensis Diacono ac postea Episcopo, qui anno 501. Apologiam Concilii Romani ratione Symmachi Papæ con-

convocati ac celebrati, edidit. Hic Episcopus, prout tota præstitit antiquitas, Prærogativas Sedis Apostolicæ ex promissionibus Salvatoris Beato Petro factis deducit, consequenter ad quas Episcopi hujus Apostoli Successores summâ veneratione ac reverentiâ semper prosecuti sunt; quibus namque quidquid fidelium in toto terrarum orbe reperitur, in omnibus tanquam membra suo Capiti subjici necesse sit. (a) „ Dicas forsitan,(inquit) „ omnium „ animarum talis erit in illa disceptatione conditio. „ Replicabo, uni dictum, Tu es Petrus, & super „ hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & quæ- „ cunque solveris super terram, erunt soluta & in „ Cœlo. Et rursus sanctorum vice Pontificum „ Dignitatem Sedis ejus factam toto orbe Venera- „ bilem, dum illi quidquid fidelium est,ubique sub- „ mittitur,dum totius Corporis Caput esse designa- „ tur. (b) Conformiter Concilio Romano contendit ac tenet, quòd nullum Concilium convocari possit absque Papæ consensu; ad id, quod ipsi objiciebatur, exinde sequi nempe, Synodos Provinciales, quæ annuatim cogebantur, nullas fore, eo quòd Papæ authoritas iis non interveniret; respondet; quòd in ejusmodi Provincialibus Synodis nullæ causæ majores, quæ absque participatione summi Pontificis conformiter sacris Canonibus terminari non possunt, tractentur: „ Legite insanissimi(inquit) „ aliquando in illis præter Apostolici Apicis „ sanctionem aliquid constitutum, & non de majo- „ ribus negotiis, ad collationem, si quid occurrit, „ præfatæ Sedis arbitrio fuisse reservatum.

Multi nostræ ætatis Critici exiguam istius Ennodii

(a) Tom. 4. Conc. p. 1353. (b) p. 1352.

nodii operis rationem ineundam esse censent, verùm non eadem fuit antiquitatis sententia, nam Synodus, quæ anno 503. Romæ celebrata fuit, postquam sibi illud prælegi fecisset, à Symmacho postulavit, ut Liber iste Conciliis insereretur, eandémque deinceps ac Concilia, Summorúmque Pontificum Decreta authoritatem haberet. (a) Ad quæ hisce Symmachus respondit: „ Juxta vestram omnium fiat voluntatem, & ut judicatis, Apostolica „ habeatur authoritate, & inter Apostolica, quod „ dicitis, interponatur Decreta, & sicut cætera A- „ postolica, ab omnibus teneatur, Decreta. Ad „ quæ omnes ter una voce responderunt dicentes: „ ut fiat, rogamus.

Verùm quia hujus Operis mentionem fecimus, operæ pretium est, ipsius Symmachi Papæ negotium ac causam paucis enarrare; ut, quanta fuerit summorum Pontificum authoritas, & quousque se reverentia ac observantia, quibus fideles eos prosequebantur, extenderint, appareat. Postquam Antipapa Laurentius Symmachum de enormibus criminibus apud Theodoricum Regem supremâ tum potestate Italiæ res curantem, accusâsset, Rex Episcopis Regionis illius mandavit, ut Romam convenirent, de hac causa cogituri, tranquillitatémque in hac Urbe restituturi. Ad quæ Episcopi rescripserunt Regi, quòd ad ipsummet Symmachum spectaret Synodum convocare &c. (b) „ Memorati „ Pontifices, quibus allegandi imminebat occasio, „ suggesserunt illum, qui dicebatur impetitus, de- „ buisse Synodum convocare, scientes quia ejus Se- „ di primum Petri Apostoli meritum vel Principa-

tus,

(a) p. 1364. (b) p. 1364.

„ tus, deinde secutâ jussione Domini Conciliorum „ Venerandorum authoritas ei singularem in Ecclesiis tribuit potestatem, nec antedictæ Sedis Antistitem minorum subjacuisse judicio in propositione simili facilè forma aliqua testaretur. Rex quantumlibet Arianus, non tamen aliter se in hoc negotio gessit, quàm si Catholicissimus Princeps fuisset, respondit námque se nonnisi ad Symmachi preces Synodum convocâsse: quibus Episcopi acquieverunt. At quamvìs jam in unum congregati essent, ulteriùs tamen progredi ausi non fuissent, nisi ipsemet Papa ipsis declarâsset, se ad hoc illis authoritatem tribuere. „ Dum in Venerabili collectio„ne sermo de incipiendo haberetur negotio, prout „ poscebat causæ tractatus, sanctus Papa Symma„chus Basilicam Julii, in qua Pontificum erat con„gregatio, ingressus est, & de evocatione synodali „ Clementissimo Regi gratias retulit, & rem desi„derii sui esse testatus est. Causa ergo de Sacerdo„tum animis, quæ de Concilio nondum firmato „ tristitiã ministrabat, abscissa est. Authoritatē ordi„nis corrigendi, sicut poscebant Ecclesiastica statu„ta, in omnium, qui ibidem convenerant, Episco„porum præsentia se dare professus est. Cùm igitur consequenter ad hanc potestatem Episcopi, id, de quo agebatur, penitus examinâssent, Symmachum coram hominibus innocentem declarârunt, omnia Dei inscrutabili committentes judicio. (a) „ De„cernimus harum necessitatum vel Religionum „ consideratione adstricti, & cælesti inspirationa „ perpensis omnibus, quæ in causa erant, secreeis, ut „ Symmachus Papa Sedis Apostolicæ Præsul, ab hu-

(a) *p.* 1325.

„ hujusmodi propositionibus impetitus, quantùm
„ ad homines respicit (quia totum causis obsisten-
„ tibus superiùs designatis, constat arbitrio Divino
„ fuisse dimissum) sit immunis & liber, & Christia-
„ næ plebi sine aliqua de objectis oblatione, in om-
„ nibus Ecclesiis suis ad jus Sedis suæ pertinentibus
„ tradat Divina mysteria.

Cùm interim rumor per Provincias respersus fuisset, quòd Episcopi adversùs Symmachum procedere vellent, illúmque judicare, tota exinde commota est Ecclesia, atque undique Romam delatæ litteræ, quibus id impediretur. (a) „ Quidquid in eo-
„ dem negotio actum est, scriptis Romam ex di-
„ versis terrarum vel regionum partibus Dei prose-
„ cutione præventum est.

Inter alios Sanctus Avitus Episcopus Viennensis, cùm hujus rei provinciam à Galliæ Episcopis in se suscepisset, desuper Senatui Romano Senator ipse gravem exaravit Epistolam, in qua: (b) „ Quam-
„ primùm (inquit) „ supplici prece posco, ne ce-
„ leberrimo ordini vestro pagina hæc aliquod mo-
„ moveat, quasi ab uno directa, fastidiúm, quoniam
„ à cunctis Gallicanis fratribus meis ad hoc ipsum,
„ non minùs per mandata, quàm per litteras one-
„ ratus, quæcunque à vobis omnes ambimus, unus
„ suggerenda suscepi. Postmodùm idem Sanctus Avitus testatur omnes Gallicanos Episcopos in magna inquietudine ac perplexitate versari, eo quòd percepissent ipsorum Caput calumniis impetitum fuisse. „ Dum de causa Romanæ Ecclesiæ anxii
„ nimis ac trepidi essemus, utpote nutare statum
„ nostrum in lacessito Vertice sentientes; quos
omnes

(a) *p.* 1323. (b) *p.* 1362.

„ omnes una criminatio utique sine invidia multi-
„ tudinis percusserat, si statum Principis obruisset.
Quòd litteræ, quas de exitu Concilii Romani acce-
perant, illos concepto jam timore admodùm liberâ-
rint, at, quòd salvo honore, quo erga Italiæ Episco-
pos afficiuntur, ipsis videatur, quòd illorum (Italiæ
Episcoporum) interfuisset eundem (Symmachum Pa-
pam) consolari, si apud Regem accusatus fuisset; nec
capere possent, qua ratione provinciam in se susce-
perint judicandi suum superiorem &c. (a) „ Ita
„ non facilè datur intelligi, qua vel ratione vel lege
„ ab inferioribus eminentior judicetur. Quòd in
hoc temerarium consilium inierint; sed quòd ipsi-
met satis abundè comprehendissent, id ad se non
pertinere, cùm ipsis suffecerit Regi insinuâsse, quòd
nihil eorum, de quibus Papa accusabatur, ipsis in-
notuerit, omniaque judicio Divino committant.
„ Quòd Synodus ipsa Venerabilis laudabili constitu-
„ tione prospiciens causam, quam (quòd salvâ ejus
„ reverentiâ dictum sit) penè temerè susceperat
„ inquirendam, divino potiùs servârit examini, per-
„ stringens tamen, prout breviter potuit, nihil vel
„ sibi, vel gloriosissimo viro Theuderico Regi de
„ his, quæ Papæ dicebantur objecta patuisse. Post
quæ Senatum tanquam Senator & tanquam Episco-
pus rogat, ut non minorem Ecclesiæ quàm Imperii
statûs rationem habere velit, nec minori amore in
sua Ecclesia Sedem D. Petri, quàm suam Civitatem
ut mundi apicem prosequatur. „ Quasi Senator
„ ipse Romanus, quasi Christianus Episcopus ob-
„ testor.... ut in conspectu vestro non sit Eccle-
„ siæ minor, quàm Reipublicæ status,... non mi-
nùs

(a) p. 1363.

„ nùs diligatis in Ecclesia vestra Sedem Petri, quàm
„ in Civitate apicem mundi. Quòd ipsos roget, ut recogitent hìc solius Romanæ Ecclesiæ negotium duntaxat tractari: quòd, cùm de aliis Episcopis res agitur, id, quod nutare videtur, denuò firmari possit, at quòd ubi semel Papa in dubium vocatus fuerit, tunc demum Episcopatus ipse vacillare incipiat. „ Si profundo illo tractatûs vestri consilio
„ rem videtis, non ea tantummodò, quæ Romæ
„ geritur, causa cogitanda est. In Sacerdotibus
„ cæteris potest, si quid fortè nutaverit, reformari;
„ at si Papa vobis vocatur in dubium, Episcopatus
„ jam videbitur, non Episcopus vacillare. Et ut intelligerent, quòd Summus Pontifex quodammodò omnem Ecclesiæ Fidem in manibus, ut ita dicam, teneret, hæc addit: „ Nostis benè, inter quas
„ Hæresum tempestates velut ventis circumstantibus, fidei puppem ducamus. Si nobiscum hu-
„ jusmodi pericula formidatis, expedit, ut Guber-
„ natorem vestrum participato labore tueamini.
Tandem hisce concludit: „ Reddet rationem, qui
„ ovili Dominico præest, quâ commissam sibi ag-
„ norum curam administratione dispenset; cæte-
„ rùm non est Gregis Pastorem proprium terrere,
„ sed Judicis.

Hanc Sancti Aviti Epistolam paulò fusiùs ideo prosecutus sum, ut palàm facerem, quantâ hujus Sancti viri ætate reverentiâ ac veneratione erga Summum Pontificem affecti fuerint omnes Galliæ Episcopi, quantámque adversùs eum suscitatæ turbæ ipsis molestiam, inquietudinémque creârint, quem ut universalem Dominici Gregis Pastorem, quíque Fidei Gubernacula teneret, suspiciebant. Hæc utri-

que

que ipsis è calamo Sancti Aviti, qui eorum mentem haud ignorare poterat, non excidissent, si Summos Pontifices hæreseos tempestatibus cedendi, aut in errorum scopulos impingendi capaces censuissent.

Cùm Possessor Episcopus Africanus, qui initio sexti sæculi Constantinopoli aderat, requisitus fuisset, ut super libris Fausti Reiensis Episcopi mentem suam exponeret, nec tamen illis, qui de hujus Authoris opinionibus disceptabant, satisfacere valuisset, ab Imperii Primoribus rogatus fuit, ut Hormisdam Papam consuleret, quatenus, quid desuper sentiendum esset, perciperetur. Sic verò dictus Episcopus suam ad Papam orditur Epistolam: (a) „ Decet „ & expedit ad Capitis recurrere medicamentum, „ quoties agitur de sanitate membrorum. Quis „ enim majorem circa subjectos sollicitudinem ge„ rit, aut à quo magis est nutantis Fidei stabilitas ex„ petenda, quàm ab ejus Præside, cujus primus à „ Christo Rector audivit: Tu es Petrus, & super „ hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam? Hæ ergo Salvatoris nostri promissiones D. Petrum ejúsque Successores in Fide firmârunt, quatenus dubia quoad illam emergentia dilucidare atque cum certitudine decidere possint; ad quid enim ad eos in dubiis recurretur, si illa responsa, quæ darent, in dubium vocare quis posset?

Ferrandus Diaconus fatetur, (b) quòd per confirmationem S. Sedis ipsa etiam Oecumenica Concilia Infallibilitatem suam obtineant: „ Ubi ma„ jores (inquit) „ reperiret in Ecclesia Judices? „ ante se habens in Legatis suis Apostolicam Se„ dem, qua consentiente, quidquid illa definivit. Sy-

(a) p. 1529. (b) Ep. ad Pelag. n. 6. & 7.

„ Synodus accepit robur invictum. Et inferiùs:
„ Universalia Concilia, præcipuè illa, quibus Ro-
„ manæ Ecclesiæ consensus accessit, secundæ autho-
„ ritatis locum post Canonicos libros tenent. Et
adhuc: „ Quæ finiuntur judicantibus Episcopis
„ sanctis, & ad Beati Petri memoriam perducta di-
„ ligentiùs examinantur, atque firmantur, sequen-
„ da sunt, tenenda sunt, amplectenda sunt; in re-
„ tractatione sub qualibet pietatis occasione teneri
„ non debent.

In alia Epistola (a) de famosa illa propositione *Unus de Trinitate crucifixus est* differens, ita illum, cui scribit, alloquitur: „ Loquantur desu-
„ per hi, quibus Sacerdotii honos docendi autho-
„ ritatem tribuit, quod me attinet, ad discendum
„ paratus sum, nec docere quidquam præsumo:
„ interroga igitur, si quid veritatis cupis audire,
„ principaliter Sedis Apostolicæ Antistitem, cujus
„ sana Doctrina constat judicio veritatis, & fulcitur
„ munimine authoritatis. Et hi sunt duo supremæ in Fide Authoritatis Characteres, Doctrina videlicet veritatis in judiciis, & authoritas, quæ hujusmodi judicia recipere facit.

Justinianus Imperator celebrioribus authoritatis summorum Pontificum in rebus Fidei meritò sexti sæculi testibus adnumerari debet. Nam præter ea, quæ, cùm adhuc tantummodò Comes esset, pro reconciliatione Orientalium Episcoporum cum sancta Sede sub Hormisda Papa cum Imperatore Justino egit (de quibus sequentibus agam) cùm Constantinopoli, in aliísque Provinciis graves disceptationes exortæ fuissent, num de Fide esset, necne, quòd unus

(a) *Ep. ad Sever.*

unus de Trinitate crucifixus fuisset, pluribus ac frequentibus litteris apud Hosmisdam Papam pro hujus quæstionis decisione institit cum pollicitatione, quòd ipsius Decisio omnes controversias sopitura esset. (a) „ Quòd si suscipiendum sit, paternâ pro„ visione Reverentia Vestra cautissimo suo rescripto „ quid sequi, quídve super hoc evitare debeamus, „ nos certiorare dignetur... De hac intentione li„ beros nos properate reddere, & securos; Hoc „ enim credimus esse Catholicum, quod vestro re„ ligioso responso nobis fuerit intimatum.

Cùm autem Hormisdas Papa hujus quæstionis Decisionem usque ad suum obitum distulisset, eo quòd Legati, quos Constantinopoli habebat, timerent, ne ex parte eorum, qui quoad hanc quæstionem callidiores videbantur, virus lateret, Justinianus ad Imperii solium evectus, de consensu plurimorum Orientalium Episcoporum ad huic propositioni conciliandam authoritatem Edictum promulgavit, cujus confirmationem diligenter à Joanne Papa Secundo petiit, quam & obtinuit, illúdque insuper per Agapetum Joannis Successorem denuò confirmari curavit; post quæ hæc propositio nullam ampliùs inter Catholicos difficultatem invenit.

Nec hâc solâ occasione Justinianus suæ ergaS. Sedem devotionis argumenta signáque edidit: multùm enim adhuc cum Imperatore Justino laboravit, ut eidem Sanctæ Sedi totum Orientem reconciliaret, qui longo jam tempore ab ea secessum fecerat propter schisma Acacii Patriarchæ Constantinopolitani, qui adversùs Summorum Pontificum Mandata à communione Petri Eluri & Petri Moggi Eu-

(a) p. 1517.

tychianorum Episcoporum separare se noluerat, Summi Pontifices pro sua parte hâc occasione communionem suam non modò Acacio, sed etiam omnibus iis Episcopis, qui in ipsius sive adhuc viventis, sive jam vitâ functi communione permanserant, denegârunt; nec eos recipere voluerunt, nisi priùs formulari illi, quod, cùm de Octavo Concilio Oecumenico ageremus, retulimus, quódque accuratissimam Infallibilitatis Summorum Pontificum super promissiones Christi Divo Petro factas fundatæ confessionem continet, subscripsissent; per quod invictè probatur, quòd Græci à sui schismatis tempore ex Græco hujus Concilii textu istius Apostolicæ Sedis Privilegii professionem resecuerint, sequendáque sit Anastasii Bibliothecarii versio. Ita ut minimè in dubium revocari possit, quòd Ecclesia Græca, quamdiu Catholica fuit, Summorum Pontificum Infallibilitatem agnoverit, illámque, tanquam ad Fidei suæ summam spectantem articulum professa fuerit.

Certum proinde est, quòd Imperator Justinus Coméque Justinianus illius in Imperio Successor hâc occasione omnem Zelum demonstrârint, ut Hormisdæ Papæ in omnibus satisfieret, cunctíque Orientis Episcopi huic formulari subscriberent. Cúmque Justinianus ad Imperii solium evectus fuisset, ut suæ Catholicitatis manifesta signa ederet, ipsemet formulari subscripsit, (a) atque ad Papam Agapetum misit.

Stephanus Larissiæ Episcopus in Epistola ad Bonifacium Secundum Papam agnoscit, ac fatetur, quòd Privilegia, quæ Salvator noster Romanæ Sedi in

(a) *Concil. tom.* 4. *p.* 1790.

in persona Beati Petri concessit, omnia cæterarum Ecclesiarum Privilegia transcendant, quódque in Confessione hujus Sedis omnes Ecclesiæ requiem suam inveniant. (a) „ Etenim dixi, quia authori-
„ tas Sedis Apostolicæ, quæ à Deo & Salvatore no-
„ stro Summo Apostolorum data est, omnibus
„ Sanctarum Ecclesiarum privilegiis antecellit: in
„ cujus Confessione omnes mundi requiescunt Ec-
„ clesiæ.

Liberatus Ecclesiæ Carthaginensis Diaconus in Epitome Ecclesiasticæ Historiæ, quam nobis reliquit, de secundo Concilio Ephesino agens, ait, quòd Sanctæ Sedis Legati Tyrannicum Dioscori agendi modum videntes, se omnibus, quæ fiebant, opposuerint: quódque Flavianus Constantinopolitanus cernens, quòd adversùm se sententia lata fuisset, S. Sedis Legatis libellum, quo à Concilio ad Papam appellabat, præsentârit. (b) „ Porrò locum obti-
„ nentes Papæ Leonis, omnibus, quæ sunt gesta,
„ contradixerant: Flavianus autem contra se pro-
„ latâ sententiâ per ejus Legatos Sedem Apostolicam
„ appellavit libello. Et loquens postea de iis, quæ in Concilo Calcedonensi in favorem Sedis Constan-stantinopolitanæ facta fuerant, ait, quòd Sedes Apostolica iis semper se opponere non destiterit, sed quòd favore Imperatoris quodammodò adhuc fulcirentur. (c) „ Et licèt Sedes Apostolica nunc usque
„ contradicat, quod à Synodo firmatum est, Impe-
„ ratoris patrocinio permanet quodammodò.
Agens denique de exilio Papæ Sylverii in Pataram Liciæ Urbem, sic loquitur: (d) „ Sed Sylverio

(a) p. 1696. (b) C. 12. Tom. 5. Conc. p. 758. (c) C. 13. p. 763. (d) C. 23. p. 775.

„ venienti Pataram, Venerabilis Episcopus Civita-
„ tis ipsius venit ad Imperatorem, & judicium Dei
„ contestatus est, de tantæ Sedis Episcopi expulsio-
„ ne, multos esse dicens in hoc mundo Reges, &
„ non esse unum, sicut ille Papa est super Ecclesiam
„ mundi totius à sua Sede expulsus. Quem au-
„ diens Imperator revocari Romam Sylverium
„ jussit.

Ex primo hujus Authoris loco habetur apertè usus ac consuetudo ab ipsorum Oecumenicorum Conciliorum judicio ad Papam appellandi. Ex secundo verò, quòd S. Sedes nihil eorum, quæ in Conciliis Generalibus actitata fuerant, admitteret, nisi quæ ab ipsa confirmata fuissent. Et ex tertio, quòd ubique terrarum Romanus Pontifex tanquam totius Ecclesiæ Monarcha suspiceretur.

Sanctus Maximus Ecclesiæ Græcanæ Theologus & Martyr in quodam Epistolæ fragmento asserit, (a) quòd, quicunque Sedem Romanam anathematizat, Ecclesiam Catholicam anathematizet. „ O-
„ mnis, qui eos, qui Pyrrhum reprobaverunt, ana-
„ thematizat, Sedem Romanam, id est, Catholi-
„ cam Ecclesiam anathematizat. Et inferiùs semper de Pyrrho agens: „ Itaque (inquit) „ si vult
„ Hæreticus non esse, nec audire, non isti aut illi
„ satisfaciat. ... Festinet pro omnibus Sedi Ro-
„ manæ satisfacere, hâc enim satisfactâ communi-
„ ter ubique omnes pium hunc & Orthodoxum
„ prædicabunt. Nam (addit) frustra solummodò
„ loquitur, qui mihi similes suadendos ac surripien-
„ dos putat, & non satisfacit & implorat Sanctissi-
„ mæ Romanorum Ecclesiæ Beatissimum Papam,
id

(a) *tom. 2. p. 76.*

„ id eſt, Apoſtolicam Sedem, quæ ab ipſo incarna-
„ to Dei Verbo ſed & omnibus Sanctis Synodis ſe-
„ cundùm Sacros Canones, & terminos, univerſa-
„ rum, quæ in toto terrarum orbe ſunt, Sanctarum
„ Dei Eccleſiarum in omnibus & per omnia perce-
„ pit & habet Imperium, authoritatem & poteſta-
„ tem ligandi & ſolvendi. Cum hoc enim ligat
„ & ſolvit, etiam in Cœlo Verbum, quod cœleſti-
„ bus virtutibus principatur. Si enim alios qui-
„ dem ſatisfaciendos ducit, & Beatiſſimum Roma-
„ num Papam nequaquam implorat, ſimile quid-
„ dam agit ei, qui homicidii vel alterius cujusdam
„ criminis redarguitur, & inſontem ſe, non ei, qui
„ ſecundùm leges judicandi jura ſortitus eſt, exhi-
„ bere feſtinat: ſed tantùm inutiliter, & ſine lu-
„ cro aliis, & privatis hominibus munditiam ſui
„ monſtrare ſatagit actûs, qui nullam habeant ſe ſol-
„ vendi à crimine poteſtatem.

Sergius Cypri Epiſcopus Epiſtolam ad Theodorum Papam (a) Concilio Lateranenſi ſub Martino Primo celebrato inſertam ſic orditur: „ Firma-
„ mentum à Deo fixum & immobile, atque tituli
„ formam lucidiſſimam Fidei veſtram Apoſtolicam
„ Sedem conſtituit, O Sacer vertex, Chriſtus Deus
„ noſter. Tu es enim, ſicut Divinum veraciter
„ pronuntiat verbum, Petrus, & ſuper fundamen-
„ tum tuum Eccleſiæ columnæ confirmatæ ſunt;
„ Tibi & claves Regni Cœlorum commiſit, atque
„ ligare & ſolvere poteſtativè, quæ in terra & quæ
„ in Cœlis ſunt, promulgavit. Tu profanarum
„ Hæreſum depoſitor exiſtis, ut Princeps & Doctor
„ Orthodoxæ & immaculatæ Fidei. En ſemper

 San-

(a) *Conc. tom. 6. p. 121.*

Sanctæ Sedis Privilegia ſupra promiſſiones D. Petro à Salvatore factas fundata ; En ejusdem D. Petri Succeſſores factos, ut ille, fixum & immobile fidei fundamentum, ſupra quod Eccleſiæ columnæ fundatæ concuti non poſſunt ; En Summos Pontifices Hæreſis deturbatores ac deſtructores conſtitutos, ut qui Orthodoxiæ principium immaculatamque Fidem ſemper teneant.

Stephanus Epiſcopus Dorenſis Eccleſiæ Jeroſolymitanæ Suffraganeus à Patriarcha Sophronio Romam deputatus, (a) non minùs clarè loquitur. „ Aliquando autem (inquit) „ pennas columbæ „ ſecundùm Beatum David, & volemus & annuntiemus hæc omnia omnibus præpoſitæ, dico autem ſummæ veſtræ & principali Sedi, ad medicinalem ſanitatem emerſi vulneris : quippe quoniam hoc poteſtativè olim & ab antiquitùs facere per Apoſtolicam ſive Canonicam conſuevit authoritatem : dum apertiſſimè non ſolùm claves Regni Cœlorum creditæ ſunt ei, atque ipſe ſolus ad aperiendum eas fidelibus quidem dignè ; minimè autem credentibus Evangelio gratiæ claudere, magnus ſecundùm veritatem & Princeps Apoſtolorum meruit Petrus ; ſed etiam & paſcere primus juſſus eſt oves Catholicæ Eccleſiæ, cùm Dominus dicit : Petre amas me ? Paſce oves meas : & iterum ipſe præcipuè ac ſpecialiter firmam præ omnibus habens in Dominum Deum noſtrum & immutabilem Fidem, convertere aliquando & confirmare exagitatos conſortes ſuos & ſpiritales meruit fratres ; utpote diſpenſativè ſuper omnes, ab ipſo, qui propter nos incarnatus eſt,

(a) *Tom. 6. Conc. p.* 104.

» est Deus, potestatem accipiens, & Sacerdotalem
» authoritatem.

En semper supremam Romanorum Pontificum authoritatem eorúmque Infallibilitatem super tria Evangelii loca fundatam, quæ, si neotericis illis Theologis, quos oppugnamus, Fides habenda, neque Divi Petri Primatum, neque illius Successorum Privilegia respiciunt aut concernunt.

Addit insuper hic Episcopus Stephanus, quòd Sophronius Patriarcha ex aperta harum Prærogativarum cognitione, illum in montem Calvariæ duxerit, atque ibi per eum, qui pro nobis crucifixus est, adjuraverit, ut pro Fidei negotio iter Romam versùs arriperet, „ *Ubi* (sunt ipsius formalia) *Ortho-*
„ *doxorum Dogmatum fundamenta existunt.* Nec instare desisteret, donec Divinâ Apostolicæ Sedis prudentiâ novi errores deturbati ac destructi fuissent.

Quòd si ab Orientis finibus in Africam trajicere velimus, eandem sanè Doctrinam à Numidiæ, Bizacenæ, ac Mauritaniæ in Synodo congregatis Episcopis in communi quadam Epistola ad Theodorum Papam directa invenimus prolatam & agnitam.(a)
» Magnum (inquiunt) „ & indeficientem omni-
» bus Christianis fluenta redundantem, apud Apo-
» stolicam Sedem consistere fontem, nullus ambi-
» gere possit, de quo rivuli prodeunt affluenter, u-
» niversum largissimè irrigantes orbem Christiano-
» rum, cui etiam in honore Beatissimi Petri Patrum
» Decreta peculiarem omnem decrevêre reveren-
» tiam in requirendis Dei rebus, quæ omninò &
» sollicitè debent maximè verò . justéque ab ipso

(a) p. 128.

„ Præsulum examinari Vertice Apostolico, cujus
„ vetusta sollicitudo est tam mala damnare, quàm
„ probare laudanda. Antiquis enim Regulis san-
„ citum est, ut quidquid, quamvìs in remotis vel in
„ longinquis positis ageretur Provinciis; non priùs
„ tractandum vel accipiendum sit, nisi ad notitiam
„ almæ Sedis vestræ fuisset deductum, ut hujus au-
„ thoritate, justa quæ fuisset pronuntiatio firmare-
„ tur, indéque sumerent cæteræ Ecclesiæ velut de
„ natali suo fonte prædicationis exordium, & per
„ diversas totius mundi regiones, puritatis incor-
„ ruptæ manarent Fidei Sacramenta Salutis. Quo-
„ circa humillimum vestro Apostolico culmini
„ persolventes obsequium &c.

Venerabilis Beda idem pro Anglicana Ecclesia reddit testimonium, (a) Sic enim loquitur: „ I-
„ deo Beatus Petrus, qui Christum vera Fide con-
„ fessus, vero amore secutus, specialiter claves Regni
„ Cœlorum, & Principatum judiciariæ potestatis
„ accepit, ut omnes per orbem credentes intelli-
„ gant, quia quicunque ab unitate Fidei, vel Socie-
„ tatis illius, quolibet modo se ipsos segregant, ta-
„ les nec peccatorum vinculis absolvi, nec januam
„ possint Regni Cœlestis ingredi.

Alcuinus, qui tanquam primus Universitatis Parisiensis Author habetur, id æquè ac Beda exprimit; loquens enim in una ex suis Epistolis de quodam Authore: (b) „ Ne schismaticus (inquit)
„ inveniatur aut non Catholicus, sequatur proba-
„ tissimam Romanæ Ecclesiæ authoritatem: ut,
„ unde Catholicæ Fidei initia accipimus, inde exem-
„ pla salutis nostræ semper habeamus. Ne mem-
bra

(a) *Hom. in fest. Petri & Pauli.* (b) *Ep. 70.*

„ bra à Capite separentur suo, ne Claviger Regni „ Cœlestis abjiciat, quos à suis deviâsse cognoverit Doctrinis.

Author librorum Carolinorum, quantumcunque oppositus religioso cultui, quem Ecclesia Catholica Sanctis Imaginibus tribuit, tamen Sanctam Sedem ut Fidei regulam agnoscit: (a) „ Qualiter (inquit) „ Romana Ecclesia cæteris Ecclesiis à Domino prælata, & à fidelibus consulenda sit, prosequamur, præsertim cùm non ab aliis Scripturis nisi ab his, quas illa inter Canonicas recipit, testimonia sint assumenda, nec aliorum Doctorum, nisi eorum, qui à Gelasio, vel aliis Sanctæ Sedis illius Pontificibus suscepti sunt, Dogmata sint amplectenda. Et postquam dixerat, quòd Hieronymus, quem Damasus Papa consulebat, ipsus hunc Papam super Fidei rebus consuleret, hæc addit: „ Quod regulariter omnes Catholicæ debent observare Ecclesiæ, ut ab ea post Christum ad muniendam Fidem adjutorium petant, quæ non habens maculam, nec rugam, & portensosa hæresum Capita calcat, & fidelium mentes in Fide corroborat.

Hincmarus celebris Rhemorum Archiepiscopus de Ecclesia Romana differens: (b) „ Consulentes (inquit) „ ante omnia, sicut & prima est in toto orbe omnium Ecclesiarum mater, Sanctam Catholicam & Apostolicam Romanam Ecclesiam: quæ non ab homine neque per hominem, sed Dominum JEsum Christum, sicut Petrus & Paulus Apostolatum, ita & hæc Sancta Sedes omnium civitatum meruit principatum. Et

(a) *l.* 1. *c.* 6. (b) *De Præd. p.* 150. & 151.

paulò inferiùs : (a) „ Piis, devotis atque Catho-
„ licis, hoc poteſt & debet ſufficere, quod omnium
„ Eccleſiarum Mater Sancta Catholica atque Apo-
„ ſtolica docet Romana Eccleſia. Ipſa enim ut
„ Mater nos Chriſto genuit, nos Religione nutri-
„ vit, nos Doctrinâ inſtruxit, nos ſicut in Sancto
„ Petro à Chriſto firma petra accepit, Doctores in-
„ ſtituit, & Catholico lacte nutritos, & ad virum
„ perfectum perductos, ad docendum alios infor-
„ mavit. Et alibi : (b) „ De omnibus (inquit)
„ dubiis vel obſcuris, quæ ad rectæ Fidei tenorem,
„ vel pietatis Dogmata pertinent, Sancta Romana
„ Eccleſia, ut omnium Eccleſiarum Mater & Ma-
„ giſtra, nutrix ac Doctrix eſt conſulenda, & ejus
„ ſalubria monita ſunt tenenda.

Neque aliud tenet Theodorus Studita, ſic enim Papam alloquitur : (c) „ Audi Apoſtolicum Ca-
„ put à Deo electe Paſtor ovium Chriſti, Claviger
„ Regni Cœlorum, Petra Fidei, per quam ædificata
„ eſt Eccleſia Catholica. Nam tu es Petrus, Petri
„ Sedem exornans & gubernans. . . . Huc ades, ab
„ Oriente exurge, tibi dixit Chriſtus ; Et tu ali-
„ quando converſus confirma fratres tuos. . . .
„ Vos igitur verè illimis fons, ac ſincerus, jam inde
„ ab initio veræ Fidei. Vos ab omni Hæretico-
„ rum procella longè poſiti, ſecurus totius Eccle-
„ ſiæ portus. Vos à Deo electa Civitas ad ſalutis
„ refugium. Et alibi : (d) „ Quòd ſi (inquit)
„ hoc minimè probet Imperator, deflexítque, ut
„ ipſe ait, à veritate Nicephorus Antiſtes, mitten-
„ da eſt ad Romanum ex utraq; parte Legatio, & in-
de

(a) *p.* 152. (b) *de divort. p.* 561. (c) *apud Gen-nad. defen. Concil. Florent. c.* 5. (d) *l.* 2. *Ep.* 129.

„ dè Fidei accipienda certitudo. Decisio igitur Summorum Pontificum in materia Fidei tam in Oriente, quàm in Occidente tanquam judicium, quod in dubium revocari non posset, suspiciebatur.

Caput X.

Quæ à tempore Schismatis lis fuerit inter Græcos & Latinos de Authoritate Summorum Pontificum.

Qui leviter & quasi in cortice tantùm errorem Græcorum schismaticorum quoad Summos Pontifices examinârunt, in eo præcipuè illum consistere arbitrantur, quòd ipsorum Primatum super omnes Ecclesiæ Catholicæ Episcopos negent. Verùm doctiores inter Græcos schismaticos, qui de causis hujus scissionis scripsêre, declarant, quòd dictus Primatus illius causa non sit, facilè quippe conveniunt, quòd Papa sit Caput Ecclesiæ, quódque ut talis jus habeat præsidendi in Conciliis Oecumenicis. Si contrarium tueri voluissent, necesse profectò fuisset, ut non tantùm acta Conciliorum Oecumenicorum, verùm insuper innumerabilia alia adhuc antiqua propriæ suæ Ecclesiæ monumenta, per quæ hic Primatus invictè probatur, igni adjudicâssent. Jam primo hujus Tractatûs Capite vidimus, quòd Nechites Archiepiscopus Nicomediensis sæculo duodecimo absque ulla tergiversatione de Primatu Papæ ultrò convenerit; ipsius verò absolutam potestatem, Decisionúmque Infallibilitatem

tem solummodò in controversiam traxerit. Nilus Cabasilas Archiepiscopus Thessalonicensis sequenti sæculo eadem sustinet in opere, quod de Primatu Papæ composuit. Postquam ibidem dixerat, Papæ Primatum non esse causam schismatis, hanc esse affirmat: (a) „ Quòd scilicet quæstio controversa
„ sa communi Oecumenicæ Synodi Decreto non
„ sit confirmata, quòd ejus solutio, ac explicatio
„ non fiat ex veteri Patrum in ejusmodi negotiis
„ consuetudine. Sed quòd Romani Magistrorum
„ partes in hac quæstione sibi sumant, alios verò in-
„ star Discipulorum dicto audientes habere velint.
In contextu dein Infallibilitatem à fronte adoritur, eamque ab ipso etiam D. Petro removet. „ Quòd
„ verò impossibile sit (inquit) „ Papam à rectitu-
„ dine Dogmatum aberrare, id etiam ipsius Petri
„ successionem excedit. Ille enim etiam impe-
„ git &c. Verùm cùm ipsi Agathonis Epistolæ Concilio Oecumenico sexto insertæ, in qua dicitur, quòd *Apostolica Petri Ecclesia nunquam à via veritatis in qualibet erroris parte deflexerit*, satisfaciendum esset, illicò respondet, quòd Agatho Papa non prætenderit, ut id ad litteram explicaretur. At satis supérque advertens, hac responsione objectioni non satisfactum iri, aliam quærit asserens; quòd tantùm de illo tempore, quod illum præcesserat, locutus sit, nec in ea futurum tempus includi voluerit, neque etiam id aliter à Sancta Synodo, quippe quæ Honorium damnavit, intelligi potuerit:
„ *De præterito tempore locutus est, futurum*
„ *non inclusit.* Fatetur autem hic Author, quòd absque

(a) *Nilus de Prim. Papæ.*

absque Papa nulli Ecclesiastici Canones condi possint; sed insimul contendit, quòd neque Papa hujusmodi Canones condere possit absque aliis Patriarchis: ,, Ecclesiastici Canones non possunt ,, constitui sine Papa: sed neque Papæ id licet sine ,, aliis, quamdiu certè Apostolicis Legibus paret.

En igitur Controversiæ Latinos inter & Græcos super authoritate Summi Pontificis punctum ab hoc authore præclarè fixum, quod pluribus adhuc aliorum Græcorum testimoniis probare valerem.

Si modernos Theologos Gallos, qui Summorum Pontificum Infallibilitati adversantur, super ista Græcorum cum Latinis contentione consuleremus, extemplò ad Græcorum partes accederent; & verò id ultrà sanè, quàm oporteat, de facto præstant, sive cùm Summos Pontifices Conciliis subjiciunt, sive dum contendunt, plures Summos Pontifices errâsse, sicque de hac quæstione non aliter quàm Cabasilas ratiocinantur. Dispiciendum ergo est, num Galliæ aliorúmque Nationum Theologi, qui pro Ecclesia Latina adversùs Græcos schismaticos calamum strinxerunt, ejusdem cum modernis quibusdam Theologis Gallis mentis fuerint manúsque hac in parte Græcis dederint; aut num non potiùs contrarium, ut Ecclesiæ Doctrinam propugnârint. Et verò haud difficile erit mihi demonstrare, quòd omnes pro Summorum Pontificum Infallibilitate eorúmque super ipsa Concilia superioritate se declarârint.

Initium sumo ab Ænea Episcopo Parisiensi, qui tempore Photii, id est, nono Ecclesiæ sæculo scripsit adversùs ineptas exprobrationes, quas tunc Græci in Latinos jaciebant, quas inter hæc erat, quòd

quòd nempe Privilegia Ecclesiæ Romanæ unà cum Imperio ad Constantinopolitanam emigrâssent. Hic Episcopus, ut hanc chymeram refutaret, postquam demonstrâsset, Orientalem Ecclesiam illam ipsam esse, quæ Hæresiarchas plerosque produxisset, ipsámque Constantinopolitanam Sedem ab hac labe immunem non fuisse: (a) „ Non verò (addit) „ in Romana Sede, Deo Rectore, tale unquam con„ tigit dedecus, ut aliquis Hæresiarches eidem præ„ sideret, quam Summus Apostolorum Princeps „ suâ sessione illustravit, & fuso sanguine consecra„ vit, cui suas regendas oves Dei filius, speciali cu„ râ commisit, nec mirum, quia ipsi dictum fuerat: „ Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ec„ clesiam meam. Et tibi dabo Claves Regni Cœ„ lorum. Ergo cui propriâ authoritate Regnum „ dabat, hujus Fidem firmare non poterat? quem „ cùm Petram dicit, firmamentum Ecclesiæ judica„ vit. Ex his apparet, quòd Æneas puritatem Fidei Sedis Apostolicæ fundet in promissione Christi Divo Petro facta, prout tota semper præstitit antiquitas. Et ne cuiquam dubium esset, quin Infallibilitatem tueretur, statim iis, quæ de Liberio Papa objici possent, ita respondet: „ Quamvìs à Fide „ tramite non deviaret, exilio & minis Ariani Prin„ cipis territus, non virtute, quâ debuit, perfidis „ Arianis viriliter repugnavit.

Cùm verò opus illud Æneæ nihil fermè aliud sit, quàm collatio testimoniorum ex Sanctis Patribus & Summis Pontificibus circa hunc articulum congestorum, inter alia refert unum ex Gelasio Papa, (b) ubi dicit, quòd Summi Pontifices potestatem

(a) Tom. 7. Spicil. p. 4. (b) p. 104.

tem habeant de Universa judicandi Ecclesia, nec cuiquam facultas sit aut potestas eos judicandi illorúmque judicia in examen revocandi. Quòd ab omni judicio ad eos appellari possit, ab ipsorum autem sententia appellare nulli fas sit. Imò Æneas sub fide certorum quorumdam monumentorum narrat, quòd Constantinus Imperator pro reverentia erga Summos Pontifices Romam reliquerit: (a) „ Dicens (inquit) „ non esse competens duos Im-„ peratores in una Civitate simul tractare commu-„ ne Imperium, cùm alter foret terræ, alter Ecclesiæ „ Princeps. Addit insuper, quòd Imperator voluerit, ac decreverit, ut Summus Pontifex Ecclesiam in perpetuum tanquam supremus quidam propriorum statuum Princeps juréque Regio gubernaret. „ In quibus etiam inter alia specialiter continere „ voluit, ut apicem omnis Principatûs Romanus „ Papa super omnem Ecclesiam, ejúsque Pontifi-„ ces perenniter, velut jure Regio retineret. Hæc est Idea, quam nobis de Romanis Pontificibus Æneas ob oculos ponit, consequenter illa ipsa, quæ sæculo nono in Gallia omnium mentes occupabat. Idea sanè longè ab ea diversa, quam moderni Galli libenter nobis imprimerent.

Ratramus Monachus Corbeiensis ejusdem sæculi Scriptor eandem nobis Ideam in opere, (b) quod adversùs Græcos edidit, atque Imperatori Carolo Calvo dedicavit, ante oculos ponit. Ibi postquam dixerat, quòd Episcopo Constantinopolitano nullibi nisi in sua Diæcesi jurisdictio aliqua competeret: „ Sed Romano Pontifici (inquit) „ hujus „ sollicitudinis curam antiquitùs esse commissam, ad

(a) *p.* 111. (b) *Spic. tom.* 2. *p.* 156.

„ ad quem omnes Ecclesiæ Christi respiciant : &
„ cujus sit officii de singulis Ecclesiasticis rationi-
„ bus disponere, eámque tenere singulas Provin-
„ cias Ecclesiasticarum causarum formam , quam
„ Pontifex Romanus constituerit, vel concesserit :
„ quod approbant Pontificum Decreta Romano-
„ rum ; omnibus Christi Ecclesiis tam per Orien-
„ tem quàm per Occidentem positis directa, quæ
„ veluti Leges Ecclesiasticorum negotiorum, & ob-
„ servantur ab omnibus & suscipiuntur. Addit
præterea : (a) „ Quòd iis, quæ Imperatores Græ-
„ ci Ecclesiæ Constantinopolitanæ attribuere co-
„ nabantur, antiquitas nulla suffragetur , Synodo-
„ rum Decreta nulla , Imperatorum Pragmatica
„ nulla, quæ etsi aliqua monstrarentur, authoritatis
„ pondus obtinere nequirent sine Romani Ponti-
„ ficis adstipulatione ; cujus tantæ manet antiqui-
„ tate tribuente potestatis jus, ut sine permissionis
„ illius authoritate nec Constantinopolis, nec ulla
„ Civitas Orientalis vel Occidentalis, obtinere pri-
„ vilegia valeat potestatis, nisi quæ fuerint à Roma-
„ no Pontifice vel concessa vel roborata, ipsi verò
„ maneat potestas atque sollicitudo omnium Eccle-
„ siarum concedendi vel disponendi, quæcunque
„ Ecclesiasticis utilitatibus, secundùm Ecclesiasti-
„ cas Regulas probata fuerint deservire. Et ite-
rùm : (b) „ Ex antiquis monumentis cernimus
(inquit) „ omninò Romani Pontificis authorita-
„ tem, super cunctas Ecclesias Christi præeminere,
„ ut omnes Episcopi illum habeant Caput, & ad e-
„ jus judicium pendeat, quidquid in Ecclesiasticis
„ negotiis disponitur, ut ex ejus arbitrio , vel ma-
neat

(a) *p.* 157. (b) *p.* 147.

» neat constitutum, vel corrigatur erratum, vel sanciatur, quodcunque fuerit innovandum. Et re- » verà omnes Orientales Ecclesiæ, simul & Occi- » dentales Romanæ Civitatis Præsulem semper » quasi Caput Episcoporum venerati sunt, & ad e- » jus sententiam respexerunt, & de rebus dubiis » quæcunque decrevit, ejus judicium sustinuerunt, » illiúsque Decreto paruerunt. Quæcunque Con- » cilia ejus sententia roborata sunt, rata manserunt: » quæ verò damnavit, pro nihilo reputata fuerunt, » nec authoritatem ullam habere potuerunt. Hæc omnia fusè probat Ratramus; unde liquet, quòd adversùs Græcos absolutam super omnes totius orbis Ecclesias Papæ potestatem nec non illius super Concilia superioritatem Infallibilitatémque propugnet ac tueatur.

Cùm sæculo undecimo Michaël Patriarcha Constantinopolitanus schisma renovâsset, Leo Papa nonus ad illam Urbem Legatos misit, qui, cùm frustrà (obnitente videlicet hujus Patriarchæ pervicaciâ) Ecclesiæ pacificationem ac reintegrationem tentâssent, illi anathemate dicto, infectis rebus redire coacti fuerunt. Horum Legatorum unus erat Humbertus Cardinalis Candidæ Sylvæ, qui ea, quæ Græci super pane Azymo aliísque quibusdam ritibus, Latinis objiciebant, refutavit. Cùm autem in illis Græcorum scriptis, quæ refutabat, nihil de Papæ authoritate dictum esset, quæstionem hanc in suis responsionibus non tetigit. Verùm cùm unius horum scriptorum Author, Nicetas Pectoratus Monachus nempe, ipsemet præsente Imperatore Constantino Monomacho intra Legatorum manus ea, quæ adversùs Romanam universámque Latinam Eccle-

siam ratione Azymorum, Sabbati & Matrimonii Sacerdotum scripserat, anathematizâsset, id tamen Legatis nondum satis fuit, sed insuper ipsum adegerunt, ut omnes eos, qui negarent Ecclesiam Romanam esse primam omnium Ecclesiarum, aut illius semper Orthodoxam Fidem vel in minimo præsumerent reprehendere, anathematizaret. (a) „ Insuper anathematizavit cunctos, qui ipsam Sanctam Ecclesiam Romanam negarent primam omnium Ecclesiarum esse, & qui illius Fidem semper Orthodoxam præsumerent in aliquo reprehendere. Post quæ Nicetas sequenti die ad Legatos se contulit, à quibus tam probè instructus fuit, ut de omnibus convictum eum in suam communionem ac amicitiam receperint.

Sub prædicti sæculi finem S. Anselmus Archiepiscopus Cantuariensis in Tractatu, quem adversus Græcos de processione Spiritûs Sancti edidit, sibi ipsorum nomine hæc objicit: Cur Symbolo additum fuerit, *Filióque*? Item, quòd, si hoc faciendum fuisset, cur priùs negotium istud Ecclesiæ Græcæ non fuerit communicatum, ut super eo deliberaretur, hæcque additio communi consensu fieret? Primæ objectioni sic respondet: (b) „ Si quæratur, cur hoc factum sit, dicimus, quia necesse erat propter quosdam minùs intelligentes. Secundæ verò, cur nempe desuper à Græcis nullum consilium expetitum fuerit? ita satisfacit: „ Respondemus, quia & erat nimis difficile eorum Episcopos de hac re colligere, nec erat necesse, unde non dubitant hoc in quæstionem adducere ...

(a) *Bibliot. PP. tom.* 18 *p.* 415. (b) *l. de process. Sp. S. c.* 22.

„ re. . . . Quantò magis licuit Latinis hoc constan„ter proferre, in quo omnes Gentes & omnia Reg„na, quæ Latinis utuntur litteris, pariter concor„dant.

Hæ autem Sancti Anselmi responsiones necessariò supponunt, fuisse in Ecclesia Latina quandam authoritatem Conciliis Oecumenicis vel superiorem, vel ad minimum æqualem, eámque Infallibilem. Nam Græcorum objectio inde proveniebat, quòd scilicet Generalia Concilia prohibuissent, ne quidquam Concilio Constantinopolitano adderetur.

Hugo Ethevianus Tuschus in Tractatu, (a) quem sæculo duodecimo Constantinopoli edidit, expressiùs adhuc desuper mentem suam exponit, sic enim loquitur: „ Si Constantinopolitana Sy„nodus Nicæno adjecit Symbolo: In Spiritum „Sanctum Dominum & Vivificantem ex Patre „procedentem; si Calcedonensis Synodus quo„que Constantinopolitanæ addidit Synodo: Per„fectum in Divinitate, perfectum in humanita„te &c. nulla reprehensione, nullâque calumnia „notandus est antiquioris Romæ Antistes, quòd „causâ interpretationis dictionem unam, ex filio „procedere Spiritum, Sanctorúmque plurium E„piscoporum, scientissimorum Cardinalium con„sensu habito, apposuerit. Licuit enim ei sem„pérque licebit fratres confirmare, Decreta edere, „cudere interpretationes, sicubi aliquid obscurè „scriptum sit.

Cùm verò eodem sæculo Anselmus Avelsbergensis Episcopus ab Imperatore Lothario Legatus

(a) *l. 3. c. 16.*

Constantinopolim missus fuisset, indictum ante colloquium super articulis, quæ binas dividebant Ecclesias, cum Nechite Nicomediensi Archiepiscopo, ad hoc, tanquam suæ gentis viro eruditissio, delecto, iniit. Unus autem hujus colloquii seu collationis articulus de Romano Pontifice institutus est; nec ibi quæstio fuit de ejus Primatu, quippe quem Nechites ultrò agnoscebat, ut Capite primo ostendi, sed de ejus absoluta duntaxat potestate ac Infallibilitate, quam Græci ferre non poterant. Anselmus è contrario utrumque tanquam ad Fidem spectans propugnavit. Sufficit ad omnium convictionem, ea ipsa, quæ dictus Episcopus hac de re profert, retulisse. Paulò quidem prolixiora sunt, at, ut spero, nullam cuiquam molestiam creabunt. Postquam igitur de Patriarchis Alexandrino & Antiocheno, qui propter D. Petrum quasdam Prærogativas meruerunt, disseruisset, hæc addit: (a) „ Ad „ hoc etiam Sancta Romana Ecclesia præ cæteris „ à Domino præelecta speciali privilegio ab ipso „ donata est, & beatificata, & quasi quadam „ prærogativa omnibus Ecclesiis præeminet, & jure Divino antecellit. Aliis námque diversis in „ temporibus variis Hæresibus occupatis, & in Fide „ Catholica nutantibus, illa supra Petram fundata, „ & solidata semper mansit inconcussa, nullis falsis „ & sophisticis Hæreticorum argumentis à simplicitate Fidei . . . . avelli potuit; quia scuto Divinæ „ Sapientiæ, Domino largiente, contra dolosas „ quæstiones semper munita fuit. . . . Unde & Dominus sciens alias Ecclesias Hæretica impulsione „ nimiùm vexandas, & Romanam Ecclesiam, quam

(a) Spicil. tom. 13 p. 204.

„ quam ipse supra Petrum fundaverat, nunquam in
„ Fide debilitandam dixit Petro : Ego rogavi pro
„ te, ut non deficiat Fides tua; & tu aliquando
„ conversus confirma fratres tuos ; ac si apertè ei
„ dicat : Tu qui hanc gratiam accepisti, ut aliis in
„ fide naufragantibus, semper in Fide immobilis,
„ & constans permaneas, alias vacillantes confir-
„ ma & corrige, & tanquam omnium Provisor, &
„ Doctor, & Pater, & Magister, omnium curam,
„ & sollicitudinem gere. Meritò ita privilegium
„ prælationis super omnes accepit, qui in conser-
„ vanda integritate Fidei præ omnibus privilegium
„ à Domino susceperat.

Ulteriùs idem Author : (a) „ Quocirca (in-
quit) „ nulli fidelium convenit aliquatenus dubi-
„ tare seu in quæstionem ponere, sed firmissimè te-
„ nere, quòd Petrus à Domino Princeps Apostolo-
„ rum sit constitutus ; Quemadmodum autem so-
„ lus Romanus Pontifex vice Petri vicem gerit
„ Christi; ita cæteri Episcopi vicem gerunt Apo-
„ stolorum sub Christo, & vice Christi sub Petro, &
„ vice Petri sub Pontifice Romano ejus Vicario.
„ Nec in hoc aliquatenus derogatur alicui Aposto-
„ lorum, si unicuique humiliter suum attribuitur
„ officium.

Anselmus denique ad ipsum Nechitem oratio-
nem vertens : (b) „ Ecce vides (inquit) „ quas-
„ libet Hæreses hìc & ubique exortas à Petra Fidei
„ per Petrum Apostolum collisas & destructas, ita-
„ que non solùm ex prædictis, verùm etiam ex aliis
„ multis Conciliis per Orientem celebratis, nec non
„ etiam ex plurimis Africanorum Conciliis, in qui-
bus

(a) c. 10. p. 216. (b) c. 12. p. 224.

„ bus variæ Hæreſes damnatæ ſunt, conſtat Roma-
„ nam Eccleſiam duo privilegia Divinitùs habere,
„ videlicet præ omnibus incorruptam puritatem Fi-
„ dei, & ſuper omnes poteſtatem judicandi.

Nullus à me expetet, ut reor, quatenus plura ex iſto Authore adducam. Sed ut liquidò conſtet, quòd in hoc Colloquio de Suprema Romani Pontificis poteſtate ac Infallibilitate quæſtio agitata fuerit, unicam hìc ex Nechitis Reſponſionibus ſolummodò adducam; (a) „ Quæ ſi ita ſint (inquit) „ quid
„ igitur nobis Scripturarum Scientia? quid nobis
„ litterarum ſtudia, quid Sapientum Græcorum no-
„ biliſſima ingenia? ſola Romani Pontificis au-
„ thoritas, quæ, ſicut tu dicis, ſuper omnes eſt, uni-
„ verſa hæc evacuat. Solus ipſe ſit Epiſcopus, ſo-
„ lus Magiſter, ſolus Præceptor, ſolus de omnibus
„ ſibi ſoli commiſſis ſoli Deo ſicut ſolus bonus Pa-
„ ſtor reſpondeat. Quòd ſi autem in vinea Domi-
„ ni cooperatores habere velit, ſervato ſibi ſuo Pri-
„ matu ſua exaltatio ipſi humilitatis præbeat mo-
„ vum, neque fratres ſuos deſpiciat, quos Chriſtus
„ JEſus, qui Veritas eſt, in ſinu Eccleſiæ genuit, ut
„ liberi ſint, non ut mancipia efficiantur. Et inferiùs; „ Hæc de Eccleſia Romana elocutus ſum (inquit) „ non ut te offenderem, enimverò illam
„ æquè ac tu veneror, quamvìs illam tecum in om-
„ nibus non ſequar, nec id opus eſſe arbitrer. In-
„ terim iis omnibus, quæ de illius authoritate pro-
„ tuliſti, ſtantibus, nihil nobis aliud reliquum foret,
„ quàm ut omnes ritus noſtros in adminiſtratione
„ Sacramentorum abſque ullo examine, imò ipsâ
„ inconſultâ Scripturâ deſereremus, illámque quo-
cunque

(a) p. 212.

„ cunque ejus cupiditas duceret, clausis oculis se-
„ queremur.

Hæc sunt inconvenientia illa, quæ dictus Archiepiscopus Nicomediensis adversùs supremam Romanorum Pontificum authoritatem ac Infallibilitatem proponebat. Viderint illi, qui nostrâ ætate eandem impugnant, num non ad partes hujus schismatici Græci transeant, atque propemodùm eadem, quæ ille, dicant.

Occurrunt mihi decimo tertio sæculo duo famosi Authores, qui Græcos refutârunt: Divus Thomas scilicet, & Sanctus Bonaventura uterque facultatis Parisiensis Doctores. Ambo autem, & absolutam Romanorum Pontificum potestatem & Infallibilitatem eorum tuentur. Ita desuper loquitur D. Thomas: (a) „ Sicut autem (inquit)
„ posterior Synodus potestatem habet interpretan-
„ di Symbolum à priore Synodo conditum, ac po-
„ nendi aliqua ad ejus explanationem, ut ex prædi-
„ ctis patet; ita etiam Romanus Pontifex hoc suâ
„ authoritate potest, cujus authoritate sola Syno-
„ dus & congregari potest, à quo sententia Synodi
„ confirmatur, & ad ipsum à Synodo appellatur:
„ Quæ omnia patent ex gestis Synodi Calcedonen-
„ sis. Nec est necessarium, quòd ad ejus exposi-
„ tionem faciendam universale Concilium congre-
„ getur, cùm quandoque id fieri prohibeant bello-
„ rum dissidia: sicut in Sexta Synodo legitur,
„ quod Constantinus Augustus dicit, quòd propter
„ imminentia bella universaliter Episcopos congre-
„ gare non potuit. Sed tamen illi, qui convene-
„ runt, quædam dubia in Fide exorta sequentes sen-

(a) *de poten. q. 10. a. 4. ad 13.*

„ tentiam Agathonis Papæ determinaverunt, scili-
„ cet, quòd in Christo sint duæ voluntates, & duæ
„ actiones. Et similiter Patres in Calcedonensi
„ Synodo congregati, secuti sunt sententiam Leo-
„ nis Papæ, qui determinavit Christum esse in dua-
„ bus naturis post incarnationem. Redibit occa-
„ sio plura adhuc ex Divo Thoma adducendi.

Sanctus Bonaventura de eadem difficultate, (a) de qua Sanctus Thomas, agens, de processione videlicet Spiritûs Sancti; sic de Græcis loquitur:
„ Quia cùm reputarent se sciolos, & vocati non
„ fuerunt, noluerunt profiteri, quod non erat per
„ eos inventum. Et paulò inferiùs addit, quòd iidem Græci facti fuerint Hæretici & Schismatici, Hæretici quidem, eo quòd opinionem suam tueri volentes authoritati Romanæ Ecclesiæ obsistere ausi sint; Schismatici verò, eo quòd ab ejus unitate recesserint.

Possem hìc alios adhuc Authores adducere, qui adversùs Græcos dimicantes Summorum Pontificum Authoritatem eorúmque Infallibilitatem propugnârunt, verùm hi sufficiunt ad demonstrandum, quòd in illa quoad Papam contentione de his duobus articulis quæstio principaliter agitata fuerit.

Quòd si quis quærat, quid hi duo articuli ad quæstionem de processione Spiritûs Sancti, quæ contentionis illius principale objectum erat, faciant? Respondeo, quòd essentialem ad eandem habuerint relationem; & quidem hoc modo: Summus Pontifex additionem illam *Filióque* Symbolo factam authoritate suâ firmârat, atque per hanc authorisationem definierat Spiritum Sanctum æquè à Filio ac Patre

(a) *l.* 1. *di.* 11. *a.* 1. *q.* 1.

Patre procedere. Atque nonnisi suprema in Ecclesia authoritas, Symbolo in Secunda Synodo Oecumenica confecto, omniumque subsequentium Conciliorum authoritate firmato cum expressa etiamnum prohibitione, ne quis in posterum quidquam in eo mutare præsumeret, aliquid addere poterat. Non nisi item Infallibilis quædam authoritas Fidei articulum definire poterat. Primum igitur adversùs Græcos justificari non poterat, nisi ipsis probaretur ac demonstraretur Papam pollere authoritate ipsis etiam Oecumenicis Conciliis superiore; sed & neque secundum, nisi illum in suis decisionibus infallibilem asserendo. Et hoc est, quod Catholici, qui Ecclesiam adversùs Græcos Schismaticos defenderunt, semper propugnârunt.

Libenter viderem, quomodo Theologus ille, qui hos duos articulos negat, si ipsi res cum perito quodam Græco intercederet, se extricare quiret? videtur mihi, quòd Græcus ille hujus Theologi principiis insistens ipsum cogeret ad hæc duo fatenda: Primum, quòd de Fide non sit Spiritum Sanctum ex Filio procedere; alterum, quòd Latini additionem illam *Filióque* faciendo contra ordinem à Christo in sua Ecclesia stabilitum prævaricati sint. Sic enim Græcus ille argumentaretur: Secundùm vos Domini mei Theologi Galli, Papa decidendo articulum quemdam, non potest fideles ad suam decisionem tanquam Fidei articulum recipiendam obligare, quippe cùm Authoritas illius infallibilis non sit; ad hoc requiritur consensus totius Ecclesiæ vel congregatæ vel saltem dispersæ, illi enim soli Christus Infallibilitatem in Fidei Dogmatibus promisit. Atqui

articulus processionis Spiritûs Sancti ex Filio æquè ac ex Patre ante nostram separationem in nullo Concilio Oecumenico definitus fuit, ut ipsimet concedere cogimini; nec ab Ecclesia dispersa definitus fuit; nos enim Græci, qui tunc, cùm, prout contenditur, à Papa decisus fuit, mediam ad minimum Ecclesiæ partem componebamus, nullatenus ei consensimus, verùm contra reclamavimus, contrariámque semper professi sumus Doctrinam. Ergo ille articulus secundùm vestra principia non poterat pro articulo Fidei haberi, donec in aliquo Oecumenico Concilio pro tali decisus fuisset. Unde immeritò nobiscum tanquam Schismaticis & Hæreticis hactenùs actum est, quòd Decisioni, quæ vobis ipsis ultrò fatentibus fallibilis erat, acquiescere renuerimus. Et quia ab eo tempore nostri Episcopi semper in hac sententia perstiterunt, eósque repudiârunt qui ex nostra natione in quibusdam Conciliis eidem articulo consenserunt, semper quoad hoc punctum in eodem statu, in quo initiô eramus, permanemus, sempérque Jus retinemus asserendi, quòd articulus iste ex consensu totius Ecclesiæ nunquàm definitus fuerit.

Quod additionem Symbolo factam spectat, cùm vos ipsi concedatis, quòd nulla authoritas illud, quod semel in Conciliis Oecumenicis determinatum fuit, mutare aut attingere possit; Ex quo plura Concilia Generalia expresse prohibuerunt, ne quis vel minimum in Symbolo Constantinopolitano tangere præsumeret, imò quædam Synodi in illos, qui ei quidquam addere vel demere ausi fuissent, anathema pronuntiârunt, diffiteri haud poteritis, quin ii, qui hanc additionem fecerunt, anathema in-

Incurrerint ; & quia Universa Latina Ecclesia hanc additionem fecit, vel saltem acceptavit, concludere oportet, quòd Universa vestra Ecclesia in anathema lapsa sit, atque contra ordinem à Christo Domino pro regimine suæ Ecclesiæ stabilitum prævaricata fuerit.

Vix ac ne vix quidem capio, qui Theologus Gallus ille se manibus hujus Græci subripere valeret. Peritissimum quemdam illorum, quorum opera habemus, desuper consulere, quídque huic Græcanæ objectioni responderet, perspicere placuit; at sanè nihil debilius refutatúque facilius inveni, quàm id, quod, ut se hoc incommodo ac difficultate liberet, in medium profert.

Authores verò Catholici, qui sæculo nono & sequentibus adversùs Græcos calamum strinxerunt, nullam prorsùs hìc difficultatem aut incommodum sensêre ; ipsorum ætate Ecclesia nullatenus dubitabat, quin Papa potestate omnibus Conciliis superiore gauderet, ejúsque Decisiones in materia Fidei Infallibiles forent, omnésque fideles ad interiorem assensum obligarent.

CAPUT XI.

De mente Patrum & Authorum Ecclesiasticorum super Authoritate Romanorum Pontificum, eorúmque in materia Fidei Infallibilitate à Sæculo nono ad Scholasticorum usque tempora.

INitium sumo ab Authore Annalium Metensium, qui ad annum 865. ita loquitur ; „ Tiedgaudus,

„ dus, & Guntarius Romam proficiſcuntur, ut Co-
„ piſcopos ſuos oſtenderent Eccleſiaſtica atque A-
„ poſtolica exercuiſſe Decreta : Stultitiæ elogio
„ denotandi, qui illam Petri Sedem aliquo pravo
„ Dogmate fallere poſſe arbitrati ſunt, quæ nec fe-
„ fellit, nec ab aliqua unquam Hæreſi falli potuit.

Raterius Epiſcopus Veronenſis, qui initio ſæculi decimi floruit, in ſuo itinerario ita de Eccleſia Romana loquitur : (a) „ Quâ ignorantiâ, quo me-
„ lius exui, quo aptiùs poſſum, quàm Romæ doce-
„ ri ? Quid enim de Eccleſiaſticis Dogmatibus a-
„ licubi ſcitur, quod Romæ ignoretur ? illic Sum-
„ mi illi totius orbis Doctores, illic præſtantiores
„ enituerunt Univerſalis Eccleſiæ Principes, illic
„ Decretalia Pontificum univerſorum congregatio,
„ examinatio Canonum , approbatio recipiendo-
„ rum, reprobatio ſpernendorum ; poſtremò nuſ-
„ quam ratum, quod illic irritum, nuſquam irritum,
„ quod illic ratum fuerit viſum. Ubinam ergo
„ melius inſipientiæ conſulitur meæ , quàm ubi
„ fons Sapientiæ cernitur eſſe.

Sanctus Petrus Damiani in Epiſtola ad Antipapam Honorium Secundum inter alia ſic loquitur : (b) „ Præterea ſi eos Sacri Canones Hære-
„ ticos notant, qui cum Romana Eccleſia non con-
„ cordant, qua tu judicaberis dignus eſſe ſententia,
„ qui &c.

Alibi de iſtius Eccleſiæ dignitate ad Clerum Populúmque Mediolanenſem ſermonem faciens : (c) „ Quo pacto (inquit) „ honore indiget
„ parvuli hominis, quæ laudes atque præconia ex
ipſius

(a) *Spicil. to. 2. p.* 267. (b) *l.* 1. *Ep.* 20. *p.* 18.
(c) *Tom.* 3. *opuſc.* 5. *p.* 32.

„ ipsius ore sortita est Salvatoris ? quæ autem Pro-
„ vincia per omnia Regna orbis terrarum ab ejus
„ ditione extranea reperitur, cujus arbitrio ipsum
„ quoque Cœlum ligatur & solvitur ? omnes au-
„ tem sive cujuslibet Patriarchivi apicem, sive Me-
„ tropoleon Primatus, aut Episcopatuum Cathe-
„ dras, vel Ecclesiarum cujuscunque Ordinis digni-
„ tatem, sive Rex sive Imperator, sive cujuslibet
„ conditionis, homo purus instituit, & prout vo-
„ luntas aut facultas erat, specialium sibi prærogati-
„ varum jura præfixit: Romanam autem Eccle-
„ siam solus ille fundavit, & super Petram Fidei
„ mox nascentis erexit, qui beato vitæ æternæ Cla-
„ vigero terreni simul & Cœlestis Imperii jura com-
„ misit. Non ergo quælibet terrena sententia, sed
„ illud Verbum, quo constructum est Cœlum &
„ terra, per quod denique omnia condita sunt ele-
„ menta, Romanam fundavit Ecclesiam. Illius
„ certo privilegio fungitur, illius authoritate fulci-
„ tur. Unde non dubium quid.... qui Roma-
„ næ Ecclesiæ privilegium ab ipso Summo omnium
„ Ecclesiarum Capite traditum auferrre conatur,
„ hic procul dubio in Hæresim labitur, & hic dicen-
„ dus est Hæreticus. Fidem quippe violat, qui
„ adversùs illam agit, quæ Mater est Fidei: & illi
„ contumax invenitur, qui eam cunctis Ecclesiis
„ prætulisse cognoscitur. Et in fine Opusculi:
(a) „ Ecce (inquit) „ omnem discretionis illius or-
„ dinem apud Mediolanensem Urbem habitum bre-
„ viter exposuimus: adhuc tamen utrùm Sedis A-
„ postolicæ judicio placeat, ignoramus. Nos
„ enim si quid erravimus, ad Petri Magisterium cor-
ri-

(a) *p.* 35.

„ rigendi libenter accedimus, & retractationis op„ probrium non veremur. Hæc est enim illa, ut „ ita loquar, officina fabrilis, cui nimirum is, qui „ fabri dicebatur filius, præsidet, ad cujus regulam „ omnis meritò moneta reducitur, ad cujus rectitu„ dinis lineam, quidquid uspiam fuerit deprava„ tum, reformatur.

Idem denique Sanctus ad quemdam Orientis Patriarcham ratione processionis Spiritûs Sancti scribens, sic eum alloquitur; (a) „ Laudabilis „ planè Sanctitatis vestræ prudentia, quæ solven„ dam Sancti Spiritûs quæstionem, non ad alium „ quempiam, sed ad Petrum specialiter, quem Cœ„ lestis Sapientiæ & Potentiæ Claves accepisse in„ dubitanter agnoscit. Nec decebat tantæ Dig„ nitatis & Sapientiæ Virum, ab alio Mysterii Cœ„ lestis arcana requirere, nisi ab illo potissimùm, „ quem non caro potuit, vel sanguis instruere, sed „ cui Deus ipse per se sua Decreta dignatus est ape„ rire. Beatus es, inquit, Simon Bar-Jona, quia „ caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, „ qui in Cœlis est. Hunc enim præ cæteris mor„ talibus de toto terrarum orbe Conditor orbis ele„ git, cui Cathedram Magisterii principaliter in Ec„ clesia tenere, perpetuo privilegii jure concessit, „ ut quisquis divinum aliquid ac profundum nosse „ desiderat, ad hujus Præceptoris oraculum Doctri„ námque recurrat.

Divus Anselmus Lucensis in suo adversùs Antipapam Guibertum Opere sic de summa Romani Pontificis potestate loquitur; (b) „ Romanus enim

(a) *Opusc.* 38. *p.* 286. (b) *Bibl. PP. tom.* 18. *p.* 602.

„ nim Pontifex, ut Sapientes norunt, non modò „ deponi, ſed etiam nullo Chriſtiano jure, à quoli- „ bet poteſt judicari. Quoad Infallibilitatem autem ipſius ſic habet : „ Firmamentum enim Fidei „ Chriſtianæ in eorum Sedibus per Beatum Petrum „ Seſſorem earundem ita Deus locavit, ut ſi unus ex „ tribus principalibus Patriarchis ceciderit, duo „ ſtent; quòd ſi duo ceciderint, cùm pro fide Pe- „ tri, ne deficiat, à Chriſto oratum ſit, unius ſcilicet „ Romani Patriarchæ Fides, in qua fratres ſuos con- „ firmet, nunquam deficiat. Quod utique Chri- „ ſtus Deus noſter jam oſtendere dignatus eſt in U- „ niverſalibus Synodis jam octies univerſaliter ce- „ lebratis. Nam uno vel duobus à Fide corruen- „ tibus, Romanus in ejusdem fidei fundamento, „ licèt pulſatus, licèt concuſſus, tamen ſtetit immo- „ bilis. Cœlum enim & terra tranſibunt, verba „ autem ejus non tranſibunt, qui dixit : Tu es Pe- „ trus, & ſuper hanc Petram ædificabo Eccleſiam „ meam, & portæ Inferi non prævalebunt adver- „ sùs eam.

Sanctus Lanfranus Archiepiſcopus Cantuarienſis (a) agens in quadam Synodo contra Thomam Archiepiſcopum Eboracenſem, qui de Primatia Angliæ cum illo ex eo contendebat, quòd Divus Gregorius declarare potuiſſet, ſi voluiſſet, quòd Privilegia, quæ Auguſtino concedebat, etiam ad ejus Succeſſores extendi deberent ; in hæc ei reſpondet : „ Quando Dominus & Salvator noſter JESUS „ Chriſtus dixit Beato Petro : Tu es Petrus, & ſu- „ per hanc Petram ædificabo Eccleſiam meam : & „ tibi dabo Claves Regni Cœlorum ; potuiſſet ad-

(a) *Ibid. p.* 828.

„ adjicere, si voluisset; eandem potestatem Suc-
„ cessoribus tuis concedo. Verùm dicti præter-
„ missio nihil reverentiæ imminuit Successoribus
„ Petri. Ibísne his obviam; referésne adversa?
„ enimverò omnium Christianorum conscientiis
„ est indictum, ut nihilominus quàm Beato Petro,
„ Successoribus ejus & minantibus adtremant, &
„ serenam dignitatem indulgentibus gaudenter ap-
„ plaudant. Estque tunc omnium demum Eccle-
„ siasticarum rerum rata dispensatio, si Successorum
„ Beati Petri fuerit comprobata judicio. Quid il-
„ lud agit, nisi vis Divinæ liberalitatis per Dominum
„ JEsum à Beato Petro in Vicarios ejus diffusa? . . .
„ Ita quodam respectu Sedes Romana est genus &
„ totum omnium Ecclesiarum; & tamen in unaqua-
„ que Ecclesia totius Christianæ fidei tota regnat
„ integritas. Ipsa est major omnium Ecclesiarum;
„ & quod in ea valet, debet valere in minoribus, ut
„ potestas primi cujuscunque Ecclesiæ Principis in
„ succedentes dimanet, nisi si quid personaliter &
„ nominatim excipiatur.

Sanctus Anselmus Divi Lanfranci in Sede Can-tuariensi Successor Opus suum de Incarnatione Ver-bi Urbano Papæ Secundo dedicavit: Sic igitur in sua Epistola Dedicatoria dictum Urbanum Papam alloquitur: (a) „ Quoniam Divina providentia
„ vestram elegit Sanctitatem, cui vitam & Fidem
„ Christianam custodiendam, & Ecclesiam suam re-
„ gendam committeret: ad nullum rectiùs alium
„ refertur, si quid contra Catholicam Fidem oritur
„ in Ecclesia, ut ejus authoritate corrigatur: nec ul-
„ li alii tutiùs, si quid contra errorem respondetur,
 osten-

(a) *l. de Incar. verbi c. 1. p. 41.*

„ oſtenditur, ut ejus prudentiâ examinetur. Ad quæ conſequenter S. Anſelmus Opus ſuum Cenſuræ Summi Pontificis ſubjicit. Meritò igitur Epiſtola Dedicatoria iſta hunc præfert titulum: *Domino & Patri Univerſæ Eccleſiæ in terra peregrinantis Summo Pontifici Urbano &c.*

Idem Sanctus de omnibus Romanis Pontificibus diſſerens ſæpiùs in ſuis Epiſtolis hæc repetit: (a)
„ Qui cùm dedignantur Apoſtolicis Decretis, quæ
„ ad robur Chriſtianæ Religionis Papa facit, eſſe
„ obedientes: Petro utique Apoſtolo, cujus vice
„ fungitur, imò Chriſto, qui Petro ſuam commen-
„ davit Eccleſiam, ſe probant eſſe inobedientes:
„ Quærant igitur, qui Vicarii Petri, & in eo Petri,
„ & Chriſti Decreta Chriſtiana contemnunt, alias
„ Regni Cœlorum portas, quia certè per illas non
„ introibunt, quarum claves Petrus Apoſtolus por-
„ tat. Omnes námque, qui nolunt ſubjecti eſſe
„ Legi Dei, absque dubio deputabuntur inimici
„ Dei.

Patres Concilii Quintelneoburgenſis (b) in Saxonia propè urbem Halberſtadium anno 1085. contra Germaniæ ſchismaticos celebrati, celebre etiam de Doctrina Catholicorum ſuæ ætatis ſuper Infallibilitate Summorum Pontificum, eorúmque in Eccleſia abſoluta poteſtate reddunt teſtimonium. Sic enim in dicto Concilio habetur: „ Cùm ergo
„ omnes juxta ordinem ſuum conſediſſent, prolata
„ ſunt in medium Decreta Sanctorum Patrum de
„ Primatu Sedis Apoſtolicæ, quòd nulli unquam li-

(a) *Ep. l.* 3. *Ep.* 65. *p.* 391. (b) *Concil. tom.* 10. *p.* 404.

„ liceat ejus judicium retractare, & de ejus judicio
„ judicare. Quod de totius Synodi publica pro-
„ fessione laudatum & confirmatum est; & hoc
„ utique contra Henricianos, qui Fideles Sancti
„ Petri constringere voluerunt, ut excommunica-
„ tionem Domini Papæ Gregorii super Henricum
„ cum illis retractare præsumerent.

„ Quidam autem (addit Concilium) Bamber-
„ gensis Clericus nomine Gunibertus Romani
„ Pontificis Primatui derogare volens, in mediam
„ Synodum se contulit, asserens Romanos Ponti-
„ fices hunc sibi Primatum adscripsisse, non aliunde
„ concessum hæreditâsse, videlicet ut nullus de eo-
„ rum judicio judicare debeat, nec illi alicujus judi-
„ cio subjaceant. Qui cùm apertè à tota Synodo
„ confutaretur, præcipuè tamen à quodam Laico
„ convictus est per illud Evangelicum: Non est
„ Discipulus supra Magistrum. Cùm enim hoc
„ generaliter in omnibus Ecclesiasticis ordinibus
„ observandum deputetur, nec major à minore
„ judicetur, quis hoc Vicario Sancti Petri denegare
„ potuit, quem omnes Catholici pro Domino &
„ Magistro venerantur?

Sanctus Thomas Archiepiscopus Cantuariensis (a) celebris ille ac famosus Ecclesiasticæ libertatis propugnator, in Epistola ad omnes Angliæ Episcopos sic de Sancta Romana Sede loquitur:
„ Quis Romanam Ecclesiam Caput omnium Ec-
„ clesiarum & fontem Catholicæ Doctrinæ ambi-
„ git esse? Quis Claves Regni Cœlorum Petro
„ traditas esse ignoret? nónne in Fide & Doctri-
„ na Petri totius Ecclesiæ structura consurgit, do-
nec

(a) *Ep.* 97.

„ nec occurramus omnes Christo in virum perfe-
„ ctum, in unitatem Fidei, & agnitionem Filii
„ Dei.... Quicunque sit, qui rigat aut plantat,
„ Deus nulli dat incrementum, nisi illi, qui planta-
„ vit in Fide Petri, & Doctrinæ ipsius acquiescit.
„ Sanè ad eum maxima populi judicia referuntur
„ à Romano examinanda Pontifice. Et dispositi
„ sub eo Matris Ecclesiæ Magistratus, quatenus in
„ partem sollicitudinis acciti sunt, creditam exer-
„ cent potestatem. Et alibi : (a) „ Solus (in-
quit) „ Infidelis, aut qui eum errore superat hære-
„ ticus aut schismaticus Apostolicis obtrectat obe-
„ dire mandatis.

Joannes Salisburiensis S. Thomæ contempo-
raneus & amicus loquens de Summo Pontifice hæc
habet : (b) „ Cujus ministerio Spiritus Sanctus
„ totius falsitatis figmenta condemnat.

Sanctus Bernardus præclarum illud ac fulgi-
dum Sæculi duodecimi lumen, non minùs clarè,
quàm alii de Romanorum Pontificum Infallibili-
tate eorúmque absoluta in Ecclesia potestate disse-
rit. Nam Innocentio Papæ Secundo scribens his
eum alloquitur : (c) „ Oportet ad vestrum refer-
„ ri Apostolatum pericula quæque & scandala e-
„ mergentia in Regno Dei, & præsertim quæ de Fi-
„ de contingunt. Dignum námque arbitror ibi
„ potissimùm resarciri damna Fidei, ubi non potest
„ fides sentire defectum. Hæc quippe Prærogati-
„ va Sedis. Cui enim alteri aliquando dictum est;
„ Ego rogavi pro te Petre, ut non deficiat Fides
„ tua ? ergo quod sequitur, à Successore Petri exi-

(a) *Ep.* 122. (b) *Ep.* 193. *ad Alex. Papam.* (c) *Ep.* 190.

„ gitur : Et tu aliquando conversus, confirma fra-
„ tres tuos. Id quidem modò necessarium,
„ Tempus est, ut vestrum agnoscatis, Pater aman-
„ tissime, Principatum, probetis Zelum, ministe-
„ rium honoretis. In eo planè Petri impletis vi-
„ cem, cujus tenetis & Sedem; si vestra admoni-
„ tione corda in Fide fluctuantia confirmatis, si ve-
„ stra authoritate conteritis Fidei corruptores...
„ Cùm non aliud esset, quod agerem pro injuria
„ Fidei, quam dolebam: operæ mihi pretium ar-
„ bitror, si illum monui, cujus arma potentia Deo
„ ad destructionem in contrarium asserentium, ad
„ destruendam omnem altitudinem se extollentem
„ adversùs scientiam Dei, & in captivitatem redi-
„ gendum omnem intellectum ad obsequium
„ Christi.

Ex hoc Divi Bernardi loco liquet, quòd nihil omnium eorum omiserit, quæ adduci possunt ad Infallibilitatem Romanorum Pontificum, corúmque supremam in Fidei quæstionibus in Ecclesia potestatem nobis persuadendam. 1. Ad eorum Sedem omnes quæstiones in ejusmodi materia emergentes referri oportet. 2. Hoc ideo fieri debet, quia Romani Pontifices in Fidei Decisionibus sunt infallibiles. 3. Ipsorum Infallibilitas est fundata super promissiones Christi Domini. 4. Omnes fideles his decisionibus mentem suam subjicere tenentur. 5. Cùm sic Summo Pontifici obediunt, ipsi Christo Domino præstant obedientiam. Agebatur illâ occasione de erroribus Petri Abaëlardi, Divúsque Bernardus non suo tantùm, sed etiam omnium Galliæ Episcoporum nomine scribebat. Et quamvis Synodus Senonensis Abaëlardi errores, prius-

quam

quam Sanctam Sedem appellâsset, tanquam Doctrinæ Sanctorum Patrum contrarios provisionaliter damnâsset, nihilominus illius Synodi Patres totum illud negotium ad Summum Pontificem retulerunt, illúmque rogârunt, ut ultimatò de hoc negotio sententiam ferre dignaretur: (a) „ Nos autem (inquiunt) „ licèt appellatio ista minùs Canonica „ videretur, sed tamen Apostolicæ deferentes, in „ personam hominis nullam voluimus proferre sententiam. Cæterùm sententias pravi Dogmatis „ ipsius, quia multos interfecerant, . . . tam verissimis rationibus, quàm Beati Augustini, aliorúmque Sanctorum Patrum inductis à Domino Claraevalleri authoritatibus, non solùm falsas, sed & „ Hæreticas esse evidentissimè comprobatas, pridiè „ ante factam ad vos appellationem damnavimus. „ Et quia multos in errorem perniciosissimum, & „ planè damnabilem pertrahunt; eas authoritate „ vestrâ, dilectissime Domine, perpetuâ damnatione notari, & omnes, qui pervicaciter, & contentiosè illa defenderint, à vobis, æquissime Pater, „ justâ pœnâ mulctari, unanimiter & multa precum „ instantia postulamus.

Objicit quidam Author Anonymus Anno 1719. impressus, quòd, in negotio Gilberti de Porreria, cùm hic Episcopus Fidei suæ formulam confecisset, quam ad Papæ judicium reformaturum se pollicebatur; Sanctus Bernardus & Episcopi Synodi Rhemensis ex adverso etiam Fidei suæ formulam confecerint, atque cum hac declaratione Summo Pontifici obtulerint, quòd apud ipsos firmiter statutum esset, nec minimum in ea mutare, sed quòd in sua Fide

 per-

(a) Inter Ep. Bernardi. Ep. 307. p. 310.

perstituri omninò essent. Ex quo hic Author infert, quòd nec Divus Bernardus, qui Synodi anima erat, nec Episcopi, qui eidem Synodo intererant, Papam Infallibilem censuerint. Facti seriem refert Gofridus Monachus Cisterciensis in Epistola ad Cardinalem Albanensem. Ego verò ex facto certo, quòd Divus Bernardus Papam Infallibilem crediderit, Galliæque Episcopi illum ut Judicem in Fidei quæstionibus Infallibilem agnoverint, prout primùm demonstravi, infero, quòd neque Divo Bernardo, neque dictæ Rhemensis Synodi Patribus id unquam in mentem venerit, atque quòd, si cum quadam audacia locuti sunt, id fecerint ex confidentia, quam tum de Catholicitate sui Symboli, tum de obtinenda à Summo Pontifice illius confirmatione, prout contigit, conceperant.

Ex modo, quo Otho Frisingensis Historicus huic facto contemporaneus, illud refert, satis apertè constat, quæ tunc temporis sententia de Romani Pontificis Infallibilitate viguerit. (a) Narrat ergo, quòd, cùm Cardinales comperissent, Sanctum Bernardum Episcopósque Galliæ Symbolum quoddam edidisse, id vehementer indignati fuerint, ac desuper tanquã de temeraria Sanctæ Sedis authoritatis violatione apud Eugenium tertium graviter conquesti fuerint, sic eum inter alia alloquentes: „ Sed quid „ fecit Abbas tuus, & cum eo Gallicana Ecclesia? „ qua fronte, quo ausu cervicem adversùs Roma„ næ Sedis Primatum erexit? Hæc est enim sola, „ quæ claudit, & nemo aperit; aperit, & nemo „ claudit. Ipsa sola de fide Catholica discutere ha„ bens, à nullo etiam absens in hoc singulari hono-

re

(a) *De Gest. Frid. Ænob. Cæs. l.* 1. *c.* 57.

„ re præjudicium pati poteſt. Sed ecce Galli iſti, „ etiam faciem noſtram contemnentes, tanquam „ finituræ ſententiæ ultimam manum apponendo, „ nobis inconſultis Fidem ſuam ſcribere præſum- „ pſerunt. Cùm verò Eugenius tertius has Cardinalium querelas D. Bernardo retuliſſet, longè abfuit, ut hic vel minimum contradiceret, quin potiùs ſummâ humilitate ac reverentiâ reſponderit, atque ſe ob illa, quæ objecta fuerant, excusârit. (a) „ Ille (inquit de Sancto Bernardo Otho) „ humiliter & cum reverentia reſpondit, ſe, vel Dominos „ Epiſcopos, nihil de præfatis Capitulis definiiſſe, „ ſed quia ab Epiſcopo Pictavino audierat, ut Fides „ ſua ſcriberetur; idcirco quia ſolus nollet, illorum „ authoritate ac teſtimonio ſimpliciter ſe, quod „ ſentiret, expoſuiſſe. Hócque tam humili quàm „ modeſto ipſius reſponſo, prædicta Cardinalium „ indignatio acquievit; ita tamen ut præfatum „ ſcriptum tanquam inconſultâ Curiâ prolatum, ve- „ lut authoritatis pondere carens, pro Symbolo in „ Eccleſia, quod in Conciliis contra Hæreſes con- „ gregatis fieri ſolet, non haberetur. Hæc Otho Friſingenſis. Adeóque ſi verum eſt, illos, qui hanc formulam Papæ obtulerunt, nimis audacter locutos eſſe, ſe ipſos retractaverunt per os illiusmet, qui hujus ſcripti Author erat, illúdque ſub Epiſcoporum nomine compoſuerat.

Petrus Bleſſenſis Urbano tertio Papæ nomine Archiepiſcopi Cantuarienſis ſcribens, eíque de ipſius in Summum Pontificem electione gratulans, ſic Epiſtolam ſuam orditur: (b) „ Domus Dei, quæ „ in lapide adjutorii ſuper fundamentum Apoſtolo-

(a) *loc. cit.* (b) *Ep.* 99.

„ rum & Prophetarum stabilita est, à Petro & Suc-
„ cessoribus ejus formam semper eruditionis & sta-
„ tum incolumitatis accepit. Quod enim stipiti
„ rami, quod capiti membra, quod radii soli, quod
„ fonti rivuli, hoc Apostolicæ Sedis eminentiæ de-
„ bent Ecclesiæ omnes, quas ubique terrarum Re-
„ ligio Christiana fundavit.

Aëlredus Abbas Rievalensis in Anglia scribens in Isaiam Prophetam, húncque locum ex Canticis Canticorum exponens: Si ignoras te, egredere:
„ Quàm multi (inquit) „ Fratres, hodie nescien-
„ tes scripturas, neque virtutem Dei, egressi sunt
„ de Ecclesia, & separantes se à Vicario Christi se-
„ quuntur præambulum Antichristi. Fratres; ne-
„ mo vos seducat inanibus verbis, nemo vobis di-
„ cat ecce hic Christus, vel ecce illic, cùm in Fide
„ Petri semper sit Christus, quam Sancta Romana
„ Ecclesia specialiter mutuavit à Petro, & servat in
„ Petra, quæ est Christus.... hujus Ecclesiæ pri-
„ mus Princeps Petrus fuit, cui dictum est; Super
„ hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam. Et i-
„ terùm: Pasce oves meas: Et tibi dabo Claves
„ Regni Cœlorum, & quodcunque ligaveris super
„ terram, erit ligatum & in Cœlis &c. Hæc est
„ Ecclesia... Cujus plenitudo potestatis in ipsius
„ Principe primo, de Oriente transmigrans in Oc-
„ cidentem, authoritate Spiritûs Sancti in Romana
„ resedit Ecclesia.... Ex hinc ob specialem ex-
„ cellentiam ipsius Ecclesiæ Episcopi, Presbyteri &
„ Diaconi appellati sunt Cardinales.... Sicut e-
„ nim Summus Pontifex ex legitima, & ut ita dicam,
„ hæreditaria successione Petri obtinet Principa-
„ tum, ita cæterorum Apostolorum potestas in Car-

„ dinales constat esse transfusa. Hæc est Ecclesia „ Romana, cui qui non communicat, Hæreticus „ est. Illius interest consulere omnibus, judicare „ de omnibus, omnibus providere, ad quam in Pe„ tro vox ista dirigitur; & aliquando conversus „ confirma fratres tuos. Quidquid ipsa statuerit, „ suscipio; approbo, quod approbaverit, quod „ damnaverit, damno.

Petrus Abbas Cellensis (a) cuidam Monacho Abbatiæ Sancti Albani in Anglia secundùm Doctrinam in Epistola Divi Bernardi ad Canonicos Lugdunenses contentam, ratione Festi Conceptionis Beatæ Virginis scribens, idem, quod Sanctus Bernardus asserit: Sic enim loquitur: „ Est ta„ men auro locus, in quo conflatur, & habet argen„ tum venarum suarum principia, Sedem Petri & „ Curiam Romanam, quæ Claves Cœli principa„ liter tenet, & clausura Conciliorum Dei reserata „ dispensante Deo, unguentum gratiæ à Capite us„ que in oram vestimenti habet compluere. Hæc „ Sedes Petri, id est, Petra, in qua Moyses residet, „ videlicet Lex Dei immaculata convertens animas, „ fragosa quæque Hæreticorum Conciliabula eli„ dit, & allidit, profanas vocum novitates resecat „ & rescindit, superflua confodit & jugulat, hiantia „ & Eclyptica complet & illustrat. Utinam salva „ veritatis authoritate lance communis Concilii, „ hæc Domina & moderatrix totius Christianita„ tis, Conceptionem Virginis librâsset, & appro„ bâsset, à mari usque ad mare hanc propagâsset, „ sole, id est, Apostolico, ac luna, id est, Curia Ro„ mana præeunte; tam securè, quàm expeditè in

(a) *ibid. l. 6. ep. 23. p. 879.*

„ lumine vultus eorum gressus meos ponerem &
„ disponerem ; ex hoc videns vitare lubricum, &
„ sequi solidum, & securum. Hæc Petrus Abbas Monasterio-Cellensis ad quemdam Monachum &c.

Cùm Episcopi Provinciæ Senonensis ab Archiepiscopo Lugdunensi ad discutiendam concessionem investiturarum, quam Pascalis secundus ab Imperatore Henrico adactus fecerat, ad Concilium invitati fuissent, eò ire renuerunt, dictóque Archiepiscopo per Ivonem Carnotensem inter alia hæc rescripserunt : (a) „ Ad hæc non videtur nobis u-
„ tile Consilium, ad ea Concilia convenire, in
„ quibus non possumus eas personas, contra quas
„ agitur, condemnare, vel judicare. Quia nec
„ nostro, nec ullius hominum probantur subesse
„ judicio. . . . Excusamus innocentiam nostram,
„ qua & principales Ecclesiæ claves nolumus sua
„ potestate privare, quæcunque persona vices
„ Christi habeat, nisi manifestè ab Evangelica veri-
„ tate discedat. Idem Ivo Carnotensis epist 8. de Ecclesia Romana disserens : „ Hujus (inquit)
„ judiciis & constitutionibus obviare planè est Hæ-
„ reticæ pravitatis notam incurrere.

Rupertus Abbas idipsum, quod alii de Summis Pontificibus asserit : (b) „ Tantis autem Hære-
„ sibus(inquit) „ fermentata est Græcia, ut mi-
„ rum videri non debeat hoc, quod de fermento
„ immolat. Tantæ econtra sinceritatis semper
„ fuit Sancta Romana Ecclesia, ut cui deest scrip-
„ turarum notitia, vel argumentandi facultas, sola
„ illi de azimo contra Græcos sufficere debeat ejus au-

(a) *Ivo Ep.* 238. (b) *de Divin. Offic. l.* 2. *c.* 22. *p.* 733.

„ authoritas. Nam (addit) „ Constantinopolitana non solùm Hæreticos, sed Hæresiarchas protulit multos: Romana verò Ecclesia super Apostolicæ Fidei Petram altiùs fundata, firmiter stetit, & tam Græciæ, quàm totius orbis Hæreticos semper confutavit, & de excelso fidei Tribunali datâ sententiâ judicavit.

Idem Author exponens hunc Apocalypsis locum: *Et vidi Sedes, & sederunt super eas, & judicium datum est illis*: ait, quòd per has Sedes intelligi debeant omnes Ecclesiasticæ dignitates, imò ipsæ inferiores potestates, quibus Deus tribuit Jus potestate Clavium judicandi. Post quæ hæc addit: „ Summum judicii hujus tribunal in Ecclesia paratum est Romana, ubi Sedes Apostolica Beati Petri & nomine & corpore fundata est; cui specialiter dictum est: Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam. Et tibi dabo Claves Regni Cœlorum.

Jacobus de Vitriaco in sua Historia Orientali eadem, quæ alii, habet: Sic enim loquitur: (a) „ Patet ergo, cùm super hanc petram, pro qua Dominus rogavit, ut non deficeret Fides ejus, post Christum ædificata sit, & fundata Christi Ecclesia, quòd omnes, qui ab Ecclesia Romana recedunt, absque fundamento ædificant, in vanum laborantes, & ab eo, qui à Domino Cephas appellatus est, separati, Acephali & monstruosi homines meritò sunt reputandi.

Potho Abbas Prumiensis Diœcesis Trevirensis duodecimi sæculi Author (b) in Opere *De Domo Dei*

(a) *c.* 15. (b) *Bibl. PP. tom* 21. *p.* 489.

Dei intitulato, quod anno 1152. edidit, sic de Romanis Pontificibus loquitur : „ In tota hac domo
„ solus Beatus Petrus cum suis Successoribus pleni-
„ tudinem potestatis accepit. Unde quicunque in
„ partem sollicitudinis vocati sunt, ut quæ in par-
„ tem regenda susceperunt, provida dispensatione
„ gubernent, ejus authoritate roborandi, ejus exem-
„ plis informandi sunt, qui in plenitudine potestatis
„ toti Ecclesiæ præesse dignoscitur. In decursu verò dicti operis sic habet : (a) „ Præsumptuosum
„ est enim quibuslibet Prælatis veterum statuta im-
„ mutare, nova instituere, cùm solùm id Apostoli-
„ cæ Sedis dispensationi concessum sit, ut pro tem-
„ poris necessitate, vel pro Ecclesiæ utilitate, ali-
„ quid de institutis Patrum commutare possit. Un-
„ de Beatorum Pontificum Gelasii & Leonis De-
„ creta in hac sententia concordant. Ubi necessi-
„ tas non est, nullo modo Patrum statuta violen-
„ tur. Ubi verò necessitas fuerit ad utilitatem Ec-
„ clesiæ, qui præest, ea dispenset. Sed hæc dispen-
„ satio, ut diximus, penes illum est, qui vicem Chri-
„ sti in terris agit, cui unà cum Petro dicitur à Do-
„ mino : Et tu aliquando conversus confirma fra-
„ tres tuos. Ipse námque est, qui tanquam fide-
„ lis & prudens dispensator super familiam Domi-
„ ni constitutus est, ut det illis in tempore tritici
„ mensuram. Solus totius Domûs Dei, quæ est Ec-
„ clesia, curam gerit.... Nec mireris, si Romani
„ Pontifices hanc semper peculiariter habuerint po-
„ testatem, ut Canones pro tempore dispensarent.
„ Ipsi enim sunt Authores Canonum, & illa Sedes
„ semper hoc habuit privilegium, ut ligatum vel so-
lutum

(a) *l. 3. p.* 500.

„ lutum ſit , quidquid ipſa ligaverit, vel ſolverit.
„ Unde juxta atteſtationem Sanctorum Patrum ,
„ omnibus Eccleſiis præeminet, & de omnibus ju-
„ dicare poteſt. Hæc tempore Sancti Bernardi
Omnium Fides, vóxque fuit.

Stephanus Epiſcopus Tornacenſis eodem tempore ſcribens ad aliquem , qui certa quædam privilegia impugnabat : (a) „ Examen iſtud(inquit)
„ reſervate Summo Pontifici, qui ſolus habet pote-
„ ſtatem , & condendi novos Canones , & expo-
„ nendi veteres, & interpretandi privilegia ſua , &
„ corrigendi aliena.

Hildebertus Turonenſium Epiſcopus in Epiſtola, (b) quâ Honorium Papam ſecundum rogabat, ut unam ex ſuis Synodis confirmare dignaretur, ſic eum alloquitur : „ Hæc igitur vobis Sanctiſſime
„ Pater, ſignificanda cenſuimus, quatenus Acta Ca-
„ nonicè veſtra dignetur confirmare authoritas....
„ Non gravemini confirmatione Apoſtolica robo-
„ rare ac prohibere, ne quis omninò reſcindere, vel
„ aliqua ex parte minuere præſumat. Non igitur juxta memoratum Hildebertum licitum eſt ad Cenſuram ſeu dubium id revocare, quod ſemel authoritate Summorum Pontificum firmatum eſt.

Abbas Ursbergenſis (c) referens in ſua Hiſtoria ea, quæ in Synodo Romana ſub Paſchali Secundo geſta fuerant, ad irritanda ea , quæ Papa iſte vi adactus Henrico Imperatori ratione inveſtiturarum conceſſerat, atque inter alia memorans , quòd Epiſcopus quidam factum iſtud Hæreſis notâ inurere,ipsúmque Papam Hæreticum dicere præſumpſiſſet ; „ Ad hæc (addit) patientia Domini Papæ

bor-

(a) *Ep.* 190. (b) *Ep.* 65. (c) *ad ann.* 1116.

„ horrendo Hæresis nomine pulsata expergefacta
„ est, & manu silentium indicens, dixit: Ecclesia
„ ista nunquam Hæresim habuit, imò hìc omnes
„ Hæreses conquassatæ sunt. Hìc Ariana Hæ-
„ resis, Sabelliana &c. contrita est. Pro hac Ec-
„ clesia oravit, cùm dixit: Ego rogavi pro te Pe-
„ tre, ut non deficiat Fides tua.

Cùm Barlaam Episcopus Jeropolitanus Græcus sæculo decimo tertio Ecclesiæ Romanæ Fidem quoad processionem Spiritus Sancti amplexus fuisset, hæc inter alia ad quemdam amicum de motivis suæ conversionis scripsit: „ Necessarium autem
„ arbitror adhuc & illud tibi ostendere, quòd licèt
„ tria dixi superiùs esse, quæ coegerunt me credere,
„ & ex Filio Spiritum Sanctum procedere, hoc est,
„ multos magnorum Sanctorum hoc apertissimè
„ tradere; Matrem Ecclesiarum hoc semper di-
„ cere: per Generale Concilium etiam fuisse affir-
„ matum: tamen quodlibet horum sine aliis per
„ se visum, non habens reliqua duo opposita, satis
„ se habere considero, ut id ipsum credatur.

Idem Author in alia Epistola totius Ecclesiæ Latinæ cum Romano Pontifice unionem deprædicans, sic de illa disserit: „ Pluralitas principiorum
„ & carentia principii similis sunt inordinationis.
„ Romanæ Gentis universa multitudo sub uno est
„ ordinata principio: Ecclesiâ videlicet Romanâ,
„ & ejus Præsule, quem omnes honorant, non tan-
„ quam armis & vi, sed tanquam à Domino Chri-
„ sto ordinatum. . . . Illius mandata cum omni re-
„ verentia omnes, non tanquam Apostolica tan-
„ tùm, verùm etiam Dominica scripta recipiunt, &
„ adorant. Et nihil ita durum ab eo jubetur, ut

non

" non quietè parati sint ad implendum, & omnes
" ab illo corrigi sua, & retractari suscipiunt.

Manuel Caleca sæculi decimi quarti Græcus Author, postquam dixerat, quòd Romanus Pontifex Pastor primus & totius Ecclesiæ Pater, Universalísque omnium Christianorum Judex esset: " Qui
" Pastor primus & Ecclesiæ totius Pater, universa-
" lísque Christianorum omnium Judex esse com-
" probatur. Addit, quòd in reconciliatione Græcorum Schismaticorum cum Ecclesia Romana inter alia ad id adigebantur, ut nempe expressè agnoscerent ac crederent, quòd Fides Ecclesiæ Romanæ, quæ omnium fidelium Mater & Magistra est, in materia Dogmatum Ecclesiasticorum semper sana persistat.
" Ut Romanam Ecclesiam in Ecclesiasticis Dogma-
" tibus Matrem fidelium atque Magistram sana sem-
" per Fide esse crederent.

Caput XII.

De Sententia Theologorum Scholasticorum super authoritate Romanorum Pontificum in Ecclesia, atque eorum Infallibilitate in Fidei Quæstionibus à Sæculo duodecimo usque ad Concilii Constantiensis tempora.

AB Hugone à Sancto Victore ordior; hunc, quamvìs Sæculo duodecimo floruerit, & consequenter Divo Bernardo contemporaneus fuerit, ideo tamen hoc ordine ponere volui, quia communiùs

nius Scholasticis, quàm Sanctis Patribus adnumeratur. Hic ergo Author de Summo Pontifice agens inter alia sic scribit : (a) „ Papa dicitur, quia Pa-
„ ter Patrum. Hic Universalis dicitur, quia Uni-
„ versæ præest Ecclesiæ. Hic quoque Apostolicus
„ appellatur, quia Principis Apostolorum vice fun-
„ gitur. Hic etiam Summus Pontifex nuncupa-
„ tur, quia Caput est omnium Episcoporum....
„ Huic claves traduntur, sicut Petro à Domino, ut
„ se janitorem Regni Cœlorum esse cognoscat.
„ Hujus officium est Missas & Divina Officia or-
„ dinare, Canones etiam pro tempore ad utilitatem
„ Ecclesiæ promulgare, vel immutare.... totam
„ Ecclesiam vice Christi gubernare. Itaque Papa
„ vicem & locum tenet Christi Episcopi Aposto-
„ lorum.

Albertus Magnus ex his Christi verbis *Rogavi pro te &c.* concludit, quòd Divi Petri Successores in nullum unquam errorem lapsuri sint:
„ Hoc argumentum (inquit) „ efficax est pro Se-
„ de Petri & Successore ejus, quòd fides ejus non
„ finaliter deficiat.

Divi Thomæ mentem jam in illo Capite retulimus, ubi de contentione Ecclesiam inter & Græcos disseruimus : operæ tamen pretium est hìc etiam illum ut Theologum Scholasticum contemplari. Sic ergo in sua Summa loquitur. (b) „ Nova edi-
„ tio Symboli necessaria est ad evitandum insurgen-
„ tes errores. Ad illius ergo authoritatem perti-
„ net editio novi Symboli, ad cujus authoritatem
„ pertinet finaliter determinare ea, quæ sunt Fidei,
ut

(a) *l.* 1. *de Sacr. c.* 43. *p.* 369. (b) 1. 2. *q.* 1. *ar.* 10.

„ ut ab omnibus inconcussa Fide teneantur. Hoc „ autem pertinet ad authoritatem Summi Pontificis, ad quem majores & difficiliores Ecclesiæ „ quæstiones referuntur, ut dicitur in Decret. l. de „ Baptismo c. Majores. Unde & Dominus Petro „ dixit, quem Summum Pontificem constituit: „ Ego rogavi pro te Petre, ut non deficiat Fides „ tua; & tu aliquando conversus, confirma fratres tuos. Et hujus ratio est, quia una Fides debet esse totius Ecclesiæ. Quod servari non posset, nisi quæstio Fidei exorta determinetur per „ eum, qui toti Ecclesiæ præest: & sic ejus sententia à tota Ecclesia firmiter teneatur. Et ideo ad „ solam authoritatem Summi Pontificis pertinet „ nova editio Symboli, sicut & alia omnia, quæ „ pertinent ad Ecclesiam, ùt congregare Synodum „ Generalem & alia ejusmodi.

Idem Angelicus Doctor, in alio Summæ loco iisdem fermè verbis eadem repetit: (a) „ Postquam (inquit) „ ea essent authoritate Universalis Ecclesiæ determinata, si quis tali ordinationi „ pertinaciter repugnaret, hæreticus censeretur. „ Quæ quidem authoritas principaliter residet in „ Summo Pontifice. Dicitur enim 24. q. 1. „ Quoties fidei ratio ventilatur, arbitror omnes fratres nostros & Coepiscopos, nonnisi ad Petrum, „ id est, ad sui nominis & honoris authorem referre „ debere. Contra cujus authoritatem nec Hieronymus, nec Augustinus, nec aliquis Sacrorum „ Doctorum suam sententiam defendit.

Doctor Launoius, qui his Doctoris Angelici verbis eludendis imparem se sensit, coactus fuit

(a) 2. 2. q. 11. a. 2. ad. 3.

fateri, eundem pro suprema Summorum Pontificum potestate ac Infallibilitate stetisse. Ne autem etiam fateri cogeretur, hanc fuisse antiquam Theologicæ Parisinæ Facultatis Doctrinam, istud quæsivit subterfugium, asserens Divum Thomam Opere aliquo, quod tunc temporis tanquam Divi Cyrilli fœtus falsò circumferabatur, deceptum ad hanc opinionem adduci se permisisse. Verùm præterquam quòd Divus Thomas de Sancto Cyrillo non loquatur, nec istis Summæ, quæ modò retuli, locis illum citet, hæc distinctio locum quidem habere posset, si per hæc Divus Thomas novam opinionem in Ecclesiam introduxisset; at verò cùm procul ab hoc nihil aliud egerit, quàm ut id, quod priori ad suam ætate semper traditum fuerat, sectaretur, prout præcedentibus Capitibus demonstravimus, opus utique illi non erat ad id, de quo primùm disserui, tradendum, ut sententiam suam dubiis authoritatibus fulciret, alienámque ab ea, quam tota ipsi monstrabat antiquitas, viam iniret. Hæc igitur Doctori Launojo pro nunc sufficere debent; nos ulteriùs pergimus.

Divus BonaventuraDoctor Parisiensis æquè ac Sanctus Thomas eandem cum eo tum de authoritate, tum Infallibilitate Romani Pontificis mentem tenet ac Doctrinam. Id jam in alio hujus Operis Capite demonstravimus, verùm non incongruum erit, hìc ipsius mentem paulò prolixiùs retulisse. (a) Postquam igitur asseruerat, quòd tria Græcos ad negandam Spiritûs Sancti ex Filio processionem induxerint; videlicet, *Superbia*, *Ignorantia*, & *Per-*

(a) *lib.* 1. *dist. a.* 1. *q.* 1. *p.* 95.

Pervicacia : *Ignorantia* quidem, eo quòd ſcripturam non intelligerent. *Superbia* verò, eo quòd de ſua ſcientia nimis quàm præfiſi à Latinis hujus articuli, quem ipſis inconſultis acceptârant, cognitionem recipere noluerint. *Pervicacia* denique, eo quòd argumenta conquiſierint, quorum ope Latinorum ſententiam rejicere poſſent : „ Et ideo (addit) „ ſententiam ſuam defendere auſi ſunt, & „ authoritati Eccleſiæ Romanæ obviare, & ideo fa„ cti ſunt Hæretici : quia negant Fidei veritatem, „ & Schismatici, quia receſſerunt ab Eccleſiæ uni„ tate. Poſtea hic Sanctus Doctor, reſpondens objectioni Græcorum, qua contendebant fas non fuiſſe, ut quidquam Symbolo adderetur, eo quòd id expreſsè Concilia Generalia ſub Anathematis pœna prohibuiſſent. „ Et ad hoc (ait) „ patet reſponſio „ per prædicta, quia non corrumpimus, ſed perfi„ cimus, nec ſententia lata eſt contra perficientes, „ ſed contra corrumpentes (intellige *Symbolum*) „ vel poteſt dici, ſicut dicit Anſelmus, quod novum „ edidimus, quódque facere potuimus : quia Ro„ mana Eccleſia plenitudinem poteſtatis à Petro A„ poſtolorum Principe acceperat, in quam nulla „ Patrum ſententia, nec interdictum proponere, nec „ arctare potuit, nec ei præjudicare, nec ligare eam „ ad aliquid.

Thomas Bradvardinus Theologus Anglicus in Præfatione ſui operis *De Cauſa Dei* intitulati, propoſita ſibi materiæ, quam tractandam ſuſcipiebat, difficultate, in eáque ſecuris paſſibus incedere cupiens, ita ſe exprimit : „ Scio, quid fa-

„ ciam, illi me navi committam, quæ perire non
„ poterit, navi Petri. In ipsa námque Author &
„ Magister noster unicus noster Christus tutissimè
„ residens, de ipsa legitur docuisse: mysticè nobis
„ insinuans, quòd apud ipsam Petri naviculam, a-
„ pud Romanam Ecclesiam, totius Christianæ Do-
„ ctrinæ authoritas & magisterium remaneret.
„ Hujus igitur tam authenticæ, tantæque Magistræ
„ judicio me totum, meaque omnia scripta, seu
„ scribenda plenè subjicio, integréque submit-
„ to.

Joanni Parisio non sufficit Infallibilitatem Romanorum Pontificum tradere, sed insuper illius necessitatem sequenti discursu stabilit: (a) „ Una
„ est (inquit) „ omnium fidelium Ecclesia, unus
„ populus Christianus. Et ideo, sicut in qualibet
„ Diœcesi unus est Episcopus, qui est Caput Eccle-
„ siæ in illo loco, vel populo: ita in tota Ecclesia
„ & toto populo Christiano est unus Summus Epi-
„ scopus Papa scilicet Romanus Petri Successor.
„ Nam post corporalem substractionem præsentiæ
„ Corporalis Christi, convenit interdum circa ea,
„ quæ sunt Fidei, quæstiones moveri: in quibus
„ propter diversitatem opinionum vel sententiarum
„ divideretur Ecclesia, quæ ad sui unitatem requirit
„ Fidei unitatem, nisi per unius sententiam Ecclesiæ
„ unitas servaretur. Hic autem Principatum hu-
„ jusmodi habens, est Petrus, Succesśorque ejus
„ non quidem Synodali ordinatione, sed ex ore
„ Domini, qui Ecclesiæ suæ noluit deficere in ne-
„ cessariis ad salutem. Et infrà: „ Ne propter
„ diversitatem controversiarum unitas Fidei de-

struatur,

(a) *de Potest. Regia & Papali. c. 3.*

„ ſtruatur, neceſſe eſt unum eſſe ſuperiorem in ſpi-
„ ritualibus, per cujus ſententiam controverſiæ ter-
„ minentur.

Petrus Bertrandus Epiſcopus Auguſtodunenſis 14. ſæculo nomine omnium Galliæ Epiſcoporum (a) in favorem jurisdictionis Eccleſiaſticæ diſſerens: „ Inter Chriſtianos (inquit) „ neceſſaria
„ eſt ſpiritualis poteſtas, quam Chriſtus dedit Bea-
„ to Petro, quando ei commiſit Regimen Univer-
„ ſalis Eccleſiæ. Origo hujus poteſtatis immedia-
„ tè fuit à Deo, videlicet à Chriſto tradente eam
„ certæ perſonæ ſcilicet Petro pro ſe, & ſuis Succeſ-
„ ſeſſoribus, à quibus derivatur in alios. Cùm
„ prædictam jurisdictionem habeat Papa ſine limi-
„ tatione loci & perſonarum, ideo omnes Chriſtia-
„ ni ubicunque ſint, debent ei obedire.

Quòd ſi hæc Doctrina, quæ Papæ illimitatam ſuper univerſam Eccleſiam poteſtatem, ídque Jure Divino tribuit, atque in Epiſcopis nonniſi ab illa derivatam jurisdictionem agnoſcit, modernis Galliæ Epiſcopis ad palatum non eſt, id exinde provenit, quòd Prædeceſſorum ſuorum Doctrinam, ut nova principia ſectentur, deſeruerint.

Joannes de Celaja (b) Facultatis Pariſinæ Doctor Infallibilitatem Summorum Pontificum in materia Fidei clariſſimè docet: ſic enim loquitur:
„ Quinta Concluſio eſt iſta: Romanæ Sedis judi-
„ cium, in his, quæ Fidei ſunt, & ad humanam ſalu-
„ tem neceſſaria, errare nequit. Quod probatur
„ ex promiſſione Salvatoris Luc. 22. quæ verba al-
„ legat Bernardus ſcribens Innocentio Papæ &c.
„ Ad replicam reſpondetur negando antecedens:

 imò

(a) *de orig. jurid. q.* 2. & 3. (b) *in diſt.* 25. *q.* 4.

„ imò necessarium est dicere, quòd non intelligitur „ de Universali Ecclesia: nam subjungitur: Et tu „ aliquando conversus confirma fratres tuos: id„ circo Divus Cyrillus, & Divus Chrysostomus, & „ Divus Leo, & Beatus Agatho & Divus Bernar„ dus, & Anselmus, & Albertus Magnus, & Divus „ Thomas glossant præfatam authoritatem de Ec„ clesia Romana, ùt distinguitur ab aliis Ecclesiis.

Stephanus Episcopus Parisiensis sæculo item decimo quarto de mente Decani & Capituli suæ Cathedralis, Guilielmi Archiepiscopi Viennensis Theologiæ Professoris, viginti trium in Theologia Doctorum, & triginta novem facultatis Parisinæ Bacalaureorum sic de Ecclesia Romana disserit: „ Nos „ igitur attendentes cum eis (id est Decano, Capitulo, cæterisque, quos primùm adduxi) „ quòd Sa„ crosancta Romana Ecclesia fidelium omnium „ Mater & Magistra in firmissimâ Petri Christi Vi„ carii confessione fundata, ad quam velut ad uni„ versalem regulam Catholicæ veritatis pertinet „ approbatio Doctrinarum, & reprobatio, declara„ tio dubiorum, determinatio tenendorum, & con„ futatio errorum &c.

Sub finem ejusdem sæculi Universa Facultas Theologica Parisiensis se Infallibilitatem Summorum Pontificum ut fidei articulum agnoscere profitetur: nam qui tunc hanc facultatem componebant, sic loquuntur: (a) „ Quidquid dicturi sumus, totum „ correctioni & judicio Sedis Apostolicæ & seden„ tis in ea Summi Pontificis humiliter submittimus; „ dicentes cum Beato Hieronymo 24. q. 1. Hæc „ est Fides, Pater Beatissime, quam in Ecclesia Catho-

(a) *Bulæus Hist. Paris. ad an.* 1387.

„ tholica didicimus, in qua si quid minùs peritè aut
„ minùs cautè fortè aliquid positum est, emendari
„ petimus à te, qui Petri Fidem & Sedem tenes.
„ Non ignoramus enim, sed firmissimè tenemus, &
„ nullatenus dubitamus, quòd Sancta Sedes Apo-
„ stolica est illa Cathedra Petri, supra quam eodem
„ Hieronymo teste fundata est Ecclesia, ut habetur
„ in eadem q. c. *Quoniam vetus*, & sicut dicit
„ Cyprianus 93. dist. c. *Cathedram*. De qua Sede
„ in persona Petri Apostoli in ea sedentis dictum est:
„ Petre, rogavi pro te, ut non deficiat Fides tua.
„ Luc. 22. Hæc est igitur, ad quam determinatio
„ Fidei & approbatio Fidei & approbatio veritatis
„ Catholicæ, ac Hæreticæ impietatis detestatio ma-
„ ximè pertinet.

Et hæc erat sub finem decimi quarti sæculi ac paulò ante celebrationem Conciliorum Pisani & Constantiensis adhuc sententia & Doctrina Facultatis Theologicæ Parisinæ. Non particulares quidam Doctores, verùm tota facultas in corpus coacta, ita se per suos Deputatos Papam alloquendo exprimebat. Pessimè igitur ad propositum & contra veritatem moderni Doctores contrariam opinionem pro antiqua suæ facultatis Doctrina venditare moliuntur; enimverò si quis ad tempora binis hisce Conciliis superiora reverti velit, deprehendet sanè, quòd præfatæ Facultatis Doctores sive in particulari sive in Corpus coacti, contrarium ei, quod hodie tenent, docuerint.

Nonnisi unicum adhuc pro coronide præsentis Capitis Natalis Britonis, Gallicani etiam Theologi, Ordinis Fratrum Prædicatorum Generalis refe-

ram testimonium, quod Sanctus Antoninus Archiepiscopus Florentinus ex hujus Authoris tractatu de Potestate Papæ excerptum adducit. Sic ergo Theologus ille loquitur: (a) „ In tota Universi„ tate Christiana debet esse conformitas de his, quæ „ pertinent ad veritatem Fidei & bonos mores circa „ necessaria ad salutem. Sed talis conformitas non „ potest salvari nisi in ordine ad unum Caput, seu „ unum Præsidentem, ad quem spectat sententiare, „ quid credendum & quid non credendum. Atqui illud Caput secundùm hunc Theologum non est alius nisi Papa; consequenter vides Infallibilitatem ut quid, sine quo Fidei unitas in Ecclesia conservari non potest, ab ipso agnitam.

CAPUT XIII.

Reflexiones quædam super iis, quæ præcedentibus Capitibus dicta sunt.

PRima reflexio, quæ occurrit, in eo consistit, quòd omnes Ecclesiæ Patres, quos præcedentibus Capitibus adduxi, omnes Authores Ecclesiastici, & omnes Scholastici, qui de Primatu Summorum Pontificum, eorúmque in Ecclesia absoluta potestate, authoritate & Infallibilitate scripserunt aut docuerunt, hæc Privilegia super famosa illa Evangelii loca: *Tu es Petrus &c. Ego rogavi pro te &c.* & *Pasce oves meas* fundârint, séque desuper omnes vel expresse, prout patet ex locis & textibus, quos hac de re retuli, declaraverint; vel, si quidam sint,

(a) *apud S. Antonin. 3 p. summ. tit. 22. c. 36. 3.*

ſint, qui id expreſsè non fecerunt, apertè ſaltem id ipſum ſuppoſuerint, atque per ea, quæ deſuper effati ſunt, clarè inſinuaverint. Non privati quidam Patres, quibus alii contradixerint; non ſimpliciter uno aut altero Eccleſiæ ſæculo, ſed perpetuâ ac nunquam interruptâ omnium ſæculorum ſerie: Non ſimpliciter in Eccleſia Occidentali, ſed inſuper in Orientali: Græci æquè ac Latini ii ipſi ſunt, qui quoad hoc punctum ita mentem ſuam in ipſis etiam Oecumenicis Synodis expoſuerunt: Verbo, hæc univerſæ Eccleſiæ traditio eſt. Et cùm nunquam licitum fuerit, ſed à Concilio Tridentino expreſsè prohibitum ſit, ſcripturam in ſenſu Sanctis Patribus atque à fortiori toti traditioni contrario exponere; viderint illi, qui noſtris diebus in controverſiam adducunt, num Sedis Apoſtolicæ Privilegia fundata ſint in adductis Evangelii locis, an ſua agendi ratio ſuſtineri poſſit, utrùm non potiùs per Concilium Tridentinum damnata ſit.

Verum quidem eſt, quòd inter textus, quos adduxi, non pauci Patres ſint, qui hæc verba *ſuper hanc Petram* de Fide Divi Petri explicent: at verò ſic explicando ea de Fide Petri viva, & in cunctis ſuis Succeſſoribus ſubſiſtente intelligunt ſecundùm hanc Concilii Calcedonenſis expreſſionem: *Petrus per Leonem locutus eſt.* Evidens autem eſt, quòd hoc in idem redeat.

Secunda reflexio eſt; quòd oporteat, ut Doctor Launojus vel eam non habuerit eruditionem, quam ipſi ejus fautores attribuunt, vel iniquæ Fidei fuerit, cùm quæſtionem, de qua nunc agitur, tractaret; quippe qui potiorem reticuerit partem loco-

rum ac textuum, quos adduxi, quíque demonſtrant, totam antiquitatem Prærogativas Summorum Pontificum ſuper loca ſcripturæ, quæ ipſe examinabat, fundâſſe, ſibi ſufficere arbitratus, textibus textus ingenti numero ſuperaddere, qui decidendæ quæſtioni, quam tractamus, nullatenus inſervire poſſunt. Præterquam enim, quòd, ut alibi jam dixi, explicationes, quas quidam Patres dederunt, illas, quæ Summis Pontificibus favent, non excludant, aut minimum quid illis contrarium contineant; nónne ridiculum eſt huic Doctori, quòd innumerabilia Conciliorum & Patrum loca, qui neceſſitatem & efficaciam gratiæ ſuper iſta verba: *Ego rogavi pro te &c.* ſtabilierunt, congeſſerit, quaſi verò id à quoquam in dubium vocaretur, aut quaſi quis negaret, quòd Infallibilitas Romanorum Pontificum ſingulariſſimæ Chriſti Domini erga Summos Pontifices gratiæ effectus ſit, quamvìs eam illa gratia, quam Theologi *gratum Deo facientem* vocant, non ſemper comitetur? Gratia enim Infallibilitatis, in quantum à Salvatore Summis Pontificibus promiſſa ſuum ſuper omnes gentes ac hominum corda abſolutum probat Imperium. Imò hic Doctor tam exiguo judicio egit, ut nobis authores tanquam ſenſui, quem propugnamus, parùm favorabiles, ùt Sanctum Thomam, Cajetanum, Maldonatum, alióſque plures citet, quos tamen Summorum Pontificum Infallibilitatem ſuſtinuiſſe, prædictóſque textus in dictæ Infallibilitatis favorem alibi explicâſſe certum eſt.

Tertia reflexio eruitur ex iis, quæ Sanctus Auguſtinus in diſputatione de peccato Originali Juliano Pelagii ſectatori dicebat; cùm Hæreticus iſte E-
pi-

piſcopus perſpexiſſet ſuam Doctrinam à Sancta Sede damnatam eſſe, & nihilominus in ſuo errore perſiſtere cuperet, nomine ſuorum adhærentium petiit, ut tam ab Oriente quàm Occidente Concilium Generale convocaretur, in quo quæſtio illa examinaretur ac decideretur: verùm Divus Auguſtinus citatâ ipſi authoritate decem vel duodecim ex utraque mundi parte Patrum, qui eandem, quam Romani Pontifices determinârant, Fidem tenuerant ac tradiderant; quærit ab ipſo, num, caſu quo tale Concilium, ut poſtulabat, congregaretur, in eo æqualis Epiſcoporum numerus reperiendus foret, qui Doctoribus, quos ipſi citârat, æquiparari poſſent, quíque tantis meritis, tanto lumine, tantâque authoritate pollerent, quantâ illi, quorum ſententias ipſi primùm adduxerat. Idem profectò iis dicere poſſum, qui Concilium Generale poſtulant. Si modò unum congregaretur, ad examinandam quæſtionem Infallibilitatis Romanorum Pontificum, reperiretúrne inter Galliæ Epiſcopos hanc Infallibilitatem negantes tantus Prælatorum nùmerus, qui, ſive meritum, ſive ſcientiam, ſive Sanctitatem reſpicias, tam magno cœtui Sanctorum Summorum Pontificum, Sanctorum Epiſcoporum, aliorúmque Sanctorum Doctorum, qui Summorum Pontificum Infallibilitatem tanquam Eccleſiæ fidem docuerunt, quíque abſque ullo dubio omnia ea, quæ dicti Summi Pontifices deciderunt, ſemper amplexi ſunt, ſe comparare auderent.

Verùm plùs adhuc dico: Si quoddam Generale Concilium congregaretur, jam ultra tres Epiſcoporum quadrantes cum dimidio reperirentur, qui Infallibilitatem tanquam ſuæ Eccleſiæ Fidem, tanquam

quam Doctrinam in omnibus ſuis Univerſitatibus traditam, ab omnibus Doctoribus propugnatam, ab omnibus Eccleſiarum ſuarum Paſtoribus, atque ab omnibus Chriſtiani orbis populis creditam tuerentur. Quòd ſi illis objiceretur, quòd ſuarum Eccleſiarum traditionem mutârint, contrarium facilè probarent, per omnes, quas recenſui, authoritates, aliásque plures, quas brevitatis ergò omiſi. Inſuper demonſtrarent, quòd Galliæ Epiſcopi illi ipſi ſint, qui ſuæ Eccleſiæ traditionem mutârunt, quódque necdum centum effluxerint anni, cùm ipſorumPrædeceſſores in Corpus coacti Infallibilitatem tanquam ſuper Sacræ Scripturæ teſtimonia, quæ attuli, fundatam ſe agnoſcere profeſſi ſunt.

Illuſio igitur eſt, credere, & proferre, quòd ſufficeret in Concilio, ne deſuper cæteri Epiſcopi ulteriùs inſiſterent, ſuſtinere, quòd Doctrina Infallibilitatis articulus Fidei non ſit: nam hi Epiſcopi reſponderent, quòd ſi expreſſis verbis hactenùs deciſus non fuerit, ſufficienter per Eccleſiæ traditionem definitus ſit, nihílque ampliùs ſuperſit, quàm ut in omnem eventum ad examinandam hanc quæſtionem Concilium inchoetur, & quemadmodum omnes Dogmaticæ quæſtiones in Conciliis per Eccleſiæ traditionem definiri debent, cùm hæc traditio quoad *Infallibilitatem* conſtans ſit, quæſtio iſta abſque ulla mora in Fidei articulum tranſiret. Imò aſſerere audeo, quòd quaſi unanimitas tantoperè à quibusdam ut neceſſaria ad deciſiones fidei in Oecumenicis Conciliis jactitata hac occaſione interveniret. Nam præter plus quàm tres Epiſcoporum partes cum dimidia, ut ſuprà jam diximus, id eſt, omnes Epiſcopos, qui ex Gallia non ſunt, profectò certum

tum eſt, quòd ſi Concilium liber Conventus eſſet, magna Galliæ Epiſcoporum pars ſe aliis jungeret, eandémque Doctrinam propugnaret, ita ut articulus iſte non modò ad pluralitatem, quod controverti haud poteſt, ſed & quaſi unanimitatem tranſiret. Non arbitror ullum illorum, quorum opinionem hìc oppugno, mihi quoad hoc ultimum factum, poſt ea omnia, quæ ratione Conſtitutionis *Unigenitus* ex parte maximi Epiſcoporum Gallicanorum numeri geſta ſunt, litem aliquam motuꝛum eſſe.

CAPUT XIV.

Examinatur Articulus quartus Conventûs Cleri Gallicani Anni 1682.

PRiusquam hunc articulum referam, operæ pretium eſt notâſſe, quali occaſione, quibúsque temporum circumſtantiis cuius fuerit. Tunc videlicet, cùm acerbæ Coronam Galliæ inter & Summum Pontificé ratione extenſionis Regaliæ contentiones vigerent; tempore, quo Ludovicus XIV. tam ob Regaliam quàm alia Capita graves cum Innocentio Papa XI. ſimultates gerebat. Gallia igitur affligere volebat Summum Pontificem, unde eundem in illis, quæ ſenſibiliores credebantur, partibus aggreſſa eſt. Infallibilitas in decidendis Fidei Dogmatibus una ex præcipuis eſſe videbatur, quapropter nec prætermiſſa fuit. Conventus igitur cogitur, ibíque declaratur, Papæ judicia Infallibilia non

non esse, nisi iisdem Ecclesiæ consensus accesserit. Qui verò Conventum hunc componebant, magniloquis vocibus sed inanibus, quippe quibus nihil dicitur, persuadere conati sunt, se nihil eorum Summo Pontifici aufferre, quæ ipsi communiter fideles attribuere pergebant.

Verùm priusquam ipsa verba præfatæ Declarationis Cleri Gallicani referantur, non abs re erit, animadvertisse, quòd tunc primùm, nî fallor, Clerus Gallicanus in unum collectus adversùs Infallibilitatem Summorum Pontificum se declarârit. Hujus Conventûs Episcoporum Prædecessores longè ab hac opinione abfuerunt, utpote qui eodem sæculo fortissimô, quàm excogitari possit, modô non semel tantùm contrariam Doctrinam professi erant. Sic enim Conventus anni 1626. in Scripto Gallico ad omnes Regni Archi- & Episcopos directo desuper mentem suam exposuerat ac explicârat: „ Nullum majus argumentum veri erga Deum amoris „ exhiberi à nobis potest, quàm si debita veneratio- „ ne eos prosequamur, quos ipse ad necessitates, a- „ nimásque nostras curandas Vicarios Legatósque suos constituit. Id verò cùm præcipuè ac „ prærogativè ante omnes Episcopos Romano Pontifici conveniat, æquum omninò est, ut iidem E- „ piscopi & se Pontifici subjectos agnoscant, & a- „ liis omnibus eximiæ in illum venerationis ac re- „ verentiæ exemplum præferant. Hortamur igitur „ Episcopos omnes, ut Sacram Apostolicam Se- „ dem, Romanámque Ecclesiam, utpote in Dei „ sponsione infallibili, & Apostolorum ac Marty- „ rum sanguine fundatam, omniúmque Ecclesiarum matrem omni honore cultúque prosequantur,

» tur. Ipsa enim, ut cum Beato Athanasio loqua-
» mur, est Sacer vertex ille, à quo in omnes Eccle-
» sias velut in totidem membra omnis spiritus dif-
» funditur, quo nutriuntur ac conservantur. San-
» ctissimum quoquePatrem &Pontificem nostrum,
» quippe Ecclesiæ Universalis Caput visibile; Dei-
» que in terris Vicarium,Episcopum Episcoporum,
» & Patriarcham Patriarcharum venerabuntur, is
» enim Successor est Petri, à quo Apostolatus Epi-
» scopatúsque initium originémque sumpserunt,&
» super quem Christus JEsus Ecclesiam suam fun-
» davit, quando illi Claves Regni Cœlorum atque
» Infallibilitatis donum in causis fidei reliquit,
» quam non sine ingenti miraculo immobilem il-
» libatámque in ejus Successoribus durare etiam-
» num videmus; unde ingens illa, in Romanorum
» Pontificum Decretis mandatísque amplectendis
» apud omnes Fideles & Orthodoxos observantia
» profecta est. Hæc verò ut nihil detrimenti ca-
» piat, Episcoporum munus erit, curabúntque illo-
» rum improbitatem coërceri, qui obsequii omnis,
» legúmque impatientes, sacram hanc tot Divinis
» humanísque Legibus sancitam firmatámque au-
» thoritatem in dubium revocare casśámque redde-
» re attentant & conantur; útque alios efficaciùs
» ad id permoveant, primi ipsi exemplô præibunt.
» Cùm autem peculiari Spiritûs Sancti ope & assi-
» stentiâ ad tanti momenti Regiminis, quale est Ec-
» clesiæ Universalis, administrationem indigeat
» Summus Pontifex; mandabunt Episcopi, ut in
» omnibus suæ Diœcesis precibus peculiaris San-
» ctissimi Patris illius, qui Petri solium tenuerit,
» memoria fiat, ut sic omnium fidelium adjutus

suffra-

„ suffragiis, omnes suas curas laborésque pro gloria
„ Dei & bono suæ Ecclesiæ animarúmque salute ad
„ felicem exitum perducere valeat. C'est un des grands témoignages de l'amour qu'on porte à Dieu, quand on respecte & honore ceux, qu'il a constitués en ce monde, pour être son image, & y tenir sa place, & en son lieu supléer visiblement aux necessités des hommes pour le salut de leurs ames. Ce qui ayant été donné prérogativement aux Souverains Pontifes, par dessus tous les Evêques, il est bien raisonable que se reconnoissant ses inferieures, ils leurs portent telle honeur, respect & reverence, qu'a leur exemple tout le reste des hommes fassent la même chose. Les Evêques seront donc exhortez d'honorer le St. Siege Apostolique, & l'Eglise Romaine fondée dans la promesse infaillible de Dieu, dans le sang des Apôstres, & des Martyrs, la Mere des Eglises ; laquelle, pour parler avec Saint Athanase, est comme la tête Sacrée, par laquelle les autres Eglises qui ne sont que ses membres, se relevent, maintiennent, & conservent : respecteront aussi nôtre saint Pere le Pape, Chef visible de l'Eglise Universelle, Vicaire de Dieu en terre, Evêque des Evêques & Patriarches, en un mot Successeur de St. Pierre, auquel l'Apostolat & l'Episcopat ont eu commencement, & sur lequel JEsus-Christ a fondé son Eglise, en luy baillant les Clefs du ciel avec l'Infaillibilité de la foi, que l'on a vû miraculeusement durer immuablement dans ses Successeurs jusqu'aujourdhuy : & qu'ayant obligé les fideles orthodoxes a leur rendre toute sorte d'obeissance, & de vivre en deference a leur saints Decrets & ordonances ; Les Evêques seront exhortez de faire continuer

nuer la même chose, & reprimer, tant qu'il leur sera possible, les esprits libertins, qui veulent revoquer en doute & mêtre en compromis cette sainte & sacrée autorité, confirmée par tant de loix Divines & positives, & pour montrer le chemin aux autres, ils y defereront les premiers. Or êtant besoin d'une assistance particulier du St. Esprit pour conduire un gouvernement si important, tel qu'est celuy de l'Eglise Universelle, les Evêques ordonneront, qu'en toutes les prieres de leur Diocéses, il en soit fait une particuliere pour le saint Pere, qui sera séant en la Chaire de St. Pierre; afin, qu' aidé des suffrages de tous les fideles, tous ses soins, & toutes ses peines reussissent à la gloire de Dieu, & au bien de son Eglise & au salut des ames.

Ita Clerus Gallicanus initio decimi septimi sæculi loquebatur, atque in Summis Pontificibus Infallibilitatem agnoscebat. Necdum etiam medio ejusdem sæculi hujus Regni Episcopi quoad hoc punctum sententiam mutârant. Eodem enim modo in quadam ad Innocentium decimum Epistola, cui 85. Episcopi subscripserunt, loquuntur. „ Majores causas (inquiunt) „ ad Sedem Apostolicam „ referri, solemnis Ecclesiæ mos est, quem Fides Petri nunquam deficiens perpetuò retineri pro jure „ suo postulat. Æquissimæ huic Legi obsequentes &c. Experta est nuper Beatitudo vestra, „ quantùm Apostolicæ Sedis in gemini Capitis errore profligando valuerit authoritas. Continuò „ sedata est tempestas, æquè ad Christi vocem venti & mare obedierunt.

In alia ad eundem Papam Epistola, cui 30. Episcopi subscripserunt, enucleatiùs adhuc Infallibili-

tatem asserunt : Sic enim loquuntur : „ Judicia
„ pro sancienda regula fidei à Summis Pontificibus
„ lata super Episcoporum consultatione, Divina æ-
„ què ac summa per universam Ecclesiam authori-
„ tate niti, cui Christiani omnes ex officio, ipsius
„ quoque mentis obsequium præstare teneantur.

Episcopi Galliæ ita se initio & medio decimi septimi sæculi exprimendo nihil aliud agebant, quàm ut Doctrinam sibi à suis Prædecessoribus sæculo præcedenti consignatam sequerentur. Nam in Conventu Melodunensi anno 1579. celebrato, in articulo professionis Fidei, omnibus Episcopis, eorúmque Vicariis Generalibus præscribitur, ut in omnibus Synodis tam Diœcesanis quàm Provincialibus omnes fideles tam Clerici quàm Laici fidem, quam Ecclesia Romana, quæ Veritatis Magistra, columen & fulcrum est, amplectitur & profitetur, palàm amplectantur ac profiteantur, hanc enim illam Ecclesiam esse, cui ob suum Primatum omnes aliæ Ecclesiæ se accommodare tenentur.

Quî ergo accidere potuit, ut sub finem decimi septimi sæculi Episcopi, qui Conventum anni 1682. componebant, propriarum Ecclesiarum derelictâ traditione, eidem contrariam omninò viam inierint, atque contenderint, quòd judicia Summorum Pontificum in materia Fidei non sint infallibilia ? id sanè captu difficile est. Verùm in hujus rei rationes causasve, quæ mei fori non sunt, non ulteriùs inquiro, sed modò Declaratorius Cleri articulus referendus est, ac in examen vocandus est. Sic ergo habet : „ In Fidei quoque quæstio-
„ nibus, præcipuas Summi Pontificis esse partes,
„ ejúsque Decreta ad omnes & singulas Ecclesias
per-

„ pertinere ; nec tamen irreformabile esse judi-
„ cium, nisi Ecclesiæ consensus accesserit. En famosum illum articulum, quem hi Episcopi à suis Patribus accepisse asserunt, cùm interim contrarium, in omnium, qui ea, quæ modò retulimus, legunt, oculos saliat.

Sed operæ pretium videtur hìc demonstrare, quòd bina illa prælegata, quæ Episcopi initio hujus articuli Summo Pontifici tribuunt, in Decisionibus scilicet, aut quæstionibus Fidem concernentibus illius præcipuas partes esse, nec non Decreta in hac materia ab ipso emanata ad omnes generaliter Ecclesias, & ad unamquamque in particulari spectare, nihil aliud sint, quàm formosa ac speciosa verba ad insinuandum, quòd cùm Papæ multùm conceditur, re ipsa nihil ei tribuatur.

Quod primum horum prælegatorum vel primam harum prærogativarum attinet, jam satis liquidò constat, quòd, cùm dicunt Papam præcipuas in Fidei quæstionibus partes habere debere, non id duntaxat velint, ut scilicet prælationem supra Generale Concilium habeat. Restat igitur, ut dicamus, quòd hæc prælatio solummodò se extendat quoad Concilia Provincialia, aut Episcopos particulares: at verò Franciæ Episcopi, qui prædictum articulum sectantur, tam procul absunt, ut judicium Papæ in materia Dogmatica Concilii Provincialis judicio præferant, quin potiùs suo particulari judicio illud etiamnum subjiciant. Et de facto, ex quo prætendunt, quòd quilibet Episcopus Summorum Pontificum Decreta in materia Fidei non suscipiat, nisi priùs ea, & quidem in forma judicii examinârit, non solùm quilibet Episcopus Papæ Decisionem suæ non

præfert, verùm è contrario penitus illi subjicit, sique Papam malè judicâsse censeat, Decretum ipsius rejicit, nec illius minimam rationem habet. Ubi ergo sunt præcipuæ illæ Summorum Pontificum partes in materiis Fidei, quas Cleri articulus tantoperè valere jubet, cùm non solùm supra Concilia aut Oecumenica aut Provincialia nihil valeant, imò apud ipsos particulares Episcopos ex Galliæ mente sine singulorum approbatione robur non habeant? Certum autem est, quòd omnis Judex, cui alterius Judicis sententiam revidendi jus competit, quique eam rejicere potest, non modò se ut huic judicio inferiorem non reputat, quin potiùs quodammodò se tanquam illius superiorem stabiliat. Et hæc quoad ea, quæ primum articulum respiciunt. Examinemus modò & videamus, num verum sit, quòd secundùm Galliæ Episcopos Summorum Pontificum Decreta ad totam in genere Ecclesiam spectent eáque quælibet Ecclesia in particulari acceptare teneatur? At verò quî hoc verum esse potest, cùm secundùm illorum Doctrinam, qui Infallibilitatem impugnant, quilibet Episcopus hujusmodi Decreta, cùm ad se directa sunt, penes se retinere possit, eorúmque publicationem impedire, si non ejusdem cum Papa sententiæ sit? pronuntiet Papa, decidatque, quantumcunque voluerit, mittat quocunque terrarum sua Decreta, quilibet tamen Galliæ Episcopus extemplò moram iis injicere, ea supprimere, atque omnibus suis Diœcesanis subtrahere nec non tanquam quid non factum aut decretum respectu illorum reddere valebit.

Supponamus nihilominus, quòd talis Episcopus ejusmodi Decretum Romano-Pontificium cum omni

ni reverentia suscipiat, suo judicio comprobet, útque sui Diœcesani illud recipiant, expresso jubeat mandato, quomodo ipsius Diœcesani respectu contentorum in ejusmodi Decreto se gerere debebunt? tenebuntúrne illa credere, Decretóque illi ut Fidei articulo ulteriùs adhærere? non utique; sed expectandum erit, quid desuper tota Ecclesia sive per expressum, sive per tacitum consensum dictura sit. Sed an non ei provisionaliter ob honorem ergaSummum Pontificem tanquam Fidei articulo adhærere poterunt? Nihil minus: Fide námque Divinâ provisionaliter non creditur, ad hoc enim infallibilis requiritur authoritas, aliàs fide Divinâ credi posset, quod in se ipso falsum esset. At si tota Gallicana Ecclesia illud recepisset, atque publicari fecisset, prout publicari fecit Decretum Innocentii duodecimi contra Dominum de Fenelon Archiepiscopum Cameracensem, an non tunc aliquis simplex fidelis illud tanquam Fidei articulum credere posset? Nullatenus, sequendo hanc Doctrinam, idnon posset; oportet quippe, ut tam Papæ Decretum, quàm Episcoporum mandata tanquam particulares quasdam opiniones & Dogmata, quæ quidem in veritate reverentiam mereantur, nec tamen sufficienti authoritate polleant, ut ea cuncti fideles suscipere & acceptare teneantur, respiciat. At quomodo simplex quidam opifex, negotiator, rusticus scire poterit, quando tota Ecclesia consenserit, hi, qui ad exteras Regiones minimam habent relationem? an non manifestum est, quòd sic hujusmodi fideles ad impossibile reducantur, atque in perplexitate mori sinantur circa essentialissimos Fidei articulos, quósque Summi Pontifices, magnúsque Episcoporum

numerus imò universa fortè absque ulla exceptione Ecclesia definierint.

Sed, dicet fortè aliquis, quòd horum fidelium Episcopi curam gesturi sint ipsos de totius Ecclesiæ consensu certiores reddendi ; verùm omissô, quòd id non faciunt, cùm ipsis sufficiat semel mandatum de recipiendo Decreto dedisse : supposito, quòd horum Episcoporum unus fideles suos desuper certiores reddat, tenentúrne ipsius verbis credere, ídque sufficítne hujusmodi fidelibus, ut Fidei Divinæ actum elicere possint ? an non apertum est, quòd à pluribus quàm duodecim annis, quibus Constitutio *Unigenitus* orbem vidit, adhuc disceptetur, num universa Ecclesia eam acceptârit necne, quamvìs ubique satis supérque nota sit, neque extra Galliam vel unus in toto terrarum orbe Episcopus sit, qui reclamârit, aut se eam non acceptare testatus sit ? Magnæ notæ ac nominis Prælati ex omnibus mundi Regionibus testimonia producunt, interim tamen de veritate ac sufficientia horum testimoniorum adhuc controvertitur, quamvìs nullum in contrarium ipsis opponi possit. Quid ergo fieret, si omnes tacuissent, exterísque Episcopis in silentio acceptare eam suffecisset ? En fidelem semper eâdem molestiâ implicitum. Ex una parte Summus Pontifex decidit ac mandat omnibus fidelibus, ut sub anathematis atque ab Ecclesiæ sinu dismembrationis pœna suo Decreto obediant, ex altera autem Episcopi Galliæ Constitutionem publicant, atque sub iisdem pœnis Diœcesanos suos obligant, ut interiori mentis assensu ac submissione eidem adhæreant, & tamen nullus horum id præstare tenetur, quin è contrario excommunicationes tanquam res prorsùs inanes respicere te-

tenentur, donec omnes totius terrarum orbis Episcopi ad ipsis declarandum venerint, quòd post morosum examen atque cum traditione collationem Decretum aut Constitutionem hujusmodi tanquam Decretum Dogmaticum Ecclesiæque fidem continens, acceptârint.

Sed ultima adhuc etiam hujus articuli verba examinemus primísque comparemus: hæc ita habent: *In quæstionibus Fidei præcipuas Summi Pontificis esse partes*: Ultima sic sonant: *Nec tamen irreformabile esse ejus judicium, nisi accesserit Ecclesiæ consensus.* In hoc ergo jus Papæ quoad fidei quæstiones sistere jubetur; Ipsius videlicet Constitutiones tum demum vim Legis obtinent, nec postmodum à quoquam in dubium revocari possunt, cùm scilicet tota Ecclesia iis consensum dederit, eásque acceptârit, quô deficiente, de se ipsis vel unicum fidelem ita subjiciendi, ut plenè eis acquiescat, vim non habent. Hoc autem supposito, contendo, quòd, cùm initio articuli dicitur, Romani Pontificis in fidei quæstionibus præcipuas esse partes, vera inibi contradictio contineatur, eo quòd ad conditionem ultimi Ecclesiæ Episcopi dictus Summus Pontifex redigatur, nec ipsi major authoritas tribuatur, quàm minimæ totius orbis Diœcesis Præsul alterâ suæ consecrationis Die habeat. Quod ut probem, suppono, quòd novus hic Episcopus quoddam Doctrinæ punctum ad fidem pertinens definiat, illúdque suis Diœcesanis credendum proponat. Nec enim in hoc vel quoad minimum à principiis Theologorum Gallicanorum discedo; tenent enim, quòd Episcopi hujusmodi quæstiones

ante Papam, cum Papa, ac post Papam definire possint. Certissimum autem est, nec id diffiteri poterunt memorati Theologi, quòd, si omnes totius mundi Episcopi hujus Præsulis decisioni consentiant, eámque tanquam articulum ad fidem spectantem recipiant, ipsius judicium post hæc irreformabile futurum sit. Consequenter longè est, ut Papa secundùm hæc principia præcipuas in fidei judiciis partes habeat, quin è contrario major ei non tribuitur, quàm minimus totius orbis Episcopus habeat. Quod in præsentiarum de istorum Theologorum opinione dico, non est vana quædam suppositio; notum námque est, quòd à tempore contentionum, quæ Theologorum mentes ratione Constitutionis *Unigenitus* in Gallia hactenus agitârunt, cùm quidam Gallicani Episcopi in medium protulissent, quòd, quando Papæ judicium major Episcoporum numerus sequitur, tunc totus terrarum orbis se huic judicio submittere, illúdque acceptare teneatur: reliqui hoc principium procul rejecerint, atque contenderint, quòd, ut ejusmodi Papæ judicium in legem transire posset, unanimitas, aut saltem quasi-Unanimitas Episcoporum requiratur. Et verò quid hoc aliud est, quàm tota Papæ authoritas ad simplicis cujusdam Episcopi conditionem redacta, ídque principiante rémque fundante isto Cleri articulo: *Nisi accesserit Ecclesiæ consensus.* Nam, ajebant hi ultimi Prælati, pluralitas Episcoporum non est tota Ecclesia, atqui tota Ecclesia acquiescere debet, ergo majoris Episcoporum numeri assensus cæteros obligare non potest.

At satísne benè advertunt hi Episcopi ac Theologi,

logi, quò sua principia eos abducant ? Convenit inter omnes Theologos, quòd Authoritas Ecclesiæ dispersæ æquè magna sit, ac Ecclesiæ in unum collectæ; si ergo in Ecclesia dispersa major Episcoporum numerus Papæ adunatus articulum fidei conficere non potest, quò authoritas ipsorum Oecumenicorum Conciliorum deveniet ? sequetur, quòd horum Conciliorum authoritas Infallibilis non sit, nec ullum eorum, quæ pro Oecumenicis habemus, unquam dicere potuerit : *Visum est Spiritui Sancto & nobis.* Ratio hujus est, quia in nullo Conciliorum, quæ Ecclesia tanquam Oecumenica recipit, vel media pars totius orbis Episcoporum interfuit, imò quædam celebrata fuerunt, quibus nec sexta Episcoporum pars aderat : Si ergo verum est, quòd major Episcoporum pars Papæ conjuncta articulum fidei, cui omnes fideles obedire & subjici teneantur, condere non possit, verum etiam erit, nullum ex Conciliis, quæ pro Oecumenicis agnoscimus, articulum fidei conficere potuisset. Quòd post definitionem Concilii Nicæni de fide non fuerit, verbum Divinum Patri suo æquale esse. Quòd post Constantinopolitanum, cui 150. tantùm Episcopi interfuerunt, de Fide non fuerit, Spiritum Sanctum æqualem esse Patri & Filio. Quòd post Concilium Ephesinum de Fide non fuerit, unam tantùm esse in Christo personam, Beatámque Virginem Dei Matrem esse. Quòd post Calcedonense de Fide non fuerit, duas esse distinctas ac inconfusè uni personæ in Christo unitas naturas. Et sic de cæteris, quæ referre nimis longum foret.

Quòd si quis dicat, quòd ex quo hæc Conci-

lia ab universa Ecclesia recepta fuerunt, eorum decisiones in dubium vocare nulli ampliùs licitum fuerit, nisi Hæresis notam incurrere mallet. Ad hoc respondeo 1. Inde jam sequi, quòd ea, quæ in hujusmodi Conciliis definita fuêre, de fide non fuerint, nullúsque fidelium obligatus fuerit, iis interiori mentis assensu priùs acquiescere, nisi postquam certitudo de totius orbis Ecclesiæ, id est, omnium Episcoporum consensu obtenta fuisset. Et hoc unicum ipsamet utique Concilia Oecumenica authoritate suâ privat ac dejicit; ii quoque, qui nostrâ hâc ætate tam validè ea reclamant, atque ut supremum ac Infallibilem Judicem appellant, per hoc tandem fateri coguntur, quòd non sint magis infallibilia, quàm sit ipse Papa, illorúmque definitio, nisi priùs eam Ecclesia universa acceptet, nullatenus de Fide esse possit. 2. Quòd post decisionem Conciliorum Oecumenicorum quilibet Episcopus, qui iisdem non interfuit, jus habeat decisionem examinandi, illámque rejicere possit, si suæ Ecclesiæ Fidei conformem non invenerit. 3. Quòd, si triginta solummodò Episcopi ante celebrationem Concilii quoad argumentum ibidem præcipuè tractandum ac definiendum ab aliis dissenserint, atque post Concilium in sua opinione persistant, decisio Concilii ad nihil futura sit, aut cùm saltem Fidei articulum non faciat, jus semper retenturi sint suam defendendi opinionem, utpote cùm illa inter Episcopos quasi-Unanimitas deficiat. Et quantumlibet Papa cæteríque Episcopi illos excommunicent, semper tamen interiùs Ecclesiæ adhærebunt, ejúsque vera membra erunt, jus ùt priùs retinebunt ordines conferendi, omnésque Episcopales functiones exercendi,

di, quin omnia anathemata eos à Christo separare, Fide aut Charitate exuere valeant, dummodò semper agnoscant ac profiteantur, quòd Papa sit Caput Ecclesiæ.

Quas autem ex similibus principiis consequentias deducere non debemus? Certum est, quòd statim post Concilium Nicænum plures Episcopi illius decisiones recipere, atque Verbum Patri æterno consubstantiale agnoscere noluerint. Memoriâ item proditum est, quòd Concilium Tyriense non nisi ex istis fermè Episcopis conflatum fuerit; statim post Constantini obitum se desuper apertè declarârunt. Interim tamen quoad communionem à Catholicis separati non erant, eo quòd hi non recusarent unà cum ipsis Conciliis interesse, ibique Ecclesiastica negotia tractare. Idem accidit post Concilium Calcedonense: plures Episcopi se adversùs illud declaraverunt atque rejecerunt, ita ut Leo Imperator desuper omnes Orientis Metropolitanos consulere, quídque de isto Concilio sentirent, & num tam ipsi, quàm eorum suffraganei illud reciperent, ab ipsis sciscitari coactus fuerit. In hisce opinionibus visi fuerunt Patriarchæ Alexandrinus & Antiochenus, qui nihilominus in communione Acacii Patriarchæ Constantinopolitani, cui plerique Orientis Episcopi etiamnum communicabant, persistere non desinebant.

Si ergo in Ecclesia semel admitteretur, quòd ad conficiendum Fidei articulum totius Ecclesiæ consensus, aut saltem quasi - Unanimitas Episcoporum requiratur, fateri oporteret, quòd, cùm Concilia Nicænum & Calcedonense unanimiter recepta non fuerint, verùm illis plures Orientis Episcopi se oppo-

sue-

fuerint, Fidei articulos non fecerint, & quòd quilibet absque ullo salutis periculo eis contradicere potuerit, ex quo sequeretur, quòd Arianismus Hæresis non esset.

Quòd si quis objiciat, quòd omni tempore Ecclesia illos ùt Hæreticos respexerit, qui horum Conciliorum Decisionibus acquiescere renuerunt; id facilè concesserim: at semper creditum est, quòd alicujus Concilii Summorum Pontificum authoritate firmati decisio suprema ac infallibilis in Ecclesia authoritatis sit; quódque principium quasi-Unanimitatis omnium totius mundi Episcoporum nunquam agnitum fuerit.

Et profectò quot Hæreses in suo ortu statim suffocatæ fuêre, quot item aliæ damnatæ, postquam à Provincialibus Synodis aut ab Universitatum Censuris Romam fuerat appellatum, quæ utique vires sumpsissent séque dilatâssent, si vel Oecumenicorum Conciliorum celebratio, vel quasi-Unanimitas omnium totius mundi Episcoporum expectanda fuisset? nemo potuisset allegare, aut prætendere, quòd ea, quæ sive per Concilia Provincialia, sive Romanos Pontifices decisa fuerant, fidei articuli forent, donec omnium totius mundi Episcoporum consensus obtentus fuisset. Pelagiani e. g. post Synodos Africanas, eorúmque ab Innocentio ac Zosymo Summis Pontificibus factam damnationem jure contendissent, quòd ipsi Hæreticorum eorúmque Doctrina Hæresis notâ iuuri non possent, donec Universa Ecclesia desuper consensum suum dedisset; & præterea æquè jus habuissent Episcoporum subscriptionem Decreto Zosymi subjunctam cavillandi, ac illi, qui hodie Episcoporum subscriptionem Constitu-

tioni

tioni *Unigenitus* factam in Controversiam adducunt, eíque se opponunt. Pariter etiam semi-Pelagiani in Synodo Secunda Arausicana, innumeríque alii Hæretici, quos Historia Ecclesiastica passim commemorat, qui semper vel errores suos retractaverunt, vel tanquam Hæretici habiti sunt, quamprimùm à Sancta Sede damnati fuerunt.

Præterea ad quid in Historia tam frequentes ad Summos Pontifices appellationes fuissent, si eorum judicium ac definitio ad terminandas lites ac controversias nihil contulissent, verùm (non dico ad Generale Concilium, cùm istud ad easdem terminandas secundùm novum systema non multò aptius fuisset) ad totius mundi Episcopos confugiendum, illorúmque super hisce controversiis ac litibus judicium expectandum fuisset.

Numnon igitur rationabilius est dicere, quòd, cùm Salvator noster Ecclesiam suam in Fidei puritate usque ad omnium sæculorum finem conservare voluerit, Divo Petro ejúsque Successoribus in Sede Romana potestatem tribuerit de hujusmodi quæstionibus supremo modo infallibiliter judicandi ac decidendi, quàm id Oecumenicis Conciliis tribuere, quorum convocatio quandoque impossibilis est, aut judicio omnium totius mundi Episcoporum, de quo nisi post elapsum jam longum tempus inveteratóque jam errore nemo certus esse potest? Historiæ etiam memoriâ compertum habemus, sat multos Hæreticos ac Heterodoxos judicio Papæ acquievisse, errorésque suos retractâsse, nullum autem eorum legimus, qui judicio Conciliorum Oecumenicorum, aut omnium totius orbis Episcoporum consensui acquie-

quieverit, si de Hæresiarchis aut eorum sectis sit sermo,

Ex his omnibus concludo, quòd Unanimitas Episcoporum ultimis hisce adinventa temporibus, sicut &, quod idem est, prætensus ille totius Ecclesiæ consensus nullâ ratione defendi possit, quem Galliæ Clerus utique amplexus non fuisset, si hujus Regni Episcopi suorum Prædecessorum vestigiis inhæsissent, sique, prout illi, Infallibilem Sanctæ Sedis Authoritatem agnovissent.

CAPUT XV.

Respondetur Objectionibus, quæ adversùs Infallibilitatem Summorum Pontificum formari solent.

FRequentiores Objectiones, quæ adversùs Doctrinam, quam hucusque stabilivi, formantur, quibúsque plerique magis moventur, ex agendi modo Divi Cypriani erga Sanctum Stephanum Papam ratione Baptismi Hæreticorum, & ex iis, quæ Sanctus Augustinus, cùm Donatistis responderet, de hac agendi ratione in suis operibus effatus est, deducuntur. At cùm fusè utrique huic objectioni, ubi Sanctorum Patrum de Authoritate Summorum Pontificum sensa retuli, responderim, plura hìc desuper non addam. Sicut nec etiam iis, quæ quoad quasdam Summorum Pontificum ad quosdam particulares directas Decretales, in quibus in errorem lapsos esse eos nonnulli contendunt, objici solent, immorabor: Præterquam enim, quòd plerique

queTheologi potiorem harum difficultatum partem jam elucidârint, sufficit mihi, ne diutiùs iis detinear, quòd Thesin, quam propugnandam suscepi, non tangant: in eo quippe tantummodò consistit, quòd per eam contendatur, Summos Pontifices in Fidei Decisionibus, quas pro tota Ecclesia ferunt, eique observandas proponunt, esse Infallibiles. Firmiter proin teneo, quòd in omni sæculorum serie non invenietur, vel unicum Papam in hac Hypothesi, aut ullum protulisse errorem, aut quòd Ecclesia crediderit Summos Pontifices hujusmodi errorem invehendi capaces fore.

Doctor Launojus, qui nostrâ ætate omnium illorum, qui Doctrinam nostram impugnant, Coryphæus est, ut contrariam opinionem stabiliat, Summorúmque Pontificum authoritatem non solùm sub Conciliis Oecumenicis, quæ fortè absque illis celebrarentur, deprimat, sed insuper ut eam cæterorum Episcoporum authoritati æquet, plura edidit volumina. Epistolas, quas hac super materia exaravit, innumeris veterum sententiis ac textibus opplevit, variáque ratiocinia in iisdem adhibuit; at eorum pleraque tam caduca sunt, ut vel mediocribus Logicis pudorem excuterent. Quod autem Patrum Veterúmque loca, quæ frequenter absque ullo discrimine accumulat, attinet: notatû dignum est, quòd inter plus quàm mille, quæ corrasit, nullus reperiatur, in quo vel unus Ecclesiæ Pater, ullum Concilium, ullus Historicus, verbô ullus Scriptor Catholicus ante Concilium Constantiense asseruerit, vel quòd Summi Pontifices non sint Infallibiles, quando in fidei quæstionibus articulum quemdam toti Ecclesiæ credendum proponunt; aut quòd vel uni-

unicus Papa præteritis fæculis falfum aliquem,& qui erroneus dici poffit, propofuerit. Et hoc ipfum me ab onere objectionibus, quæ adversùs Doctrinam, quam tueor, formari folent, refpondendi eximere poffet, eas fcilicet illis, à quibus formantur, refolvendas remittendo. Enimverò ipfis dicere poffem; nec ex Sacra Scriptura, nec ex univerfa traditione vel unicam authoritatem adducere poteftis, quæ ftabiliat, Summos Pontifices in iis, quæ Ecclefiæ proponunt, errori obnoxios feu Conciliis fubjectos effe. E contrario ego per totam Traditionem demonftravi, quòd Summi Pontifices tanquam infallibiles femper agniti fuerint, illorúmque Ecclefia tanquam Mater & Magiftra cæterarum omnium perpetuò præconizata fuerit. Ea omnia, quæ tum ex Sanctis Patribus, tum Conciliis, Veteribúsque Scriptoribus retuli, non modò hanc ftabiliunt fententiam, verùm infuper probant, quòd Prærogativæ Summorum Pontificum fuper promiffiones Chrifti Divo Petro factas, ac in Evangelio relatas fundatæ fint: adeóque veftrâ æquè ac meâ intereft difficultates illas, quæ adversùs hanc Doctrinam formari poffunt, refolvere

At liberaliùs agam, ipfemetque iis difficultatibus, quæ in quorumdam mentibus majorem impreffionem facere poffent, refpondebo.

Objicitur ergo 1. Quòd fi femper creditum fuiffet, Summos Pontifices effe Infallibiles, fuperfluum, ac inutile fuiffet ad fidem explicandam Hæresesque damnandas Concilia congregare, fuffeciffet enim utique ad folos Summos Pontifices recurrere, atque pro decifione fupplicare, quod tamen factum non fuit. 2. Ipfimet Summi Pontifices omni

quâ datâ occasione fassi sunt se teneri servare Canones eisque se conformare, ex hoc ergo fassi sunt, quòd Conciliis illis, in quibus hujusmodi Canones cusi fuerant, inferiores sint. 3. Quidam Summi Pontifices in certis quibusdam occasionibus declaraverunt, quòd nullatenus intenderent quidquam contra Fidem proferre, alii verò, ùt Joannes vigesimus secundus & Gregorius undecimus in mortis articulo protestati sunt, quòd si fortè ex quadam inadvertentia ipsis quidquam fidei contrarium aut linguâ aut calamô excidisset, illud omne retractent ac pro non dicto aut scripto haberi velint. 4. Quòd Ecclesiæ Patres, peculiariter autem Sanctus Augustinus, docuerint, Claves Ecclesiæ, id est, potestatem jurisdictionis, immediatè Ecclesiæ ipsi traditas fuisse, cujus D. Petrus figuram solummodò gerebat, quando Salvator noster ipsi easdem promisit: unde sequitur, quòd, cùm tam ipse, quàm ejus Successores suam jurisdictionem nonnisi ab Ecclesiâ receperint, ei inferiores sint, ipsique subjici debeant. 5. Quòd Summi Pontifices sæpiùs fassi sint, sibi fas non esse, vel in minimo se ab Ecclesiæ Traditione elongare. 6. Quintum Oecumenicum Concilium exemplô Apostolorum docet, quòd per viam Conciliorum articuli Fidei examinari ac definiri debeant; non ergo in hujusmodi materia Summorum Pontificum authoritatem agnoscebat. 7. Concilium Constantiense expresè definivit, quòd Concilium Generale sit supra Papam, hícque illi subjiciatur, cùm de Fide ac Ecclesiæ reformatione agitur. Idem etiam Basileense definivit, & ex quo Concilii Constantiensis Decreta renovavit, pro legitimo à Papa Eugenio quarto habitum est. Hæc sunt præcipua

argumenta, quæ adversùs Summorum Pontificum Infallibilitatem eorúmque ſupra Concilia Oecumenica ſuperioritatem adducuntur. Illis igitur modò reſpondendum eſt.

ſ. I.

Reſpondetur Objectioni ex neceſſitate Conciliorum deductæ.

Reſponden ergo 1. Quòd ſi Summorum Pontificum Infallibilitas fundata eſſet ſuper revelationes aut inſpirationes Propheticas, tunc in tali caſu meritò dici poſſet, Concilia ſuperflua ac inutilia eſſe, cùm quibuscunque emergentibus cauſis ſolùm ad eos tanquam ad tot oracula, quæ in flagranti pronuntiando omnes difficultates facilè definiiſſent, recurrendum fuiſſet. At hæc non ita ſe habent. Ipſorum æquè ac Conciliorum Infallibilitas ſupponit materiæ occurrentis diſcuſſionem, traditionísque examen. Verum quidem eſt, quòd, cùm Sedes Apoſtolica à Fide nunquam deflexerit, ſemper in ſinu ſuo vivam quamdam Traditionem conſervet, at hoc minimè impedit, quin, cùm novæ occurrunt quæſtiones, ad ea, quæ tum Summorum Pontificum Prædeceſſores, tum Eccleſiæ Patres, tum denique ipſa Concilia ſive Generalia ſive Particularia deſuper cenſuerunt, recurri oporteat. Verbo eadem Summi Pontifices implere debent, quæ in Conciliis Oecumenicis, antequam quidquam definiatur, fieri conſueverunt.

Quæ cùm ita ſint, facilè quisque videt, quòd de Prudentia Summorum Pontificum fuerit in va-

tiis emergentibus Concilia cogere, in quibus omni possibili ac convenienti diligentiâ subortæ quæstiones examinarentur; sive dein ipsimet expresè ea convocârint, sive eorundem celebrationi per consensum suum concurrerint; & quòd ita res se habeat, invictum ex eo argumentum nobis suppeditatur, quòd Gregorius septimus Papa, qui expresè declaravit Summos Pontifices esse Infallibiles, quemque valde multi tanquam primum hujus Doctrinæ authorem respiciunt, nihilominus multa convocârit ac coëgerit Concilia, eisque ipsemet præsederit, atque super Fide definierit, Ecclesiasticámque Disciplinam ad normam reduxerit. Notum etiam est, quòd ab hujus Papæ temporibus ipsius Successores innumera ferè coëgerint, inter quæ plura Oecumenica etiamnum fuêre. Dicétne exinde aliquis, quòd Gregorius septimus seu ipsius Successores se non esse Infallibiles, aut quòd in Conciliis Generalibus authoritatem quamdam suæ superiorem agnoverint? fateri ergo oportet, quòd argumentum ex Conciliorum celebratione deductum contra Infallibilitatem Summorum Pontificum nullatenus proponi possit.

2. Celebratio Conciliorum pro unico objecto non semper habuit Decisionem quæstionum Fidei, verùm ideo etiam quandoque Concilia celebrata fuerunt, ut scilicet turbas, quas factio Hæreticorum in Ecclesia causârat, cessare facerent, mentésque, quas Disputationum calor, & sæpius quidem cum dispendio charitatis, quæ perfectionis vinculum est, inflammârat, readunarent, atque inter Episcopos eadem sensa, eundem sermonem, eundémque spiritum restituerent, ac renovarent.

3. Hujusmodi Conventus pro fine insuper habuerunt, ut per viam, quæ authoritatem minùs redoleret, Hæreticos reducerent, aut splendidiori modo convincerent. Pervicacia Hæreticorum nimis quàm magna sæpius fuit, quàm ut se determinationi Summi Pontificis subderent, cùm enim arbitrarentur se Sacræ Scripturæ inniti, facilè sibi persuadebant, quòd rem meliùs intelligerent, accuratiúsque discussissent, quàm ipsimet Summi Pontifices. Necessum ergo erat, ut ipsis in Conciliis demonstraretur, quòd omnes Catholici Episcopi non aliter, quàm Ecclesiæ Caput, Divíque Petri Successor, sentirent. Eadem semper erat intrinseca authoritas (ut scholæ loquuntur) at extrinsecè major apparebat in Conciliis, proindéque magis apta erat ad Hæreticos pertinaciæ convincendos.

Quòd si quis insuper dicat, quòd, si Summi Pontifices pro Infallibilibus agniti fuissent, illi, qui super Fide disceptabant, se utique ipsorum authoritati submisissent. Respondeo, & quæro etiam ab illis, qui ita argumentantur, num Concilia Oecumenica Infallibilia sint nec ne? si dicant, quòd sint Infallibilia; quæro ulteriùs, quare ergo hi, qui in illis damnati fuerunt, eorum authoritati se non submiserint? Concilium Nicænum Hæresin Arianam damnavit, Constantinopolitanum Macedonianam, Ephesinum Nestorianam, Calcedonense Eutychianam, & sic de reliquis. Interim tamen hæ omnes Hæreses post hæc Concilia ùt antè etiamnum substiterunt. Imò pleræque post suam damnationem magis se dilataverunt, quàm antè. An ultimis hisce temporibus Lutherani, qui post Bullam Leonis decimi tantâ solemnitate Concilium Generale tan-

quam

quam ultimum Judicem appellârunt, magis se Concilio Tridentino, quàm Summo Pontifici submiserunt? insulsè argumentantur ergo hi, qui dicunt, quòd, si primis Ecclesiæ sæculis Summi Pontifices infallibiles crediti fuissent, eorum Decretis ac Decisionibus omni modo submissio ab omnibus præstita fuisset.

Operæ nihilominus pretium est hìc notare, quòd, cùm Decisiones Conciliorum Oecumenicorum nullam Hæresin extinguere potuerunt, Summorum econtra Pontificum Definitiones quàm plures in ipso ortu suffocârint, ùt Appollinaris, Pelagii, Semi-Pelagianorum, Berengarii, Gilberti Porretani, Petri Abaëlardi, Almarici, cæterásque innumerabiles, quarum Authores, aut se Summorum Pontificum Decisionibus submiserunt, suísque erroribus renuntiârunt, aut damnatis à Sancta Sede eorum Dogmatibus, ab omnibus derelicti fuerunt. Si de judiciorum infallibilitate ex illorum, qui damnati fuerunt, submissione judicare oporteret, profectò longè plura suæ Infallibilitatis argumenta Summi Pontifices haberent, quàm Concilia Oecumenica. At nondum eò res nostræ devenêre, ut ex hujusmodi principiis argumentari nostrámque de Summorum Pontificum Infallibilitate ac supra Concilia superioritate Doctrinam fulcire cogamur.

Cùm de Conciliorum necessitate agamus, pauca hìc quoad objectionem sextam ex Concilio quinto Generali erutam disserere consultum duxi. Prætenditur ergo, quòd ibi dictum sit, quòd Fidei quæstiones nullibi, quàm in Conciliis determinari possint. Ex quo infertur istud Concilium non credidisse, quòd Papa eas definire possit. At omisso,

quòd locus, qui citatur, nihil aliud sit quàm mera enuntiatio, & non definitio quædam, verum equidem est, quòd Concilium Synodorum celebrationem ad terminan las occurrentes quæstiones laudet, at non dicit, quòd id aliter fieri non possit. Verba, quæ ex eo Launojus adducit, alium omnino sensum habent, sic enim sonant: „ Certo constituto, quòd „ in communibus disceptationibus, cùm propo- „ nuntur, quæ ex utraque parte discutienda sunt, „ veritatis lumen tenebras expellit mendacii. Nec „ enim potest in communibus de Fide disceptatio- „ nibus aliter veritas manifestari, cùm unusquisque „ proximi adjutorio indiget. Manifestum est, quòd hæc verba nihil aliud ad definiendum exigant, quàm ut rationes utrinque in disputationibus, quæ instituuntur, antequam judicium pronuntietur, discutiantur & examinentur; ad Conventus Ecclesiasticos apprimè congruos arbitratur.

Sed inde non sequitur, id alibi quàm in Conciliis fieri non posse; aliàs sequeretur etiam, quòd nullus Episcopus in propria Diœcesi minimam confingere posset propositionem, sed ad id integrum requireretur Concilium. Verùm ex initio textûs à Doctore Launojo citati contra ipsius intentionem probaretur, quòd Papa Concilium in materia Fidei non ideo cogat, quasi ipsus emergentes Fidei quæstiones infallibiliter determinare non possit, sed ideo tantùm, quòd id in Concilio facere convenientius censeat, exemplo Apostolorum, qui quamvìs singuli Infallibilitate gauderent, ceremoniarum legalium negotium nihilominus in Concilio definire maluerunt. „ Licèt (inquiunt memorati Concilii quinti Patres) „ Spiritûs Sancti gratia, & circa singulos Apostolos abun-

„ abundaret, ut non indigerent alieno consilio, ad
„ ea, quæ agenda erant, non tamen aliter de eo, quod
„ movebatur, si oporteret gentes circumcidi, defi-
„ nire voluerunt, priusquam communiter congre-
„ gati, divinarum scripturarum testimoniis unus-
„ quisq; dicta sua confirmaverunt. Infallibilitas er-
go personalis non impedit, quin Conciliorum ce-
lebratio utilis sit.

Hunc Paragraphum finio verbis cujusdam Epi-
scopi Græci, qui ad amicum scribens de Conciliis
Summo Pontifici comparatis sic loquitur: (a)
„ Non enim eo quòd sit majoris authoritatis & ma-
„ gis possit generale Concilium, quàm Apostolica
„ Sedes, Generalia aguntur Concilia, sed quia inci-
„ dentes quæstiones difficiliores sint, & majoris in-
„ digeant discussionis.

§. II.

Respondetur Objectioni ex SS. Canonum observatione depromptæ.

OBjectio hæc in eo consistit, quòd Divi Petri Successores magnam reverentiam erga SS. Canones testati sint; quòd perstudiosè eosdem observârint, quòd sæpiùs dixerint, se non posse his Sanctis Regulis contraire, aut permittere, ut labefactarentur. Ita Julius Papa, Sanctus Leo, Sanctus Gregorius Magnus de Canonibus Concilii Nicæni locuti sunt. Sic Gelasius Papa etiam dicit, quòd inter omnes Ecclesias nulla sit, quæ exactiùs eosdem SS. Canones observare teneatur, quàm Sedes Apostolica.

(a) Barlaam Epist. Joran.

lica. Ita posteriores Pontifices Romani omni qua data occasione elocuti sunt, quòd nempe nihil facere possint contra Sacros Canones. „ Sit lex commu-
„ nis (inquit Sylvester Secundus) „ Ecclesiæ Ca-
„ tholicæ, Evangelium, Apostoli, Prophetæ, Cano-
„ nes spiritu Dei constituti & totius mundi reve-
„ rentia consecrati, & Decreta Sedis Apostolicæ ab
„ his non discordantia.

Ex hoc principio Doctor Launojus concludere vult, quòd Summi Pontifices Conciliis, in quibus hi Canones editi fuerunt, inferiores se agnoverint, cùm aliàs non eos ùt agendi regulas sibi constituissent, nec fassi fuissent, quòd neque illos contemnere, neque transgredi auderent. Sed ut luce meridiana clariùs demonstretur, quàm leve hoc argumentum sit, non aliud opus est, quàm ut ad Concilia Generalia applicetur. Hi Sacri Conventus non minorem venerationem pro Conciliis, quæ ipsos antecesserant, testati sunt, quàm Summi Pontifices pro SS. Canonibus. Concilia Ephesinum & Calcedonense Conciliorum Nicæni & Constantinopolitani Fidei formulas retulerunt, atque declaraverunt, nihil in illis mutare aut tangere se posse. Subsequentia Concilia id ipsum præstiterunt, atque sub anathematis pœna prohibuerunt, ne quisquam vel minimum iis adderet, demerétve. Rationabilitérne exinde inferri posset, quòd omnia Concilia à quarto sæculo celebrata se quoad authoritatem illis duobus primis Conciliis inferiora agnoverint? ridiculum ergo sanè est, ex eo, quod Summi Pontifices de Sacris Canonibus edixerunt, illud inferre velle. Cùm enim hæ Regulæ ab ipsismet Summis Pontificibus, qui Conciliis illis, in quibus ab innu-

meris

meris fermè Sanctissimis, ac eruditissimis Episcopis Spiritûs Sancti ductu conceptæ fuerant, per suos Legatos præsederant, editæ fuerint, utique non poterant non ingenti erga eas affici reverentia.

Præterea cùm Summi Pontifices tenerentur curare, ut in omnibus totius orbis Ecclesiis Canones publicarentur, ac observarentur, poterántne, quin à recto deflecterent ordine, eosdem ipsi non observare? imò ad eorundem observationem quoad ea, quæ juris Divini in se continere poterant, æquè ac alii obligabantur. At hoc nunquam obfuit, quin in Canonibus Ecclesiæ dispensare possent, cùm scilicet id necessitas, aut Ecclesiæ utilitas exposcebat. Tunc ergo (cùm se ab iis discedere non posse asseverant) eorum officium ac debitum postulabat, ut nulla in eis dispensandi subveniente necessitate, eosdem observari facerent.

Per discursum denique Launoii argumento persimilem probaretur, quòd quilibet Papa inferior minorísque authoritatis sit, quàm sui Prædecessores. Summi námque Pontifices innumeris penè locis declarârunt, quòd à Decretis suorum Prædecessorum nec latum unguem discedere possent. At pudet me tamdium similibus immorari sophismatibus.

Insuper valde mirum est, quòd, dum Gallicani Episcopi contendunt, Papam Conciliis Generalibus inferiorem esse, atque ad Canonum observantiam teneri, continuò tamen ad eum recurrant pro obtinenda eorumdem Canonum in Oecumenicis Conciliis editorum dispensatione, modò pro Episcopatûs unius translatione, modò pro pluralitate Beneficiorum, modò ut ea in Commendas possidere queant.

§. III.

Reſpondetur iis, quæ de quibusdam Summis Pontificibus objiciuntur.

DOctor Launojus objicit nobis, quòd quidam Papa, cùm jam in procinctu eſſet Sanctum aliquem canonizandi, proteſtatus fuerit, quòd non intenderet quidquam contra fidem agere: ex quo infert, quòd ille Papa ſe errori obnoxium agnoverit. Alibi dicit, quòd Joannes vigeſimus ſecundus errorem, ſuper ſtatu animarum poſt mortem, tradiderit; & quòd Gregorius undecimus in ſuo teſtamento declaret, quòd, ſi aliquâ occaſione ſive loquendo ſive ſcribendo ipſi quidquam, quod tamen non ſperaret, contra Fidem excidiſſet, illud rejiciat ac revocet. Ex quo hic Doctor ſemper eandem concluſionem deducit. At, quod primum ſpectat, facilè patet, quòd ex eo, quòd aliquis Papa declaret ſe non intendere quidquam contra Fidem agere, peſſimè concludatur, quòd errorem toti Eccleſiæ proponere ſe poſſe arbitretur; quemadmodum peſſimè concluderetur, quòd ex eo, quòd Concilium aliquod Oecumenicum dixerit, ſe non intendere quidquam contra Fidem agere, toti Eccleſiæ errorem tanquam Fidei articulum proponere poſſet. Et qualiſcunque demum ſenſus hujus Papæ verbis tribuatur, nunquam tamen ille, quem Launojus prætendit, tribui poterit.

Quod Joannem vigeſimum ſecundum attinet, conceſſerim, quòd Doctrinam erroneam ſuper ſtatu animarum poſt mortem, protulerit, quam Facultas Theologica Pariſienſis rejecit. At etiam concedi

cedi debet, quòd hanc opinionem in Fidei Dogma non erexerit, aut toti Ecclesiæ credendam proposuerit, de quo hìc præcisè quæstio est. Imò in articulo mortis declaravit, quòd hanc opinionem aliquamdiu non nisi tanquam particularem opinionem, non verò ùt Fidei articulum defenderit; prout videre est apud Raynaldum.

Quoad Gregorium undecimum abundè liquet, quòd ipsius scrupulus in nullam publicam Decisionem ceciderit, cùm, si quasdam erroneas edidisset, rejectæ utique fuissent, eisque contradictum, nec hanc contradictionem ipse ignorare potuisset. Non ergo potest intelligi, nisi de quibusdam particularibus opinionibus, quæ ipsi ex inadvertentia fortè exciderant, quod quæstionem, quam modò tracto, non ingreditur.

Sunt, qui insuper Bullas Nicolai quarti & Joannis vigesimi secundi ratione panis & victûs Franciscanorum objiciunt, contendentes, quòd hæ Bullæ sibi invicem in suis decisionibus contrarientur. Verùm præterquam quòd in his Bullis non agatur de Fide Ecclesiæ, cùm Facultas Parisina desuper quondam consulta fuisset, in sua consultatione demonstravit, quòd dictæ Bullæ sibi invicem contrariæ non essent; prout videri potest apud Raynaldum. (a)

§. IV.

Respondetur Objectioni, quòd Claves Ecclesiæ non immediatè Divo Petro traditæ fuerint.

QUi nostrâ ætate hanc Objectionem faciunt, videntur velle iis contradicere, quæ Salvator no-

(a) *Ad an. 1323. & 1324.*

noster in Evangelio asserit. Christus dicit, Petro se daturum Claves Cœlorum, & illi contendunt, quòd ei easdem non dederit, sed Ecclesiæ. Christus ait, Simoni filio Joannis eas se daturum; & illi volunt, quòd non Simon filius Joannis illas ab ipso receperit, sed quædam vacua realitatis figura, quæ Ecclesiam repræsentabat, ita ut Simon aut Petrus Joannis filius ab Ecclesia, non autem à JEsu Christo, nisi mediante illa, eas habuerit. Et hoc est præclarum illud systema, quod sibi de potestate jurisdictionis quidam efformant. Nempe non à Papa Episcopi hanc jurisdictionem habent, sed ab Ecclesia eam ipsemet Papa recipit.

Istud systema pluribus Sanctorum Patrum sententiis fulcire prætendunt, præcipuè autem Divi Augustini, qui ubique docet, quòd, cùm Salvator noster suas promissiones Divo Petro fecit, hic Apostolus figura Ecclesiæ fuerit, eámque totam repræsentârit. Inde concludunt, quòd, cùm promissiones Christi immediatè Ecclesiæ factæ fuerint, in isto Ecclesiæ Corpore, non verò in Divi Petri Successoribus Infallibilitatis donum reperiatur.

Sed difficile non est istud evertere systema: Nam 1. verum non est, promissiones Christi immediatè pro Divo Petro ejúsque Successoribus factas non fuisse. Contrarium per totam traditionem demonstravi, tam per consensum Ecclesiæ Græcæ tempore suæ Catholicitatis, quàm & Ecclesiæ Latinæ.

2. Quòd Sanctus Augustinus cum quibusdam aliis Patribus dicat Divum Petrum, cùm ipsi Salvator Claves Regni Cœlorum promisit, Ecclesiam repræsentâsse; longè abest, ut toti Antiquitati

eas D. Petro promissas collatásque asserenti contrarietur, quin potiùs eidem perfectè concordet. Cùm námque Divus Petrus verbis Salvatoris Caput Apostolorum constitutus fuerit, Salvator ipsi dando Claves Regni Cœlorum, ita ei illas pro se tradebat, ut vellet eas per ipsum ad cæteros Apostolos, universámque Ecclesiam transire. Non ergo est quæstio, num, cùm Salvator Clavium potestatem Divo Petro tribuit, eandem etiam toti tribuerit Ecclesiæ; de hoc enim facilè inter omnes convenit: verùm in hoc quæstio vertitur; num scilicet Divus Petrus illam potestatem ab Ecclesia receperit, aut Ecclesia à Divo Petro; atqui Sanctus Optatus unus ex antiquioribus Patribus, qui hac de re egerunt, expressè ait, quòd soli Petro hæc potestas tradita fuerit, quam dein cæteris communicavit. (a) „ Bono unitatis (inquit) „ Beatus Petrus, cui satis erat, si, postquam negavit, solam veniam consequeretur, & „ præferri omnibus Apostolis meruit, & Claves „ Regni Cœlorum communicandas cæteris solus „ accepit. Nullus Patrum illorum, qui asseruerunt, quòd Salvator noster potestatem Clavium Ecclesiæ in persona Divi Petri tradiderit, in hoc Divo Optato contradixit, nullus eorum enim dixit, quòd ista potestas immediatè Ecclesiæ tradita fuerit, & quòd ab Ecclesia primùm ad Divum Petrum transierit, quin è converso omnis traditio Sancti Optati effatum secuta est. Innocentius Papa Primus expressè dicit, (b) quòd à Divo Petro omnis Episcopalis authoritas exordium sumpserit: „ A Beato „ Petro (inquit) „ ipse Episcopatus & tota autho„ritas hujus nominis emersit. Divus Leo fortiùs ad-

(a) *l. 7. cont. Parm.* (b) *Ep. 91. apud Aug.*

adhuc rem exprimit, (a) cum ,„ Hujus muneris (inquit) „ Sacramentum ita Deus ad omnium A-„ postolorum officium pertinere voluit, ut in Bea-„ to Petro Apostolorum omnium Summo princi-„ paliter collocârit: & ab ipso quasi quodam Ca-„ pite dona sua velit in omne Corpus manare: ut „ exortem se mysterii intelligeret esse Divini, qui „ ausus fuisset à Petrj soliditate recedere. Et alibi: (b) „ Magnum & mirabile (inquit) „ dile-„ ctissimi, huic viro consortium potentiæ suæ tri-„ buit divina dignatio: & si cum eo commune cæ-„ teris voluit esse Principibus, nunquam nisi per „ ipsum dedit, quidquid aliis non negavit. Id ipsum etiam fatetur Stephanus Larissæ in Thessalia Episcopus his verbis Bonifacio Papæ Secundo scribens: „ Quia Domino dicente tertiò: Amas „ me? Pasce oves meas, tradidit priùs vobis man-„ datum, & per vos deinde omnibus per universum „ mundum Sanctis Ecclesiis condonavit. Sed hìc omittendum non est, quòd ante omnes hos Patres, Divus Cyprianus id ipsum jam agnoverit, expresséque docuerit Claves personæ Divi Petri traditas fuisse. (c) „ Loquitur (inquit) „ Dominus ad Pe-„ trum, & ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super „ hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam. Et i-„ terum eidem post resurrectionem suam dicit: „ Pasce oves meas, & quamvìs omnibus post resur-„ rectionem suam parem potestatem tribuat.... „ tamen ut unitatem manifestaret, unam Cathe-„ dram constituit, & unitatis ejusdem originem ab „ uno incipientem, sua authoritate disposuit. In per-

(a) *Ep.* 89. *ad Episc. Prov. Vien.* (b) *serm.* 3. *de assump. suæ* (c) *Ep. ad Bonif. II.*

persona ergo & per personam Divi Petri authoritas Episcopalis sumpsit exordium.

Absit,ut D. Augustinum ab illis Patribus, qui ipsum præcesserunt, ipsius contemporanei fuerunt, ipsúmque secuti sunt, separemus ipsum systematis illius authorem constituendo, quod ipsorum Doctrinam evertit. Legerat hic Sanctus Doctor id, quod primùm ex Sancto Innocentio Papa retuli, illúdque approbârat. Longè ergo aberat, ut contrarium doceret. Item cùm dixit, quòd Divus Petrus, cùm promissiones Salvatoris reciperet, Universam repræsentârit Ecclesiam, nihil aliud dicere voluit, quàm quòd potestas illa, quam Divinus hic Salvator ipsi communicabat, non in ipsius duntaxat persona aut vita terminanda esset, verùm quòd oporteret, ut ipsam communicaret, atque usque in finem sæculorum ad universam transiret Ecclesiam. Hâc ergo ratione Divus Augustinus „ Si (inquit) hoc Petro „ tantùm dictum est, hoc non facit Ecclesia. Si „ autem in Ecclesia fit. . . . Petrus quando Claves accepit, Ecclesiam Sanctam significavit. Cùm ergo dicit, quòd occasione illâ Petrus Ecclesiam repræsentârit, de tali repræsentatione locutus est, quâ Rex aliquis suos subditos, Paterfamilias suos liberos, & Pastor Gregem sibi subjectum repræsentant. Quemadmodum denique illi, qui hanc objectionem faciunt, contendunt, quòd Concilium Generale totam Ecclesiam repræsentet; sic etiam Divus Augustinus non aliâ ratione Divum Petrum universam Ecclesiam repræsentâsse asserit, quàm quòd primus & præcipuus inter Apostolos esset, atque in sua persona debiles ac fortes, ex quibus Ecclesia composita est,

est, repræsentaret. (a) „ In illo ergo (inquit)
„ uno Apostolo, id est, Petro, in ordine Apostolo-
„ rum primo & præcipuo, in quo figurabatur Eccle-
„ sia, utrumque genus significandum fuit, id est fir-
„ mi & infirmi, quia sine utroque non est Ecclesia.
Idem Sanctus Doctor alibi dicit, quòd Salvator no-
ster, cùm à Divo Petro quæsivit, num plus quàm alii
ipsum diligeret, in ipso solo Ecclesiam suam formà-
rit. (b) „ Dicit Petro (inquit) „ in quo uno for-
„ mat Ecclesiam, Petre amas me ? respondit, Do-
„ mine amo : Pasce oves meas. Et in alio sermo-
ne hæc habet : (c) „ Hinc ergo Petri excellentia
„ prædicatur, quia ipsius universitatis & unitatis Ec-
„ clesiæ figuram gessit, quando ei dictum est : Tibi
„ dabo claves &c. In alio denique adhuc sermo-
ne : (d) „ Petrus (inquit) „ in ea cœlestium Di-
„ scipulorum schola præcipuus, ac primus idoneus,
„ qui verba vitæ ex Christi ore suscipiens per E-
„ vangelii veritatem Judæorum gentem perditam
„ quæreret, & abdicatos ad hæreditatem vocaret;
„ Interpres legis, assertor gratiæ, destructor synago-
„ gæ, Ecclesiæ reparator. Et ideo solus inter A-
„ postolos meruit audire : Amen dico tibi, quia
„ tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ec-
„ clesiam meam. Dignus certè, qui ædificandis in
„ Domo Dei populis lapis esset ad fundamentum,
„ columna ad sustentaculum, Clavis ad Regnum.

Ex his omnibus hujus Sancti Doctoris locis cla-
ret, nî fallor, quòd, cùm dixit, Divum Petrum tem-
pore promissionum Christi Salvatoris nostri Eccle-
siam

(a) *Serm.* 13. *de Verb. Domini.* (b) *Serm.* 49.
(c) *Serm.* 108. *de divers.* (d) *Serm.* 29. *de Sanctis.*

ſiam repræſentâſſe, longè ut ab ipſius perſona privilegia & prærogativas, quibus eum Chriſtus Dominus decorabat, removere voluerit, quin potiùs è contrario contenderit, id manifeſtum ipſius excellentiæ, atque ſupra cæteros Apoſtolos ſublimationis fuiſſe ſignum, quódque eminenter in ſua perſona univerſam contineret Eccleſiam, quippe qui petra illa eſſet, ſuper quam Eccleſia ædificata erat, Columna, quæ totum ſuſtentabat ædificium, & Clavis, quæ Cœlum aperiebat. Nihil proin melius ad ſtabiliendas Sanctæ Sedis prærogativas, ejúsque Infallibilitatem roborandam adduci poterat. Alibi etiam idem Sanctus Auguſtinus de hac Sancta Sede diſſerens: (a) „ Ipſa (inquit) „ eſt petra, quam „ non vincunt inferorum portæ.

Quintam hìc adjungo objectionem, nec enim particularem titulum meretur. Conſiſtit in eo, quòd Doctor Launojus plura Summorum Pontificum loca adducat, in quibus declarant, quòd à Traditione diſcedere non poſſint, ex quo concludit, quòd exinde hi Summi Pontifices agnoverint, ſe non eſſe infallibiles. Hem quàm bellè iſte Syllogismus concludat! an ergo, ut Summi Pontifices ſuam probarent infallibilitatem, oportuiſſet, ut contra Eccleſiæ traditionem definirent, aut ſe ſaltem id poſſe declararent? hoc ita ſtante profectò Divus Paulus, qui fatetur, quòd adversùs veritatem nihil poſſit, quíque cupit, ut ipſi anathema dicatur, ſi aliud prædicet, quàm quod jam prædicârat, infallibilis non fuiſſet: pudet me talia referre. E contrario ideo Summi Pontifices infallibiles ſunt, quia in perſona

(a) Pſal. cont. part. Donat.

Divi Petri privilegium nunquam à traditione Ecclesiæ discedendi acceperunt.

§. V.

Respondetur Objectioni ex Concilio Constantiensi adductæ.

HÆc est magna illa objectio, &, ut ita dicam, Achilles Francigenarum Theologorum Summorum Pontificum Infallibilitatem impugnantium. Concilium Constantiense (inquiunt) clarè definivit, quòd Concilia sint supra Papam, universámque repræsentent Ecclesiam, Summíque Pontifices æquè ac reliqui fideles omnes in cunctis iis, quæ fidem concernunt, eorum decisionibus se subdere teneantur. Hæresis ergo est, ajebat olim Cardinalis à Lotharingia, tueri, quòd Summi Pontifices sint infallibiles aut supra Concilia Oecumenica. Hic Cardinalis opinionem hanc à Gersone mutuârat, qui mirè de ea gloriatur asserítque, quòd hujus Concilii definitio Facultatem Parisiensem suam super hac materia sententiam mutare fecerit, suâque authoritate Theologos eò adduxerit, ut deinceps Summos Pontifices fallibiles esse, atque Conciliis subjici tuerentur.

Possem quidem respondere, quòd hæc Concilii definitio, non sit Concilii alicujus Oecumenici, sed tantummodò Episcoporum, Prælatorum, & Theologorum illorum, qui Papæ Joanni vigesimo tertio subjecti erant. Hanc meam responsionem authoritate duorum testium Concilio Constantiensi contemporaneorum Eugenii Papæ quarti videlicet,

&

& Cardinalis de Turrecremata, qui tempore ipsius Concilii Constantiæ erat, firmare possem; hic Author factum istud, ut testis ocularis propugnat additque, quòd Joannes vigesimus tertius, qui Schafusium se receperat, cùm id percepisset, de eo, quasi de attentato adversùs Summorum Pontificum authoritatem erroneáque Doctrina ipso absente nec participante in medium prolata, conquestus sit.

At in omnem eventum schismatis circumstantiæ adhæreo, & contendo, quòd Constantiensis definitio non sit definitio aliqua Generalis ad omnia se Oecumenica extendens Concilia, verùm singularis quædam definitio duntaxat, dictúmque Concilium unicè spectans ob schisma, quod diuturno jam tempore Ecclesiam affligebat, nec non incertitudinem, quæ de vero Papa Ecclesiæque Capite fidelium mentes occupabat. Et profectò jam diu visi fuerant duo Papæ in Ecclesia, ambo pro legitimis Divi Petri Successoribus in diversis Provinciis ac Regionibus agniti, quin sciri certò posset, quisnam illorum legitimus Papa foret; Conciliúmque Pisanum ambos Sede dejiciens ut novus crearetur, nihil aliud egit, nisi, etsi præter intentionem, malum augere; post illud quippe Concilium loco duorum Summorum Pontificum tres reperti fuère, qui universam Ecclesiam sub sua partiebantur obedientia. Huic malo finis imponi non poterat nisi per voluntariam abdicationem aut depositionem horum trium Summorum Pontificum in aliquo totius Ecclesiæ Conventu faciendam. Certum est, nullúsque inficias ibit, quòd in tali rerum statu Concilium Generale supremum sit Tribunal, quódque omnes fideles cujuscunque demum dignitatis aut qualitatis sint, illius di-

diſpoſitionibus obedire teneantur. Hac igitur intentione, hócque ſenſu Concilium Generale Conſtantienſe à ſtabilienda ſua authoritate ſumpſit initium, ac definivit, quòd, cùm hac occaſione univerſam Eccleſiam repræſentaret, ſuprema etiam poteſtate tam quoad Fidem, quàm quoad extirpationem ſchismatis, quod Eccleſiam tamdiu jam devaſtabat, polleret. At ego contendo, quòd ejus Deciſio non ſe extendat ultra confuſionis ac diviſionis tempora, ídque ſic probo.

1. Concilia Generalia nullam Fidei definitionem edere poſſunt, niſi Eccleſiæ traditionem ſequantur ac examinent; atqui non apparet, quòd Concilium Conſtantienſe, antequam Seſſione quarta ſuperioritatem Concilii ſupra Papam definiret, ullum traditionis examen inierit. Nam ſi dicti Concilii Patres vel obiter eandem examinâſſent, omnes profectò Canoniſtas, omnésque Theologos, qui hujus ſchismatis tempora præceſſerant, pro ſuperioritate Papæ ſupra Concilia ejúsque Infallibilitate ſtare reperiſſent: ipſe Gerſon ſatis abundè id inculcat, prout Capite I. oſtendi. Et tempora Scholaſticis ſuperiora repetendo eandem ſententiam in Patribus & Conciliis inveniſſent. Longè igitur ab eo fuiſſent, ut Definitionem, quæ ipſis attribuitur, ederent; at in circumſtantiis, in quibus tunc verſabantur, tali examine opus non erat; res clara & certa erat. Illius ergo definitio ultra limites ſuos extendi non debet.

2. Si definitio illa Generalis & pro omnibus Oecumenicis Conciliis fuiſſet, certum profectò eſt, vel quòd Martinus quintus hunc articulum non approbâſſet, vel in ipſo Concilio Bullam non edidiſ-

let, quæ prohibet, ne à Papæ judiciis ad Concilium Generale appelletur. An non enim plus quàm ridiculum fuisset ex una parte fateri, quòd Concilia Generalia in universa Ecclesia supremi Judices sint, illísque ipsimet Summi Pontifices subjiciantur; ex altera verò contendere, quòd ad eadem à Summorum Pontificum judiciis appellari non possit? Quis unquam asserere ausus est, quòd non liceat ab inferiori ad superius Tribunal appellare? (a) atqui Gerson ipse nos edocet, quòd dictus Papa non modò hanc Bullam durante Concilio ediderit, sed insuper quòd ibidem in pleno Consistorio duobus ante Concilii finem mensibus publicata fuerit.

Ex hoc ipso autem aliud adhuc elicitur argumentum. Nam si Papa adeò imprudens fuisset, ut in similem contradictionem impingeret, potuissétne accidere, ut, cùm hanc Bullam publicavit, illius publicationem Patres Concilii passi fuissent, quin reclamâssent, atque Martino quinto insinuâssent, Bullam ipsius nullâ ratione propugnari posse? Fásne fuisset, ut definitionis, quam Sessione quarta tulerant, jam obliti essent? at omnia hæc inter se se facilè conciliari possunt, si dicatur, quòd, cùm Patres Concilii hanc definitionem nonnisi pro schismatis tempore edidissent, sibíque omninò persuasum haberent, quemlibet legitimum Papam supra Concilia Oecumenica esse, absque ulla contradictione Bullæ publicationem acceptârint. Huic asserto vires addit confirmatio Concilii à Martino quinto cum variis restrictionibus facta. Si hujus Conventûs Patres credidissent omnia Generalia Concilia supra Pontifices esse, postulassént ne à Papa

(a) *Tract. quam & an licet à sum. Pont. appellare.*

proprii Concilii confirmationem, aut passi essent, ut illud modô variis restrictionibus subjectô confirmaret?

3. Si definitio Concilii Constantiensis Generalis fuisset, & non ad schismatis tempus restricta, cùm dictum Concilium ab Universa Ecclesia receptum fuerit, certum est, quòd omnes Catholici ejus Decisioni acquievissent, iique, qui deinceps Papæ superioritatem ac Infallibilitatem propugnare ausi fuissent, tanquam Hæretici declarati fuissent, atque ab Ecclesiæ Corpore resecti. At verò longè abest, ut hoc factum sit, quin econtra reperiamus, quòd statim post istud Concilium Theologi illi contemporanei tueri continuârint, prout omni tempore semper factum fuerat, quòd Summi Pontifices Infallibiles essent, Conciliísque Generalibus superiores. Id ipsum præstitit Cardinalis Turrecremata in tractatu illo, quem superiùs citavi. Item Sanctus Antoninus Archiepiscopus Florentinus in sua summa, ubi: (a) „ Sed nec (inquit) „ ad Concilium Ge-„ nerale à Papa appellari potest; quia Papa omni „ Concilio superior est: nec robur habet, quidquid „ agitur, nisi authoritate Romani Pontificis robo-„ retur & confirmetur. Sentire ergo, quòd ad „ Concilium à Papa appellari possit, est hæreticum, „ & contra illum articulum, *Sanctam Ecclesiam* „ *Catholicam*. Hic Sanctus Archiepiscopus suam thesin istâ ratione probat, quòd nempe de fide sit, quòd Papa sit Caput visibile Ecclesiæ. „ Ecclesia (inquit) „ habet unitatē ex unitate Capitis, unde & Joan. „ 10. dicit Christus, fiet unum ovile & unus Pastor.

Si

(a) *part. 3. tit. 23. c. 3. §. 3.*

„ Si licitum esset appellare à Papa, & ille, ad quem
„ appellatur, esset Caput, sic Papa non esset Caput,
„ vel essent duo Capita, quod est monstrosum.

Ferrariensis Ordinis Sancti Dominici Generalis in suis supra Divum Thomam commentariis non minùs expressè eandem tradit Doctrinam. (a)
„ Ex prædictis constat (inquit) „ vanam esse, &
„ à Fide Christiana alienam opinionem dicentium
„ Concilium & Ecclesiam esse supra Papam, & ip-
„ sum Papam ab Ecclesia authoritatem habere tan-
„ quam ab ipsa institutum. Nam manifestum est
„ ex prædictis, quòd Christus ipse regimen Eccle-
„ siæ instituit, non autem ipsa Ecclesia, aut populus
„ Christianus, & quòd in Ecclesia Petrum suum
„ Vicarium, & Successores ejus instituit, sicut & ad
„ Sacramenta dispensanda instituit Ministros. Un-
„ de cùm dixit Petro, Pasce oves meas, præmisit in-
„ terrogationem: Simon Joannis diligis me plùs
„ his: ut ostenderet se authoritatem Petro dare ùt
„ distinctam ab aliis Discipulis præsentibus.

Sic Theologi Catholici statim post Concilium Constantiense docere continuârunt; supposito autem, quòd Concilium contrariam opinionem in Fidei articulum evexisset, quæro: an Theologi tum ob pietatem cùm dignitatem, quam in Ecclesia assecuti fuerant, adeò commendabiles adversùs illius decisionem dogmatizare ausi fuissent? & si eò temeritatis devenissent, an non illicò undique adversùs eos declamatum fuisset, atque hujus Concilii authoritate dejecti fuissent? id verò nemini in mentem venit, eo quòd sat abundè notum esset, Concilium tantùm de schismatis temporibus locutum esse.

(a) *in librum cont. gent. c. 75.*

Fatendum nihilominus eſt, quòd Doctrina Gerſonis & Cardinalis de Alliaco caliginem quamdam plurium Theologorum mentibus offuderit, quædámque in Germania & Polonia Univerſitates ſe ad illorum opinionem adduci permiſerint, at ſequentibus temporibus eandem iterum depoſuerunt, atque ad Doctrinam totius traditionis authoritate roboratam redierunt; ita ut à magna jam temporum ſerie nulla Univerſitas, nullus Theologus extra Galliam reperiatur, qui Infallibilitatem Summorum Pontificum eorúmque ſupra Concilia authoritatem non tueatur.

Imò in ipſa Gallia penultimo ſæculo nonniſi exiguus Theologorum numerus reperire erat, qui Gerſonis opinionem ſequerentur, reliquis interim in ipſa etiam Pariſienſi Univerſitate ſententiam in Eccleſia dictâque Pariſienſi Univerſitate hactenus traditam docere pergentibus. Præcipuè autem Joannes Puteanus * hujus Facultatis Doctor ſcribens in Summam Divi Thomæ eam tradit his verbis: (a) „ Solius Pontificis maximi eſt res de Fide „ Catholica definire, & eaſdem certò & indubitan- „ ter definire credendas . . . In Concilio Generali, „ ſtatuendum eſt Epiſcopos illic congregatos nullo „ módo errare poſſe in rebus Fidei decidendis. Si „ tamen fuerint congregati totius orbis Epiſcopi, „ abſente Pontifice Maximo & ejus Legatis, Epi- „ ſcopi ſubjiciuntur erroribus.

In quodam præcedentium Capitum mentem Cleri Gallicani ſub finem decimi ſexti & usque ad medium decimi ſeptimi Sæculi retulimus. Eruditus Dominus Albaſpinæus Epiſcopus Aurelianenſis, qui

* *Dupuy* (a) *in 2. 2. q. 1. a. 6.*

qui initio hujus ultimi ſæculi floruit, ſcribens in Tertullianum, de Infallibilitate Summi Pontificis tanquam de re, quam nemo illis temporibus (id eſt tertio Eccleſiæ ſæculo) in dubium vocabat, loquitur: (a) „ Quacunque igitur, (inquit) „ ratione aut „ mente, de Romano Pontifice hoc dixerit Tertul„lianus, ſeriò, vel per ludibrium, illis tamen tem„poribus penes eum poteſtatem fuiſſe de rebus Fi„dei judicia peremptoria ferre, & totius orbis E„piſcopos monere, & docere quis non agnoſcit?

Dominus de Marca Archiepiſcopus Toloſanus ac dein Pariſienſis, ſub finem vitæ ſuæ, prout Dominus Baluzius refert, (b) Tractatum de Infallibilitate Summi Pontificis compoſuit.

Neminem latent turbæ illæ, quas initio decimi ſeptimi ſæculi in Gallia tam in Sorbona quàm in ipſo Regno Doctoris Richerii ſcripta causârunt. Famoſus Abbas San-cyranus Joannes Vergerius de Hauvanne, qui etiam pro Infallibilitate Papæ tenet, in Opere *Petrus Aurelius* intitulato refert, quòd, cùm Richerius advertiſſet, quantos motus ſuus liber in Facultate Pariſienſi excitâſſet, ab acceſſu hujus Facultatis Conventuum abſtinuerit, ac poſtmodùm opinionem ſuam retractârit. Author vitæ Richerii ait, eum violenter ad hanc retractationem ſubſcribendam adductum fuiſſe. Verùm ſi hoc ita ſit, eò magìs probat, quòd Gallia tunc valdè fortiter pro Infallibilitate Summorum Pontificum tenuerit.

Nec denique id memoriâ excidit, quòd ſub finem præteriti ſæculi, & à tempore famoſorum Cleri Gallicani articulorum anni 1682., cùm Archiepiſcopus Strigonienſis in Hungaria aſſeruiſſet, quòd

(a) *in lib. de pud.* (b) *in vit.*

quòd ad ſolum Papam pertineret articulos Fidei definire, ejus propoſitio ad Facultatem Theologicam Pariſienſem ad cenſuram delata, quamvìs cenſuræ factio Regia authoritate fulcita eſſet, ſummas tamen paſſa ſit contradictiones, pluréſque hujus Facultatis Doctores maluerint exilium pati, quàm hujus propoſitionis damnationi ſubſcribere.

Poſt hæc omnia quis adhuc aſſerere audebit, quòd Concilium Conſtantienſe tanquam articulum Fidei definierit omnia Concilia Generalia ſupra Papam eſſe, húncque illis in omnibus iis, quæ fidem concernunt, ſubjectum eſſe? hoc enim eſſet, aut Concilio Conſtantienſi à Papa confirmato Infallibilitatem adimere, aut omnes Epiſcopos, omnes Univerſitates, omnéſque Eccleſiæ Theologos perpaucîs exceptîs, imò addo, & omnes ſimplices fideles ad hæreticorum numerum rejicere. Certum verò eſt, omnéſque Catholici in hoc conveniunt, quòd fidelium Corpori indita ſit quædam Infallibilitas paſſiva, vi cujus nullum errorem tanquam veritatem quamdam amplecti poteſt. Oportet ergo dicere, vel quòd Eccleſia ad exiguum Gallorum Papam non eſſe Infallibilem de fide eſſe credentium numerum redacta ſit, vel quòd error non ſit eum Infallibilem eſſe credere, ac per conſequens, quòd verum non ſit, quòd Concilium Conſtantienſe illum eſſe fallibilem definierit.

Quòd ſi quis dicat, quòd, ut promiſſiones Chriſti ſalventur, ſufficiat, quòd non tota Eccleſia in errore verſetur, fidéſque in exigua etiam mundi parte conſervetur: contendo hoc falſiſſimum eſſe talémque doctrinam uno ictu ea omnia ſubvertere, quæ olim Eccleſia per calamum Magni Divi Augu-

ſtini

stini adversùs Donatistas tanto cum fructu propugnavit. Candidè ergo ac fide integrâ prætensæ huic Concilii Constantiensis definitioni renuntient oportet adversarii, nî malint Labyrinthum ingredi, è quo pedem referre nunquam valebunt.

Caput XVI.

Quòd Concilia Generalia à Confirmatione Summorum Pontificum authoritatem suam acceperint.

CUm præsenti Capite nihil in medium adducere intendam, quàm quod à nullo in dubium vocari potest, non de omnibus Conciliis, quæ Ecclesia ùt Oecumenica recipit, sermonem faciam, quia fortè respectu quorumdam dicere quis posset, quòd Summorum Pontificum confirmatio nihil aliud fuerit, quàm assensus eorum, quæ ibi definita fuerant actorúmque acceptatio. Duo ergo hìc demonstrâsse sufficiet. *Primum*, quòd Concilia, quæ à Sancta Sede reprobata fuêre, nullius in Ecclesia authoritatis fuerint, quemadmodum ea, quæ, quamvìs in legitimis Conciliis statuta fuerint, itidem non approbârunt. Alterum est, quòd quædam Concilia Oecumenica, ideo tantùm ùt talia recepta ac habita fueint, quòd Summi Pontifices ea suâ authoritate firmârint ac recipi fecerint.

Quod primum attinet, illius exemplum habemus in Concilio Ariminensi, Ephesino secundo, ac Con-

Conſtantinopolitano ſub Imperatore Copronymo ratione Sanctarum Imaginum.

Concilium Ariminenſe, quamvìs non niſi ex Occidentis Epiſcopis conflatum eſſet, tempore tamen Conſtantii Imperatoris ùt Oecumenicum habitum fuerat, tum ob Epiſcoporum, qui illud compoſuerunt, numerum, tum quia ejusdem Concilii formulare Orientis Epiſcopi ſubſignârant, iíque ferè omnes, qui id facere renuerant, in exilium amandati fuerunt. Attamen quia Papa illud ſuâ authoritate non firmârat, ſed econtra prorsùs rejecerat ac reprobârat, ab Eccleſia etiam repudiatum ac rejectum fuit, atque in Concilio Epiſcoporum, cui Damaſus Papa præſedit, definitum fuit, quòd nullius ponderis eſſe poſſet, eò quòd Romanus Epiſcopus deſuper conſultus haud fuiſſet, hâcque de cauſa ingens ille Epiſcoporum numerus, qui illud compoſuerant, in nullam conſiderationem trahi poſſet, ùt ſuo loco jam retuli.

Secundum Concilium Epheſinum trium Patriarcharum Theodoſiíque junioris Imperatoris authoritate munitum erat. Nihilominus Divus Leo Papa absque ulla hæſitatione illud rejecit, quidquídque ibi actitatum fuerat, pro nullo haberi debere pronuntiavit, ac ſancivit, ut omnia in eodem ſtatu permanerent, in quo ante hujus Concilii celebrationem fuerant; tamque potenter apud Imperatores egit, ut Concilium Calcedonenſe demum coactum fuerit, ubi de conſenſu omnium Catholicorum Epiſcoporum reprobatum atque tanquam latrocinium habitum ac declaratum fuit, tum quòd in eo fides labefactata fuiſſet, tum quòd Dioſcorus, qui in illo præſidentiam uſurpârat, impediiſſet, ne dicti

dicti Papæ litteræ in eo legerentur. Ita ut jure merito Gelasius Papa sæculo sexto asseruerit, quòd sola Ecclesia Romana illud Concilium reprobari fecerit, atque in hunc effectum Calcedonense Concilium cogi curârit.

In isto Calcedonensi Concilio, cùm omnes qui illud componebant Episcopi, exceptis Legatis Apostolicis, Episcopum Constantinopolitanum ad Patriarchæ dignitatem evexissent, illique præcedentiam super omnes Episcopos post Romanum tribuissent; Divus Leo declaravit, quòd Episcopi potestatem suam transgressi essent, eo quòd Concilium solummodò pro Fidei causa coactum fuisset, atque ea omnia abrogavit & annullavit, quæ in favorem Episcopi Constantinopolitani actitata fuerant, ita ut tam Anatolius, qui hanc Constantinopolitanam Sedem tenebat, quàm Marcianus Imperator suas excusationes desuper ad eum perferre debere censuerint.

Notum etiam est, quòd Synodus illa, quæ sæculo octavo Imaginum usum in Ecclesia damnârat, à Summis Pontificibus reprobata ac damnata fuerit, quódque postmodùm iisdem Summis Pontificibus promoventibus septimum Generale Concilium celebratum fuerit, in quo Conciliabulum illud reprobatum fuit ac damnatum. Et hæc sunt, quæ mihi quoad *primum* demonstranda erant.

Quod *Secundum* attinet, quòd videlicet quædam Concilia Oecumenica ùt talia non aliâ ratione in Ecclesia recepta fuerint, quàm quia Summi Pontifices ea confirmârunt, atque suâ authoritate recipi fecerunt, telam ultra tria hujusmodi Concilia

Secundum ſcilicet, *Quintum*, & *Septimum* non extendam.

Neminem latet, quòd Concilium ſecundum tantummodò ex Epiſcopis Orientalibus & Ægyptiis compoſitum fuerit, quòd ei Papa nec per ſe nec per ſuos Legatos interfuerit, quódque nonniſi ex 150. Epiſcopis conflatum fuerit, qui proinde tanquam univerſam Eccleſiam repræſentantes reſpici non poterant. Quia autem Divinitatem Sancti Spiritus ſtabilierat, Macedoniúque illam negantis Hæreſin damnârat; ab univerſa Eccleſia, ut verum fatear, tanquam orthodoxum receptum quidem fuiſſet, at ſolummodò ùt Synodus particularis, nunquam verò ùt Concilium Oecumenicum habitum fuiſſet, niſi Summi Pontifices illud acceptâſſent, illiúsque Symbolum in toto Occidente recipi feciſſent.

Quod *Quintum* attinet, res longè adhuc evidentior eſt, manifeſtum quippe eſt, quòd totus ferè occidens, aut ejuſdem receptioni ſe oppoſuerit, aut illud omninò non receperit. Africæ pars ei ſe opponebat, ut ex Operibus Facundi dignoſci poteſt; imò ipſi Iſtriæ Epiſcopi à Romana Eccleſia ſe ſeparârunt, atque ratione hujus Concilii ſchisma fecerunt. In Franciæ, Hiſpaniæ, ac Longobardiæ Regnis receptum non erat. At quia Vigilius Papa illud confirmârat, ipſius Succeſſores Pelagius ſcilicet Secundus & Divus Gregorius Magnus ad procurandam illius receptionem omnem ſuam authoritatem impenderunt, quod tandem ipſis ad vota ceſſit. Certum ſanè eſt, quòd aliâs iſtud Concilium nunquam in Occidente receptum fuiſſet, nec hodiedum ùt Oecumenicum haberetur.

Notæ denique ſunt oppoſitiones illæ, quas Galliæ, Germaniæ & Hiſpaniæ Epiſcopi ratione acceptationis ſeptimi Oecumenici Concilii formârunt in Synodo Francofordienſi, cui 300. Epiſcopi intererant, ita ut niſi Summorum Pontificum authoritate ſuffultum fuiſſet, æquè parùm ac Quintum receptum fuiſſet.

Quoniam ea, quæ modò de iſtis Conciliis retuli, omnibus iis, qui vel leviter in Hiſtoria Eccleſiaſtica verſati ſunt, nota ſunt, non arbitror eſſe aliquem, qui ea in dubium vocare auſit, unde ut brevis ſim, non hìc antiqua monumenta, quibus illa juſtificem ac demonſtrem, adduco. Poterunt in quolibet authore, qui Hiſtoriam Eccleſiaſticam tractat, inveniri.

Sufficit ergo mihi ex his omnibus inferre, quòd, cùm ex authoritate Summorum Pontificum hæc Concilia pro Oecumenicis agnita fuerint, eáque, quæ illi rejecerunt, etiam ab Univerſa Eccleſia reprobata fuerint, oporteat, ut Eccleſia ſæculorum illorum, de quibus ſermonem feci, Summos Pontifices tanquam Conciliis Generalibus ſuperiores reſpexerit. Plura deſuper adhuc dicere poſſem, verùm pauca iſta, quæ hac de re modò retuli, ſufficere arbitror.

F I N I S.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0030595

THEOL